

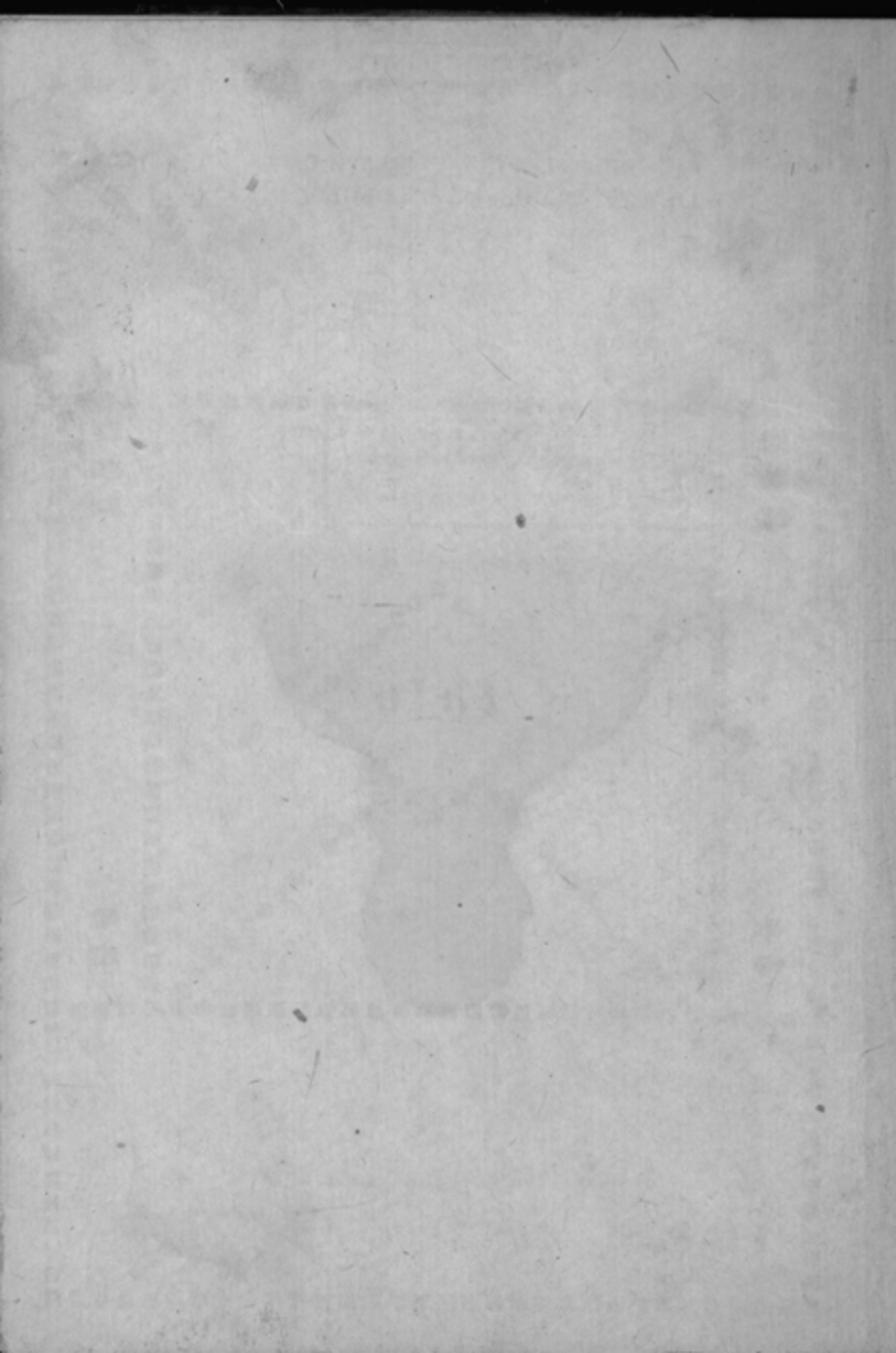
Ioan Constantinovici, inv. pens.

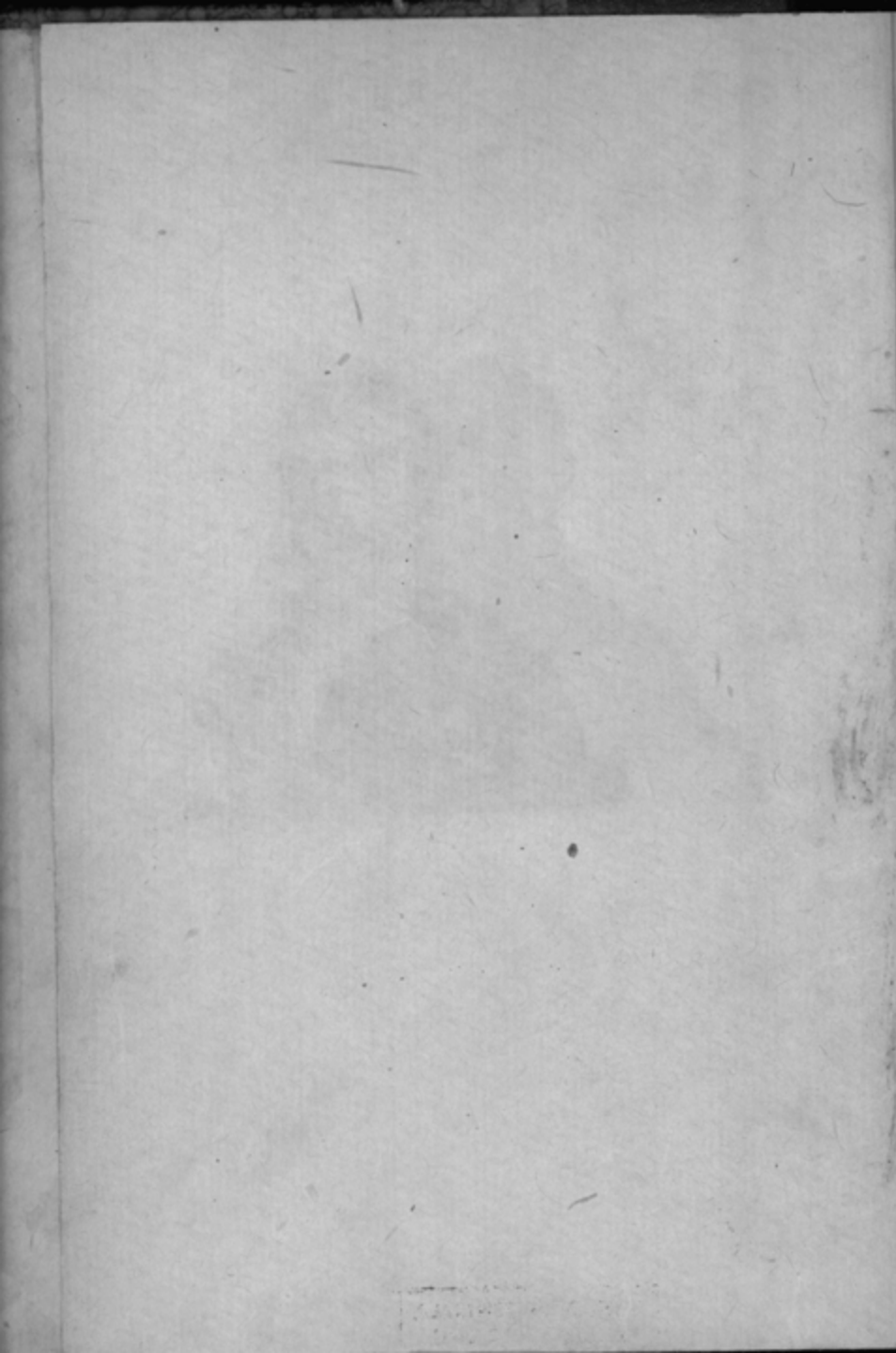
Lugos

Ferencz utcza 18 sz.

Basiliu Ladislau de Popu,

P
H. 542

PS. N. 81

CALENDARUL POPORULUI ROMÂN

1910

Biblioteca publică a oraşului Timişoara

Mr. *P. Holgar* Valoarea *fr. 50*

Procurat de *la Ghinga*

.. ANUL AL OPTĂLEA ..

TIPARUL TIPOGRAFIEI „POPORUL ROMÂN“

BUDAPESTA, VII., ISTVÁN-UT 11. ..

BIBLIOTECA CENTRALA
A REGIUNII BANAT

CRONOLOGIA ANULUI 1910.

	Anii.
Dela crearea lumii după Suidas (6000 n. de Chr.)	7910
» » » » cei 70 trad. ai bibliei —	7544
» » » » era bizantină — — —	8418
» » » » numărarea lui Eusebiu —	7110
» » » » perio lul. 4713 n. Cr. bi. rc.	6623
» » » » calculul vechi al Jidovilor	5914
» » » » calculul comun . — — —	5893
» » » » calculul nou al Jidovilor	2671
» fundarea Romei (24 April 743 în. d. Chr.) —	2663
» îndreptarea călindarului Iulian prin Sosigene (1 Ian. 45 în. de Chr.) — — — — —	1955
» nașterea Domnului nostru Isus Christos — —	1910
» moartea Domnului nostru Isus Christos — —	1877
» risipirea Ierusalimului prin Rom. (1 ^a S. 79 d. Chr.)	1831
» Descălecarea Romanilor în Dacia sub Traian (105 după Christos) — — — — —	1805
» încreștinarea Romanilor (221 d. Chr.) — —	1689
» zidirea Constantinopolei (330 d. Chr.) — —	1580
» Începutul emigrării popoarelor — — — — —	1536
» introducerea clopotelor în bisericile creștine —	1510
» căderea imperiului roman apusean (476 d. Chr.)	1434
» era mohamedană, (fuga lui Mohamed dela Mekka la Medina în anul 622 d. Chr.) —	1288
» venirea Ungurilor în Europa (896 d. Chr.) —	1014
» fundarea regatului ungar (1000 d. Chr.) — —	910
» desbinarea bisericilor (răsăriteană și apuseană)	957
» întemeierea Țării românești prin Radu-Negru Basarab, Domnul Făgărașului — — — —	820
» începutul războaielor cruciate — — — — —	815
» Începutul domniei casei Habsburgice în Austria	628
» aflarea ochielarilor — — — — —	617
» reintemeierea stat. Moldovei prin Dragoș Vodă	565
» moartea lui Mihaiu Viteazul — — — — —	209
» aflarea tiparului (1440 d. Chr.) — — — — —	470
» aflarea prafului de pușcă prin B. Schwarz — —	560
» aflarea hirtiei (1373 d. Chr.) — — — — —	537
» construirea celei dintiiu violine — — — — —	470
» descoperirea Americii (11 Oct. 1492 d. Ch) —	418

Delă reformațiunea lui Luther — — — — —	394
• tipărirea celei dintîi cărți romînești — — —	341
• coregerea Căi ndariului prin pontificele Gregoriu XIII. (1583) — — — — —	328
• descoperirea Australiei — — — — —	299
• pacea westfalică — — — — —	262
• unirea Romînilor cu biserica Romei — — —	210
• aflarea oltoirilor pomilor p. în grădinarul Holt —	180
• aflarea maș. cu vapor prin Iames Walt (Anglia)	147
• aflarea tren. cu vapor prin Edgewort (Anglia)	132
• descoperirea curentului electric — — — — —	120
• aflarea luminei de gaz de Lampadius în Freiberg	109
• aflarea năii cu vapor de Rob. Fultun (America)	103
• nașterea Maj. Sale Francisc Iosif I. (1830) — —	80
• aflarea primului telegraf electro-magnetic de Gaust și Weber în Göttingen, apoi prin Farady și Steinheil în München — — — — —	66
• aflarea mașinei de cusut — — — — —	65
• ștergerea iobăgiei în Ungaria — — — — —	62
• începutul domniei Majestății Sale Francisc Iosif I. (2 Decembre 1847) — — — — —	62
• unirea Principatelor romîne — — — — —	51
• suirea pe tronul Rom. a Maj. Sale reg. Carol	44
• introducerea dualizmului — — — — —	43
• deschiderea canalului de Suez — — — — —	42
• încoronarea Maj. Sale Francisc Iosif I. de rege al Ungariei, Croației și Slavoniei — — — — —	41
• introducerea măsurilor metrice — — — — —	35
• încoronarea primului Rege al Romîniei — — —	29
• descoperirea fonografului și telefonului — — —	23
• descoperirea telegrafiei fără sîrmă — — — — —	7

SEMNELE CEREȘTI.

Luna nouă — — — ●	Lună plină — — — ☉
Pătrariul întău — — ☾	Pătrariul de pe urmă ☿

Januarie

Zilele	Calendariul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Vineri	1 (†) Tăier. imp. S. V.	14 Felix	7 46	4 32
Sâmb.	2 Silvestru, m. Teag.	15 Mauriț p.	7 45	4 34
Dum. înaintea Botez. Dlui, Marcu c. 1. st. 1. »Începerea Evang. lui Isus...» gl. 8. sf. 11.				
Dum.	3 Prf. Malachia, m. G.	16 Marcel	7 45	4 36
Luni	4 C. Teoctist, Sob. 70 Ap.	17 Antonius	7 44	4 37
Mărti	5 M. Teopempt, Teona	18 Maurus	7 43	4 38
Mierc.	6 (†) Botezul Domn.	19 Canut	7 42	4 40
Joi	7 † Sob. Sf. Ioan botezât.	20 Fabian	7 41	4 41
Vineri	8 Cuv. George și Dom.	21 Agnes	7 40	4 44
Sâmb.	9 Mrt. Polieft, Eustr.	22 Vincent	7 39	4 45
Dum. după botez, Mateiu c. 4, st. 12. »In vremea aceea auzind Isus...» gl. 1, sf. 1.				
Dum.	10 P. Gr., Dom., Marcian	23 Logd m.	7 38	4 46
Luni	11 Cuv. Teodosiu, s. Mair	24 Timoteus	7 37	4 48
Mărti	12 M. Tațiana, M. Mertiș	25 Int lui S.	7 36	4 49
Mierc.	13 Mart. Emil, Stratonie	26 Policarp	7 35	4 51
Joi	14 SS. P. uciși în Sinai	27 I. Christ	7 34	4 52
Vineri	15 Cuv. Pavel Ion Col.	28 Carol c.m.	7 33	4 54
Sâmb.	16 Inch. cu lanț. Ap. Petru	29 S. Franc.	7 32	4 55
Dum. 29 celor 10 leproși. »In vremea aceea intrând Isus...» c. 17, st. 12, gl. 2, sf. 2				
Dum.	17 Cuv. Antonie cel mare	30 Adelgunda	7 31	4 56
Luni	18 SS. p. Atanasie și Ciriș	31 Petru N.	7 30	4 58
Mărti	19 C. Macarie, m. Euf.	1 Febr.	7 29	4 59
Mierc.	20 C. Eutin, Vas, Vasilid	2 (†) Int.	7 28	5 1
Joi	21 C. Maxim, Val., Cand.	3 Blasiu	7 27	5 2
Vineri	22 A. Timot., m. Anastas	4 Veronica	7 26	5 4
Sâmb.	23 M. Clement, Salman	5 Agata	7 25	5 6
Dum. 32 alui Zachei. Luca c. 19, st. 1. »In vremea aceea trecea Isus...» gl. 3, sf. 3				
Dum.	24 C. Xenia m. Pausir T.	6 Dorotea	7 24	5 8
Luni	25 C. Grig. Puplie	7 Romuald	7 22	5 9
Mărti	26 C. Xenofont, Arcadie	8 Solom.	7 20	5 11
Mierc.	27 Ad. m. I. Gură de aur	9 Apollonia	7 19	5 13
Joi	28 C. Efrem și Paladiu	10 Gabriela	7 18	5 15
Vineri	29 Ad. mșt. s. Ign. m. S.	11 Desider	7 16	5 16
Sâmb.	30 (†) SS. V. Gr. și Ioan	12 Livia	7 14	5 18
Dum. 17 a Hănanienții, Mateiu c. 15, st. 21. »In vremea aceea intră Isus...» gl. 4, sf. 4.				
Dum.	31 S. Ciriș, Ioan m. Vicț.	13 Ecaterina	7 12	5 20

Februarie

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Luni	1 M. Trifon Perpetua	14 Carneval	7 10	5 21
Marți	2 (†) Întîmp. Domnului	15 Faust	7 8	5 23
Mierc.	3 S. Simion și Ana	16 Iuliana	7 6	5 24
Joi	4 C. Izidor, m. Avramie	17 Sabas P.	7 4	5 26
Vineri	5 M. Agata, m. Teodula	18 Coloman	7 2	5 27
Sâmb.	6 P. Vucol, m. Fausta	19 Susana	7 1	5 29

Dum. Vameșului și Fariseului, Luca c. 18, st. 10. «Zis'a Domnul pilda aceasta: doi oameni . . . » gl. 5, sf. 5

Dum.	7 C. P. Partenie, Luca	20 Aladro	7 0	5 30
Luni	8 M. Teodor Strat., Zah.	21 Eleonora	6 59	5 31
Marți	9 S. m. Nichifor, Marcel	22 Petru	6 57	5 32
Mierc.	10 M. Haralampiu, Valen.	23 Serenus	6 55	5 34
Joi	11 M. Vlasie, Teodora	24 Mateiu	6 53	5 36
Vineri	12 P. Meletie, Satornin	25 Valburga	6 51	5 37
Sâmb.	13 C. Martinian, Euogie	26 Victorin	6 49	5 38

Dum. fiului rănit, Luca c. 15, st. 11. «Zis'a Domnul pilda aceasta: un om . . . » gl. 6, sf. 6.

Dum.	14 C. Axentie, Maron	27 Leandru	6 47	5 40
Luni	15 Ap. Onisim, m. Maior	28 Roman	6 45	5 41
Marți	16 M. Pamfilie, Vlad., Flav.	1 Martie	6 43	5 42
Mierc.	17 M. Teodor, Tiron, Mar.	2 Simplicius	6 41	5 45
Joi	18 C. p. Leon papa Rom.	3 Cunigunda	6 39	5 46
Vineri	19 Ap. Archip și Apfia	4 Teofil	6 37	5 48
Sâmb.	20 C. P. Leon ep. Agaton	5 Eusebius	6 35	5 49

Dum. lăsatului de carne. Mateiu c. 25, st. 31. «Zis'a Domnul: Când va veni . . . » gl. 7, sf. 7.

Dum.	21 C. Timoteiu, Mauriciu	6 Fridrich	6 33	5 50
Luni	22 M. din Eugenia, Tal.	7 Toma	6 31	5 52
Marți	23 M. Policarp, c. Ant.	8 Gotfrid	6 29	5 54
Mierc.	24 Afl. cap. Sf. Ioan Bot.	9 Francisca	6 27	5 55
Joi	25 C. p. Tanasie, m. Reg.	10 S. 40 Mart.	6 25	5 57
Vineri	26 P. Porfirie, Fot., Sam.	11 Constantin	6 23	5 59
Sâmb.	27 C. P. Procopiu, Dec.	12 Grigoriu	6 21	6 0

Dum. lăsatului de brânză, Mateiu c. 6, st. 14. «Zis'a Domnul: De veți ierta . . . » gl. 8, sf. 8.

Dum.	28 P. Vasile, m. Proteriu	13 Rozina	6 19	6 1
-------------	---------------------------	-----------	------	-----

Ianuarie. — Notițe.

Februarie. — Notițe.

Martie

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Luni	1 Eudochia	14 Maria	6 17	6 3
Marti	2 M. Teo., Isich Coint.	15 Cristof	6 15	6 4
Mierc.	3 M. Eutropiu, Cleonic	16 Henrica	6 13	6 6
Joi	4 C. Gerasim, m. Acațiu	17 Iudif	6 11	6 7
Vineri	5 M. Couon, m. Archelau	18 Alecs.	6 9	6 8
Sâmb.	6 42 mucen. din Amoreia	19 Iosef	6 7	6 9

Dum. 1 din post, Ioan c. 1, «In vremea aceea voia Isus să meargă...»
gl. 1, sf. 9.

Dum.	7 MM. Eug. Eteriu, Elp.	20 Florii	6 5	6 10
Luni	8 C. Teofilact, Pavel	21 Bened.	6 3	6 11
Marti	9 SS. 40 martiri	22 Octavian	6 1	6 13
Mierc.	10 Mar. Codrat, Ciprian	23 Victoria	5 59	6 15
Joi	11 Cuv. Sofronie, Piomie	24 Iosif	5 57	6 16
Vineri	12 C. Teofan. Gr. Dialog	25 (+) Bunav.	5 55	6 18
Sâmb.	13 Păr. Nichifor, Pulpiu	26 Manuila	5 53	6 19

Dum. 2 din post, Marcu c. 2, st. 1. „In vremea aceea intrând Isus în Caper naum...» gl. 2, sf. 10

Dum.	14 C. Benedict, Eusinson	27 (+) S. Paștil	5 51	6 20
Luni	15 M. Agapiu Romil	28 „ „ „ „	5 49	6 22
Marti	16 M. Sabin, Anin	29 Wilhelm	5 47	6 24
Mierc.	17 Cuv. Alexiu Marin	30 Otilia	5 45	6 25
Joi	18 P. Chiril M. Eucarp.	31 Otmar	5 43	6 27
Vineri	19 MM. Chrisant și Dariu	1 Apr.	5 41	6 29
Sâmb.	20 C. Nichita, Alex., Cl.	2 Francisc	5 39	6 30

Dum. 3 din post, Marcu c. 8, st. 34. «Zis'a Domnul: Cel ce voește să vină...» gl. 3, sf. 11.

Dum.	21 C. Iacob, Domnin, Vir	3 Richard	5 37	6 31
Luni	22 M. Vas. și Drosida	4 Izidor	5 35	6 32
Marti	23 C. Nicon, Dometiu	5 Vichent	5 33	6 33
Mierc.	24 MM. Arterion, Parteniu	6 Sixtus	5 31	6 35
Joi	25 (+) Bunavestire	7 Herman	5 29	6 36
Vineri	26 Arch. Gavril, m. Vatus	3 Dionisiu	5 27	6 37
Sâmb.	27 C. Matrona, prof. Anania	9 Celestin	5 26	6 39

Dum. 4 din post, Marcu c. 9, st. 11. «In vremea aceea venit-a un om...» gl. 4, sf. 1.

Dum.	28 C. Ilarion, Filif, Lidia	10 Ezechiel	5 24	6 40
Luni	29 C. Marcu, Iona, Varac	11 Leo papa	5 22	6 42
Marti	30 C. C., v. Ioan Scărar	12 Iuliu	5 20	6 43
Mierc.	31 C. Ipatie, Avda. Ven.	13 Iulius	5 18	6 44

Aprilie

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Joi	1 C. Maria eg. p. Gerontie	14 Tibor	5 16	6 46
Vineri	2 C. Titu	15 Anastasia	5 14	6 47
Sâmb.	3 Nichita	16 Turibius	5 12	6 48

Dum. 5 din post, Marcu c. 10, st 33. «In vremea aceea luând Isus pe ... gl. 5, sf. 2.

Dum.	4 Iosif	17 Rudolf	5 10	6 50
Luni	5 M. Claud, Teod. Serap.	18 Apolonia	5 8	6 51
Mărti	6 M. Eupsichie	19 Crescentia	5 6	6 53
Mierc.	7 M. Caliop p. Grig.	20 Adolf	5 4	6 54
Joi	8 70 Ap. S. Ap. Irod.,	21 Sulpitius	5 3	6 56
Vineri	9 M. Eupsichie, Avviisus	22 Sotir Caius	5 1	6 57
Sâmb.	10 S. M. Ter. si Pomp.	23 Adalbert	4 59	6 58

Dumineca Florilor, Evang. dela Ioan, c. 13, „Mai nainte de Paști cu ...”

Dum.	11 (+) Florile	24 M. Georg.	4 57	6 59
Luni	12 C. Vas., m. David c. Ar.	25 Marcu ev.	4 56	7 1
Mărti	13 M. Artimon	26 Chilit	4 55	7 3
Mierc.	14 M. Martin	27 Peregrin	4 53	7 4
Joi	15 Aristarh	28 Vitalius	4 51	5 5
Vineri	16 (+) Vin. Patim.	29 Peter M.	4 49	7 7
Sâmb.	17 Cuv. Simeon	30 Catalina	4 47	7 8

Dumineca Paștilor.

Ev. dela Ioan, c. 1. «Intru început era cuvântul.

Dum.	18 (+) Paștile I	1 Malu Filip	4 45	7 9
Luni	19 (+) „ II	2 Atanasie	4 43	7 11
Mărti	20 (+) M. Sava	3 Aflarea cr.	4 41	7 12
Mierc.	21 M. Art., Chintlian	4 Florian	4 40	7 13
Joi	22 M. Ian., Al. Max., Ap.	5 In. Diul	4 39	7 15
Vineri	23 (+) St. Muc. Georg.	6 Ioan	4 37	7 16
Sâmb.	24 P. Martin, m. Ardal.	7 Gizela	4 36	7 17

Dum. Tomei, Ioan c. 20, «Fiind seară In ziua aceea ...» gl. 1, sf. 1.

Dum.	25 Ap. și ev. Marcu	8 Mihaiu	4 35	7 18
Luni	26 Muc. Vas. ep. s. Gl. Iusta	9 Roman	4 33	7 19
Mărti	27 M. Simion, fr. Domnului	10 Anton u	4 31	7 20
Mierc.	28 A. Iason, m. Quintil	11 Beatrix	4 30	7 22
Joi	29 M.M. Ruf, Art., Magnu	12 Pongr.	4 29	7 23
Vineri	30 A. Iacob, fr. I. I. Donat	13 Servatz	4 28	7 24

Prier 30 zile.

Martie. — Notițe.

1.

Aprilie. — Notițe.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Maiu

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Sâmb.	1 Pr. Eremia, m. Filosoful	14 Bonifaciu	4 27	7 26
Dum. 2-a, a. Mironosițelor, Marcu c. 15 st. 43. «În vremea aceea viind Iosif»... gl. 2. sf. 4.				
Dum.	2 Ad. moașt. At. m. E. și Z.	15 (+) Rusai.	4 26	7 28
Luni	3 M. Timoteiu, Rodopian	16 (+) a 2 z. R.	4 25	7 29
Mărti	4 M. Pelagia, s. Leontie	17 Ubald	4 24	7 31
Mier.	5 M. Irina, Gaiu, Gaian	18 Felix	4 23	7 32
Joi	6 Drept. Iov, c. Mamant	19 Aurinus	4 22	7 33
Vineri	7 M. Acaciu, Sat. R.	20 Dominic	4 21	7 34
Sâmb.	8 Ev. Ioan, c. Arsen.	21 Edida	4 20	7 35
Dum. 3-a, a. Slăbănogului, Ioan c. 5. st. 1. «În vremea aceea s'a suit Iisus»... gl. 3. sf. 5.				
Dum.	9 Prof. Isaia, m. Gordian	22 Mauriciu	4 19	7 36
Luni	10 Ap. Sim. Zilot, m. Alfii	23 Tecla	4 18	7 37
Mărti	11 M. Mochie, m. Dioscor	24 Ianca	4 17	7 38
Mierc.	12 C. Epifanie, German	25 Urban	4 16	7 39
Joi	13 M. Gliceria, P. Sergie	26 Filip	4 15	7 40
Vineri	14 M. Isidor Terapont	27 Margareta	4 14	7 41
Sâmb.	15 M. Pachom.	28 Emil	4 14	7 42
Dum. 4-a, a. Samarincii, Ioan c. 4. st. 5. «În vremea aceea a venit Iisus»... el. 4. sf. 7.				
Dum.	16 C. Teodor, m. Papiliu	29 Maximil.	4 13	7 42
Luni	17 Ap. Andronic, Iunia, C	30 Ferdinand	4 12	7 43
Mărti	18 M. Dionis și Pet., Paul	31 Petronel	4 11	7 44
Mierc.	19 M. Patrachie, Memandru	1 Inv. Inv.	4 11	7 45
Joi	20 C. Nichita, Tal., Asela	2 Ana și Mar.	4 10	7 46
Vineri	21 (+) Const. și Elena	3 Clotilda	4 10	7 47
Sâmb.	22 Basilisc	4 Quirinus	4 9	7 47
Dum. 5-a, Orbului, Ioan c. 9. st. 1. «În vremea aceea trecând Iisus» gl. 5 sf. 8				
Dum.	23 C. Michail	5 Bonifacie	4 9	7 48
Luni	24 C. Sim. Marciana, Pal.	6 Norbert	4 8	7 48
Mărti	25 (+) R. afl. c. l. Ioan Bot.	7 Robert	4 8	7 49
Mierc.	26 Ap. Carp	8 Medard	4 7	7 49
Joi	27 (+) Inalt. Dni	9 Primus	4 7	7 50
Vineri	28 C. Nichita M. Eutichie	10 Iargar.	4 7	7 51
Sâmb.	29 C. Teodosia, C. Olv.	11 Barnaba	4 6	7 52
Dum. 7-a, a. S. S. Părinți, Ioan c. 17 st. 1. «În vremea aceea ridicând Iisus ochii...» gl. 6 sf. 10.				
Dum.	30 M. Isachie c. Varlaam	12 Vasilide	4 6	7 53
Luni	31 M. Codru	13 Ant. P.	4 6	7 53

lunie

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Marți	1 Iustin	14 Antonia	4 6	7 54
Mierc.	2 Nichifor	15 Vitus	4 5	7 54
Joi	3 M. Luchian, Paula	16 Iustina	4 5	7 55
Vineri	4 P. Mitrofan, c. Sofia	17 Adolf	4 5	7 55
Sâmb.	5 Doroteiu	18 Marcel	4 5	7 56

Dumineca Rusalilor, Evang. dela Ioan, cap. 7,

Dum.	6 (+) Sf. Rusalii	19 Gervasius	4 4	7 56
Luni	7 (+) Lunia Rusalilor	20 Silvest.	4 4	7 56
Marți	8 MM. Nicandru, Marc.	21 Alois	4 4	7 56
Mierc.	9 P. Chiril, s. Enata	22 Paulinu	4 4	7 56
Joi	10 M. Iustinian, Firm	23 Sidonia	4 4	7 56
Vineri	11 Ap. Vartolomei	24 Ivan	4 5	7 57
Sâmb.	12 P. Onufr., M. Ant.	25 Prosper	4 5	7 57

Dum. 1-a după Rusalii a tut. SS., Ev. dela Mateiu, c. 10, st. 32, »Zis-a Domnul învâțăcelor săi . . » gl. 8, sf. 1.

Dum.	13 M. Achilina c. Trifiliu	26 Eremias	4 5	7 57
Luni	14 Prof. Eliseiu, C. Iulita	27 Ladislau	4 6	7 57
Marți	15 Prof. Amos, p. Aug.	28 Leo p. II.	4 6	7 57
Mierc.	16 Păr. Tihon, m. Marcu	29 (+) Pet. și P.	4 6	7 56
Joi	17 M. Emanuil, In., ș. a. €	30 Leontinus	4 7	7 56
Vineri	18 M. Leontie, Eterie	1 Iul. Teod.	4 7	7 56
Sâmb.	19 Ap. Iud, fr. Dl. m. Z.	2 Teodot	4 8	7 66

Dum. 2 d. Rus. Mateiu c. 4, st. 18. »In vremea aceea umblând Isus . . » gl. 1, sf. 2.

Dum.	20 M. Metodiu, Calist.	3 Heliodor	4 8	7 55
Luni	21 M. Iulian, Afrodisie	4 Ulric, ep.	4 9	7 55
Marți	22 M. Eusebiu, Zenon	5 Domelius	4 10	7 55
Mierc.	23 M. Agripina, Dimitrian	6 Isaia	4 11	7 54
Joi	24 (+) Nașt. Sf. Ioan B.	7 Willibald	4 12	7 54
Vineri	25 M. Fevronia, s. Firm.	8 Elisabeta	4 13	7 53
Sâmb.	26 P. David, Ioan Ant.	9 Antonia	4 14	7 53

Dum. 3 d. Rus. Mateiu c. 6, st. 22. »Zis'a Domnul: »Lumina trupului e . . » gl. 2, sf. 3.

Dum.	27 Cuv. Sams, m. And.	10 Amalia	4 15	7 52
Luni	28 Aduc. moașt. Cir. și I.	11 Pap. Pius I	4 16	7 52
Marți	29 (+) Sf. A. Petru. și Pav.	12 Henrich	4 17	7 51
Mierc.	30 Soborul s. Apostoli	13 Margareta	4 18	7 51

Main. — Notice.

Iunie. — Notițe.

Iulie

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Joi	1 S. Cosma și Damian ☾	14 Bonavent	4 20	7 50
Vineri	2 Vestm. Preac., p. Inv.	15 Desp. Ap.	4 22	7 50
Sămb.	3 M. Iacint, P. Anotolie	16 Maria	4 22	7 49

Dum. 4-a d. Rus. Mat. c. 8, st. 5. »In vremea aceea intrând Isus în Capernaum . . . » gl. 3. sf. 4.

Dum.	4 P. Andreiu s. Ciprila	17 Alexiu	4 22	7 49
Luni	5 C. Atanasie și Lamp.	18 Friedrich	4 23	7 48
Mărti	6 Cuv. Sisoiu m. Lucia	19 Aurelia	4 24	7 47
Mierc.	7 C. Toma, M-a Chir.	20 Ilie prof.	4 26	7 46
Joi	8 M. Procopiu, Avda	21 Danil	4 27	7 45
Vineri	9 M. Pancratie, Ciril ☾	22 Mar. Mag.	4 28	7 43
Sămb.	10 S. 45 m. din Nicap.	23 Apolinarie	4 29	7 42

Dum. 5 d. Rus. Mateiu, c. 8, st. 28. »In vremea aceea trecând Isus . . . » gl. 4. sf. 2

Dum.	11 Eutimia Chindeu	24 Cristina	4 30	7 41
Luni	12 M. Proclu, Ilarie	25 Iacob	4 32	7 40
Mărti	13 Sobor Arch. Gavriil	26 Ana	4 33	7 39
Mierc.	14 Ap. Aquila, m. Iust	27 Camil	4 34	7 38
Joi	15 MM Chiric și Iulita	28 Victor	4 35	7 37
Vineri	16 M. Atinogen, Faust ☾	29 Beatrice	4 37	7 36
Sămb.	17 Martira Marina	30 Avdon	4 38	7 34

Dum. 6 d. Rus. a sf. păr. Mateiu c. 9 st. 1 »In vremea aceea intrând Isus în corabie . . . » gl. 5 sf. 6.

Dum.	18 MM. Iacint și Emilian	31 Ignatiu	4 39	7 33
Luni	19 C. Dia și c. Macr.	1 Aug. Pet.	4 40	7 32
Mărti	20 (+) Sf. Profet Ilie	2 Portianc.	4 41	7 30
Mierc.	21 PP. Simeon, Ioan pustr.	3 Augustin	4 42	7 29
Joi	22 M. Maria Magdalena	4 Domn.	4 43	7 27
Vineri	23 MM. Foca, Vitaliu ●	5 Marta	4 45	7 25
Sămb.	24 M. Christina, Capiton	6 (+) Sc. la f.	4 46	7 24

Dum. 7 d. Rus. Mateiu c. 9 st. 27. »In vremea aceea trecând Isus a mers . . . » gl. 6 sf. 7.

Dum.	25 Ad. s. Anei c. Eup.	7 Caietan	4 47	7 23
Luni	26 M. Ermolae, Ermocrat	8 Ciriac	4 48	7 21
Mărti	27 M. Panteleimon	9 Roman	4 49	7 20
Mierc.	28 Ap. Proh., Nican., Tim.,	10 Laurențiu	4 51	7 18
Joi	29 Mar. Calinic și Teod.	11 Susana	4 53	7 17
Vineri	30 Ap. Sila și Siluan ☾	12 Clara	4 54	7 16
Sămb.	31 S. Eudochim, Iosif A.	13 Hipolit	4 55	7 14

August

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
--------	-------------------	------------	------	-----

Dum. 8 d. Rus. Mateiu c. 14, st. 14. «În vremea aceea a văzut Isus popor...»
gl. 7, sf. 8.

Dum.	1 Scoat. sf. cruci și 7 s. m.	14 Eusebiu	4 56	7 12
Luni	2 Aduc. moașt. s. Ștefan	15 (+) Ad. M.	4 58	7 10
Marți	3 C. Isachie Dalmat	16 Rocus	4 59	7 8
Mierc.	4 Sfinții 7 coconi din Efes	17 Liberat	5 0	7 6
Joi	5 Mart. Eusignie, s. Fabiu	18 Helena	5 2	7 4
Vineri	6 (+) Schimb. la fașă	19 Ludovic	5 3	7 2
Sâmb.	7 Mart. Domeție, Nascr. ☿	20 (+) Ștefan	5 4	7 0

Dum. 9 d. Rus. Mateiu c. 14, st. 22. «În vremea aceea silit-a Isus...» gl. 8, sf. 9.

Dum.	8 Păr. Emilian Triandafii	21 Ioana	5 5	6 59
Luni	9 Ap. Mateiu, m. Antonin	22 Timoteiu	5 6	6 58
Marți	10 M. Laurenț, Sixt,	23 Filip	5 7	6 56
Mierc.	11 M. Duplu, Zenon, G.	24 Bertalan	5 8	6 54
Joi	12 M. Fotie, Anoch, Castor	25 Ludovic	5 10	6 52
Vineri	13 C. Maxim Dositeiu	26 Samuil	5 11	6 50
Sâmb.	14 Prof. Michea, m. L. ☿	27 Iosef	5 13	6 48

Dum. 10 d. Rus. Mateiu c. 17, st. 14. «În vremea aceea s'a apropiat către Isus...» gl. 1, sf. 10.

Dum.	15 (+) Ad. născ. de Dzen	28 Augustin	5 14	6 46
Luni	16 M. Diomed, Alcibiad	29 T. cap. s. l.	5 15	6 44
Marți	17 M. Miron Stration	30 Roza	5 17	6 42
Mierc.	18 M. Flor. și Laur.	31 Raimund	5 19	6 41
Joi	19 M. Andreiu C. Teofan	1 Sept. Egid.	5 20	6 39
Vineri	20 Samuil m. Sev., Luc.	2 Absolon	5 22	6 37
Sâmb.	21 Ap. Tadeu, m. Teocl. ●	3 Serafin	5 23	6 35

Dum. 11 d. Rus. Mateiu c. 18, st. 23. «Zis-a Domnul pilda aceasta : asemănatu-s'a...» gl. 2, sf. 11.

Dum.	22 M. Agatonic Severian	4 Rozalia	5 25	6 33
Luni	23 M. Lup. Irineu	5 Victoria	5 26	6 31
Marți	24 M. Eutachie, Tațian	6 Magna	5 28	6 29
Mierc.	25 Ap. Vart., Tit, p. Epif	7 Regina	5 29	6 27
Joi	26 M. Adrian și Natalia	(+) 8 N. Mariei	5 31	6 25
Vineri	27 C. Pimen, Liberiu, Osiu	9 Gorg.	5 32	6 23
Sâmb.	28 Cuv. Moise Arapul	10 Nicolau	5 33	6 21

Dum. 12 d. Rus. Mateiu c. 19, st. 16. «În vremea aceea s'a apropiat către Isus...» gl. 3, sf. 1.

Dum.	29 (+) Tăceră cap. S. Ioan	11 Teodora ☿	5 35	6 19
Luni	30 P. Alex, m. Felix, Sept.	12 Tobia	5 36	6 17
Marți	31 Briul Precuratei	13 Matern.	5 37	6 15

Iulie — Notițe.

August — Notife.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Septembrie

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Mierc.	1 C. Sim. st. m. Erm.	14 Înălț. Sf. C.	5 38	6 13
Joi	2 M. Mamant, Ioan ajun.	15 Hildegard	5 39	6 11
Vineri	3 M. Antim, Aristion	16 Ludm.	5 41	6 9
Sâmb.	4 M. Davila prof. Moise	17 Nicodim	5 42	6 7

Dum. 13 d. Rus. Mateiu c. 20, st. 21, «Zis-a domnul pilda aceasta: Era un om...» gl. 4. sf. 2.

Dum.	5 Pr. Zacharia, m. Urban	18 Toma	5 43	6 5
Luni	6 Arch Michail, m. Romil.	19 Lambert	5 45	6 3
Mărți	7 M. Sozont, ap. Evod.	20 Eustachiu	5 46	6 0
Mierc.	8 (+) Nașt. N. de Dzeu	21 Mateiu	5 47	5 57
Joi	9 S. Ioach. Anna m. S.	22 Mauriciu	5 49	5 55
Vineri	10 M. Min., Mit. Nimf.	23 Tecla	5 50	5 53
Sâmb.	11 C. Teodora, c. Eufrosin	24 Gellert	5 52	5 51

Dum. în- Înălțării sf. Cruci, Ev. Ioan, c. 3. »Zis-a Domnul: nimenea nu s'a suit la ceriu...» gl. 5. sf. 3.

Dum.	12 M. Antonom. Cornut	25 Cleofas	5 53	5 49
Luni	13 M. Corneliu Gordian	26 Ciprian	5 54	5 47
Mărți	14 (+) Înălț. Sf. Cruci	27 Cosma	5 55	5 45
Mierc.	15 M. Nichita, c. Filoteu	28 Vencel	5 56	5 43
Joi	16 M. Eufimia, Meletina	29 Mihail	5 58	5 41
Vineri	17 M. Sofia Elpida	30 Hieronim	5 59	5 39
Sâmb.	18 C. Eumenie, M. Ariadna	1 Oct. Rem.	6 0	5 27

Dum. după Înălț. st. Cruci, Ev. dela Marcu c. 8, «Zis-a Domnul: Ceta ce vine după mine...» gl. 6, sf. 4.

Dum.	19 M. Trofim, Dorimedont	2 Leod	6 3	5 35
Luni	20 M. Eustatie Agapiu	3 Candid	6 4	5 33
Mărți	21 Ap. Codrat, Pr. Ion	4 Carol	6 6	5 31
Mierc.	22 M. Foca, s. Martin	5 Placid	6 7	5 29
Joi	23 Zemisl. S. Pr. I. Bot.	6 Bruno	6 9	5 27
Vineri	24 M. Tecla. pâr. Copriu	7 Iustina	6 10	5 25
Sâmb.	25 C. Eufrosina m. Sav.	8 Brigitta	6 11	5 23

Dum. 18 d. Rus., Ev. dela Luca c. 5., st. 1. «în vremea aceea stând Isus lângă mare...» gl. 7. sf. 1.

Dum.	26 Mut. m. s. Ev. Ioan G.	9 Dion.	6 12	5 21
Luni	27 M. Calistrat, Fortunian	10 Francisc	6 13	5 20
Mărți	28 C. Hariton, Eliodor.	11 Nicasiu	6 15	5 18
Mierc.	29 C. Ciriace, m. Dada	12 Maximil.	6 17	5 16
Joi	30 M. Grigoriu, Mardoniu	13 Coloman	6 18	5 14

Octombrie

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Vineri	1 Ap. Anania c. Roman	14 Calist	6 19	5 12
Sâmb.	2 M. Cipriana și Iustina	15 Teresia	6 21	5 10

Dum. 19. d. Rus., Ev. dela Luca, c. 6, st. 31. «Zis'a Domnul:
precum vați . . . » gl. 8, sf. 6.

Dum.	3 M. Dionisie, pâr. Ioan	16 Gallus	6 22	5 9
Luni	4 M. Ieroteiu, Calistena	17 Hedvig	6 24	5 7
Marți	5 M. Haritina, Mamelacta	18 Luca	6 26	5 5
Mierc.	6 M. Ap. Toma, m. Erotiida	19 Ferdinand	6 27	5 3
Joi	7 M. Sergiu, Polichroniu	20 Vendel	6 28	5 2
Vineri	8 C. Pelagia, s. Taisia	21 Ursula	6 30	5 1
Sâmb.	9 Ap. Iacov. m. Poplia	22 Cordula	6 31	4 59

Dum. 20 d. Rus., Ev. 3. dela Luca c. 7, st. 11. «In vremea aceea mergea
Isus într-o cetate . . . » gl. 1, sf. 7.

Dum.	10 M. Eulampie, Eulampia	23 Fortunat	6 32	4 57
Luni	11 Ap. Filip, m. Zenaida	4 Rafail	6 34	4 56
Marți	12 M. Andronic, Pr. Tarah	25 Crisant	6 35	4 54
Mierc.	13 M. Carp, Papil, Florenț	26 Demeter	6 37	4 52
Joi	14 (†) Cav. Paraschiva	27 Sabina	6 39	4 50
Vineri	15 M. Lucian, C. Vars	28 Sim., Iuda	6 40	4 48
Sâmb.	16 M. Longin, pâr. Mal.	29 Narcis	6 42	4 46

Dum. 21. d. Rus., Ev. 4. dela Luca, c. 8, st. 5. «Zis'a Domnul pilda
aceasta: eșit-a sămănătorul . . . » gl. 2, sf. 8.

Dum.	17 Pr. Osie, M. Andrei	30 Claudius	6 43	4 44
Luni	18 Ev. Luca, m. Marin	31 Wolfgang	6 45	4 42
Marți	19 Prof. Ioil, m. Bar	1 Nov. T. S.	6 46	4 41
Mierc.	20 M. Artemie, Evor	2 Pom. morț.	6 48	4 39
Joi	21 C. Ilarion, m. Socrat	3 Hubert	6 49	4 38
Vineri	22 C. Averchie, m. Elis.	4 Barbora	6 51	4 37
Sâmb.	23 Ap. Iacob, fr. D-lui	5 Emeric	5 52	4 36

Dum. 23 d. Rus., Ev. 6. d. Luca, c. 8, st. 27. «In vremea aceea venind
Isus în lat.» Gad... gl. 3, sf. 9.

Dum.	24 M. Arcta. s. Valentin	6 Carot	6 54	4 35
Luni	25 M. Marțian, Valerie	7 Leonard	6 55	4 33
Marți	26 (†) Stal muc Dimitrie	8 Gottfried	6 56	4 31
Mierc.	27 M. Nestor, Capitolina	9 Teodor	6 57	4 29
Joi	28 M. Terenție Pompie	10 Andrei	6 59	4 28
Vineri	29 C. Anastasia, p. Avram.	11 Marion	7 0	4 26
Sâmb.	30 P. Zenoviu, Artema	12 Emilia	7 2	4 25

Dum. 22 d. Rus., Ev. 5. dela Luca c. 16, st. 19. «Zis'a Dom-
nul pilda aceasta: era un om bogat . . . » gl. 4, sf. 10.

Dum.	31 M. Epi., Amplie, St.	13 Sanislau	7 4	4 24
------	-------------------------	-------------	-----	------

Septembrie. — Notițe.

Octomvrie. — Notițe.

Noembrie

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Răs.	Ap.
Luni	1 SS Cosma și Damian	14 Serafin	7 6	4 23
Marți	2 M. Achidin, Aftonie	15 Leopold	7 8	4 22
Mierc.	3 M. Acheptima, Iosif A.	16 Eduard	7 10	4 21
Joi	4 C. Ioanichie, m. Ermeu	17 Grigoriu	7 12	4 20
Vineri	5 M. Galaction, Caius	18 Otto	7 13	4 19
Sâmb.	6 C. Pavel märt., C. Luca	19 Elisab.	7 14	4 18

Dum. 24 d. Rus., Ev. 7. dela Luca c. 8. st. 41. «In vremea aceea a venit un om la Isus...» gl. 5, sf. 11.

Dum.	7 S. 33 martiri d. Melis.	20 Felix	7 15	4 17
Luni	8 (+) Ar. Mihail și Gavril	21 Intr. in bis.	7 17	4 16
Marți	9 M. Onisifor, Sim. Met.	22 Cecilia	7 19	4 15
Mierc.	10 M. Orest, ap. Er., p. Ol.	23 Kelem.	7 20	4 14
Joi	11 M. Mina, Victor, Vich.	24 Ioan	7 21	4 13
Vineri	12 C. Ioan Patriarch c. Nil.	25 Ecatena	7 22	4 12
Sâmb.	13 Ioan Gură de aur	26 Conrad	7 23	4 12

Dum. 30 d. Rus., Luca c. 18, st. 18. «In vremea aceea un om a venit...» gl. 6, sf. 1.

Dum.	14 Apostolul Filip	27 Virgil	7 25	4 11
Luni	15 M. Gurie, Samona	28 Sosten	7 27	4 10
Marți	16 Apost. Evang. Mateiu	29 Saturnu	7 28	4 10
Mierc.	17 C. Grigoriu, Lazar	30 Andreiu	7 29	4 9
Joi	18 MM. Platon Roman	1 Dec. Osc.	7 30	4 9
Vineri	19 P. Avdie și mart. Vatl.	2 Bibiana	7 31	4 8
Sâmb.	20 C. Grig. Deca, m. Nirsa	3 Francisc	7 32	4 8

Dum. 26 d. Rus. Luca 9 c. 12, st. 16. «Zis'a Domnul pilda aceasta: unui om bogat...» gl. 7, sf. 2.

Dum.	21 (+) Intr. în biserică	4 Barbara	7 33	4 8
Luni	22 Ap. Filim., m. Tiburtiu	5 Sava	7 34	4 8
Marți	23 C. Amfilochie, Sisinie	6 Nicolau	7 35	4 7
Mierc.	24 M. Climent, m. Teodor	7 Ambr.	7 36	4 7
Joi	25 M. Ecaterina, Mercurie	8 (+) M.Z.	7 37	4 7
Vineri	26 C. Alimpie, Stelian	9 Leucadia	7 38	4 6
Sâmb.	27 M. Iacob Persul	10 Iudit	7 39	4 6

Dum. 25. d. Rus. Ev. 13. Luca c. 15. st. 7. «In vremea aceea un legiuitor...» gl. 8, sf. 3.

Dum.	28 M. Stefan-cel-nou	11 Maxentiu	7 40	4 6
Luni	29 M. Paramon, Filumen	12 Lucia	7 41	4 6
Marți	30 Ap. Andreiu, Frum.	13 Damasch.	7 42	4 6

Noemvrie. — Notiçe.

Decemvrie. — Notițe.

Regentul anului.

Regentul anului 1910 este planetul Jupiter. El este cel mai mare corp ceresc cunoscut până astăzi. E mai mare ca toate celelalte planete împreună. Diametrul lui e de $11\frac{1}{4}$ ori mai mare ca al pământului, suprafața de 130 ori, iar volumul lui de 1400 ori mai mare. Din Jupiter ai putea face deci 1400 pământuri.

Densitatea lui Jupiter e însă de 300 ori mai mică decât a pământului. Depărtarea lui mijlocie dela soare face 777 milioane de kilometri. Depărtarea dela pământ variază între 587 mil. și 961 mil. chlm. după timpul rotației sale.

Cu toate că e un corp atât de uriaș se învârtă în jurul osiei sale în timp de 9 ciasuri și 57 minute, va se zică pe Jupiter e ziua și noaptea abia de 10 ciasuri.

În jurul soarelui se învârtă în timp de 399 zile; atâta e anul lui Jupiter.

După Venus Jupiter este steaua cea mai luminoasă pe cer. Lumina lui e albă și strălucitoare.

Jupiter este încunjurat de alți șapte planeteți mai mici. Patru dintre aceștia au fost descoperiți încă de Galilei, al cincelea de Barnard la 1892, iar cei doi din urmă de Perrine abia la 1905. Aceștia sunt tovarășii nedespărțiți ai lui Jupiter, cunoscuți până acum.

Semnele cronologice ale anului 1910.

După Calendarul nou Gregorian:		După Calendarul vechiu sau Iulian:	
Numărul de aur	11.		9.
Epacta	XIX.		I.
Litera Duminecii	B.		C.
Cercul solar	15.		15.
Ziua de Paști	Martie 27.		Aprilie 18.
Înălțarea	Maiu 5.		Maiu 27.
Ziua de Rusalii	Maiu 15.		Iunie 6.

Zile schimbătoare preste an.

Triodul se începe în 7 Februarie. — Lăsatul de carne 21 Februarie. — Lăsatul de brânză în 28 Febr. — Bunavestire cade Joi în săptămâna 3-a din post. — Sfintele Paști în 18 Aprilie. — Înălțarea Domnului în 27 Maiu. — Rusaliile în 6 Iunie. — Nașterea Domnului cade Sâmb. în 25 Dec. — Duminica tuturor sfinților în 13 Iun. e. — Carnevalul (câșlegile, farșangul) ține din 7 Ianuarie până în 21 Februarie.

Sărbători impuse de lege

În privința asta articolul de lege LIV. din 1868 dispune următoarele: Titlul III., cap. I., §-ul 100: Cu excepția cazurilor de urgență nimeni nu poate fi citat să se înfățișeze în zilele de sărbătoare ale bisericii sale. În contra acestor citări sau în contra necitării nu se poate apela. Titlul V., cap. I., §-ul 255: Dispozițiile cuprinse în articolul de lege XV. din anul 1840, cap. I., §-ul 201, au valoare și aici. Terminele nu sunt întrerupte prin sărbătorile stabilite în acea lege, dar dacă termenul în sine ar cădea pe o zi de sărbătoare, ziua aceasta nu se socotește, ci numai cea următoare. Titlul VIII., cap. I., §-ul 357. Și la execuții trebuie respectate, după putință, sărbătorile religioase și ale partidelor. — Pentru Ungaria prin articolul de lege XXXIII. din 1883 s'au adus următoarele hotărâri: §. 1. La judecătoriile reg. în fie-care an, dela 1 Iulie până la 31 Aug. sunt vacanțe. §. 2. Prin vacanțe nu se alterează: nici termenele fixate prin hotărâri de lege, nici cele fixate prin hotărâri judecătorești și nici cele fixate prin o înțelegere a partidelor. Hotărârile judecătorești se vor estrada și executa și în vacanțe.

Posturile.

1. Miercurile și Vinerile de peste an. — 2. Ajunul Botezului Domnului în 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 21 Februarie pînă în 18 Aprilie. — 4. Postul Sf. Petru și Pavel din 9 Iunie pînă în 28 Iunie. — 5. Postul Sf. Mării din 1 pînă în 14 Aug. — 6. Tăierea capului Sf. Ioan, 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Septembrie. — Postul Crăciunului din 15 Nov. pînă în 24 Decembre.

Deslegarea posturilor.

1. Miercuri și Vineri în săpt. brînzii. — 2. Miercuri și Vineri în săpt. luminată. — 3. Miercuri și Vineri în săpt. după Rusalii. — 4. Miercuri și Vineri după Crăciun pînă la Botezul Domnului.

Intunecimi.

În anul 1910 vor fi patru întunecimi, două de soare și două de lună.

1. Intunecimea totală de soare în 26 Aprilie dela 4 ore 55 minute pînă la orele 9 și 03 minute dimineața. Se va vedea în Australia, America de mijloc și Oceanul atlantic.

2. Intunecime de soare inelară în 20 Octombrie dela ora 1 și 07 min. noaptea pînă la orele 5 și 52 min. dimineața. Se va vedea în America de nord, Oceanul Atlantic și Asia de nord.

3. Intunecime totală de lună în 11 Maiu dela orele 5 și 03 min. pînă la orele 8 și 38 min. dimineața. Se va vedea în America de sud, Africa de sud și Madagascar.

În Budapesta apune atunci luna înainte de întunecime cu 45 min. Deci nu se vede la noi.

4. Intunecime totală de lună în 4 Noemvrie dela 12 ore noaptea până la 3 ore 14 min. dimineața. Se va vedea la noi, în întreagă Europa de mijloc, Africa de nord și marea mediterană.

Zodiile.

Ianuarie	zodia	Udătorului	începe	în	20 Ianuarie	11 ore 12 m. n.
Februarie	"	Peștilor,	"	"	19 Februarie	1:45 d. a.
Martie	"	Berbecelui,	"	"	21 Martie	1:16 d. a.
Aprilie	"	Taurului,	"	"	20 Aprilie	10:30 seara.
Maiu	"	Gemenilor,	"	"	22 Maiu	0:4 noaptea.
Iunie	"	Racului,	"	"	22 Iunie	9:5 in. a.
Iulie	"	Leului.	"	"	23 Iulie	7:59 seara.
August	"	Fecioarei,	"	"	24 August	0:16 noaptea.
Septemvrie	"	Cumpenei,	"	"	23 Sept.	11:47 noaptea.
Octomvrie	"	Scorpiei,	"	"	24 Oct.	5:53 dimineața.
Noemvrie	"	Săgetătorului	"	"	23 Nov.	1:52 noaptea.
Decemvrie	"	Căpriorului	"	"	22 Decemvrie	6:28 d. a.

A n o t i m p u r i l e.

Primăvara începe cu 21 Martie la orele 1 și 19 minute după amiazi.

Vara începe în 22 Iunie la orele 9 și 5 minute după amiazi.

Toamna începe în 23 Septembrie la crele 11 și 47 minute noaptea.

Iarna începe în 22 Decemvrie la orele 6 și 28 minute seara.

Călindarul Jidovesc

Jidovii au acum anul 5670, an comun de 355 de zile.
S'a început în 16 Septemvrie 1909 și se sfârșește în
3 Oct. 1910. Zilele mai însemnate sunt următoarele:

1 Ian. Sab. Vajehi, Tebeth	20	13 "	Sebout (Ros)	1	6
" " Waera	27	14 "	" "	2	7
15 " " Boh	Sebat 5	18 "	Sab. Bamidbor	"	11
22 " " Besalah	" 12	25 "	Sab. Behaleth.	"	18
29 " " Jithro	" 19	2 Iul. Sab. Selachleha	"	"	25
5 Feb. Sab. Mispatim	" 26	9 "	S. Korach Thamus	"	2
10 " Ros. Chodes Adar	1	16 "	Sab. Chuk Bal	"	9
12 " Sab. Ther.	" 3	30 "	" Pinkas	"	23
19 " S. Theczave	" 10	6 Aug. "	Debarium Ab	"	1
23 " Purim	" 14	13 " "	Woetchan	"	8
26 " Sal. Ki Thissa	" 17	20 " "	Nahaman	"	15
5 Mar. S. Wajachel	" 24	27 " "	Ekev	"	22
12 " Sab. Pecude Veadar	1	3 Sept. "	Reeh	"	29
19 " S. Vajikra	" 8	10 " "	Softim Elul	"	6
25 " Susan Purim	" 14	17 " "	Ki Thecve	"	13
26 " S. Zaw	" 15	24 " "	Ki Thowa	"	20
2 Apr. S. Senim	" 22	1 Oct. "	Niczabim	"	27
9 " S. Pari	" 29	4 " "	Thisri, 5671	"	
10 " Nizam	1	8 " "	Tesuba	"	3
16 " S. Thasria	" 7	13 " "	Iom Kippur	"	10
23 " S. Mecsora	" 13	18 " "	Suc. (Cortul)	"	15
24 " Passah 1 (Pas a)	" 14	19 " "	" "	"	16
25 " " 2 "	" 15	22 " "	Sab. Azereto	"	19
30 " Sab. Chalh.	" 21	26 " "	Sim. Th.	"	23
1 Mai Passah	8	29 " "	Beresit	"	26
7 " Sab. Sem. Per.	" 28	5 Nov. "	Noach Marc.	"	3
10 " Thazria Ijar	1	12 " "	Lecha	"	10
14 " S. Ach. Moth	" 5	19 " "	Wajera	"	17
20 " Moartea lui Ilie	" 11	26 " "	^h. Sarah	"	24
23 " Paștile mici	" 14	3 Dec. "	Toldot Kislev	"	2
28 " Sab. Emor	" 19	10 " "	S. Wajecze	"	9
4 Iun. S. Bech. Bech.	" 26	17 " "	Sab. Wajesew	"	19
6 " Moart. lui Sam.	" 28	24 " "	Mikecz	"	23
8 " S. Bamidbe Sivan	1				

Călindarul economic pe anul 1910.

IANUARIE

Cumpără semințele, uneltele și mașinile trebuitoare. Pregătește coșnițele pentru roiul. Alege poamele. Cât ține gerul aspru, lasă gunoiul în grajd. Deprinde juncii la jug și caii tineri la ham. Dă vitelor adese ori sare. Cară gunoiul. Drege uneltele de economie. Vitelor dă nutreț în vrestat, că'l mistue mai bine. Numără săptămânile până la Sf. Gheorghe și vezi cum stai. Curăță pomii de mușchlu, crengi uscate. Unge ranele cu balebă, pământ cleios și păr de bou tăia, mărunț. Adună neaua grămezi în jurul pomilor. Astfel faci pomii să întârzie cu înflorirea.

FEBRUARIE

Cerne bucate de semănță. Cară și împrăstie gunoiu. Când e timpul frumos, poți începe aratul. Curăță livezile de mușiuoroiu, petri și mărăcini, și pe unde locul e sterp, seamănă iarba. Lasă berbecii la oi și le păzește să nu bea apă de pe neauă, căci cele de a făta, pierd mielul, iar celor fătate li se strică laptele. Taie mlădițe de altoit din partea de meazăzi a pomilor și le împlântă în nisip ori pământ umed, până la folosință. Când timpul e frumos, poți sădi pomi. Curăță altoii mai tineri, ca să crească frumoși. Seamănă verdeturi, pe care le vei apăra prin un acoperemânt în contra gerului. Cerne și curăță semințele de prăsilă. Ară, pământurile menite pentru oves, orz, scl., destupă șanțurile și brazdele spre a înlesni scurgerea apei de neaua. Incepe săditul pădureților de altoit și strămută pomii. Dă nutreț mult și mai bun ca până aci, mai ales vitelor de prăsilă și de lucru.

MARTIE

Samănă grâu de primăvară, apoi orz, ovăs, mazăre, mazăriche și lufernă. Grapă locurile de lucernă

și trifoi semănate din alți ani, ca să crească mai bine. Printre semănăturile de toamnă ce au ieșit rari, aruncă sămânță de trifoi. Sădește legumele me-nite să-ți facă seminte. Ca să le aperi de omide pune în apropiere câteva seminte de cânepă. Mi-rosul acestora alungă fluturii. Cartofii înghețați, fier-be-i și scurge apa de pe ei, și îi dă la vite. Fă altoirea pomilor, gătește straturi pentru legumi și le seamănă. Samănă verdețuri cât mai de timpuriu. Retează altoii tineri cam pe jumătate și unge ranele cu reșină de altoit. Destupă coșnițele. Altoiește ci-reși, vișini și pruni.

APRILIE

Plivește semănăturile. Samănă cucuruz și pune car-tofi. Udă bine pomi sădiți de curînd. Grăbește cu altoirea pădureților. Grijește să nu să umfle vitele de nutrețul cel verde, dăle înaintea de ale scoate la pășune. Se începe lucrul în vie. În lipsă de ploaie udă grădina de legume. Intoarce griul în hambar și pune în apropierea lui lână nespălată, căci miro-sul ei alungă gărgărițele, griul închis amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 2 săptămâni cerne-l că-și pierde mirosul. Premenește aerul pivnițelor. Curăță altoii de odraslele pădurete, cel puțin la 8 zile o-dată. Prășește vița din mlădițele mai puternice. Scu-tește miei de răceală și pășune umedă. Cât ține căl-dura, udă gunoiul cu apă, cară'l și-l împrăstie în stare proaspătă.

MAIU.

Udă altoii cât mai des și la cei prinși le slă-bește nițel legătura. Samănă cânepă și in. Pe timp liniștit afumă pomii bântuiți de omide cu pucioasă presărată pe jar. Vor peri toate. Ori scutură pomi dimineața și îndată leagă trunchiul cu ată peste o hirtie unsă cu smoală sau păcură și omidele nu mai pot trece. Se pot risipi foarte multe. Cucuruzul se

sapă când e în 4 frunze. Cosește lăterna înainte de înflorire, dar grijește să nu o tai prea pe jos că piere multă. Ogoritul trebuie sfârșit.

Scoate răsadurile cu grije și le mută pe timp de ploaie. Udă grădina seara sau dimineața. Tunde holerle prea mari sau le păste cu oi. Afumă pomii sau vița de vie. Ferește copii de a strica cuiburile păsărilor, dela cari ai foarte mult folos. Ele nimicesc o mulțime de omide, melci și gândaci și alte insecte stricătoare.

IUNIE.

Sapă cucuruzul cât mai curînd a doua oară. Să dește napi de nutreț, pune mazăre, (fasole) oloagă și ludai (bostani, cucurbete), pe unde cucuruzul a rămas mai rar. Leagă altoii de pari în cotra vînturilor. Sapă cartofii. Când e zăduf, scutește vitele, adăspostindu-le la umbră. Ocolează pădureții mai bine după ploaie și cu desebire seara. Samănă ridichi de toamnă mai ales în locul aiului de toamnă. Când iarba e mai în floare, cosește-o. Sapă viile a doua oră. De umblă furnicile la coșnițele albinelor închidele calea, ungînd cu petrolean scîndura pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișine și struguri pentru iarnă. Samănă rapiță și mălai mărunt.

IULIE.

Curăță șura și podurile. Poartă grije să ai bani, ca să poți adune grânele în pîrgă și nu prea coapte cu spor la aluat. Când te apuci de secere, cucuruzul să fie săpat a 2-a oră. Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împedece struguri în creștere. Înaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să aibă la îndemînă. Aruncă de asupra ei bucăți de paie ca să nu se înece. La cărat pune rogojini în car, ca grăunițele scuturate să nu se prăpădească. Acestea ține-le de sămânță, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul bîntuit de omide cu apă

cu săpun. Proptește cu furci crengile pomilor împovărați. Ară miriștea fără amânare. Asigură bucatele și finul în contra focului.

AUGUST.

Curăță merele și perele de coaje și apoi le uscă pe coșeriu, pe leasă (grații) de nuele s'au întinzînd feliile pe ață la soare. Intoarce și vîntură grăunțele, ca nu cumva să tracă în mucezire sau să capete gărgărițe. Samănă petringei și i acopere cu frunziși. Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Adună semințele de legume coapte, le curăță și acată în cuie în săculețe. Samănă rapiță. De vezi albinele că prea mult șed pe afară, e semn că n'au ce să lucre. Stupii fără matcă se împreună cu alții mai slabi. Urmează cu plivitul viei. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Proptește pomii prea încărcăți și rărește poamele prea dese. Ară pentru toamnă și pel a lunei poți și semăna. Adună simburi de toate poamele.

SEPTEMBRIE.

În grădină se începe culesul poamelor. Soiurile iernatece se culeg cu mîna și se impart în clase după mărime și frumusețe, ca să aibă un preț mai bun. Nainte de ale așeza în pivniță, se întind la soare, ca să iasă umezeala din ele.

Fă gropile pentru altoi. Rărește frunza de pe pomii pitici și cei puși în șir des, ca razele soarelui să i poată străbate. Nu fii sgîrcit la semănat că te vei căi la secerat. La finea lunei se ia mierea dela stupi. De sunt încă flori, nu te grăbi, ca albinele să poată încă aduna. Livezile le samănă cu sămânță deiarbă și flori de fin. Pregătește vasele și uneltele trebuincioase la culesul strugurilor. Strînge și uscă la soare semințele legumilor de prăsilă. Inzestreză pivnița cu nisip mărunt și uscat pe sama morcovilor, petringeilor, ridichilor iernatice. Arde gozurile ce rămân la cernutul grăunțelor, căci aruncate pe

gunoi, ele sporesc buruienile. Sădește salată iernatică. Câștigă răsadurile de varză calarabe și alte varzoase târzii.

OCTOMVRIE.

Culesul poamelor ține încă. Grijește ca nu cumva să le aduni pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrezesc. Straturile din care s'au scos legumele, trebuie săpate din nou, ca peste iarnă să degere. Răsădește în straturi bine lucrate salată iernatică. Culege curuzul, cartofii, napii. Curăță de rădăcini, pune-i să se sbicească înainte de a se așeza în pivniță. Ară numai de cât pământul care are a se semăna de cu primăvară. Gerul și frigul de peste iarnă îl îmbunătățește.

NOVEMVRIE.

Când timpul este frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișori. Curăță ouele de omidă, cari sunt în frunzele legate cu paingeni de ramurile pomilor. Apără, altoi mai tineri în contra iepurilor. Spoiește trunchiul pomilor cu zamă de var și balebă. În grădina de legume lucrările trebuiesc terminate. În jurul pomilor se pune gunoiu putred mestecat cu pământ. La fiertul mustului să fim cu băgare de seamă, că să nu se întâmple nici prea repede, nici prea încet. În cazul dintîiu acoperim butea cu o haină, în cel din urmă o stropim cu apă rece. Buțile să le ținem tot pline. Poamele ce dau spre putrezire, trebuiesc delăturate. Frunzele picate se adună și se pun grămadă amestecându-se cu gunoi, din ele să face un gunoi foarte bun. Adună varza în afjunul gerului, și o pune să se svînte. Pune curechiul la murat (acrit). Curăță finețele. Curăță pomii de omide și crengi uscate și unge ranele mai mari cu păcură și puțin lut. Imblojește cosnițele cu paie sau trestie. Cumpărăți un calendar pentru anul viitor.

DECEMVRIE.

Cearcă în câte un petec de postav și apă caldută, care sămînță de prăsilă, în cât timp va încolți. Drege uneltele economice și le agerește; pune coade la sape, hârlețe, coase, scl. Lasă vitele să petreacă adesc ori afară de grajd, când e timpul domol și frumos. Preste iarnă adapă vitele cu apă de fîntână.

Taie pomii uscați.

Incheie socotelile de peste an, spre a te încredina despre răsplata muncii și cheltuelile în cursul anului. Vezi ce cîștig curat ai. Pivnița de mucezește trebue afumată cu peatră pucioasă și aerizată din când în când. Legumile dacă e neauă puțină se acoper cu frunză ori cotori de buruene. Vitele trebuesc ținute în curățenie și mîncarea să nu le-o tragem. Cară gunoiul. Cînd gerul e mare ferestrele pivnițelor să se înfunde Grajdurile să fie călduroase, căci atunci vitele mănîncă mai puțin. Pleava se opărește, se amestecă cu napi de nutreț și astfel se dă la vite. In chipul acesta se cruță nutrețul. Abonează foi și pe an înainte.

Prevestiri.

Ianuarie: Ianuarie cald nu e semn de an mînos. Dupa ianuarie uscat și geros urmează Februarie cu nea. Negura din ianuarie aduce Februar umed. Când norii se trag spre meazăzi, urmează frig, când se trag spre miază noapte, vine căldură.

Februarie: Faur alb întăreșce sămănăturile. Februarie urât înfrumusețează pre Maiu. Când nu îngheață în Februarie, nu e semn de an mînos. Vânturile de nord pela mijlocul lui Faur prevestesc an mînos. Negura de apus arată ger. Dacă apa curgătoare e caldă, va urma ger mare.

Martie: Impărecherea iepurilor, — apropiarea primăverii. Neaua din Martie nu sporește vinul.

April: April frumos, Maiu viforos. April umed aduce binecuvîntare. Gîndacii, care s'arată în Aprilie, vor ingheța în Maiu. Negura de Aprilie la răsărit și miazăzi vestește bine.

Mai u: Roua de seara și răcoarea din Maiu aduc mult vin și mult fân. Ploia caldă în Maiu e binecuvîntare. — Rusalii umede, Crăciun gras. — Raiul de stup din Maiu prețuește un cari malaiu. — Cîntatul pirolei vestește ploaiă. — Gîndaci mulți vestesc an mănos.

Iunie: Iuniu mai uscat de cât mai umed, umple butile cu vin bun. Oamenii și vîntul de Iuniu se schimbă curînd. Iunie umed și rece strică anul întreg. Rose multe prevestesc iarnă grea. Când peregrină furnicele, va fi timp bun. Omidele multe sunt semne de grâu și de vin mult. Săritul peștilor vestesc furtună.

Iulie: Zile senine însemnează an bun. Fără roauă în Iulie nu e ploaiă. Ce nu stă bine în Iuliu, nu crește în Septemvrie. Dacă paianjinul își rupe pânza în două va ploua. Dacă luna plină are spre răsărit și ameazăi curte, va urma timp senin statornic. Când mușinoaiele de furnici sunt mai ridicate ca de comun, urmeaza iarna grea.

August: Negura ce s'arată după apusul soarelui pe rîuri și livezi, anunță timp bun stabil. Ploaia din August subție vinul. Vânturi de nord în August aduc timp statornic. Cu cât năgățul suie mai sus, cu atît mai rar va veni ploaiă. Dacă barza (cocostărcul) clăntăne, va ploua. Când pisicele cascadează zăcînd, urmează ploaiă. Când frîngilele cîntă dimineața, va ploua în acea zi.

Septemvrie: Toamnă caldă, iarnă lungă. Dacă ghinda cade nainte de St. Mihai, iarna va începe timpuriu. După Septemvrie cald, vine Octomb. rece și umed. Opt zile nainte și după ziu crucii e timpul cel mai bun de sămănat. După Sântă Măria să n'ai pâlrie (regulă păcurărească). Cu cât rîndunelele se mută mai curînd, cu atît mai timpuriu va veni iarna. Cu

cât mai mulți paianjini pe jos, și cu cât mușinoaiete de furnici sunt mai mari, cu atât iarna va fi mai grea.

Octomvrie: Octomvrie și Martie sunt luni surori. Cu cât mai curând cad frunzele din arbori, cu atât mai roditor va fi anul viitor. Gerul și vântul din Octomvrie împlânzește pe Ianuarie și Februrie. Când s'arată multe lumini prin mărăcii (bălți), va urma timp senin. Lumina de amezănoapte în Octomvrie aduce curând ger mare. Dacă șoarecii de câmp trag la sat, iarna e aproape. Când paianjinul cu cruce s'ascunde de timpuriu în pânza sa și este mult timp nevăzut, atunci preaua nu mai e departe. Când arborii țin mult frunzele, iarna intră târziu. Când cocorii zboară pe jos, mai sunt zile calde.

Noemvrie: Dacă pomii țin multă nea, vor desvolta puțini muguri în primăvară. Șoarecii de câmp dacă se mai arată, iarna e departe.

Decemvrie: Când câinii latră la lună, urmează ger mare. Gerul și neaua din Decemvrie promit mult grâu. Crăciunul verde aduce Paști albe. Decemvrie umed nu promite mult. Când porcii de îngrășat mănâncă bine, va fi timp senin. Gâște sălbatice multe sunt vestitorii iernei înfricoșate. Apropierea iepurilor de comune vestește ger mare.

Timpul vânatului.

Este permis vânatul de cerbi în lunile Iulie—August—Septemvrie; de lopătari Iulie—Sept.; căprioare Noemvrie—Decemvrie; țapi April—Decemvrie; iepuri Septemvrie—Decemvrie; fasanii Septemvrie—Decemvrie; cocoși sălbatici Martie—Mai; urșii, lupii, vulpile și mistreții n'au opreliște.

Cursul luni

Ziua	Ianuarie		Februarie		Martie		Aprilie		Mai		Iunie	
	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.
	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>
1	sara	dim.	dim.	9 55	dim.	8 26	1 11	9 30	1 18	11 4	1 3	2 3
2	11 41	10 46	0 59	10 22	0 1	8 59	2 2	10 40	1 49	sara	1 26	3 11
3	dim.	11 5	2 12	10 56	1 12	9 39	2 44	11 57	2 14	1 41	1 51	4 30
4	0 49	11 26	3 24	11 41	2 19	10 31	3 17	sara	2 36	2 57	2 18	5 42
5	2 1	11 50	4 30	sara	3 17	11 34	3 45	2 35	2 59	4 13	2 52	6 50
6	3 16	sara	5 28	1 52	4 6	sara	4 11	3 54	3 23	5 29	3 31	7 51
7	4 31	1 2	6 13	3 16	4 45	2 10	4 33	5 14	3 48	6 43	4 17	8 43
8	5 45	1 56	6 49	4 40	5 18	3 34	4 55	6 34	4 17	7 55	5 12	9 27
9	6 49	3 3	7 20	6 5	5 44	4 56	5 20	7 48	4 53	9 1	6 12	10 1
10	7 42	4 23	7 45	7 29	6 8	6 18	5 48	9 3	5 36	10 0	7 16	10 30
11	8 23	5 49	8 8	8 50	6 32	7 39	6 21	10 13	6 27	10 49	8 20	10 56
12	8 55	7 16	8 30	10 9	6 55	8 57	6 58	11 17	7 23	11 30	9 23	11 17
13	9 23	8 39	8 55	11 23	7 21	10 13	7 45	dim.	8 24	dim.	10 26	11 36
14	9 45	9 59	9 22	dim.	7 49	11 25	8 38	0 9	9 28	0 2	11 31	dim.
15	10 7	11 16	9 51	0 36	8 23	dim.	9 35	0 55	10 32	0 28	sara	0 14
16	10 29	dim.	10 26	1 45	9 5	0 31	10 38	1 32	11 36	0 52	1 42	0 34
17	10 53	0 30	11 9	2 46	9 53	1 31	11 41	2 2	sara	1 12	2 52	0 59
18	11 19	1 41	11 59	3 40	10 46	2 28	sara	2 27	1 45	1 31	4 3	1 27
19	11 51	2 50	sara	4 26	11 48	3 2	1 50	2 49	2 52	1 50	5 17	2 5
20	sara	3 55	1 56	5 3	sara	3 35	2 55	3 9	4 0	2 10	6 29	2 53
21	1 13	4 55	3 0	5 34	1 54	4 3	4 1	3 29	5 12	2 33	7 34	3 54
22	2 4	5 45	4 5	6 0	2 59	4 27	5 10	3 48	6 27	3 0	8 29	5 8
23	3 3	6 28	5 10	6 22	4 3	4 46	6 20	4 8	7 41	3 34	9 15	6 30
24	4 5	7 3	6 16	6 42	5 9	5 6	7 34	4 33	8 51	4 16	9 50	7 53
25	5 10	7 31	7 22	7 1	6 17	5 26	8 49	5 3	9 51	5 11	10 19	9 15
26	6 15	7 55	8 29	7 19	7 26	5 44	10 0	5 28	10 40	6 16	10 45	10 35
27	7 20	8 17	9 39	7 38	8 37	6 6	11 4	6 25	11 19	7 32	11 11	11 52
28	8 25	8 37	10 39	8 0	9 50	6 32	11 58	7 22	11 50	8 52	11 31	sara.
29	9 31	8 55			11 2	7 2	dim.	8 31	dim.	10 12	11 56	1 7
30	10 38	9 13			dim.	7 40	0 43	9 46	0 18	11 30	dim.	2 21
31	11 47	9 32			0 11	8 29			0 41	sara		

Datele sunt luate după insti

în anul 1910.

Ziua	Iulie		August		Septembrie		Octombrie		Noembrie		Decembrie	
	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.
	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.
1	0 22	3 33	1 3	5 23	2 56	5 33	3 58	4 39	6 8	4 10	7 18	3 57
2	0 53	4 41	1 57	6 3	4 0	5 53	5 2	4 58	7 17	4 40	8 21	4 51
3	1 30	5 43	2 57	6 36	5 4	6 13	6 7	5 18	8 27	5 18	9 19	5 56
4	2 15	6 38	4 0	7 3	6 8	6 33	7 14	5 42	9 33	6 5	10 5	7 9
5	3 4	7 24	5 4	7 27	7 12	6 53	8 22	6 8	10 32	7 2	10 43	8 27
6	4 3	8 2	6 8	7 48	8 17	7 12	9 23	6 41	11 24	8 9	11 15	9 45
7	5 5	8 33	7 12	8 7	9 24	7 36	10 37	7 20	sara	9 22	11 42	11 3
8	6 9	8 59	8 16	8 26	10 32	8 3	11 40	8 8	0 42	10 38	sara	dim.
9	7 14	9 21	9 20	8 45	11 39	8 37	sara	9 7	1 11	11 55	0 31	0 21
10	8 7	9 41	10 24	9 6	sara	9 17	1 27	10 16	1 38	dim.	0 55	1 36
11	9 20	10 0	11 31	9 30	1 48	10 11	2 6	11 30	2 2	1 14	1 22	2 51
12	10 24	10 19	sara	9 59	2 43	11 14	2 40	dim.	2 26	2 31	1 53	4 6
13	11 29	10 38	1 50	10 35	3 30	dim.	3 9	0 48	2 52	3 47	2 29	5 19
14	sara	11 0	2 56	11 22	4 9	0 28	3 34	2 9	3 20	5 5	3 13	6 26
15	1 44	11 27	3 59	dim.	4 42	1 47	3 59	3 28	3 53	6 21	4 5	7 26
16	2 56	11 59	4 52	0 21	5 10	3 8	4 24	4 49	4 34	7 35	5 3	8 18
17	4 7	dim.	5 37	1 32	5 36	4 32	4 53	6 9	5 22	8 41	6 6	9 0
18	5 15	0 41	6 13	2 51	6 1	5 55	5 25	7 28	6 17	9 38	7 11	9 35
19	6 15	1 33	6 44	4 15	6 26	7 17	6 1	8 44	7 17	10 26	8 16	10 4
20	7 6	2 41	7 11	5 40	6 54	8 37	6 44	9 56	8 23	11 5	9 19	10 28
21	7 46	4 0	7 36	7 5	7 28	9 55	7 34	10 58	9 26	11 36	10 23	10 50
22	8 18	5 23	8 1	8 27	8 8	11 8	8 31	11 59	10 30	sara	11 25	11 10
23	8 47	6 49	8 29	9 47	8 53	sara	9 32	sara	11 33	0 25	dim.	11 30
24	9 12	8 12	8 58	11 15	9 45	1 12	10 36	1 8	sara	0 46	0 28	11 49
25	9 36	9 34	9 32	sara	10 44	2 0	11 40	1 37	0 36	1 6	1 34	sara
26	9 59	10 53	10 12	1 27	11 45	2 38	dim.	2 1	1 39	1 25	2 38	0 37
27	10 26	sara	10 58	2 28	dim.	3 10	0 43	2 23	2 44	1 46	3 47	1 8
28	10 57	1 22	11 52	3 20	0 48	3 35	1 46	2 43	3 50	2 10	4 58	1 46
29	11 31	2 33	dim.	4 3	1 51	3 58	2 50	3 2	4 58	2 38	6 2	2 35
30	dim.	3 37	0 51	4 38	2 55	4 20	3 55	3 22	5 8	3 14	7 2	3 34
31	0 13	4 34	1 53	5 7			5 1	3 45			8 0	4 42

tutul astronomic din Bpesta.

Când fată

Dacă în- cepe sar- cina în	A t u n c i f a t ă			
	iepele în	vacile în	oile și ca- prele în	scroafele în
Ianuarie 1	Dec. 6	Oct. 12	Iunie 3	Aprilie 30
— 6	— 11	— 17	— 8	Maiu 5
— 11	— 16	— 22	— 13	— 10
— 16	— 21	— 27	— 18	— 15
— 21	— 26	Nov. 1	— 23	— 20
— 26	— 31	— 6	— 28	— 25
— 31	Ianuarie 5	— 11	Iulie 3	— 30
Februarie 3	— 10	— 16	— 8	Iunie 4
— 10	— 15	— 21	— 13	— 9
— 15	— 20	— 26	— 18	— 14
— 20	— 25	Dec. 1	— 23	— 19
— 25	— 30	— 6	— 28	— 24
Martie 2	Februarie 4	— 11	August 2	— 29
— 7	— 9	— 16	— 7	Iulie 4
— 12	— 14	— 21	— 12	— 9
— 17	— 19	— 26	— 17	— 14
— 22	— 24	— 31	— 22	— 19
— 27	Martie 1	Ianuarie 5	— 27	— 24
Aprilie 1	— 6	— 10	Sept. 1	— 29
— 6	— 11	— 15	— 6	August 3
— 11	— 16	— 20	— 11	— 8
— 16	— 21	— 25	— 16	— 13
— 21	— 26	— 30	— 21	— 18
— 26	— 31	Februarie 4	— 26	— 23
Maiu 1	Aprilie 5	— 9	Oct. 1	— 28
— 6	— 10	— 14	— 6	Sept. 2
— 11	— 15	— 19	— 11	— 7
— 16	— 20	— 24	— 16	— 12
— 21	— 25	Martie 1	— 21	— 17
— 26	— 30	— 6	— 26	— 22
— 31	Maiu 5	— 11	— 31	— 27
Iunie 5	— 10	— 16	Nov. 5	Oct. 2
— 10	— 15	— 21	— 10	— 7
— 15	— 20	— 26	— 15	— 12
— 20	— 25	— 31	— 2	— 17
— 25	— 30	Aprilie 5	— 25	— 22
— 30	Iunie 4	— 10	— 30	— 27

Sarcina ține la iepe 48 săptămâni și jum., măgărițe 340 zile, vaci 285 zile, oi și capre 154 zile, scroafe 120 zile, cățele 64 zile, pisici 60 zile; găinile clocesc 23 zile, puicele 28 zile, găștele 33 zile, rațele 31 zile, porumbii 19 zile.

vitele.

Dacă începe sarcina în		A t u n c i f a t ă							
		iepele în		vacile în		oile și caprele în		scroafele în	
Iulie	5	Iunie	9	Aprilie	15	Dec.	5	Nov.	1
—	10	—	14	—	20	—	10	—	6
—	15	—	19	—	25	—	15	—	11
—	20	—	24	—	30	—	20	—	16
—	25	—	29	Maiu	5	—	25	—	21
—	30	Iulie	4	—	10	—	30	—	26
Aug.	4	—	9	—	15	Ianuarie	4	Dec.	1
—	9	—	14	—	20	—	9	—	6
—	14	—	19	—	25	—	14	—	11
—	19	—	24	—	30	—	19	—	16
—	24	—	29	Iunie	4	—	24	—	21
—	29	Aug.	3	—	9	—	29	—	26
Sept.	3	—	8	—	14	Februarie	3	—	31
—	8	—	13	—	19	—	8	Ianuarie	5
—	13	—	18	—	24	—	13	—	10
—	18	—	23	—	29	—	18	—	15
—	23	—	28	Iulie	4	—	23	—	20
—	28	Sept.	2	—	9	—	28	—	25
Oct.	3	—	7	—	14	Martie	5	—	30
—	8	—	12	—	19	—	10	Februarie	4
—	13	—	17	—	24	—	15	—	9
—	18	—	22	—	29	—	20	—	14
—	23	—	27	Aug.	3	—	25	—	19
—	28	Oct.	2	—	8	—	30	—	24
Nov.	2	—	7	—	13	Aprilie	4	Martie	1
—	7	—	12	—	18	—	9	—	6
—	12	—	17	—	23	—	14	—	11
—	17	—	22	—	28	—	19	—	16
—	22	—	27	Sept.	2	—	24	—	21
—	27	Nov.	1	—	7	—	29	—	26
Dec.	2	—	6	—	12	Maiu	4	—	31
—	7	—	11	—	17	—	9	Aprilie	5
—	12	—	16	—	22	—	14	—	10
—	17	—	21	—	27	—	19	—	15
—	22	—	26	Oct.	2	—	24	—	20
—	27	Dec.	1	—	7	—	29	—	25
—	31	—	6	—	11	Iunie	2	—	30

Lăptarea feților se face la purcei 8 săptămâni, iezi 8 săptămâni, viței 10—12 săptămâni, mânzi 11—15 săptămâni, măgari 16 săptămâni, miei 16—18 săptămâni.

P O Ş T A.

I. Scrisori.

Ţeara de destinaţie		Scrisori		Cărţi poş- tale		Tipărituri		Taxe		Taxa de recom. Taxa de avis (Retour-Recepis)	Taxa de expres
		Greutatea	francate nefrancate	simple	duple	Maximul admis	la 50 gr.	Taxa de recom. Taxa de avis			
		grame	fil.	fil.		grame	fil.	fileri			
Ungaria	In loc	Până la 20	6 12			1—10	2				
		20—250	12 18			10—50	3	10	10	30	
		250—500	18 24	5	10	50—150	5				
	In pro- vincie	Până la 20	10 20			150—200	10				
		20—250	20 30			250—500	20	25	25	30	
		250—500	30 40			500—1000	30				
						Până la 50	3				
Austria		Până la 20	10 20	5	10	50—100	5				
Bosnia şi Herţegovina		20—250	20 30			100—500	10	25	25	30	
şi Germania						250—500	20				
						500—2100	30				
Anglia şi America...		à 15 gr.	25 50	10 20		50 gr.	5	25	25	30	
Belgia		»	25 50	10 20		»	5	25	25	30	
Bulgaria		»	25 50	10 20		»	5	25	25	—	
Dania		»	25 50	10 20		»	5	25	25	30	
Francia		»	25 50	10 20		»	5	25	25	—	
Germania de jos		»	10 20	5 10		»	3	25	25	30	
Grecia		»	25 50	10 20		»	5	25	25	—	
Helveţia		à 20	25 50	10 20		»	5	25	25	30	
Italia		à 15	25 50	10 20		»	5	25	25	30	
Luxemburg		»	25 50	5 10		»	5	25	25	30	
Montenegro		»	10 20	10 20		»	5	25	25	30	
Norvegia		»	25 50	10 20		»	5	25	25	—	
Novibazar		»	25 50	10 20		»	5	25	25	—	
Portugalia		»	25 50	10 20		»	5	25	25	30	
România		»	25 50	10 20		»	5	25	25	30	
Rusia		»	25 50	10 20		»	5	25	25	—	
Spania		»	25 50	10 20		»	5	25	25	—	
Svedia		»	25 50	5 20		»	5	25	25	—	
Serbia		»	10 20	10 10		»	5	25	25	30	
Turcia		»	25 50	10 20		»	5	25	25	—	

II. MANDATE POSTALE.

Teara de destinație	Maximul admis	Suma asignată	Taxa
Ungaria și Austria . . .	1000 coroane	Până la 20 cor.	10
		20—100	20
		100—300	40
		300—600	60
		600—1000	100
Bosnia, Herțegovina și pașalicul Novibazar	1000 coroane	Până la 40 cor.	20
		40—100	30
		100—300	60
		300—600	90
		600—1000	150
Germania cu Helgolanda Luxemburg Postale austr. din Turcia	800 mărci 1000 franci 1000 franci	Până la 40 cor.	20
		40—60	30
		60—80	40
		80—100	50
Stat.-Unite din America Britania Mare și Irlanda Coloniile Britaniei . . . Rusia	100 dolari 40 fonți 10 fonți 100 ruble	ș. a. m. d. câte 20 c.	10
		Până la 25 cor.	25
		25—50	50
		50—75	75
		75—100	100
		100—125	125
Argentina Belgia Bolivia Bulgaria și Rumelia . . Chile Congo Dania cu Islanda și Farø Egipt, Elveția și Franția Coloniile Franciei . . Coloniile Germaniei . Grecia și Italia Japonia cu ins. Formosa Malta Norvegia Portug., Madeira, Azorre Coloniile Portugaliei . România Siam Svedia Tunis	100 peso 1000 franci 540 peso 500 franci 540 peso 1000 franci 360 Kroner 1000 franci 500 franci 800 mărci 1000 franci 400 yen 1000 franci 720 Kroner 1000 franci 500 farnci 1000 lei 400 mărci 720 Kroner 1000 franci	ș. a. m. d. tot la 25 c.	25
		Până la 25 cor.	25
		25—50	50
		50—75	75
		75—100	100
		100—150	125
		150—200	150
		ș. a. m. d. tot la 50 c.	25

OBSERVĂRI. Până la 1904 mandatele pentru străli ătate se faceau în coroane
Postele principale transformau apoi coroanele în pașalele țerilor de destinație.
— Dela 1904 (april) mandatele străine se scriu de-a dreptul în moneda țarei
de destinație după următoarele.

1 peso argentin = Cor. 4-78. — 1 franc = 95 f. — 1 fontl șterling = C 2406
— peso de Chile = C 1-82. — 1 coronă scandinavă = C 1-22. — 1 dollar
= C 4-96. — 1 yen = 2-46. — 1 floren olan ez = 1-98. — 1 marcă germană
= C 1-17. — 1 rublă rusească = C 2-54. — 1 entru România: 1 coroană = 106
10 coroane = 10-60 Lei, 100 coroane = 106- Lei

V. TELEGRAME

TARIFUL I.

Ungaria.

	Taxa unui cuvânt	Mini- mum
	bani	bani
1. Circulație generală	06	60
2. Circulație locală, între două birouri de stat sau de tren din aceeași localitate .	02	40

TARIFUL II.

Țări europene.

A) Cu taxă minimală (10 cav.)

Austria și ducatul Lichtenstein	06	60
Bosnia și Herțegovina: a) circulație generală	06	60
b) circulație confiniară	02	40
Germania	06	60
Serbia	07	70

B) Cu taxă pe cuvinte.

	Taxa pe cuvânt
Belgia (Belgique)	22
Britania-mare și insulele cananului La Manche	28
Bulgaria și Rumelia	18
Dania (Dänemark)	23
Francia, Corsica, Monaco și repub. Andora	20
Gibraltar	34
Grecia (Grece): a) Continentul și insulele	
Euboea și Paros	28
b) Insula Corfu	28
c) Celelalte insule	31
Helveția (Suisse)	12
Holanda (Germania de jos)	20
Italia:	19
Luxemburg	23
Malta	38
Montenegro	13
Norvegia (Norvege)	33
Portugalia	34
România	10
Rusia, Caucasul	28
Spania (Espagne)	30
Svedia (Suede)	26
Turcia europeană (Turqui d'Europe) . .	43

Minimumul pentru toate țările din străinătate este 1 cor.

CĂLĂTORIA CU TRENUL.

a) PERSOANE.

Tacse în fileri

In Vecinătate	Zona	Depărta- rea în km.	Tren de persoane sau micst			Accelerat		
			I	II	III	I	II	III
			I	II	III	I	II	III
In Depărta- re	I	1—10	60	30	20	—	—	—
	II	11—15	80	44	30	—	—	—
	III	16—20	100	60	40	—	—	—
	1	21—27	150	100	60	180	120	70
	2	28—40	150	160	100	300	200	120
	3	41—55	360	240	150	450	300	180
	4	56—70	480	320	200	600	400	240
	5	71—85	600	400	250	750	500	300
	6	86—100	720	480	300	900	600	360
	7	101—115	840	569	359	1050	700	420
	8	116—130	960	640	400	1200	800	480
	9	131—145	1980	720	450	1330	900	540
	10	146—160	1200	800	500	1500	1000	600
	11	161—175	1220	880	550	1650	1100	660
	12	176—200	1440	960	600	1800	1200	720
	13	201—225	1620	1080	700	2100	1400	860
14	226—300	1800	1200	800	2400	1600	1000	
15	301—400	2100	1400	900	2700	1800	1100	
16	401—500	2400	1600	1000	3000	2000	1200	

b) PACHETE.

Pentru pachete se plătește după 10 klg. — La depărtare de :

Se plătește de zonă	1—50 km.	51—100	101—200	201—300	301—450	451—600	601—∞
	1	2	3	4	5	6	7
	0.10	0.20	0.40	0.60	0.80	1.00	1.20

Tacsa minimală se socotește după 50 klg. De aci în sus se socotește tot după 10 klg. Pentru pachete cari nu se scot în timp de 24 ore se plătește 12 fil. pe fiecare zi.

TIMBRE ȘI TAXE.

SCALA I.	SCALA II.	SCALA III.
pentru cambii (poli- te), asemnate de bani prin comercianți, do- cumente de datorie dela case publice despre împrumuturi pe trei luni.	pentru chitanțe și alte documente de drept, cari în privi- anța timbrului nu se țin de scala I. sau III-a	pentru cesiune de obiecte, mobile, con- tracte de diferite so iuri etc.

Cor.	Taxă C f	Cor.	Taxă C f	Cor.	Taxă C f
până la 150	— 10	până la 40	— 14	până la 20	— 14
150—300	— 20	40—80	— 26	20—40	— 14
300—600	— 40	80—120	— 38	40—60	— 38
600—900	— 60	120—200	— 64	60—100	— 64
900—1200	— 80	200—400	1 26	100—200	1 26
1200—1500	1 —	400—600	1 88	200—300	1 38
1500—1800	1 20	600—800	2 50	300—400	2 50
1800—2100	1 40	800—1600	5 —	400—800	5 —
2100—2400	1 60	1600—2400	7 50	800—1200	7 50
2400—2700	1 80	2400—3200	10 —	1200—1600	10 —
2700—3000	2 —	3200—4000	12 50	1600—2000	12 50
3000—6000	4 —	4000—4800	15 —	2000—2400	15 —
6000—9000	6 —	4800—6400	20 —	2400—3200	20 —
9000—12000	8 —	6400—8000	25 —	2300—4000	25 —
12000—10000	10 —	8000—9600	30 —	4000—4800	30 —
15000—18000	12 —	9600—11200	35 —	4800—5600	35 —
18000—21000	14 —	11200—12800	40 —	5600—6400	40 —
21000—24000	16 —	12800—14400	45 —	6400—7200	45 —
		14400—16000	50 —	7200—8000	50 —

și așa mai de parte
la fie-care 3000 cor.
sau fracțiune cu 2
cor. mai mult.

peste 16000 cor. se
vine tot la câte 800
cor. sau fracțiune o
taxă de 2 cor. 50 bani.

peste 8000 cor. se
vine tot la câte 400
cor. sau fracțiune o
taxă de 2 cor. 50 bani.

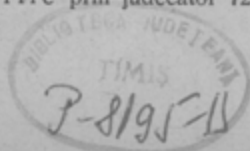
Contracte de cumpărare sau vânzare: de
fie-care coală timbru de 1 coroană.

Rugări pentru licitare 2 coroane.

Concesii de transcriere de fiecare coală 1 cor.

Intabularea firmei comerciale 20 coroane.

Suspendările prin judecător 72 fileri de coală, fără
jude 1 coroană.

Rugări de împământenire de fiecare coală 2 cor.

Protocol în afaceri procesuale 1 coroană. Sub 100 cor. 40 fileri, protocol de licitație 72 fileri, sub 100 coroane 24 fileri.

Rugări de agrățiare 2 coroane.

Copii oficioase judecătorești sub 100 cor 5 fileri, peste 100 coroane 72 fileri, estradate de alte oficii 1 coroană. Copii oficios întărite prin jude sub 100 cor. — 1 cor., peste 100 coroane — 2 cor., de alte oficii 2 cor. de fiecare coală. Copii despre documente întărite simplu de oficiul competent 1 cor.

Accluse de fiecare coală 30 fileri sub 100 cor. 20 fileri.

Contracte de moștenire de coală 1 coroană.

Conturi sub 100 coroane — 2 fileri, peste 100 cor. — 10 fileri.

Contract de ucenici de fiecare coală 1 cor.

Protestarea cambiilor făcută prin notar public, sau notarul cambial de coală primă 1 cor., făcută prin judecătorie sub 400 cor. — 4 coroane, peste 400 cor. — 6 cor.

Sentințe Art. de lege XXVI. din 1894.

Dela	1 coroană, până la	100 coroane	2 coroane.
>	100 coroane	> > 400	> 4 >
>	400	> > 1000	> 10 >
>	1000	> > 1600	> 16 >
>	1600	> > 2000	> 20 >
>	2000	> > 5000	> 200 >

Tot la 200 coroane câte 2 coroane mai mult.

Rugări către oficii și autorități taxa de timbru este 1 cor. de cumva nu este stabilă o altă taxă.

Petiții la judecătoria în treburile procesuale 1 cor. dacă valoarea obiectului de proces e mai mică de 100 cor. 40 fileri, afară de afaceri procesuale (de pildă în afaceri succe-sionale) 72 fileri, resp. la valoarea sub 100 cor. 24 fil.; în treburile ale cărții funduale după valoarea dreptului de intabulare ori șter-gere până la 100 cor. 72 fil.; până la 200 cor. 1 cor. 50 fil.; peste 200 cor. 3 cor. La petiții pentru petrecerea dreptului ipotecar în cartea funduală mai este de a se lipi în timbru pe petiție taxa de intabulație în sumă de $\frac{6}{10}$ procente din pretensiunea de asigu-

rat. Petiții către judecătorii comunale 24 fileri. Petiții în afaceri criminale sunt scutite de timbru. Rugări pentru protocolarea ori schimbarea unei firme neguțătorești 20 cor., pentru trecerea (în registru) unui procurist la societăți, a unui semnător de firmă câte 10 coroane. Recursuri împotriva sentințelor; asemenea cu taxe pentru sentințe. Recurse în cazuri procesuale până la 100 cor. 2 coroane; și peste 100 cor. 4 cor. Recurse contra deciziunii întăritoare taxa dublă.

Petiții pentru mandat de solvire. Până la 40 cor. 64 fileri; până 100 coroane 80 fileri; până 500 coroane 3 cor.; până 1000 cor. 4 cor. Contraziceri pe fila de înmanuare sunt scutite de timbru; făcute pe altă cale până la 40 cor. 24 fil; până la 100 cor. 40 fil; și peste 100 cor 1 cor.

Alte petiții: Arătări de industrie din orașe cu peste 50,000 locuitori 8 coroane, cu dela 100,000 locuitori 4 coroane în alte locuri 3 coroane.

Rugări pentru concesiuni pentru musică, de dans circus, prelungirea oarelor de închidere, etc. 2 coroane. Dacă reprezentațiunea se dă pentru scopuri filantropice, ori dacă taxa de intrare nu trece peste 40 fil. Până la 1 cor. taxa de intrare timbrul face 3 cor., până la 2 cor. 6 cor.; până la 4 cor. 12 cor.; până la 6 cor. 16 cor.; până la 8 cor. 24; până la 10 cor 30 coroane; peste 10 cor. taxa de intrare 40 cor.

Rugări pentru licențe de vânzare 2 coroane.

Rugări împotriva deciziunilor oficiilor de dare către direcțiunile financiare sunt scutite de timbru. Altmintrelea până la valoarea de 100 cor. 32 fil., peste 72 fileri.

Rekursuri de altă natură 2 coroane, împotriva a două deciziuni conglăsuitoare 4 coroane.

Petiții scutite de taxă: Rugări pentru milă etc., — Rugări însoțite cu atestat de paupertate, pentru stipendii ori scutire de didactru, — mai departe pentru punerea în post al unui reprezentant al săracilor și scutite de timbru în afaceri procesuale. — Petiții în afaceri curat publice. — Petițiile tutorilor către autoritatea de curatelă. — Petiții în afaceri militare (cu excepțiunea petițiilor pentru favoruri personale).

FRANCISC IOSIF I.

EUROPA.

— După datele din 1908. —

Austro-Ungaria.

E monarhie constituțională în frunte cu un împărat. Se întinde pe 622.328 km păt. plus Bosnia și Herțegovina cu 51.110 km păt. Locuitori are 45.405.267. Pe un km păt. cad în Austria 76 loc., în Ungaria 53. În Austria cad pe 1000 bărbați 1035 femei, în Ungaria 1009 femei. Confesiuni sunt 17. Rom. cat. 30.580.192, gr. orient. 3.423.175, gr. cat (ruteni, rom.) 3.134.439. Reformați (lut. și calv.) 8.734.195, uni-tari 68.672, ovrei 2.076.277. După naționalitate sunt: Nemți 11.306.120, maghiari 8.751.817, slavi 7.955.998, ruteni 3 milioane 799.978, italieni 727.102, romini 3.152.642, sirbi și croați 2.689.698. E una dintre țările cele mai productive pe toate terenele. Are 2287 fabrici de țesături, 194 fabrici de bumbac, 475 de țesut cu bumbac, 75 de pînsă, 971 fabrici pentru obiecte de metal, fier, aramă, ținc etc., 304 fabrici de mașini, 35 pentru cară, 37 pentru corăbii, 129 fabrici de instrumente, 65 de sticlă și porțelan, 400 ferestre, 272 fabrici de piele, 405 de hîrtie, 25.165 mori, 1522 fabrici de bere. Are 277 vapoare, 12.500 corăbii, 11.818 poște, 8731 stații de telegraf, drumuri de fier 12.453.75 km. Are 124 bănci cu 163 filiale. Constituția țării e monarhică din 1724. În Austrias unt 235 magnați și 425 deputați, în Ungaria 396 magnați și 453 deputați. Sunt cu totul 37.706 școli pop., 107 pedagogii, 26 școli pentru surzi, 16 pentru orbi, 391 școli de comerț, 14 de băișag, 8 de veterinari, 385 gimnazii, 144 reale, 11 universități, 59 academii, 5 conservatorii,

10 școli debelearte. Ziare apar cu totul în Austria 2958, între cari românești numai 4, în Ungaria 1299, între cari 30 românești. Armata are 16 corpuri, 102 reg. inf., 4 reg. vânători, 46 reg. cav., 56 reg. artilerie, 15 bat. de geniu, 4 reg. de telegraf și train, 26 trupe de sanitare.

Domnește casa de Habsburg-Lotaringia (rom. cat.) Împărat-rege FRANCISC IOSIF I. Împărat al Austriei, rege apostolic al Ungariei etc. n. în 6/18 August 1830; s'a suit pe tron în 20 Novembre 1848. S'a căsătorit în 13 April 1854 cu Elisabeta de Bavaria, (n. 1837), care a fost ucisă în Septembrie 1898. Copii Majestății sale: 1. Gizela, născ. în 20 Iunie 1856 și cununată cu principele Leopold de Bavaria. — 2. Rudolf, născ. în 9 August 1858, mort în 18 Ian. 1889. — 3. Maria Valeria, născ. în 10 Aprilie 1868, cununată cu archiducele Francisc Salvator.

Capitala Austriei e Viena cu 100798 mii locuitori. Capitala Ungariei e Budapesta cu 813 mii locuitori.

Anglia

(Britania Mare.)

Cea mai mare și puternică insulă a Europei. Are o întindere de 23,14,339 km. păt. Are 550 râuri mari. Populația face 42,606.275 suflete. 25 și jumătate milioane se tin de religia anglicană. Asta e religia statului, 5 și jumătate milioane sunt catolici și încă 180 de secte. Constă din insulele Anglia și Wales, Scoția, Irlanda ins. Man și normane Se împart în 23 provincii. E foarte dezvoltată economia de vite. Are peste 35 mil. oi, 4 mil. porci, 13 mil. vite cornute, 2 mil. cai. 2538 fabrici de lână, 623 de mătasă, 403 de dantele, 311 de alte țesături. 12 fabrici de corăbi, 35 de materie chimice, 6909 fabrici de bere. Are cele mai multe vase de mare, 34.875 corăbii, 15.463 vopoare. Liniile de telegraf fac 528.398 km.

Are 23.023 școli poporale, 325 școli medii, 14 universități și 20 școli speciale. Apar în Anglia 5181 gazete.

Căile ferate fac 35.165 km.

Coloniile Angliei sunt 60 și cuprind în Europa 328 km. păt. cu 213.772 loc., în Asia 5,235.867 km păt. cu 30,525.381

loc., în Africa 5,632.547 km. păt. cu 40,522.453 loc., în America 9,123.456 km. păt. cu 753.137 loc., în Australia 8,346.378 km. păt. cu 5,531.391 loc.

Domnește casa de S.-Coburg-Gotha, evang. Rege: EDUARD VII. (Impărat al Indiei), născut în 9 Noemvrie 1841. Domnește dela 1901. Regina Alexandria, născ. în 1844. Copii: George, născ. în 1865, moștenitor. Luisa, născ. în 1867. Victoria, născ. în 1868 și Maud, născ. la 1869.

Capitala țării e Londra cu 5 milioane locuitori.

Belgia (La Belgique).

E regat constituțional, alcătuit din o parte a »țărilor de jos« (Niederlande) de odinioară supuse Austriei. Suprafața țării face 29.456 km păt. Pământ roditor. Ape multe.

Belgia are cei mai mulți locuitori între toate țările Europei. Are 6,986.180 locuitori. Pe un km. păt. vin deci 234 suflete.

Religia e cea rom. cat. Protestanți sunt cam zece mii, ovrei 4 mii.

Țara e împărțită în 9 provincii. Limba oficioasă e cea franceză. Are o bancă națională, care conduce afacerile financiare cu autorizație dela 1850 pînă la 1929 și cu un capital de 50 milioane. Linii ferate are 9567 km. Telegraful 34.722 km. cu 1200 stațiuni.

Constituția o are dela 1831 și revăzută la 1892—94. Egalitatea tuturor locuitorilor. Toate confesiunile sunt libere și independente. Are 6897 școli populare cu 148.230 școlari, 124 școli medii (gimnasii) etc. și 4 universități. Zare și reviste apar 1580.

Capitala e Bruxelles cu 191.350 locuitori.

Domnește casa de Sachsen-Coburg-Gotha (rom. cat.) Rege: LEOPOLD II., născut în 9 April 1835. Domnește dela 1865, căsătorit cu Maria Henrietta, născ. în 1836, a murit în 1902. Copii: Luisa, n. în 1858, m. 1906, Stefania, n. în 1864 (măr. cont. Lonyay) și Clementina, n. 1872. Moștenitor de tron a fost Filip II de Flandria. A murit însă la 1905. Urmeasa deci singurul ficior al lui Albert, n. în 1875.

Bulgaria.

FERDINAND

E regat declarat din 1908. Domnitorul a luat numele de țar. Regatul încă nui recunoscut de toate puterile.

Bulgaria are o întindere de 99.276 km. păt. Constă din însași Bulgaria cu 63.493 km. păt. și din Rumelia cu 35.783 km. păt., care mainainte era supusă Turciei.

Locutori are 3,835.259, adică 39 sūflete de un km. păt. Intre aceștia 2,606.786 greco ort., 22.217 rom. cat., 643.288 mohamedani, 28.307 ovrei, 6643 armeni. Romîni sunt în Bulgaria 62.528.

Capitala e Sofia cu 67.920 locuitori.

Pămîntul e bun. Mai mult finațe. Arător puțin. Are 1978 poște, lungimea drumului de fier 1580 km. Are parlament (Narodno sobranie) cu 158 deputați. 4686 școli poporale, 17 gimnasii, 120 școli medii, 21 școli speciale și o universitate.

Toate confesiunile sunt egal îndreptățite. Religia de stat e cea gr. orient. Apar 92 de gazete.

Casa de SachseniCoburg-Gotha (rom. cat.) Principe: FERDINAND, născ. în 26 Februarie 1861. Căsătorit în 1893 cu Maria Luisa, care a murit în anul 1899 Copii: Boriș, născut la 1894. Moștenitor Chiril, n. 1895. Eudocsia Augusta, născ. 1898. și Nadejda, născ. 1899, greco-ort Ferdinand domnește dela 1887.

Dania (Danmark).

Regatul cel mai mic. Intindere de 233.224 km. păt. Pămîntul apătos. Incunjurat de mare. Lacuri multe și șesuri întinse. Are 2,449,540 locuitori, adică 64 pe un km. păt. Intre aceștia 2,149.153 luterani, 3685 catolici, 4556 bapțiști, 4080

ovrei, 1252 reformați. După naționalitate sunt 2,097,066 danezi, 31.107 germani, 33.802 svedieni și 3385 norvegieni.

Are 1070 poște, 480 stații de telegraf, 3017 corăbii și 483 vapoare.

Are constituție, parlament cu 114 deputați. Capitala e Copenhagen cu 378.235 loc. Religia de stat e cea luterană. 2940 școli populare, o universitate, 2 academii, 85 școli medii și speciale.

Domnește casa de Schleswig-Holstein-Sonderburg-Glücksburg. Domnitor FRIDERIC VIII, născ. 1843, căsătorit cu Luisa von Schweden (n. 1851). Domnește din 1906. Moștenitor, Christian, n. 1870.

Francia (La France).

Cea mai puternică republică. Întinderea ei face 536.479 km păt. cu 38,961.945 locuitori. E bogată în lacuri și ape. Pământuri roditoare. E împărțită în 87 județe. Pe un km. cad 74 loc. Cei mai mulți sunt catolicii, 29,201.703, 692.800 protestanți, 53.436 ovari. Are 36.192 comune. Începînd dela 1801 populația scade încontinuu. Din an în an tot mai puține nașteri. Are peste 4000 fabrici de țesături, fier, sticlă, mobile, droguerii etc. Are 26.647 corăbii de comerț, 1209 vapoare.

Constituția o are din 1875, 25 Febr. 522 deputați în cameră, 300 în senat (casa cu magnați) și un president cu miniștri. Presidentul se alege pe 7 ani.

Are 76.635 școli populare, 68 licee pentru fete, 1003 licee pentru ficiori, 56 școli speciale, 547 școli agronomice, 18 conservatoare, 15 universități.

Aici a apărut primul ziar în 1605. Are 6735 ziare și reviste. Liniile ferate fac 38003 km.

Colonii franceze: Algeria. În Africa: Somaland, Madagascar, în Asia: Cochinchina, India anter., în America: Guyana și citeva insule, apoi Tunis, Mayotta, Annam, Laos, Cambodja, Tongking și Insulele Hoorne.

Are 19 corpuri de armată cu 40 divizii de infanterie, 8 div. cavalerie, 58 reg. artilerie, 7 reg. geniu, 20 escadroane de train și 2 comp. de bicicliști.

President e Armand Fallières, născ. 1831, ales în 1906.

Germania.

Monarhie federativă în frunte cu împăratul. Are întindere de 540.657 km. păt. Una dintre cele mai bogate țări. Populația face 60,605.183 suflete, adică 112 pe un km. păt. Are cu 868.991 femei mai multe, ca bărbați. După confesiuni sunt 35,231.104 evang.-luter., 20,327.913 catolici, 6570 gr.-ort., 586.833 ovrei.

Telegraful are o întindere de 140.121 km. Telegraful subteran 5965 km. 30.120 stațiuni.

Constă din 22 state monarhice și 2 republicane.

Are 59.348 școli populare, 1058 gimnasii și reale, 208 seminare, 93 școli speciale și 22 universități. 400 teatre, 4448 gasele.

Armata face în vreme de bătae 3 milioane capete. Armata are 22 corpuri, cu 46 divisiuni, 178 regimente de infanterie, 26 reg. cavalerie, 92 reg. artilerie, 14 batalioane vânători, 22 batal. pioniri și 19 bat. de train.

Constituția de astăzi o are dela 1871.

Domnește casa de Hohenzollern. Domnitor e împăratul WILHELM II., născ. la 27 Ian. 1859. Soție Augusta Victoria, născută în 1858, căs. 1831. Copii: Wilhelm, n. 1882, moștenitor, Eitel Friedrich, n. 1883, Adalbert, n. 1884, August, n. 1887, Oscar, n. 1888, Ioachim, n. 1890, Victoria Luisa, n. 1899.

Vapoarele statului sunt 136. Societatea »Hansa« are 57 vapoare, »Cosmos« cu 29 și »Cingsin« cu 14 vapoare.

Linile efrate fac 49.352 km. Cele mai multe în Europa. Cîteva mii de societăți științifice și literare.

Colonile Germaniei sunt: 1. Africa de sud, 2. Togoland și Kamerun, 3. Guinea nouă, 4. Bismark Archipel, 5. Witu (Africa ost.), 6. Insulele Marschall, 7. Kiautschu în China, 8. Carolinele, 9. Insulele Palan, Mariane și Samoa. locuitori.

Consulate are în 53 de state. Capitala Berlin cu 2,538.235

Statele Germaniei: a) Prusia, regat, 348.638 km. păt., cu 37,273.762 locuitori. Are 564.245 femei mai multe, ca bărbați. 95.945 km șosee, 14.212 corăbii cu 1077 vapoare, 29.293 școli pop., 6 universități, 20 academii. Rege e împăratul.

b) Bavaria (regat), 75.864 km. păt., cu 6,512,824 loc. 4 milioane sunt catolici, 558 ortodoci. Are 547 corăbii cu 37 vapoare, 3 universități, 7 seminare, 7 academii, 551 școli speciale și gimnasil, 8138 școli populale. Domnește casa Carolinger (rom. cat.) Rege LEOPOLD I., n. 1848.

c) Württemberg (regat), 19.514 km. păt., 2,300,330 loc., 4 cercuri. 1400 mii luter., 600 mii cat., 11 mii ovrei. Religia de stat e cea luterană. 14 seminare, 182 școli medii, 24 școli speciale, o universitate. Tot 30 familii au o școală populă.

Domnește casa de Württemberg. Rege WILHELM II., n. 1848.

d) Saxonnia (regat), 14.903 km. păt., 4,502,350 loc. Are cinci cercuri. Religione de stat cea luterană. 85.428 țăsături, 166 vapoare, 523 corăbii, 16 drumuri de fier electrice cu 291 km., 2292 școli pop., 18 seminare, 12 academii, 320 școli industr. Domnește casa de Saxonia. Rege FRIDRICH AUGUST, n. 1865.

Principate. e) Baden. 15.620 km. păt. cu 1400 mii loc. Domnește casa de Zähring (evang.) Princ. FRIDRICH WILHELM, n. în 1857.

f) Mecklenburg. 13.304 km. păt. 552 mii loc. Domnește casa de Mecklenburg (lut.) Princ. FRIDRICH.

g) Oldenburg. 6420 km. păt., 301 mii loc. Casa de Oldenburg (lut.) Princ. AUGUST FRIDRICH, n. în 1852.

h) Braunschweig. 3672 km. păt., 293 mii loc. Casa de Welf (lut.) Princ. AUGUST ERICH, n. în 1847.

i) Anhalt. 2347 km. păt., 193 mii loc. Casa de Ascania.

l) Sachsen Coburg Gotha. 1956 km. păt., 164 mii loc. Casa de Wetim. Princ. EDUARD, n. în 1884.

m) Sachsen Altenburg 1324 km. păt. 142 mii loc Casa de Wetim. Princ. ERICH, n. în 1826.

n) Lippe. 1222 km. păt. 111,300 loc. Casa de Lippe (lut.) Princ. ALEXANDRU, n. în 1831.

o) Waldeck. 121 km. păt. 59.1000 loc. Casa de Arolson (lut.) Princ. FRIDRICH, n. în 1865.

p) Hessen. 7955 km. păt. 992.883 loc.

r) Sachsen Weimar. 3593 km. 326.091 loc. Casa de Wetim. Princ. WILHELM ERICH, n. 1876.

Mecklenburg-Strelitz 2929 km. păt. 97.978 loc. Casa de Wetim. Princ. GHEORGHE, n. în 1846.

Sachsen Meiningen. 2468 km. păt. 223.832 loc. Casa de Wetim. Princ. GHEORGHE, n. în 1826.

Schwarzburg Sondershausen. 862 km. păt. 75.510 loc. Casa de Wetin.

Schwarzburg Rudolfsstadt 940 km. păt. 35.863 locuitori Casa de Wetin.

Reuss. 1178 km. păt. 158.974 loc. Casa de Weida (lut.) Princ. HENRIC XXVI.

Elsass Lotringen. 14.507 km. păt. 1,603.506 loc. Bogată în industrie. Are 115.666 aşezăminte industriale. Are peste 150 fabrici de fier, sticlă, bere etc. 2970 şcoli populare, o universitate şi 26 gimnasii, 15 deputaţi. Casa de Brabant (lut.) Princ. LUDWIG, n. în 1831.

ORAŞE LIBERE: Lübeck. 298 km. păt. 76.845 loc.

Bremen. 256 km. păt. 180.443 loc.

Hamburg. 410 km. păt. 622.530 loc.

Grecia (Hellas).

Are o întindere de 67.758 km. păt. cu 2,433.806 loc. Pe un km. cad 37 loc. 200.000 sunt albanezi, 20 mii turci, 18 mii Romini şi ceilalţi greci. Are 80 fabrici de ţesături, prav, patroane etc. 1066 corăbii şi 167 vapoare. E stat constituţional dela 1864 cu 235 deputaţi. Constă din 26 cercuri. 3538 şcoli populare, 268 şcoli medii, 4 seminari, 15 şcoli agronomice şi industriale şi o universitate. Are abia 131 gasete. Căile ferate fac 1012 km. E regat constituţional.

Domneşte casa de Sacsonia (lut., urmaşii gr.-ort.) Rege GEORGE I., născ. în 24 Dec. 1845. Domneşte dela 1863. Regina. Olga, născ. 1851, căsăt. 1867. Copii: Constantin, născ. 1868, moştenitor; George, născ. 1869, Nicolae, născ. 1872, Maria, născ. 1876, Andreiu, născ. 1882, Christof, născ. 1888. Capitala e Atena cu 111 mii locuitori.

Helveţia (Schweiz).

E republică federativă. Are 41.648 km. păt. cu 3,315.443 loc. 57 părţi protestanţi, 41 părţi catolici, o parte ovrei. Constă din 25 provincii unite. 2 mil. sunt nemţi, 730.739 francezi, 38.652 romîni, 221.185 italieni. Are 6080 fabrici. Are 4667 şcoli pop., 804 şcoli de copii, 83 şcoli medii, 36 seminare,

248 școli industr., 9 comerciale, 26 școli economice, 5 universități. Are 1109 gazete. Conducerea țării o are președintele ales de adunarea națională cu 167 deputați, în cercuri. Consiliul constă din 7 membri, cari resolvă afacerile țării. Armata are 151.766 oameni. Capitala e Bern cu 68 mii locuitori.

Hollandia (Niederlande).

Regat constituțional pe o întindere de 32.538 km. păt. cu 5,104.137 loc. Pe un km. 156 loc. Sunt 3,069.132 protestanți, 1,790.161 cat. și 103.988 ovrei. Are 24 canale pentru navigație, 425 corăbii și 215 vapoare.

Constituția o are dela 1816, drept de tron și la femei. Două camere, una cu 51, a doua cu 100 deputați. 11 provincii, 4569 școli pop., 14 seminare, 84 școli medii, 137 școli industr., 29 gimnasii, o universitate și 2 academii. Are colonii în India est., 1,915.417 km. cu 35 mil. loc., India de vest, Curacao, Buen Ayre, St. Martin, Saba, St. Eustațiu, Guayana și Surinam cu 130.230 km. păt. și 134.200 loc. Apar 425 gazete.

Domnește casa de Nassau. Regină: VILHELMINA, nasc. în 30 August 1880. Domnește dela 1890. Căsătorită în 1901 cu Henric princ. de Mecklenburg. Capitala e Amsterdam cu 539 mii locuitori.

Italia.

Regat constituțional federativ cu o întindere de 301.500 km. păt. și 32,475.253 loc. Pe un km. cad 113 locuitor. Pământului e foarte roditor, ape multe, vii bogate. Peste 200 de băi cu ape minerale.

Constă din provinciile Sardinia, Lombardia, Veneția, Parma, Modena, Siciliale și Vaticanul.

Are 5 fabrici de țesături, produce foarte multă mătase, 400 fabrici de hîrtie. Căile ferate fac 31007 km. Are 6148 corăbii și 384 vapoare.

Se împarte în 69 provincii cu 11 ministri și 60 deputați provinciali.

Are colonii în Africa Eritrea, Lombard, Aussa și Dano-kil. Religia des tat e cea rom. cat. Are 50.526 școli popo-

rale mici, 708 gimnasil inferioare, 332 licee complete, 381 școli tehnice, 21 școli de marină, 21 universități, 26 școli de belearte. Apar 2108 ziare și reviste.

Drumurile de fier fac 15.810 km. Are 12 corpuri de armată cu 94 reg. de linie, 48 reg. inf. 12 reg. bersaglieri, 14 reg. cavalerie, 10 reg. lăncieri, 24 reg. artilerie, 1 reg. telegrăfi, 1 mineur, 1 train și 3 comp. bicicliști. 230 corăbii și vapoare.

Capitala e Roma cu 441 mii loc

Domnește casa de Savoia (rom catolic). Rege: VICTOR EMANUIL III., născ. în 11 Nov. 1869. Domnește dela 1900. Regina: Elena, născ. în 1872, căsăt. în 1896. Copii: Iolanda, n. 1901, Victor Emanuil, n. 1904.

Luxemburg.

E mare principat. Intindere de 2586 km. păt. cu 236 543 loc. Religia preponderantă e cea rom. cat. Limba oficioasă e germană și franceză. Are 1427 școli populare, 2 gimnazii mari, o universitate și 7 școli speciale. Are parlament cu 4 miniștri și 48 deputați. Țara se împarte în 4 districte. Capitala e Luxemburg cu 20.928 locuitori.

Domnește casa de Nassau. Principe ADOLF, n. în 1817. Domnește dela 1890. Soție Adelaida. născ. 1833, căs. 1851. Copii: Vilhelm, n. 1852, Hilda, n. 1864.

Monaco.

Cel mai mic principat din Europa. Intindere de 7 și jumătate km. păt. cu 16.253 loc. Principele are un consiliu de 5 persoane și un guvernor. Armata face 125 oameni, împărții în 3 grupe: o gardă, o companie de infanterie și 50 jandarmi. Capitala e Monaco cu 3000 loc.

Domnește casa de Montignon (r. cat.) Principe ALBERT născ. în 1848. Domn. dela 1889. Venitul țării e din jocul de cărți dela Monte-Carlo. Dare nu plătește nime.

Muntenegru.

Principat independent. Are 9475 km. păt. cu 227.841 loc. Pe un km. păt. 25 loc. Sunt 14 mii mohamedani, 13 mii

albanezi catolici, ceilalți toți gr. orient. Religia de stat e e cea gr. ort. E dezvoltată economia de vite. Țara e muntoasă. Are și 150 corăbii de comerț. Armata are cam 40 mii oameni. Capitala Cetinje cu 4530 loc.

Domnește casa Petrovici-Niegos (gr. ort.) Principe NICHITA I., n. 1841. Soție Milena, n. 1847, căs. la 1860. Au 9 copii: Milca, n. 1866, Anastasia, n. 1867, Danilo, n. 1871, moștenitor, Elena, n. 1872, regina Italiei, Anna, n. 1874, Mirco, n. 1879, ena, n. 1881, Vera, n. 1889.

Norvegia (Noge).

E regat constituțional cu 325.423 km. păt. și 2,239.880 loc., pe un km. păt. 7 loc. Țara e luterană, asta e religia de stat. Are 1167 vapoare și 5553 corăbii, 86 fabrici și 309 ferestre. Drumurile fac 27 mii km. Constituția dela 1814. 1905 s'a despărțit de Svedia. 2 miniștri și 8 consilieri. Camera (Storling) are 117 deputați. O universitate, 163 școli medii, 12 seminare și câteva sute școli pop. ambulante. Apar 450 gazete. Armata are 40 mii oameni. Domnește regele HACON VII. dela 1905.

Capitala e Cristiania cu 225 mii loc.

Portugalia.

Regat constituțional întins pe 92.157 km. păt. cu 5 milioane 428.659 loc. Aproape întreagă țara e rom. cat. asta e religia de stat. Are 282 corabii, 44 vapoare. Constituția o are dela 1826. Senatul țării are 105, camera 120 membri. Are 4483 școli clericale, o universitate, 5 academii, 7 școli speciale. Drumuri de fier are 2871 km. Colonii are 2,146.000 km. păt. cu 5,850.000 loc. în Africa insulele caperdece, Guinea, Săv, Thome, Angola, Mozambique; în Asia Goa, Timor și o parte din India. 1889 Domn. dela 1908. Capitala e Lisabona cu 357 mii locuitori.

Domnește Casa de Sacsonia (cat) Rege Manuel II.

România.

România are o suprafață de 131.020 km. cvadrați. Se împarte în 3 părți: Moldova 37.940 klm. păt., Muntenia 77,480

km păt. Dobrogea 15,600 km. păt. Are 32 județe. În fruntea fiecărui județ este un prefect. Numărul locuitorilor din România întreaga face deci 5.917.624 de suflete. Județele au 119 cercuri cu 2980 comune.

După naționalitate sunt 5 milioane și jumătate Români, 300,000 jidani, 200 mii țigani, 50 mii Bulgari, 65 mii Unguri, 23 mii Nemți, 20 mii Greci, 10 mii Armeni, 30 mii Turci și 10 mii Lipoveni (Ruși).

După confesiuni sunt 5 mil. 400 mii gr.-orientali 150 mii romano-catolici, 14 mii protestanți, 43 mii mahomedani, 6 mii armeni, 260 mii jidani.

Are un singur port de mare: Constanța. Are 75 vapoare și 320 alte vase mai mici. Are 3336 oficii de poștă. Are 1866 stațiuni de telegraf cu o rețea de 14.110 klm.

Organizația țării e constituția dela 12 Iulie 1866 revizuită la 1878 și 1884. Conducerea o are senatul cu 120 membri și camera deputaților cu 183 membri.

România are în vreme de război 3980 ofițeri și 170 mii soldați, apoi 33 mii cai, 400 tunuri de cîmp, 50 mii muni de fortăreață împărțite în 34 regimente. Budgetul războiului face 38 milioane lei.

România are 4050 școli poporale, 18 licee, 20 gimnazii, 30 școli de fete, 9 de economie, 9 de comerț, 26 industriale, 8 pedagogii, 2 pentru fete, 2 orfanotropii, 11 așcoli de invaliderinari, 2 de pictură, 2 conservatoare, și 12 universități cu 40 laboratoare. Mai are 70 spitale. 5 case de alienați, 4 case pentru copii perduți.

Rețeaua drumurilor de fier face 3170 klm. Primul drum de fier s'a făcut la 1869. Are 485 locomotive și 13 mii vagoane.

Colorile naționale sunt roșu-galben-albastru (vertical). Der visa țării și pajurei domnitoare e: Nihil sine Deo (în mic fără Dumnezeu).

Casa de Hohenzollern-Sigmaringen (cau. urmașii ei) Rege CAROL I. n. 20 Aprilie 1839. Donat dela 1866 Rege dela 1881. Regină ELISABETA n. 1843. Căsăt. în 1869. Moștei nitor Ferdinand. Capitala e București cu 282 mii locuitori.

Rusia.

Tarul NICOLAE II.

E împărăție constituțională din 1906 Tarul e însă atotstăpînitor Constituția promisă încă n'a ajuns să se valideze. Are întindere de 22,470,000 klm. pe șease părți mari: Rusia europ., cea asiatică, Polonia, Finlanda, Sibiria, și Caucașia cu 140,576,827 locuitori. Pe un klm. cad. cuad. cad 6 ocuitori. Dintre aceștia sunt 70 părți gr. ort., o parte vascolnici, 9 părți catolici și 2 părți reform., 11 părți mohamedani și 4 ovrei. Are 32,894 fabrici, cea mai mare parte de rachiu. Are 22,860 corăbi și 3295 vapoare. Are în parlament (Duma) 462 deputați. Are 29 de provincii. Rel'gia de stat e cea gr. ort. are 10 universități, 26 Academii, 550 școli medii, 58 seminare, 56 școli comerciale, 60 școli artistice, 260 școli industriale, 78,705 școli pop. Apar 826 gazete.

Domnește Casa de Romanow (gr. ort.) Tar: NICOLAE II, născut în 1868. Domn dela 1894. Țarevna; ALEXANDRA n. 1872, căsătorită în 1894. Copii: Olga, 1895, Tațiana 1897, Maria 1899, Anastasia 1901, Nicolae 1904. Capitala e Petersburg cu 1.500.000 locuitori.

Șvedia (Sverige).

E regat constituțional. 450.574 km. cvad. cu 5,175,228 loc. Pe un klm. cvad. 85 locuitori.. Are 10.904 fabrici, 2160 corăbil și 943 vapoare. Se împarte în 24 cercuri. Religia de stat e cea luterană. 15 universități, 589 școli ambulante, 1829 școli medii și 5246 școli pop., 36 gimnazii, 10 școli de navigație. Constituția din 1809. Consiliul are 11 miniștri, camera are 230 de deputați.

Domnește Casa Bernadotte (lut) Rege GUSTAV V. n. 1858. Domn. dela 1907. Capitala Svediei e Stockholm cu 30,000 locuitori.

Serbia.

(Srbija).

Rege PETRU I.

Regat constituțional. 48,303 km. cv. cu 2,493,770 locuitori. Pe un km. cv. 51 loc. Între aceștia 122,429 Români, 46.148 țigani, 7499 nemți, 5729 ovrei. Rel. de stat e cea gr. ort. Mai sunt 14 mii mohamedani, 10,423 catolici, 5729 ovrei. Drum de fier 540 klm. Drumurile de țară fac numai 5623 km. Constituția din 1858. Consiliul are 16 membri, 8 miniștri. Tot 4500 alegători aleg un deputat.

Domnește casa Garageorgevici (gr. ort.) Rege: PETRU I. născut 1855. Domn. dela 1903, căsăt. 1.n 1883 cu Zorca. Copii: Elena, 1884, George 1888, Alexandru 1890. Capitala țării e Belgrad cu 71 mii locuitori.

Spania (España).

Regat constituțional. O întindere de 504,552 k'm. cv. cu 10,618.086 locuitori. Țara întreaga e rom. cat. Numai 6654 protestanți. Are 81 porturi de mare. 449 vapoare, 693 corăbii, 3375 poște.

Constituția e dela 1812. Senatul are 360 membri, camera 431 deputați. 31341 școli pop., 417 școli medi, 10 universități. Armata are 60 mii oameni. Colonii are insulele Canarice, Presidios, Riodeoro, Guinea, Fernando Po, Annolon, Rio, Muni, Corisco și Elobi, cari fac 216,200 km. cv.

Domnește Casa de Bourbon (cat.) Rege: ALFONSO XIII. n. 1886. Domn. dela 1902. Capitala e Madrid cu 540 mii locuitori. Până la 1904 a domnit mama regelui, Maria Cristina.

Statul bisericeii.**Vaticanul (Stato pontificio)**

Până la 1870 a fost un ținut de sine stătător cu putere lumească. De atunci a trecut în puterea Italiei. Domn e

Papa Pius X. n. 1835. Papă din 1903. La 1871 a fost trecută posesiunea papei în minile statului italian. Papei i-a rămas numai palatul Vaticanului și grădinile din jur. Aci e domn absolut. Are legi deosebite și legături separate cu țările celelalte. De aceea Vaticanul se consideră pe sine de stat independent.

Turcia.

E împărăție, din 1909 cu constituție. Capul e sultanul. Are o întindere de 2,969,500 km. cv. plus statele supuse 4.129,300 km. cv. cu 39,668,300 locuitori. Are 177 vapoare și 2205 corăbii. Telegraful are 61,858 km. drumurile de fier 4889 km. Fiind zdrobit absolutismul în 1909 țara încă n'a ajuns să-și limpezească situația în noua organizație. Se împarte în 44 districte mari. Armata are 263,800 oameni. Domnește casa de Osman (moluam.). Sultan e MOHAMED V Resad Effendi n. în 23 Novembre 1844, domnește din 1909.

America.

Statele-Unite.

Republică federativă. Intindere de 9,383,029 km. cv. cu 76,383,387 loc. pe un km. cv. 8 loc. Religie de stat nu-i. Libertate deplină. 127000 așezăminte industriale, fabrici etc. Drumurile de fier 311094 km., 17040 corăbii, 3708 vapoare. Constă din 45 state. Conducerea o are președintele ales de popor, parlamentul are 386 deputați. 288 seminare, 647 colegii, 150 teologii, 100 academii, de drept, 150 de medicină. Apar 20,156 gazete.

Capitala statelor unite e Washington cu 279 mii locuitori. Preșident e WILLIAM TAFT ales în 1909.

ARGENTINIA. (Republică). 4 mil. locuitori Capitala Buenos-Aires.

BRAZILIA. (Republică). cu 14 milioane locuitori. Capitală Rio de Janeiro.

BOLIVIA. (Republică) cu 2 mil. loc.

CHILE (Republică) cu 3 și jum. milioane locuitori.

COLUMBIA (Republică) cu 4 mil. locuitori.

COSTARICA (Republică) cu 263 mii locuitori.

ECUADOR (Republică) cu 1 și jum. mil. locuitori.
 GUATEMALA (Republică) cu 1 și jum. milion locuitori.
 HONDURAS (Republică) cu 399 mii locuitori.
 NICARAGUA (Republică) cu 315 mii locuitori.
 PARAGUAY (Republică) cu 430 mii locuitori.
 PERU (Republică) cu 3 milioane locuitori.
 SAN-SALVADOR, (Republică) cu 804 mii locuitori.
 URUGUAY (Republică) cu 877 mii locuitori.
 VENEZUELA, (Republică) cu 2 și jum. milioane locuitori.

Mexico (cet. Mechico).

Republică federativă. Se întinde pe 1.987.324 km. cv. cu 13.604.923 locuitori. Țara e bogată. Are 17 vapoare. 50 corăbii și câteva sute de corăbii mici Republica constă din 27 state. Are un președinte, 7 consilieri și 233 deputați. Armata are 30 mii soldați în 11 corpuri. Are 9365 școli populare și 12 școli superioare.

Președinte: PORFIRIO DIAZ. Capitala țării e Mexico cu 345 mii locuitori.

Africa.

Abessinia (împărăție).

MENELIC II, născut în anul 1842, mai înainte rege în Șoa, iar dela 1889 împărat (Negus al Abessiniei) s'a căsătorit în 1882 cu Uisero-Taitu, născută în 1856. Teritoriul țării e 540 mii km. cv. Are 4 milioane locuitori. Capitala e Addis-Ababa cu 50 mii locuitori.

Marocco (Magreb-al-Akesa).

Împărăție despotică. Sultanul e stăpîn absolut. Ore 8 milioane locuitori pe o întindere de 439.240 km. cv. Sultanul se numește Emir-el-Mumenim. Are 29 provincii. Armata face 3 mii infanterie, 3000 cavalerie și 10 mii jandarmi Capitala e Maroco și Fes cu 50 mii locuitori.

Sultanul ABDUL-ASIS, născut la anul 1878, domnește de la 6 Iunie 1894. Miliția țării are 16 mii oameni.

Asia.

AFGANISTAN. Regat. Domnește Emirul HABIB ULLA, născut în anul 1872, domnește dela 1901.

EUIPET. Chedivul ABBAS II., născut în 14 14 Iulie 1884, domnește dela 1892.

CHINA. Impăratul KWANG-SU, născut în 2 August 1872, domnește dela 12 Ianuarie sub regența mamei sale adoptive Tsu-Hssi. Are 400 mil. loc. Capitala Peking cu 900 mii locuitori.

Coreea (Impărăție independentă).

Impărat: CIAC. Domnește dela 1908 n. 1878. Teritoriul țării e 218 mii km. cv., numărul locuitorilor 10 milioane. Capitala e Sôul cu 194 mii locuitori. Miliția acestei țări constă din 17 mii de oameni.

Japonia. (Impărăție constituțională).

Are 417 mii km. cv. cu 48 mil. locuitori. Impărat e MICADO MUTSUHIDO născut în 1852. Capitala țării e Tokio (Jeddo) cu 1.440 mii locuitori.

Persia.

Șah: AHMED MIRZA, născut la 1898, are etate de 11 ani. Noul șah a fost încoronat în 31 Iulie 1909.

Se întinde pe 1,645,000 km. cv. cu 9 milioane locuitori. Religia de stat e Islam. Trenuri are numai 13 km. Puterea e în mîna șahului cu 8 miniștri. Armata are 60 mii oameni.

Capitala țării e Teheran cu 250 mil locuitori.

Siam. (Impărăție absolutistică).

Regele CIULALONGCORN, născut la 20 Septemvre 1853. Domnește dela 1 Octomvre 21868. Teritoriul țării e 634 km cv., iar locuitori are 6 milioane. Capitala e Bangcoc cu 200 mii locuitori.

Patronii Monarhiei noastre.

Ardeal: Sf. Ladislau (27 Iunie).
 Austria de jos: Leopold (15 Novembre).
 Austria de sus: Florian (4 Mai) : ?
 Boemia: Ion Nepomuk (16 Mai).
 Croația: Sf. Ilie (20 Iulie).
 Dalmația: Sf. Spiridon (14 Dec.).
 Galiția: Sf. Mihail (29 Sept.).
 Carintia: Iosif (19 Martie).
 Crain: Sf. Gheorghe (23 Aprilie).
 Moravia: Ciril și Metodiu (5 Iulie).
 Salzburg: Ruprecht (24 Septemvrie).
 Silezia: Hedwig (15 Octomvrie).
 Slavonia: Ion Botezătorul (24 Iunie).
 Steiermark: Iosif (19 Martie).
 Ungaria: Sf. Stefan (20 August).
 Tirol: Virgil (29 Iulie).

Consulatele din Budapesta.

Anglia. Consul Artur Herbert, V. Váci kőrut 26.
 Argentina. Consul Iosif Frankl, V. Mária Valeria u.
 Belgia. Consul Andrei Saxlener, VI. Andrássy ut. 3.
 Brasilia. Consul Conrad Burkhard, V. Clotild u. 6.
 Danemarca. Consul F. Halrauer, VI. Akácfa utca 54.
 America. Cons. Chr. Frank Dyert, V. Mária-Valeria 15.
 Franța. Consul Riffault Aug. Carol, Delibáb u. 24.
 Grecia. Consul Paul Haris, V. Deák Ferenc u. 12.
 Germania. Consul Paul Below Schlatau, IV Váci u. 36.
 Italia. Cons. M. Cusani Confaleniери, VI. Nagy-János u. 1a.
 Portugalia. Consul Emeric Birnbaum, V. Hold u. 27.
 Rusia. Consul Alex. Lvov v. Arany János u. 24.
 România. Consul C. D. Derussi, V. Gresham.
 Spania. Consul Dr. Eugen Kunz, IV. Muzeum kőrut 1.
 San-Marino. Consul Sam. Tiller, VI. Andrássy ut. 94.
 Helveția. Consul H. Haggemacher, V.; Szemere u. 22.
 Suedia-Norvegia. Cons. A. Altshul, VII Nagydiófa u. 3.
 Serbia. Cons. Milivoi Bairactarnovici, VI. Bulyovsky u. 17.
 Turcia. Cons. Lufti beg. V. Fer. Józ. rakpart Thonet-ud.
 Uruguay. Consul Dr. V. Molnár, V. Gyapju u. 10.

Plata domnitorilor.

Francisc Iosif I. are la an	— — —	22,600.000	cor.
Sultanul Turciei	— — — — —	23,357.710	"
Imp. Wilhelm al Germaniei	— —	18,863.155	"
Reg. Victor Emanuil al Italiei	— —	14,300.000	"
Eduard al Angliei	— — — — —	8,712.000	"
Familia domnitoare a Angliei	— —	3,823.000	"
Regele Spaniei	— — — — —	6,650.000	"
" România	— — — — —	1,143.000	"
" Sârbiei	— — — — —	1,400.000	"
" Belgiei	— — — — —	3,135.000	"
" Danemarca	— — — — —	1,225.000	"
" Portugaliei	— — — — —	1,440.000	"
Țarul Rusiei	— — — — —	16,200.000	"
Regele Greciei	— — — — —	1,284.000	"
Regina Holandei	— — — — —	1,200.000	"
Principele Montenegrului	— — —	99.209	"

Colorile monarhiei.

Vapoarele monarhiei	— — — — —	roșu-alb-roșu.
Col. Ungariei	— — — — —	roșu-alc-verde.
Austria	— — — — —	negru-galbin.
Ardeal	— — — — —	albastru-roșu-aur.
Boemia	— — — — —	alb-roșu.
Bucovina	— — — — —	albastru-roșu.
Dalmația	— — — — —	albastru-galbin [aur]
Galiția	— — — — —	vânăt-galbin.
Istria	— — — — —	galbin-roșu-albastru
Corinția	— — — — —	galbin-roșu-alb.
Croația	— — — — —	alb-roșu.
Austriile	— — — — —	alb-roșu.
Silezia	— — — — —	galbin-negru.
Slavonia	— — — — —	albastru-alb-verde.
Știria	— — — — —	alb-verde.
Tirol	— — — — —	alb-roșu.
Triest	— — — — —	roșu-alb-roșu.
Bosnia și Herțegovina	— — —	galbin-roșu.
Orașul Budapesta	— — —	roșu-galbin-albastru

TABELA

de a socoti camelele după 1 an, sau 1 lună, sau 1 zi.

Pe un an				Pe o lună				Pe o zi			
Capital	cu 5%	cu 4%	cu 3%	Capital	cu 5%	cu 4%	cu 3%	Capital	cu 5%	cu 4%	cu 3%
cor.	fil.	cor.	fil.	cor.	fil.	cor.	fil.	cor.	fil.	cor.	fil.
2	.10	— .8	— .6	2	—	—	—	2	—	—	—
4	— .20	— .16	— .12	4	— .01	— .01	— .01	4	—	—	—
6	— .30	— .24	— .18	6	— .02	— .02	— .01	6	—	—	—
8	— .40	— .32	— .24	8	— .03	— .02	— .02	8	— .0	—	—
10	— .50	— .40	— .30	10	— .04	— .03	— .02	10	— .01	—	—
12	— .69	— .48	— .36	12	— .05	— .04	— .03	12	— .01	— .01	— .01
14	— .70	— .56	— .42	14	— .05	— .04	— .03	14	— .02	— .01	— .01
16	— .80	— .64	— .48	16	— .06	— .05	— .04	16	— .02	— .01	— .01
18	— .90	— .72	— .54	18	— .07	— .06	— .04	18	— .02	— .02	— .01
20	1.60	— .80	— .60	20	— .08	— .06	— .05	20	— .02	— .02	— .01
40	2.—	1.60	1.20	40	— .16	— .13	— .10	40	— .05	— .04	— .03
60	3.—	2.40	1.80	60	— .25	— .20	— .15	60	— .08	— .06	— .04
80	4.—	3.20	2.40	80	— .33	— .26	— .20	80	— .11	— .08	— .06
100	5.—	4.—	3.—	100	— .41	— .33	— .25	100	— .13	— .11	— .08
120	6.—	4.80	3.60	120	— .50	— .40	— .30	120	— .16	— .13	— .10
140	7.—	5.60	4.20	140	— .58	— .46	— .35	140	— .19	— .15	— .11
160	8.—	6.40	4.80	160	— .66	— .53	— .40	160	— .22	— .17	— .13
180	9.—	7.20	5.40	180	— .75	— .60	— .45	180	— .25	— .20	— .15
300	10.—	8.—	6.—	200	— .83	— .66	— .50	200	— .27	— .22	— .16
1000	50.—	40.—	30.—	1000	4.10	3.33	2.50	1000	1.38	1.12	— .83
2000	100.—	80.—	60.—	2000	8.33	6.66	5.—	2000	2.77	2.20	1.66

Catalogul avocaților români din Ungaria.

ABRUD: Dr. George Davidu, Dr. Vasilie Fodor, Dr. Laurențiu Pop.

AGNITA: Dr. Simion Chețian.

AIUD: Dr. George Șimon.

ALBA-IULIA: George Filip, Dr. Ioan Marciac, Dr. Ioan Muntean, Rubin Pațiția, Dr. Rubin Pațiția, Dr. Camil Velican, Dr. Ioan Pop.

ALEȘD: Dr. Ioan Cimpian, Dr. Nicolae Poenar.

ALIBUNAR: Dr. Petru Anca, Dr. George Miclea.

ANTALFALVA: George Șerban.

ARAD: Dr. Virgil Bogdan, Dr. Sever Ispravnici, Dr. Cornel Iancu, Dr. Iustin Marșieu, Dr. Demetriu Momac, Dr. Ioan Nemet, Dr. Petru Oprea, Vasilie Pop, Dr. Ștefan C. Pop, Dr. Ilie Precupaș, Dr. Ioan Suciu, Petru Truția, Dr. Liviu Tămășdan, Dr. Aurel Veliciu.

ARADUL-NOU: Dr. Aurel Crișan.

BAIA DE CRIȘ: Dr. Victor Nemeș, Dr. Nerva Oncu.

BAIA-MARE: Dr. Teofil Dragoș, Ioan Drumar, Dr. Victor Pop.

BECLEAN: Dr. Octavian Pavelea.

BECICHERECUL-MARE: Dr. Pavel Obădeanu, Dr. D. Chiroși.

BEIUȘ: Dr. Ioan Ciordaș, Dr. Gavril Cosma, Dr. Constantin Popovici.

BISERICA-ALBĂ: Dr. Tit. Malaiu, Ioan M. Roșu, Dr. Aurel Novac, Dr. Nestor Porumb, Iuliu Temășel.

BISTRITA: Dr. Demetriu Ciuta, Dr. George Linu, Dr. Dionisie Login, Dr. Victor Onișor, Dr. Vasilie Pahone, Dr. Gavril Tripion.

BLAJ: Dr. Iuliu Maniu, Dr. Laurențiu Nestor, Dr. Danilă Sabo.

BOGȘA: Ioan Budințan, Simion Popovici Desan, Dr. Aurel Oprea.

BOROȘ-INAU: Dr. Sever Barbura, Dr. Teodor Burdan, George Feier.

BOZOVICIU: Dr. Iuliu Novac.

BRAD: Dr. Ioan Papp.

BRAȘOV: Dr. Emil Dan, Ioan Lenger, Dr. Eugen Leményi, Dr. Nicolae Mănoiu, Dr. Eugen Meșian, Dr. Ioan Moșoiu, Dr. Constantin Moga, Dr. Alexandru Strevoiu, Dr. Augustin Venter.

BUDAPESTA: Dr. Ioan Alexa, Dr. Emil Babeș, Dr. Titus Babeș, Dr. Ioan Erdélyi.

BUTENI: Dr. Aurel Grozda Dr. George Popa.

BUZIAȘ: Dr. Valer Gaita, Ioan Nedelcu.

CAMPENI: Dr. Zosim Chirtop, Dr. Vasile Preda, Dr. Traian Morcan.

CARANSEBES: Floria Bozgan, Dr. Nicolae Ionescu, Dr. George Lobonțiu.

CEHUL-SILVANIEI: Dr. Mihaiu Papp, Dr. Iuliu Papp, Dr. Alexandru Papp.

CIACOVA: Dr. Iuliu Coste, Dr. Iuliu Luchici.

CHIȘINAU: Dr. Cornel Ardelean, Dr. Iustin Petruțiu, Dr. George Popovici, Mihaiu Velciu.

CLUJ: Vasile Almășan, Iuliu Coroian, Dr. Amos Frîncu, Dr. Aurel Isac, Dr. Cassiu Maniu, Dr. Ștefan Morariu, Dr. Victor Poruțiu, Dr. Iuliu Pordea.

DEJ: Dr. Clemente Barbul, Dr. Augustin Bodea, Dr. Iosif Boca, Dr. Ioan Farcaș, George Graduiciu, Dr. Ioan Cherecheș, Dr. Alexandru Chereșteș, Dr. Liviu Micșa, Dr. Teodor Mihali, Dr. Vasilie Papp, Dr. Ioan Vajda.

DETTA: Dr. Ioan Demian, Dr. Aurel Iancu.

DEVA: Francisc Hossu Longin, Dr. Alex. L. Hossu, Dr. Virgil Olariu, Dr. Iustin Pop.

ELISABETOPOLE: Dr. Ștefan Lădai, Dr. Alexandru Morariu, Dr. Andrei Sava.

FĂGARAȘ: Dr. Andrei Micu, Dr. Camil Sext. Negrea, Dr. Ioan Șenchea, Dr. Nicolae Șerban, Dr. Ioan Turcu, Dr. Teodor Popescu, Dr. Octavian Vasu, Dr. Liviu Pandrea.

FĂGET: Axente Gaita, Dr. Ioan Gaita, Dr. George Girda, Dr. Ioan Popovici.

GARBAU: Dr. Ioan Șlaim.

GEOAGIU: Dr. Ioan Marghita.

GHERLA: Dr. Vasilie Romonțai, Dr. Cornel Rusu.

GIULA: Dr. George Șimonca, Dr. M. Mărcuș.

HALMAGIU: Dr. Teodor Pap.

HATIEG: Dr. Victor Bontescu, Dr. Gavrilă Suci, Dr. Augustin Straițiar, Dr. Ioan Hica.

HIDA: Dr. Alexandru Bodea, Dr. Simion Tămaș.

HOSUFALAU: Dr. Pompiliu Leményi, Dr. Nicolae Cosma.

HUEDIN: Dr. Andrei Pop.

HUNEDOARA: Dr. George Dubleş, Dr. Victor Gerasim

IARA DE JOS: Dr. Ioan Giurgiu.

ILIA-MURTEȘANĂ: Dr. Ștefan Rozvǎny, Dr. Ioan Ma-
ior.

JIBAU: Dr. Ladislau Gyurko, Emeric Pap.

LAPUȘUL-UNGÛRESC: Dr. Gavrilă Buzura, Augustin
Pap.

LIPOVA: Dr. Aurel Cioban, Dr. Alexandru Marta, Dr.
Constantin Misici.

LUDOȘUL DE MUREȘ: Dr. Ioan Oltean.

LUGOJ: Dr. Aurel Ciupe, Dr. Caius Bredicean, Dr.
George Dobrin, Dr. George Ember, Dr. Demetriu Galiciu,
Dr. Nicolae Ioanoviciu, Dr. Cornel Jurca, Grigorie Mănă-
rădean, Dr. M. Bradicean, Dr. Constantin Manea, Dr. Petru
Maier, Dr. George Martinescu, Dr. Nicolae Petroviciu, Dr.
Ștefan Petroviciu, Dr. Izidor Pop, Nicolae Proștean, Dr. Ioan
Stoian, Dr. Aurel Vălean.

MARGHITA: Dr. Aurel Nichita.

MEDIAȘ: Dr. Demetriu Pop, Dr. Dioniziu Roman,
Dr. Ioan Ivan.

MIERCUREA: Dr. Coloman Albu, Dr. George Măcelariu,
Dr. Nicolae Șchiau.

MOCIU: Dr. Victor Moldovan.

MODOȘ: Dr. Liviu Ghilezan.

NADLAC: Dr. Remus Chicin, Aurel Petroviciu, Dr. V.
Marcovici.

NASAUD: Dr. Alexa David, Dr. Simion Pop.

NOCHRICH: Dr. Enea Andrean.

OCNA SIBIULUI: Dr. Ioan Dordea, Dr. Nicolae Cris-
tea.

ORADEA-MARE: Dr. Iustin Ardelean, Dr. Ioan Boroș,
Dr. Ioan Buna, Dr. Demetriu Kiss, Dr. Aurel Lazar, Dr.
Coriolan Pap, Dr. Sever Poenar, Dr. Eugen Rozvǎny, Dr.
George Roxin, Nicolae Zigre, Dr. Nicolae Zigre.

ORAȘTIA: Dr. Augustin G. Deac, Dr. Silviu Moldovan,

Dr. Aurel Muntean, Dr. Enea Papiu, Dr. Romul Boca, Dr. Aurel Vlad.

ORAVIȚA: Dr. George Anca, Dr. Liviu Cigărean, Dr. P. Cornean, Dr. Mihaiu Gropșan, Baltazar Muntean, Dr. Ioan Nedelcu, Ilie Trăilă.

ORȘOVA: Dr. Ioan Popoviciu.

PANCIOVA: Dr. Alexandru Birescu, Dr. Petru Penția.

PECICA: Dr. Lazar Ghebeleş, Dr. Aurel Novac, Ștefan Novac.

PERECEI: George Maior.

PETROȘENI: Dr. Nicolae Olariu.

PUI: Dr. Toma Ienciu, Dr. Victor Popu Dr. Toma Vasinca.

RADNA: Dr. Vasile Avramescu, Dr. E. Beleş, Dr. V. Morariu, Dr. Ioan Ursu.

REGHINUL-SASESC: Dr. Augustin Chețian, Dr. Ioan Harșia, Dr. Ilie Popescu, Dr. Ioan Popescu.

RADNA-VECHE: Dr. Ioan Malaiu, Dr. Octavian Utalea.

SALONTA-MARE: Dr. George Popescu.

SĂMARTIN: Dr. Romul Boilă, Simion Căluțiu.

SĂNMICLAUȘUL-MARE: Dr. Nestor Oprean, Dr. I. Dașmian.

SASCA MONTANĂ: Dr. Alexandru Coca, Dr. Vasile Meșter, Dr. Iuliu Vodă.

SĂTMAR: Ioan Șavanyu.

SEINI: Dr. Ioan Caba, Dr. Cornel Curtuț, Dr. Nicolae Nyilvan, Dr. Ioan Tatar.

SALIȘTE: Dr. Nicolae Petra.

SIBIU: Dr. Lucian Borgia, Dr. Vasile Dan, Dr. Ioan Fruma, Ladislau Pop Harșian, Dr. Pompiliu Isac, Dr. Liviu Leményi, Dr. Eugen Piso, Dr. Octavian Russu, Ioan A. Preda, Dr. Alexandru Vasile.

SIGHETUL-MARMAȚIEI: Dr. Isidor Anderco, Dr. Tit. Doroș, Dr. Mihaiu Kökényesdi, Dr. Nicolae Kindriș, Dr. Aurel Man, Dr. Ilie Mariș, Dr. George Mihalca, Dr. Ioan Mihályi, Dr. Iosif Pap, Dr. Florantin Mihályi.

ȘERCAIA: Dr. Hariton Pralea.

ȘIMLEUL-SILVANIEI: Dr. Victor Deleu, Dr. Andrei Cosma, Dr. Coriolan Meseșan, Dr. Augustin Mircea, Vasile Pop.

- ȘINES-MARE: Iosif Leményi.
 SIRIA: Dr. Iacob Hotăran, Dr. Emil Monția.
 ȘOMCUTA-MARE: Dr. Simion Butean, Dr. Aurel Nyil-
 van, Dr. Cornel Pap.
 TEACA: Dr. Eugen Bran, Dr. Ioan Vescan.
 TINCA: Dr. Isaia Ardelean, Dr. Iustin Pap.
 TEREGOVA: Dionisiu Borbo a, r. Donisiu Borbela.
 TIMIȘ-CUBIN: Dr. Eugen Ghelner, Dr. Iustin Miron.
 TEMEȘ-RECAȘ: Dr. Georgevici Lucian.
 TIMIȘOARA: Dr. George Adam, Dr. Pompiliu Cioban,
 Cornel Crăciunescu, Dr. Aurel Cosma, Dr. Petru Cigle,
 Dr. Valer Mezin, Dr. Cornel Nicoară, Paul Rotariu, Emanuil
 Ungurean.
 TURDA: Ioan Mesaroș, Dr. Valer Moldovan, Dr. George
 Pătăcean, Dr. George Popescu, Dr. Iuliu Popescu.
 TARGUL-MURAȘULUI: Dr. Vasile Bara, Dr. Enea Draia,
 Dr. Iosif Vancea.
 TAȘNAD: Coriolan Steer.
 UIOARA DE MURAȘ: Dr. Iuliu Morar.
 VEREND: Dimitrie Pop.
 VERȘET: Antoniu Crenian, Dr. Nicolae Popoviciu, Dr.
 Cornel Spatariu, Vladimir Spatariu, Dr. Petru Zepeneag.
 VINGA: Dr. Traian Șincai.
 VIȘAUL DE SUS: Dr. Ilie Chindriș, Ladislau Man, Dr.
 Petru Vaida.
 ZALAU: Dr. Ioan Cheție, Dr. George Papp, Dr. Ioan
 Suciu.
 ZERNEȘTI: Nicolae Garoiu, Dr. Ludovic Csato.

Datoriile Ungariei.

[Din 1868—1900.]

1868 . .	538000000	coroane, vine pe un om	36 cor.
1870 . .	800 00000	" " " " "	36 "
1875 . .	12400 0000	" " " " "	36 "
1880 . .	1994000000	" " " " "	56 "
1885 . .	26960000 0	" " " " "	160 "
1890 . .	3520000000	" " " " "	180 "
1895 . .	4700000000	" " " " "	240 "
1900 . .	5000000000	" " " " "	260 "

PARTEA LITERARĂ

In pragul libertății.

Amintiri din temnița Seghedinului.

Părea, că nu se mai apropie acea zi sfântă, cînd porțile grele de fier ale temniței s'ar deschide odată și pentru mine. De cîte ori nu le-am văzut lărgindu-se și dînd drum liber cîte unui tovarăș de suferințe, pe care încă îl îngropase în pustietatea aceasta plină de durere cînsiele lui convingeri. Și n'aveam altă solie pentru frații mei de acasă, pentru cei cari așteptau vîo veste decît umeziales ochilor, și cîteva, vorbe rupte din îndurerata mea inimă, pe care glasul meu slăbit de neajunsuri abia putea să le închege.

Mulți din ai noștri m'au găsit acolo în încăperea strîmtă, cuprinsă între patru ziduri reci, cu privirea pierdută printre zăbrelele ferestrei și cu gîndurile purtate departe în frămîntările unei lumi libere, acolo unde i-e dat omului să-și trăiască viața și tot atîtia m'au ăsat cu sbuciumările unei dureri, pe care numai cei mincați de ea pot s'o înțeleagă. Veniau cu mîndria eroului, conștiu de mărețele sale fapte cu un zimbet — ce e drept sfios pe buze — dar cu inima largă, prinsă în vraja unei deosebite puteri mîngăitoare, ce cuprinde pe tot insul, care luptă pentru dreptate și adevăr. Numai mai tîrziu — atunci, cînd se învoviau de dureroasele îndărătnicii ale unei realități — cu totul alta decît cea călăuzită de firea omeniască — mîndria lor peria încetul cu încetul, făcînd loc durerilor cauzate de lipsa voinței propriu și a libertății a'at de mult iubite. Și așa îi vedem zile, săptămîni și luni dearîndul, preumblîndu-se tăcuți și posomorîți, cu mîinile încrucișate la spate, dînd loc tem-

niței în orele de preumblare, sau bătînd ceasuri întregi cementul coridoarelor într'o cadență liniștită și monotonă. Unii-și văierau familia; e greu fără tată atîta amar de vreme; alții-și știe ce »atentat la existența statului«. Și în mijlocul lor eu ca cel mai mîncat de toate năcazurile aveam pentru fiecare o vorbă de încurajare, de îndemn; încercam să primenesc fiecareia sufletul copleșit așa de odată de un întreg roi de zbuciumări neînțelese.

Așa mi-am petrecut lungul timp de detenție, mîngăiat de tovarășii mai vechi și îmbunînd pe cei ce mă grăsisau acolo, pînă cînd în sfîrșit s'a apropiat și ziua fericirii mele.

De cîte ori nu mă voi fi gândit eu la momentul acesta? N'a fost noapte să nu dorm cu gîndul la farmecul celei dintîii clipe de libertate, n'au fost zori, în care să nu mă deștepte fiorul acestei duioase fericiri. Și acum, cînd mă vedeam despărțit de ea, numai prin cîteva lucruri de soare, prin cîteva vîluri de întunec, tresărî ușoare î-mi cu, prindeau întreaga ființă, firea mea veselă începuse să înălătore din inima mea ursuzul și melancolia și fiecare minută nouă î-mi improspătă natura mea vîratică cu calitățile ei de altă dată. Ce schimbare s'a operat deodată în întreaga mea fire! Cîte dureri sălășluite în inima mea n'au dispărut, par'că le-aș fi luat cu mina! Cîtă poftă de viață nu s'a încuibat iarăși în întreaga mea faptură, deslegîndu-mi respirația înăbușită și deșteptînd bătăile unei inimi aproape amortite.

Mă simțiam nou, născut a doua oară. Abia se ridica vălul nopții, abia-și începeau păsărelele întîiul lor ciripit de dimineată și odihna mea nu mai avea pace. Somnul slîb, care-l chemam altădată pentru a scurta vremea, dispărea, ca imprăștiat de o boală și vrăjit de frumsețea dimineții, mă așezam cu coatele pe fereastă, î-mi aruncam privirea în largul orizontului, ce se deschidea înainte-mi, o suam cu gîndul razna prin lumi aproape uitate, fluieram, jucam, cîntam, eram așa, cum î-mi ziceau tovarășii mei... nebun, ne-bun de bucurie.

În zadar veniau panduri, să mă domoliască: »Mă rog, nu este iertat să faci larmă; dorm încă întemnițat!« căci abia auziam zureitul cheiei în ușa și izbucniam din nou cu și mai multă înflăcărare. Iar cînd la șase ceasuri dimi-

Frumoasa biserică din Cacova (Banat.)

cu și mai multă înflăcărare: Iar cînd la șase ceasuri dimineața să descuiiau toate ușile, nu mă puteam răbda să nu trezesc din somnul alinător de dureri pe prietenul meu Silvestru și pe vechiul meu soț de suferințe, cu care am trăsit multă vreme împreună jugul unei vieți trudite — pe părintele Hlinka. »Salut Popescule!« mă întâmpina cel dinții mîngăindu-și barba proaspăt tunsă — nu Kaiser, altcum îi zicea el; »De ce nu dormi?« mă înfrunta cel din urmă năcăjit, că-i turbur somnul, ce-i stîngea și lui ca și celorlalți pe vremea mai lungă flacăra vieții.

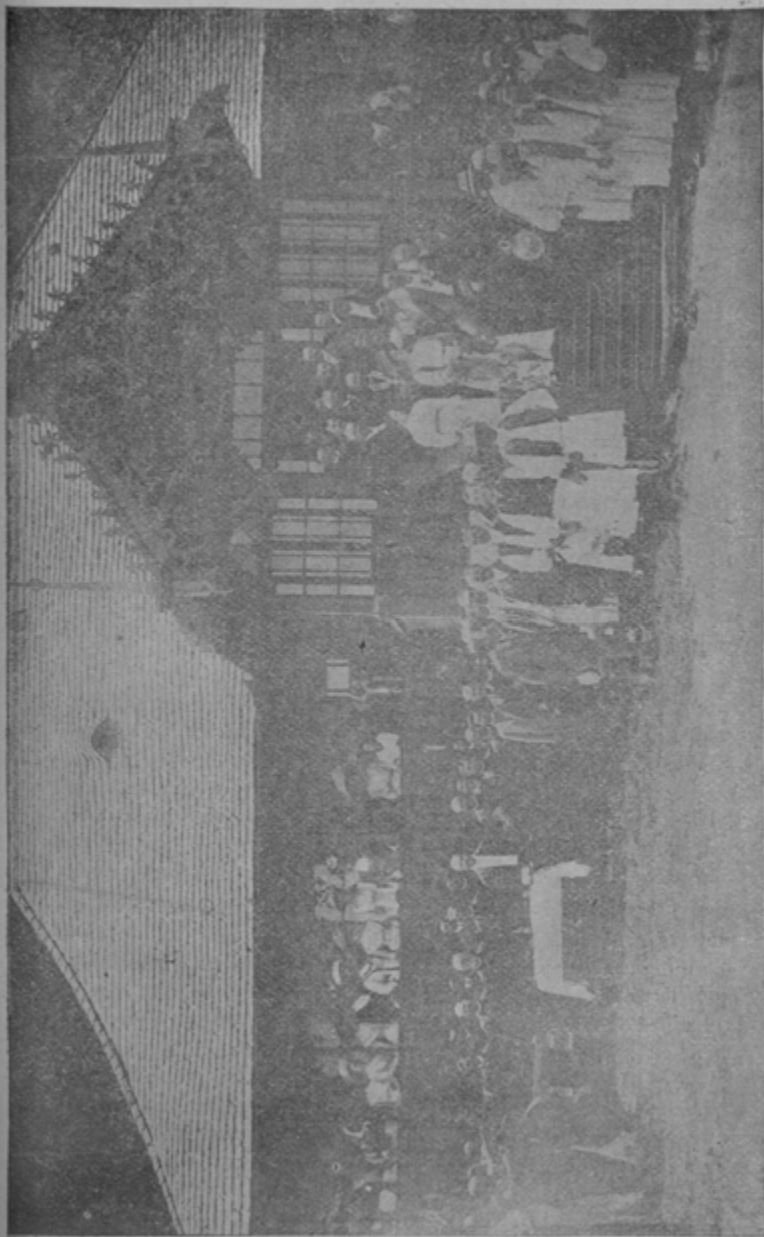
Dar ce-mi pase mie de năcazul altuia?? Săriam într'un picior, cîntam în toate limbile, pe care le știam și pe care nu le știam și o clipă nu mi-a venit în minte de ce, ori fi eu egosit în momentul acela! De ce mă fericește pe mine atît de mult libertatea mea apropiată și nu am loc în suflet pentru a compătimi pe alții!

Pe coridor auziam mers cunoscut. O cadență ușoară, trăgănată. Părea tot pasul așezat cu sfială, cu nesiguranță. Era învățătorul Popovici din Seghiștea Bihorului, o fire blîndă, o modestie fără seamăn, o cultură aleasă pentru un adevărat luminător al poporului și o hotărîre și bărbăție, care contrastau mult cu făptura lui slabuță.

Ni dăm binețe și ni stringeam cu căldură mîna. »Cîte zile?« mă întreba el cu o vădită bucurie. (

— Două! — răspundeam eu, știind de ce mă întreabă: pentru a mă vedea vesel, cînd îi arătam două degete dela mîna și pentru a-i spune cu convingerea unui om trecut prin multe: »Trec și plîngeau sănătatea zdruncinată, mulți oftau după ajutorul întins cu atîta șiretlic de un guvern dornic de reforme nefirești și luat tot de el, pentru cine ale D-tale; mîne-poimîne te pomenești, că mai ai două zile.« Și-l vedeam, cît era de mulțumit, de gîngăiat, cînd îi vorbiam așa.

În seara aceea aveam »banchet«. Este obiceiul, că un soț, care pleacă, adună c'o zi mai înainte pe ceilalți la o serată de rămas bun. Făcusem pregătiri de... nuntă. Mă cunoșteam cu scumpa libertate. Părintele Hlinka mi-era vornic. »Să facem o nuntă împărătiescă, părinte!« ziceam eu — »așa, cum să cade unui erou, care într'un an și jumătate...

Oaspeții cari au luat parte la depunerea pietrei fundamentale a bisericii din Chițeni. — Fotografia s'a luat în curtea dlui Mihali. Se pot observa bine figurile dlor deputați: Mihali, Vaida, Dr. Gh. Popoviciu, Dr. Vlad, Maniu, Petrovici.

n'a făcut nimic!» mă batjocurea dinsul. Știa el, de ce n'am făcut nimic, dar îi plăcea să mă așîfe, ca să izbucnesc, în blăstămări și în amenințări.

Pe urmă mă lăsa singur și lungindu-să în scaunul de legănat, își întindea picioarele pe masă și începea a răsfoi turnul de gazete, ce le primea zilnic din toate părțile.

— Haide să pregătim »mumul«, îl chem eu într'un tîrziu. Am luat borcanul cu mierea și ne-am pus pe lucru. Voiam să li tragem o farsă scumpilor noștri tovarăși și ni-a succedat, cum nici nu ne așteptam. În cîteva sticlute mici cu etichete de vinuri renumite am făcut o amestecătură inofensivă de cel mai prost vin de... Șeghedin cu miere, iar sub o etichetă frumoasă de »Talisman de Törley« am amestecat țecelaș vin cu sifon și cu miere, lăsînd, ca la scoaterea dopului să pocnesc eu din limbă în joc de sunet veritabil.

Dar nu ne am pornit p'un ris, cînd făceam probele și cînd descriam mutra, ce-o s'o arate fiecare! Dar nu mă scoțiau din fire laudele, ce-o să le azvile în capul meu tinerii aștia însuflețiți, unii mai modești în pretenții, ca alții, cu toate acestea dornici de senzații, mai ales în încăperile unei temnițe!

Și iată din lungul șir de ceasuri pierdute, pline de urît și de plictiseală — încă o zi ptearsă cu discuții vagi, cu certuri, cu fabricații de specialități de vinuri, cu banchete și toasturi, care însuflețiau pînă și pe odiosul nostru »Cerberus«, făcîndu-l să-și indulciască pe cît să poate indulci privirea unui șbir, care în viața lui a dat numai ordine și care n'a avut o vorbă mai domoală nici cu cei mai dragi ai lui de acasă, pentru-că prin obicinuință n'o putea avea.

După ceasul de preumblare, de după amiază, ne-am adunat toți în odaia nu tocmai simpatcă a învățătorului burdist, nu prin convingere, ci prin interes, ca toți burdistii, Amos Tucea, pentru-că în a mea nu mi-a dat voie. Au venit »Trubadurii lui Svatopol«, cum îi botezasem eu pe Slovaci închiși cu popa lor în frunte; a venit încet și timid clascălul din Bihor, ca să asculte numai, dar fără să ia parte la banchet, iată-l și pe amicul Silvestru Moldovan cu șapca lui de voiaj, descheiat la vestă, pășind tacticos întirșii lui împodobiți cu floricele, lăsînd valuri de fum din sugareta

lui nouă-nouă, c'un crețar bucata și strigînd un apăsător »salut« în poziție militară; iată-l și pe malecky Krala George, sirbul Svetozar Moșnický, legat la cap, în cămașă și cu păpuși roșii — și în urmă, tocmindu-și pletele lungi pe frunte înotînd în niște pantaloni largi, pășind agale și examinînd cu ochii oboșiți de cetit și mai ales de un scris perpetuu contra societății și se prezintă o figură înaltă, deșirată, cu minile lungi și osoase, un specimen de om, nu pesimist, dar neîncercător în alcătuirea lumii »acesteia, înjurînd pe Dumnezeu, blăstămînd pe oameni, anatimizînd preoțimea, aruncînd vâpăi de ură asupra 'Majestății Sale Sacului cu bani satanul, divinal, infernal și divinizînd Natura, plebea proletară și marele-stat muncitoresc; era Doctorul ad honores Pompejus Geza Bănățeanul, poet și proletar soțial-democrat, fost agent fiscal pe vremuri și acum diurnist cu leafă mică, dar cu ădei grozav de mari.

Atîția eram, cîți ne puteam înțelege în lumea a ceea-seacă și îngustă, care ne adunase pe toți la o altă. Fiecare formîndu-și principiile sale proprii — fiecare avînd ceva de lămurit, la început mai domol și cît gustam mai mult din specialități — tot mai aprins, fiecare căutînd să cîștige tot mai mulți ascultători în jurul teoriilor sale, de aceea te simțiai în tot minutul tras de mincă, cînd de o parte, tînd de alta; — fiecare vorbind o altă limbă, aceea, pe care o posedea mai bine, fiind mai lesnicioasă pentru expunerile, ce le făcea, așa încît te credeai în toful zidirei Babilonului. La o ureche îți strîga slovacă, în cealaltă îți vibra toba în nemțește, poetul, ca soțial-democrat ne îmbăta în ungurește, Silvestru da din cap rominește, iar eu, care ascultam mai mult, mă vedeam moralicește obligat, să-mi dau opinia ori de cîteori, mă simțiam tras de mincă: »Ai toată dreptate, frate; So ist es; tak ie dobre; teljes igaz van...«

Așa a trecut seara, îmbărbătîndu-ne unul pe altul, citind zînd stările sociale, făcînd morală la toată lumea, pînă cînd zuruitul cheilor pe coridor ne-a amuțit deodată întreagă con-vorbirea. Ușa se deschise și porunca stereotipă de seară a paznicului răsună în odaia acum liniștită și plină de un fum gros de țigară: »Poftiți în celule, Domnilor!« Iar micul Cerberus, slăbonog, și în totdeauna cam obosit de al-

cool, tocmindu-și mustața roșie și stufoasă; învîrtea nervos cheia în broasca ușei și scuturîndu-și agale piciorul din ghenunchiu, striga poruncitor: »Nummer einz!« Tes-
sek bevonulni!»

Într'un moment temnița era învăluită în o liniște de mormint, căci morminte sunt celulele acelea, în care să închid pe multă vreme libertatea și voința omeniască.

Pentru mine era ultima noapte. Eram atît de emoționat, încît somnul nu voia să mă prindă. Într'un tîrziu numai deabia am putut așipi. A doua zi, cînd am deschis ochii, am avut o surpriză dintre cele mai plăcute. Prietenul meu Silvestru îmi întinde un frumos buchet de flori: »Să-l duci cu tine, frate, în semn de dragoste din partea mea«, — î-mi zise el îmbrățișîndu-mă cu căldură, iar lacrimile noastre erau destulă dovadă de ceea-ce simțiam în momentul acela.

La opt ceasuri mi s'a înmînat decretul de eliberare. În clipa următoare, după o dureroasă despărțire de soții mei de suferință, porțile temniței mi-au fost deschise, după ce un an și jumătate m'au ținut captivat, ca pe un ucigaș, ca pe un făcător de rele. Dorința mea cea dintîi a fost să mă depărtez cît mai curînd de locul acela sinistru al cărui nume astăzi ne umple de oroare, dar la lauzul căruia pumnul ni-se strînge în semn de răzbunare.

Am părăsit în grabă orașul acela urît de fiecare fiu al neamului nostru, de acea Gheenă, a cărei memorie va trebui să fie totdeauna blăstămată în pomelnicul durerilor noastre.

George Stoica.

Sfînta muncă.

Sfînta munca e aceea
Ce răsplată 'n ea-și găsește.
De 'nțelegi tu asta — cheea
Fericirii tale-o ții
Urgisit de toți să fii

Tu de-apururea iubește, —
Iar ca să rămâi în pace,
Nimic lumii să nu-i cei —
Binele te 'nvaț' a-l face
Ca albina mierea ei.

A. VLĂHUȚĂ.

LA BADEA GEORGE.

De un lung timp incoace luptele noastre politice sunt legate de vre-o cîteva nume, cari au ajuns a fi pomenite în gura poporului nostru, ca numele apostolilor din sfînta scriptură.

Dintre aceste nume venerabile în primul loc poporul nostru a ridicat numele ilustrului preşedinte al partidului naţional: George Pop de Băseşti, ori mai corect, cum îl numeşte toată suflarea romînească dela noi: Badea George.

Badea Gheorghe este astăzi cel mai vechiu luptător şi cel mai iubit dintre fruntaşii partidului naţional. Deşi trecut peste vîrsta de 70 ani ştă şi azi în şirul dintîiu al luptătorilor, luînd partea cuvenită în toate mişcările naţionale, politice, sociale şi culturale ale romînilor din Ungaria.

Această activitate neobosită şi desinteresată l'a ridicat pe Badea George în fruntea partidului nostru naţional dela moartea lui Ioan Raţiu încoaci.

Pentru a face cunoscută activitatea şi faptele din trecut ale acestui vrednic bărbat, ar trebui să scoatem o carte întreagă. Este însă destul pentru o viaţă întreagă de om a face ceea-ce a făcut Badea George în două decenii din urmă pentru neam, — ca să poată zice ori care fiu al naţiunei: »mi-am făcut datorinţa!»

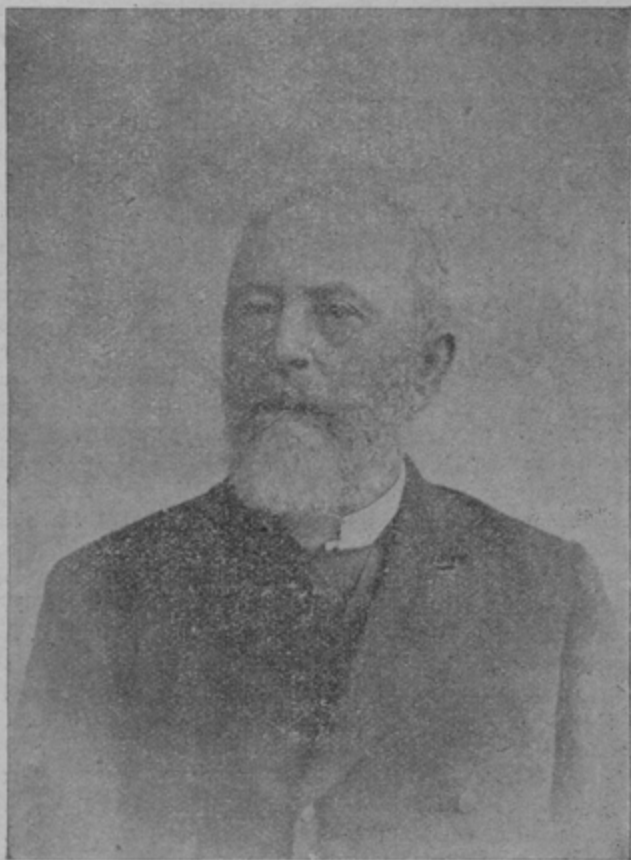
Să facem numai o reprivire peste munca lui dezvoltată în patria-i restrînsă în ţara Sălagiului şi comitatele din jur.

A conlucrat la înfiinţarea şi este preşedintele alor patru institute de bani, cari toate împlinesc frumoase misiuni în oraşele stăpînite de străini: Sătmar; Şimleu, Baia mare, şi Seini. — Este patronul tuturor mişcărilor bune romîneşti din comitat şi în deosebi un sprijinitor aprig al statului învăţătoresc, pentru ridicarea căruia a adus jertfe nenumărate.

Şi la el acasă în comuna Băseşti care să poată lăuda că în primul rînd este al ei Badea George, — observi numai decît nu numai mina conducătoare dar mai presus de toate mina darnică a venerabilului nostru preşedinte. Ici Banca »Codreana»; dincolo casa parohială, nouă nouă, frumoasă de cari puţine afli; apoi biserica măreaţă şi şcoala romînească toate ridicate cu sprijinul venerabilului nostru preşedinte. Unde

a fost numai lipsă a pus totdeauna umărul pentru a ajuta și ridica neamul și instituțiile lui.

Dar să auzi povestind poporenii lui despre mîna-i dărnică și inima bună a lui Badea George. Toți cei săraci sunt ajutați dela casa pururea deschisă la bunului lor stăpîn. Familii întregi se susțin ani de zile din daniile lui Badea George.

Venarabilul domn George Pop de Băsești, președintele
partidului național român.

La zile mari săracii se adună din toate părțile pentru a fi ajutați și cinstiți la casa venerabilului nostru președinte.

Și bunul Dumnezeu a și dat din bunătățile lumești din belșug lui Badea George, poate pentru că are o inimă atât de nobilă. Unde arunci ochii: tot moșie întinsă cu turme de oi, ciudă de vaci, boi, stavă de cai, și alte bogății frumoase. Cînd am văzut toate acestea fără voie m'a venit întrebarea: Pentru ce are lipsă acest bărbat a sta toată viața în lupte atât de grele? Că lipsă a avut să stea în luptă? Pentru ce a trebuit să-și expună viața cu a'legerile dela Cehul-Silvaniei? Pentru ce și-a expus sănătatea în toii iernii, venind dela un capăt al țării la altul, pentru a candida la Oravița? Acest bărbat n'are lipsă de toate acestea. Ar putea duce o viață tichnită, fără griji, și fără sbuciumări, prea slăvit și nu hădăit și dușmănit pînă la moarte de stăpînitorii acestei țări.

Și stima și venerațiunea mea creștea din ce în ce cînd căutam să aflu răspuns la toate acestea întrebări, și nu aflam altul decît, că aceasta este pilda jertfiei de sine pentru neam.

Durere, că puțini, dar foarte puțini avem asemenea bărbați, — cu toate, că am putea avea destui.

Eram în temniță pe timpul tristei alegeri de deputat dela Oravița și abia așteptam, după eșire, ca să întîlnesc pe Badea George, și să aflu ce impresii a lăsat în sufletul său căderea dela Oravița.

S'a nimerit că aveam de împărtășit venerabilului nostru președinte — ca și soldatul generalului — lucruri cari nu puteau suferi aminare. M'am dus la Băsești, la Badea George acasă, în lăcașul, pururea primitor de oaspeți, — la raport.

Badea George, ca totdeauna, îl află în toii lucrului, Conducerea rațională și supraveghierea unei moșii atât de întinse, prinde o muncă intensivă și neobosită, de care Badea George a fost și este stîpîn chiar și acum la vîrsta atât de înaintată.

Nu a trecut mult am ajuns la tema, care mă interesa, atât de mult.

— Căderea dela Oravița, fiule, a fost dureroasă pentru

mine, dar să ști, că poporul e bun, e deștept, numai unii conducători sunt slabi! Cu toate că am căzut, trebuie să-ți mărturisesc, că pentru toată munca mea din viață, am aflat răsplată și recunoștință prin frumoasele și însușește toarele primiri ce mi le-a făcut țărâtimea, și cari îmi vor rămânea în veci neuitate!

Și-apoi îmi istorisea cu ochii plini de lacrimă despre primirea măreață ce i-a făcut Tîcvănenții și Broștenenții și de discursul de binevenire al unui țaran din Tîcvaniul-mare. Apoi despre reîntoarcerea la calea bună a învățătorului gr. catolic din Tîcvaniul-mic, pe care spunea, că la strîns în brațe și sărutat în frunte cînd a venit după ținerea vorbirii de program să-î ceară iertare, ca fiul rătăcit din biserică.

Așa este Badea George al nostru. În recunoștință, dragă gastea și alipirea noastră față de dînsul, află resplata pentru toate suferințele, jertfele ce le-a adus viața întreaga pentru neam.

Și să știe Badea George, că această recunoștință va trece din neam în neam, iar istoria luptelor noastre politice va fi cîmuna cea mai frumoasă a simțului de recunoștință al acestui popor asuprit, dar neîmfrînt nici odată.

D. Bîrăuțiu.

Anexarea Bosniei și Erțegovinei

produs o mare amărăciune în micul stat sîrb. Mai că seama ofiterii partizani ai junelui și sanguinarului principe George căutau cu ori ce chip să provoace războiul imperiului Austro-Ungar. Situația ce-i drept era foarte încordată. Ambele state se înarmau într'adevăr pentru un eventual război. Mobilizarea continua cu asiduitate și puțin lipsea ca prîmă bubuitură de tun să fi anunțat izbucnirea războiului. La granița Austro-Ungară a fost trimisă numeroase trupe de pază a frontierelor. Firește că pentru acest scop s'au trimis și soldați romîni, căci pentru apărarea patriei, pentru a servi

drept carne de tun — sunt întrebuințați românii ca priso-
sință de guvernele noastre. Ilustrația de mai jos reprezintă
un soldat român stînd de pază la graniță monarhiei Ungurii
au găsit de cuviință să fotografieze pe acest frumos oștean
român.

Corporalul George Tatulescu stînd la pază între munți la
granița dinspre Montenegro. Îți crește inima de bucurie cînd
privești la acest soldat român. Il laudă și foile ungurești.

Centenarul nașterii lui Șaguna.

În anul acesta lumea românească a prăznuit o mare serbare bisericească și națională. S'au împlinit o sută de ani de la nașterea marelui Arhiepiscop și patriot, Andrei baron de Șaguna.

În zilele acestea de grea prigonire națională a românilor în Ungaria, amintirea geniului lui Șaguna, purtătorul celor mai mărețe virtuți românești, poate constitui o nouă îm-

Andrei baron de Șaguna

bărbătare la luptă. Întreaga viață a lui Șaguna e strins legată de istoria și soarta neamului românesc, așa că cu drept cuvânt se poate spune că una se reoglindează în cealaltă în mod desăvârșit. Principiile proclamate de marea adunare națională ținută la Blaj pe »Cîmpul Libertății« sub președinția Arhiereilor Șaguna și Lemenyi formează și astăzi temelia nedintită a politicii noastre naționale.

Tot opera marelui Șaguna e: Înfăințarea Mitropoliei, Statutul organic, și întemeierea Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român.

Mitropolia din Sibîiu a dus grija ca cu prilejul centenarului nașterii marelui Arhiereu, să se tipărească o biografie și o monografie sub îngrijirea profesorului Dr. Lupaș, care în linii largi descriu viața și activitatea nemuritorului Șaguna. Apoi și sărbătorirea centenarului a fost cît se poate de distinsă. Duminică 4/17 Octombrie, s'a sărbătorit centenarul în catedrala din Sibîiu, în prezența deputaților congresuali, delegațiuni din întreaga Metropolie, precum și un numeros public de la noi și din România. După masa a avut loc în sala festivă a Casei naționale serbarea aranjată de societatea teologilor »Andrei baron de Șaguna, la care în bogatul program, a rostit P. Cuv. Sa directorul Dr. C. Roșca un remarcabil discurs ocazional. Luni a avut loc pelerinagiul la mausoleul lui Șaguna din Rășinari. La serviciul divin a vorbit mitropolitul Mețianu. Protopopul Dr. Stroja a predat apoi bustul lui Șaguna în grija comitetului parohial. În numele clubului deputaților naționali a vorbit părintele Dr. V. Lucaciu, producînd un elan de însuflețire. S'au depus apoi numeroase cununi. Cu aceasta s'au terminat mărețele serbări în memoria marelui arhiereu Șaguna.

Serbarea din Chizeni.

Duminică 1 August, a avut loc la Chizeni, moșia d-lui Dr. Mihali, președintele clubului deputaților naționaliști, serbarea așezării pietrei fundamentale a bisericii ce o ridică d. Mihali pentru poporul de pe moșia sa. La solemnitatea aceasta a asistat o mulțime mare de popor din loc și din satele vecine, inteligenți veniți și din depărtări. În afară de domnii deputați, s'au remarcat în grupul de oaspeți domnii Dr. Octavian Domide, canonic, Dr. Victor Bojor, prof. de teologie din Gherla, Dr. Barbul, Dr. Chereches, I. Gradovici, avocat, etc. Sf. slujbă a fost servită de 12 preoți în frunte cu canonicul Dr. Oct. Domide, care la urmă a ținut o predică cu mult avânt. S'a dat apoi citire documentul ce s'a așezat în fundamentul bisericii. După terminarea ceremoniei religioase a urmat un prinz bogat de peste 100 tăcături pentru inteligenți, și pentru țărâni o masă specială, unde s'au ridicat toasturi frumoase de către gazda casei și de alți oaspeți.

Dăm aci potretul vrednicului și înimosului domn deputat Mihali și a gentilei sale soții, cari cu dragoste duc grijă de ridicarea stărei materiale și morale a țărâni de pe moșia lor.

În aceeași zi, d. președinte Mihali a ținut la Ileanda Mare în fața alegătorilor săi, darea sa de seamă. Discursul ce l'a pronunțat atunci d. deputat în chestia națională a stîrnit o mare însuflețire în mijlocul ascultătorilor.

Dăm mai jos reproducerea fotografică a momentului cînd d. Mihali vorbește în fața alegătorilor săi.

DI Dr. Teodor Mihali cu doamna născută
Eleftera Porescu.

DI deputat Dr. Teodor Mihali, președintele
clubului deputaților naționaliști rostește da-
B rea de seamă în Ileanda-Mare. B

Bărbați mari ai României.

Numele lui Alexandru Ioan Cuza, primul domnitor al principatelor românești, revine aproape în fie-ce an în presa românească. Mai ales în anul acesta, când s'a serbat 50 de ani dela aniversarea Unirii Principatelor. Actul

Alexandru Ioan Cuza. †

acesta mare, al cărui autor a fost el, se cuvenea să fie sărbătorit cu strălucire, fiind-că a pus temelie progresului de azi al regatului român. Tot de numele lui Alexandru Ion Cuza, e legat și un eveniment trist: moartea principesei Maria Cuza, născută Rosseti, augusta soție a marelui domnitor, care s'a distins prin energia ei de femei luptătoare, alături de marele ei soț, în momentele de grea cumpănă pentru țara românească, precum și printr'o serie de acte filantropice.

D. Dimitrie Sturdza, fost atita vreme conducătorul partidului liberal, și prim-ministru al țării rominești, din cauza unei munci prea încordate, mai presus de puterile sale — s'a îmbolnăvit la începutul anului de o grea boală mintală. Ajuns la bătrîneță înaintată, o bătrîneță, care cere mai multă odihnă, decît muncă —, prea înțeleptul bărbat de stat, nu s'a dat înapoi, ci lucra în continuă 12—14 ceasuri pe zi, în chestii politice, cari cereau o rezolvare neîntîrziată. Urmarea fu, că într'o bună dimineată, din cauza surscitărei nervoase extreme, medicii i-au recomandat, să lese treburile țării și să se îngrijească de sănătatea sa. Și D. Sturdza a plecat imediat la Paris, și a stat acolo pînă'n toamnă, mereu sub îngrijirea celor mai mari doctori. Acum se anunță, că starea sa s'a îmbunătățit mult și se va întoarce curînd în țară. Ii dorim

- sănătate îndelungată.

Dimitrie Sturdza.

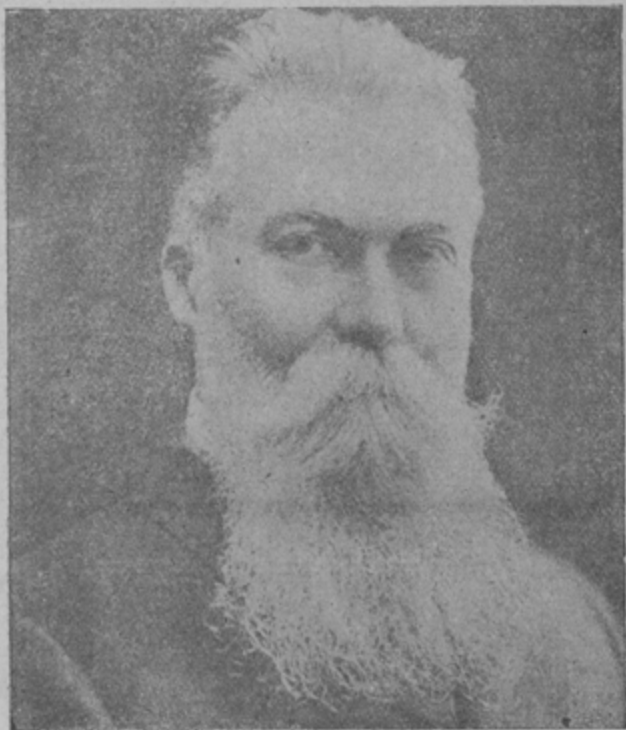
D. Spiru Haret, ministru de instrucție publice, cunoscut ca mare iubitor al țărănimei, a contribuit mult la îmbunătățirea stărei culturale a poporului dela țară, înfi-

D. Spiru Harit.

țind numeroase școli la sate, îndemnînd pe învățători la o bogată activitate extraordinară, pentru a da o mîină de ajutor țăranilor neluminați în multe chestiuni ale vieții zilnice.

D. Emil Costinescu, ministrul de finanțe al țării românești, se bucură de mari simpatii în toate părțile. Bărbatul acesta de stat, și-a început cariera sa dela tipograf, a

Emil Costinescu.

devenit apoi gazetar, și a înaintat tot mai mult, datorită numai inteligenței sale și puterii sale de muncă. Azi îl vedem ca unul din cei mai de frunte miniștrii ai țării.

D. C. G. Morțun, ministru de lucrări publice, are reputație de a fi cel mai democratic ministru al țării românești. A fost pe vreme unul din conducătorii mișcării socialiste,

V. G. Morțun.

și este și astăzi un partizan devotat al reformei electorale pe baza votului universal, direct și secret. În timpul activității sale de ministru al lucrărilor publice —, s'au inaugurat numeroase linii ferate și poduri noi.

Barbu Ștefan Delavrancea, fost ministru, mare scriitor, pe lângă nuvelele și romanele sale puternice, a început să creieze și drame, în care se zugrăvește momentele cele mai însemnate din istoria neamului românesc. Anul trecut s'a reprezentat pe scena teatrului național din București, drama sa istorică »Apus de soare«, în care se arată în mod viu ultimele

Barbu Ștefan Delavrancea.

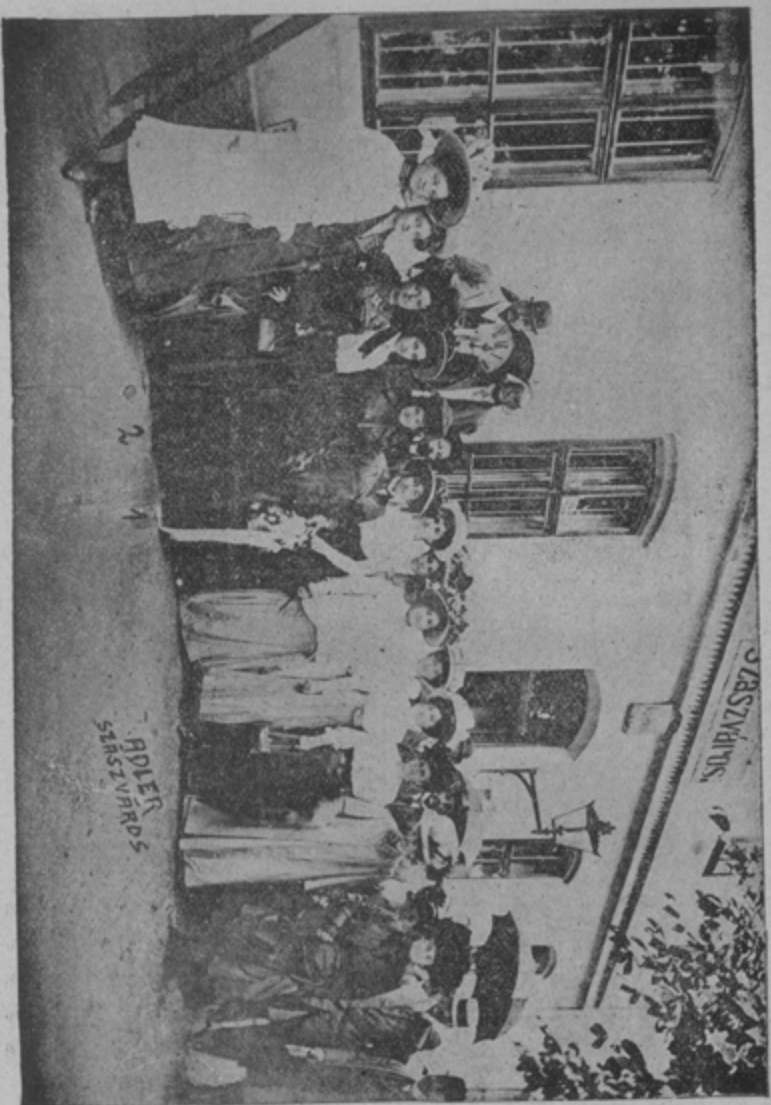
zile ale marelui Voevod Ștefan Cel Mare. Anul acesta se va reprezenta o nouă dramă a d-lui Delavrancea: »Viforul«, în care se descrie viața lui »Ștefăniță-vodă«. Piesa aceasta e mult lăudată de presa românească, și considerată ca o mândrie a literaturii dramatice românești.

Lasă Doamne nu mă bate.

Lasă Doamne nu mă bate
 Pentru ale mele fapte,
 Dacă nu mai mai bătut
 Pentru cele de demult,
 C'au fost mai mari și mai grele
 Nu ca este mărunțele.
 Nu mă bate Doamne rău
 Că și eu sunt robul tău,
 Și nu mă bate Doamne tare
 Că și eu-s al Dtale.
 Nu mă bate Doamne rău
 Pentru-că ți-am greșit eu,
 Că ție Doamne ți-am greșit
 Dar ție ți-am și slujit.
 Ți-am slujit și ți-oi sluji
 Până'n lume voi trăi.

Osândirea dnei Vlad.

Reproducem aci înălțătorul moment cînd d-na Vlad se îndrepta spre gară din Orăștie pentru a pleca la Budapesta spre a-și împlini osînda la care a fost condamnată fiindcă a îndemnat pe copii de romîni să vorbească romînește. La gara a fost condusă de femeile romîne de frunte din Orăștie, cari i-au oferit flori, și urare de sănătate și curaj. Cînd d-na Vlad a ajuns la Budapesta, mare-i fu surpriză aflînd că a fost grațiată de monarh, fără să fi făcut din propria-i inițiativă, vre-o cerere în acest senz.

Doamna Vlad e semnată cu anul 1. Nrul 2 e mama dlui deputat Dr. Aurel Vlad : Doamna Boldoa.

Trei luptători ai noștri.

Anul ce s'a încheiat a fost de grea încercare pentru toate ziarele noastre naționale, căci tuturora li s'au făcut procese cu grămada și li s'au croit osinde una mai grea ca alta.

Dăm aci portretele a doi luptători naționali, cari au scăpat de temnițele ungurești. Unul, d. Ioan Russu Șirianu, fiind dat în judecată pentru cartea sa »Iobăgia«, (în care descrie suferințele de veacuri ale țărânilor, iobăgimeii), a trecut în România, pe d'oparte, pentru-că starea sănătății sale nu-i de a sta în temniță, mai ales în temniță de rînd, unde l'ar fi aruncat cu siguranță, fiind pus sub acuză nu numai pentru »Iobăgia«, ci dat în judecată și pentru un articol din »Tribuna«, în care ar fi calomniat pe contele Karolyi, fișpanul Aradului.

În anii 1893 și 1894 (pînă la sfîrșitul lunii Maiu) d-sa a stat apoi destul în temniță (ordinară și de stat) atît la Sibiu, Cluj și Seghedin. A prestat deci jertfa fără care nu poate scăpa nici un ziarist român. Pînă la vremuri mai bune d-sa va sta în capitala Romîniei și d'acolo va scrie pentru ziarele noastre naționale.

Dl Gh. Stoica, redactor la »Lupta«, a scăpat din Seghedin în luna August. A suferit acolo un an și jumătate. S'a dus îndată la Slănic să-și vadă de sănătatea zdruncinită și să se bucure de scumpa libertate.

Aici s'au întîlnit amîndoi ziarîștii cu dl D. Birăuțiu, proprietarul tipografiei naționale din Budapesta, care a avut și d-sa onoarea să facă cunostință cu temnițele ungurești (făcîndu-și osînda în temnița centrală din Budapesta) și de un șir lung de ani este în continuă hărțuială cînd cu procurorul, cînd cu judele de instrucție, cărora munca ce desfășură d. Birăuțiu, le este spini în ochi.

Mergînd vestea, că în Slănic petrec trei luptători națio-

nali, trei expușcări ași, ceea-ce nu s'a mai văzut în acest colț de raiu (băile cele mai bogate, cu pozițiune admirabilă între păduri de brazi), un fotograf din Iași i-a fotografiat numai decît și a făcut ilustrațiuni, pe cari le-a trimis în toate părțile Romîniei.

D. Birăuțiu.

I. R. Șirianu.

G. Stoica.

O amintire plăcută pentru cei, cari au respirat aerul patriei libere a tuturor Romînilor și loc de plăcut azil al celor năpăstuiți de procurorii maghiari.

Viața și obiceiurile românilor emigrați în America Nordică.

Iubiți frați români de-un sânge și-un neam!

Fiind îndemnat de propria-mi conștiință, și totodată dorind, a satisface unora, cari sunt atît de curioși a pribegi în acest continent, după ce m'am informat întru cîtva despre starea mai principală a lucrurilor de aici, îmi iau permisiunea, a face atent pe toți acei cari sunt decise a'si încerca norocul, a emigra în această parte noua a lumii.

Mulți sunt cari gîndesc că în America stau covrigi pe garduri, cei mai mulți cugetă că sosind aici vor isbuti să adune parale multe, și în curînd se vor întoarce cu ele în patria veche, unde nu vor mai fi siliți a munci din greu ea pînă aci.

Aceste șire le scriu ca toți Romîni să știe, că în America e cu totul altcum. Americanul e destul de isteț, e destul de dibaci, și știe pentru ce plătește leafa de 8—10 coroane pe zi.

Avînd ocaziunea de a petrece în mai multe centre locuite de Romîni și alte naționalități, sunt capabil a da o mică deslușire despre viața muncitorilor romîni, și în general despre traiul celor-lalte naționalități streine.

Scopul meu este a da o mică pildă fraților romîni, de un sînge și un neam și fără îndoială le vor fi poate de folos, celor interesați în chestii; deci fraților romîni și iubiți cetitori, întru cît privește cîștigul din America, pot zice ceea ce și pot dovedi, că dintre mulțimea de popor care a emigrat, cea mai mare parte s'a nefericit, cunosc zeci de cazuri, întîmplute în timpul din urmă, cîte și cîte familii s'au nefericit prin călătoria la America. Sunt uni cari au avut în patria veche o viață fericită, trăind în bună pace cu soțiile lor, dar emigrînd și lăsîndu-și soția singură, în scurt timp s'au nefericit, ori că femeia a apucat pe o cale rătăcită, sau bărbatul ajungînd în America să aibă bani mulți s'a apucat pe chefuri și jocuri de cărți, și-au lăsat femeia și nici că mai voiește să știe de dînsa. Alții lucrează cu

În rândul prim începând dela dreapta: Mitră Savu, Firigihaz; Giuca Botean, Cerneteaz; Ionică Marî, Cerneteaz;
Ioan Tergariu, Igrîș; Ilie Stăniș (Lico), Socceani; Dimitrie German, Fiscut.

În rîndul al doilea începând dela dreapta: Ilie Campenari, Comlogul-Mare; Stefan Nagiu, Secusigri; Timotei
Radosav, St.-Andraș; Ilie Muntean, Firigihaz; Milan Marî, Socceani; Ioan Lazî, Firigihaz.

sărguință, și adunind bani îi trimite soției, dar soția fiind rătăcită pe alte căi, a spesat pe lângă sumele trimise din partea bărbatului și moșia ce i-o lăsase bărbatul spre a o păstra. Cunosce apoi multe cazuri cînd vine bărbatul înpreună cu soția în America, respectivul lucrează în fabrică, iar soția o lasă să gătească deale mîncărei acasă, mai avînd încă 15—20 persoane în cuartir și cost. Dintre aceștia unii lucrează de ziua, alți de noapte, destul că sunt și de cei ce stau peste zi acasă de chefuesc și joacă cărți. Dintre aceștia se află și cîte un nemernic care cu laudele lui și prin dibăcia lui, o scoate pe femeia bietului om din mîini, promișîndu-i cîte verzi uscate, — destul că într'o bună dimineața se trezește bărbatul că nu-i femeia acasă, luînd cu sine și toate paralele ce le cîștigase bietul om.

Sunt unele persoane cari au femei în patria veche, și aflînd aici cîte o bitangă își lasă femeia și prunci și trăesc în concubinaj, fără de-a se mai întoarce la familiile lor.

Afară de aceste toate, mai sunt unele cazuri cari aduc și mai mari nefericiri. Sunt unii cari ajungînd în America fiind foarte lacomi după cîștig și bani mulți, intră în așa fabrici în cari nu este zi de la Dumnezeu în care să nu se răpească viața alor 8—10 muncitori, iar pe alții îi schilodește lucrînd între multele mașini, le taie minele ori picioarele și rămîn ca vai de ei pe drumuri, fără nici un sprijin, alți lucrează în minele de cărbuni, unde une-ori se aprinde aierul cel plin de gaz, și arde scum tot ce se află înăuntru, sute și mii de muncitori. Cum a fost și în anul 1908, cînd s'au întîmplat foarte multe nenorociri. La minele de cărbuni, multe mii de muncitori și-au dat sufletul în mine într'o adîncime de pămînt de sute de metri, lăsînd în urma-le familii pe drumuri. În America nu e prețuită viața unui om nici ca a unui cățeluș: aici dacă se schilodește un om englezul spune albright, de se prăpădește, încă e albright, și de ar avea o pungă cu mulți bani tot albright zice. După cum știți frați noștri romîni au și unele obiceiuri foarte rele; nu se prea înscriu în Societățile de ajutorare în caz de morb și moarte, și întîmplîndu-li-se vre-o nenorocire, — urmașii n'au de unde să primească nici o despăgubire. Ci la din contra în loc se plătească o cotiza-

Membrii societății »Bănățanul« din Philadelphia Pa, cari au predat
 BB piesa teatrală »Nunta țărănească« BB

1 N. Mărian, 2 S. Ivășcu, 3 L. Bogdănescu, 4 E. Anghel, 5 O. Jucu, 6 I. Ciuchin, 7 E. Bălu, 8 M. Mărian,
 9 M. Păpăș, 10 I. Albu, 11 I. Albu, 12 A. Gălu, 13 N. Nicolici, 14 C. Icu, 15 C. Găvojan, 16
 C. Barbu, 17 C. Magdin, 18 C. Fumariu, 19 M. Ivășcu.

țiune lunară de 50 Cenț ori un Dollar, mai bucuros merge în crișmă și-i dă pe beutură.

Mai sunt și alte cazuri. Călătorind cineva la America, îl așteaptă o mare vizită la debarcare în New-York, unde de se va afla cît de puțină smintă ori vre-o boală lipicioasă, de nu va avea din destul bani să arăte dupe cum pretind legile americane, ori de nu va ști răspunde la întrebările puse de autoritățile Statelor Unite, pentru o mică greșală numai e întors îndărăt.

Alți de și trec prin vizită, au venit chiar în timpul de criză cînd toate fabricile sunt oprite de a lucra, deci nu au bani, nu știu ce e de făcut și se pune bietăimunilor să scrie la cei de acasă, să-i trimeată bani spre a se putea întoarce în patria veche. Ce au făcut uni ca aceștia, prin călătoria la America? Au făcut o datorie de vre-o 6—700 coroane. Și de nu se decidea se călătorească la America nu o avea. Inșă pe lingă aceste toate, putem zice că unii prin călătoria la America, prin purtare morală bună, prin istețimea și dibăcia lor, au avut ocazia de a-și câștiga un viitor bun, din această țară, unii prin lucru, alții prin meserii, uni ocupîndu-se cu agricultura, iar alți intrînd în relațiuni comerciale. Dintre aceștia și azi putem vedea pe unii într'o stare înfloritoare.

Dar, durere, căci de aceștia din urmă numai puțini avem.

Deci iubiți frați romîni, să nu gîndească cineva dintre cetitori acestui articol, că eu voiesc prin aceste știri să îndemn ori să desbat pe cineva, privitor la emigrare, nu... ci eu voiesc numai să fac atent pe cei ce sunt decise a emigra, să-și facă bine socoteala înainte de a-și părăsi patria, că oare face bine ori reu călătorind la America;

În tot cazul numărul romînilor se înmulțește mereu pe acest continent, și fiind unii dintre ei din inteligența romînă și luptînd din răputeri, au ridicat ziaristica, prin care mulți s'au dezvoltat și organizat. Deci putem zice că romîni emigrați în aceasta parte nouă a lumii nu s'au lăsat mai pe jos de alte popoare ci au mers înaintea altor naționalități, avînd niște bravi conducători. Avem 5 ziare curate romînești în a căror coloane cetim foarte multe articole frumoase și adevărate, cari ne arată suferințele și nedreptățile

croite fraților noștri, din Patria veche, cetim câte și câte istorii al neamului nostru, nefiind înpedecați, de mici o autoritate, cele 5 ziare românești din America poartă titlul: »Romînul«, »America«, »Catolicul American«, (foaia Bisericii ceasce), »Albright«, și »Calicul American«, avem în mai multe centre locuite de romîni Biserici românești, avem bănci românești, sub conducerea unor bravi romîni.

Avem o »Uniune« a tuturor societăților romine americane, avem Societăți de ajutorare în caz de morb și moarte, despre cari am eu cunoștința pînă în timpul prezent sunt 45 la numer și 6 cluburi culturale, cari sunt conduse nu mai de romîni adevărați.

Ar putea fi și mai multe căci aici suntem foarte liberi, în ce privește naționalitatea, nu ne împedecă niminea, spre a nu ne păstra limba maicei, și a nu ne putea cultiva și organiza limba neamului nostru rămasă dela Traian. Aici nu suntem siliți a învăța limba străină, ci numai din voia liberă învățăm limba statului.

Aici mai jos voiesc a vă împărtași, numele tuturor Societăților cit și a cluburilor culturale, asemenea și orașele și Statele în cari se află:

- 1) »Deșteaptăte Romîne« în Detroit, statul Michigan.
- 2) »Albina« în New-Castle, statul Pensilvania.
- 3) »Andrei Baron de Șaguna« în There-Heute statul Indiana.
- 4) »Ardeleana« în Illasco statul Missouri.
- 5) »Unirea Romînilor Ardeleni« în Alliance, Ohio.
- 6) »Bănățeană« în Philadelphia, Pensilvania.
- 7) »Carmen Sylva & Luceaferul« în Cleveland, Ohio.
- 8) »Carol I.« în Ellwood-City, Pensilvania.
- 9) »Carpatina« în Cleveland, Ohio.
- 10) »Columbus« în Pittsburg, Pensilvania.
- 11) »Dacia Romînă« în Cincinnati, Ohio.
- 12) »Dacia Traiană« în Newark, Ohio.
- 13) »Dorul« în New-York, N. Y.
- 14) »Farsiarotul« (romîni Macedoneni) New-York, N. Y.
- 15) »Avram Iancu« în New-York, N. Y.
- 16) »Lupoaica«, în New-York, N. Y.
- 17) »Frați Romîni« în Niles, Ohio.
- 18) »Horea Cloșca și Crișan« în Zanesville, Ohio.

- 19) »Invierea« în Martins Ferry, Ohio.
- 20) »Leul« în Salem, Ohio.
- 21) »Mihai Viteazul« în Fellensbee, West Werginea.
- 22) »Mureșana« în Harrisburgh, Pensilvania.
- 23) »Negru Voda« în Mc-kees-Rocks, Pensilvania.
- 24) »Patria Romină« în Sout-Lorain, Ohio.
- 25) »Societatea Romină« din New-York, N. Y.
- 26) »Speranța« din Chicago, Illinois.
- 27) »St. George« din Jelyrea, Ohio.
- 28) »St. Maria« din Aurora, Illinois.
- 29) »Alexandru Vaida de Voievod«, din So; Omaha, Ne-
- 30) »Steaua Romină« din Indianapolis, Indiana.
- 31) »Tirnoveana« din Torington, Connenswille.
- 32) »Traian« din Canton, Ohio.
- 33) »Bradețul« din Canton, Ohio.
- 34) »Dr. Iuliu Maniu« din Canton, Ohio.
- 35) »Transilvania« din So-Sharon, Pensilvania.
- 36) »Transilvania« din Indiana Harbor, Indiana.
- 37) »Tricolorul Român« din Gary, Indiana.
- 38) »Ulpia Traiana« din Erie, Pensilvania.
- 39) »Unirea Romină« din Erie, Pensilvania.
- 40) »Armonia« din St. Louis, Misouri.
- 41) »Unărea Romină« din Youngstown, Ohio.
- 42) »Vulturul« din Homestead, Pensilvania.
- 43) »Frăția Romină« din East-Youngstown, Ohio.
- 44) »Prințul Carol al Rominiei« din Zelenople, Pensilvania.
- 45) »Voluntara« din Philadelphia, Pensilvania.

Acum Cluburi culturale:

- 1) »Clubul Roșiorului« din Cleveland, Ohio.
 - 2) »Clubul Național Român« din Homestead, Pensilvania.
 - 3) »Club. Meseriaș. Romini«, din Homestead, Pensilvania.
 - 4) »Club. Cultural V. Alexandri« din So-Sharon, Pensilvania.
 - 5) »Clubul Național Român« din Cincinnati, Ohio.
 - 6) »Reuniunea de Cîntări Romină« din Youngstown, Ohio.
- Detroit, (Mich) la 19/9 1909.

Ioan Terigariu,
din comuna Igriș (Egres)

Doina dorului.

Dor cu dor unde s'atină
Face inima lumină
Dor cu dor unde se pune
Face inima cărbune.

Dor cu dor unde se face
Face inimuță orsă
Dor cu dor unde se duce
Face inimuță dulce.

— — — — —

Frunză verde de smochin
Să te vâd lume arzând,
Eu n'aș curge să te sting
Ci aș curge să te-aprind
Cu trei părți de lemne verzi
Să arzi toată cât te vezi.
Și c'o parte de uscate
Să arzi lume în direptate
Cu-o parte de uscățele
Să te faci tot bucățele.
Fie lemnele de brad
Să te faci lume tot prof.
Firea-i lume n'ai mai fi
Dacă 'n tin nu pot trăi,

Arderea-i lume cu pară,
Decât să trăesc cu ocară.
Arderea-i lume cu jar,
Decât să trăesc cu amar
Cu amar și cu suspine
Mai bineași fi făr' de tine.
Hai, hai, murgule tare
S'ajungem în sat cu soare
C'am o mândră ca și-o floare
Ne va face de mâncare
Hai, hai, hai murgule hai.

— — — — —

Mie plăcinte cu caș
Ție ovăsuț uscat,
Mie pâne și slănină
Ție apă și odihnă
Hai, hai, hai murgule hai.

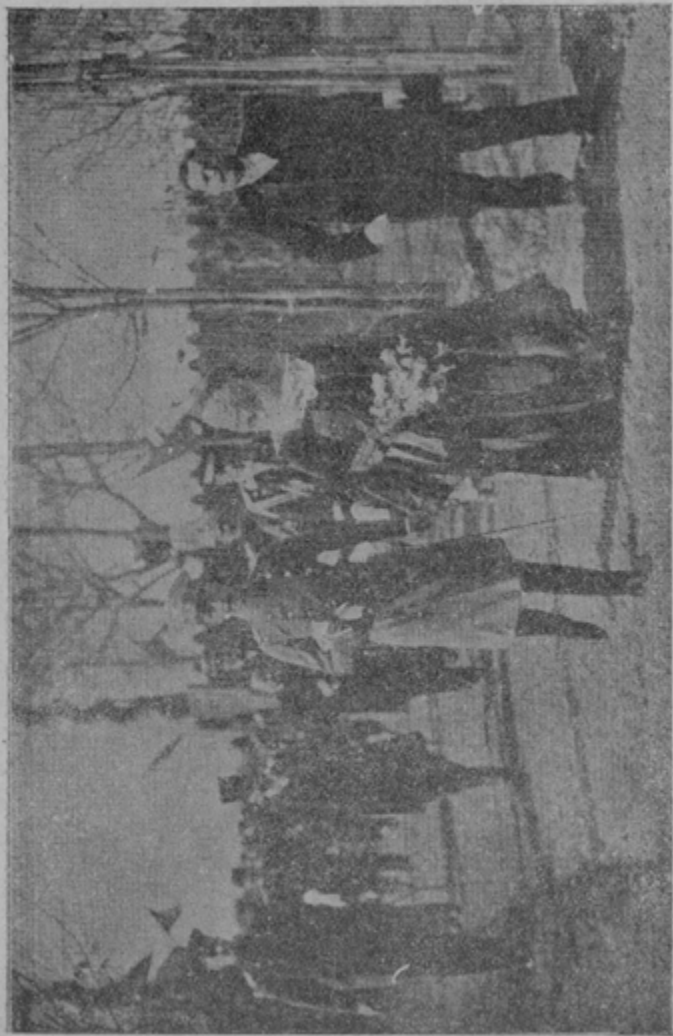
— — — — —

Mie patu imperinat
Ție grajdul măturat,
Mie o gurișă dulce
Ție ovăs și tărășe
Hai, hai, hai murgule hai.

Intocmită de **L. Petrinca**, cantor.

Vizita principelui moștenitor german în România.

În anul acesta, țara românească a fost vizitată de doi moștenitori de tron ai monarhiilor, cu cari se află în bună legătură. Principele Friedrich al Germaniei și arhiducele Francisc Ferdinand. Potretul de mai jos, arată pe principele moștenitor german alături de regina Elisabeta și invitații la Curte, în drum spre festivitățile organizate în onoarea lui.

Moștenitorul de tron Frideric al Germaniei în România. În stânga moștenitorului se vede Maj. Sa Regina Elisabeta a României.

Morți noștri.

Anul 1909, a răpit iară din mijlocul nostru, tovarăși de luptă scumpi, sfătuitori sinceri ai poporului nostru, iubitori zeloși și sprijinitori continuă ai culturai românești. În zilele acestea grele, când națiunea română are cea mai mare trebuință de virtuțile fiilor ei mândrii vine fulgerul morței și-și descarcă lovitura sa năprasnică asupra lor.

Alexandru de Mocsonyi, marele mecenat, care își închinase întreaga viață fericirii și prosperărei neamului românesc a încetat din viață, în seara de Joi 19 Martie (1 Aprilie) în urma unui morb greu și îndelung.

Mocsonyi dela 1865 pînă la 1874 a reprezentat cu demnitate pe romîni în Dieta țarei, apărînd cu vrednicie cauza naționalităților și pînă și adversarii săi respectau și admirau aceasta somitate parlamentară. Discursurile sale parlamentare au avut totdeauna mare succes. Merite însemnate și-a cîștigat defunctul și pe teren economic, înființînd banca »Albina«. Dela 1901 a fost președintele »Asociațiunei »Astra«. Așezarea spre odihnă de veci a marelui defunct a avut loc Luni,, în cavoul familiei din Foeni. Romîni din toate păturile și toate ținuturile, în deosebi Bănatul a fost reprezentat la înmormîntare. S'au rostit discursuri puternice și adînc emoționante.

Dr. A. Mureșanu, directorul »Gazetei Transilvaniei«, nestorul ziariștilor romîni de dincoace s'a stîns din viață în seara de 7/20 Iunie, lovit de un atac de apoplexie. Și-a dat sfîrșitul obșteșc ca un soldat pe cîmpul de luptă, căci cu pană în mîină, lucrînd pentru scumpa lui gazeta romînească, pentru scumpul său neam — l'a surprîns moartea. Cu tot tonul cumpănit ce-l întrebuița în articolele sale, a avut de îndurat numeroase procese. Chiar în ziua morței, făcuse dimineață dispoziții pentru a plăti o amendă de 1000 de coroane ce se dictase »Gazetei Transilvaniei« într'un proces mai recent, iar peste două zile trebuia să se prezînte la tribunalul din Tîrgul Mureșului, unde era să-i se dezbată un nou proces.

Avuse bătrînul luptător Mureșeanu încă fericiu ca la apusul vieții sale să sărbătorească aniversarea de 70 de ani dela înființarea »Gazetei Transilvaniei« cel mai vechi organ de luptă națională românească.

La înmormîntarea lui a luat parte mai tot Brașovul, deputații Dr. Vaida-Voevod, Dr. I. Maniu, Dr. Aurel Vlad, apoi

domnii Hossu Longin, V. Poruțiu, corpul profesoral, funcționarii »Albinei«, meseriași, studenți, etc., în doliu. La mormînt a vorbit Dr. V. Lucăciu, în numele deputaților romîni, d. Bacalbașa pentru Sindicatul ziariștilor din România, etc., etc.

Peste 30 de cununi au fost depuse pe catafalc.

Coriolan Brediceanu, falnicul bănăţean, prea vrednicul şi inimosul deputat s'a stîns în dîmîneaţa zilei de Duminică 25 Ianuarie (7 Februarie) în urma unui acces steno-cordial. Vestea acestei morţi a produs o adîncă impresiune şi înfiorare în toate centrele romîneşti. Familia defunctului a primit sute de telegrame de sinceră condoleanţă din par-

tea instituţiunelor culturale şi religioase romîneşti precum şi din partea bărbaţilor de frunte romîni. Înormîntarea a avut loc Marţi, a fost cît se poate de impozantă; întreg Bănatul a condus pînă la ultimul locaş pe scumpul său fiu.

Elena de Iacobich energica luptătoare romînă,, despre care un fruntaş al neamului nostru, care i-a cunoscut curajul şi hotărîrea de a aduce ori cînd o jertfă pentru idealul romînesc — a zîs despre dînsa că e — unicul bărbat în Caransebeş — a murit Mercuri 12 (25) August. Multe şi crude lovituri a îndurat Elena de Iacobich ca soţie şi mamă; rămasă văduvă şi murindu-i copii, ea şi-a aflat mîngăierea numai în a face bine şi a lupta pentru naţiunea sa. A fost editoarea ziarului german »Karansebescher Zeitung«, care apăra cauza naţională, şi preşedinta vreme de 18 ani a Reuniunii pentru înfrumuseţarea cimitirului din Caransebeş.

Noul regim în Turcia.

În anul acesta, orientul european a fost teatrul unor evenimente de însemnătate istorică. Imperiul otoman, guvernat de despoticul sultan Abdul Hamid, în urma unei revoluții militare își capătă definitiv pe la sfârșitul lunii Aprilie 1909 un regim constituțional. Abdul Hamid la început, se arată ca adept al noului regim, și nu opuse nici o rezistență mișcării reformatoare a ofițerilor tineri. În taină însă el organizează o contra revoluție. Și pe la mijlocul lui Aprilie izbucni o răscoală într-o parte a garnizoanei din Constantinopol la care se asocia ordinul »Softa« (studenții teologi) nemulțumiți de violarea legii sfinte a »Seriaturului«. Zile întregi ca-

Noul sultan Mohamed V.

pitala imperiului otoman era sub teroarea soldaților și marinărilor revoltați cari ucideau pe stradă un mare număr de ofițeri »juni turci«. Hipocrizia aceasta a sultanului Hamid, care căuta prin vicleșug și asasinat să-și redobândească puteri neclintite, nu putea să rămîie nepedepsită. La Salonic, centrul puterii tinerilor turci, se organiza cu o istețime militară splendidă lovitura decisivă contra sultanului Abdul Hamid.

Sub comanda mareșalului Scheffket pașa, armatele porniră spre Constantinopol. Și în fața căzărnilor din apropierea reședinței sultanului »Yıldız« au avut loc lupte sîngeroase între trupele credincioase sultanului și cele ale tinerilor turci. Acestea din urmă după o scurtă rezistență, deveniră stăpîinii orașului. A trebuit intervenția expresă a partidelor moderate, ca viața lui Abdul Hamid să fie cruțată. Dar a fost detronat și transportat într'o vilă din Salonic, împreună cu fii săi și o parte din femeile Haremului. Succesorul său la tronul imperiului osmanic a fost ales, fratele său, principele Mohamed Reschad, în vîrsta de 58 ani, cari ani îndelungați a stat cu totul izolat de lume. Noul sultan »Mohamed V.« e un mare iubitor de reforme și progres pentru statul al cărui suveran e.

Complectăm

catalogul advocaților romîni, publicat pe pagina 74, cu următorii rămași afară din conspect:

BISTRITA: Dr. Iulian Pop.

CAREII-MARI: Dr. Vasile Selegianu.

CEICA: Dr. Ioan Iacob.

ORADIA-MARE: Dr. Romulus Papp.

POJON: Dr. Dionisie Moldovan.

RECAȘ: (cott. Timiș): Dr. Lucian Georgevici.

SATMAR: Dr. Andrei Dobosi.

SIGHIȘOARA: Dr. Toma Cornea.

TINCA: Dr. Andrei Ilie.

ZĂMEȘTI: Dr. Iancu Mețianu.

5000 fiorini e premiul ce'l plătește firma Mos Magasin, Kopenhaga, Dania, fiecărei persoane fără mustețe, barbă ori chel, dacă nu ajunge la rezultat cu »balsamul Mos«. Vă rog, cetați anunțul interesant al acestei firme de pe partea inseratelor noastre.

Carte gratis. Cine vrea să se bucure de sănătate, să cetească broșura apărută de curînd despre: »Metodul de cură electric modern«. In ea este arătat precis, care este cauza slăbirii puterilor și altor suferințe. Dar e arătat apoi și aceea, cum să pot reciștiga puterile cu ajutorul electricității. Aceasta carte interesantă de 80 pag. o trimite cu provocare la »Călimdarul Poporului« gratis și franco, Institutul de ord. med. Electro-Vitalizer, Budapesta, Károly-körút 2, etagiul I. Nr. 77, Vindecarea deplină cu ajutorul electricității, cum să știe, mai bine s'ă poate ajunge prin Elektro-Vitalizer.

Cel mai frumos act de caritate îl săvîrșeste cineva, dacă ajută pe semenii săi, și ca să poată face aceasta, se păstreze la casa sa medicamente de casă bune, pentru-că iivindu-se boala imediat să se ajute pe sine și pe alți.

Purgativa de fere a lui Kárpáti e cel mai bun medicament contra vărsarei de fere, dureri de stomah, lipsă de apetit, mistuire neregulată, lipsă de scaun, precum și ori ce fel de boală de stomah. 1 sticlă 40 fileri, 12 sticle franco 4 coroane 80 fileri. — Pastile contra dureri de cap 1 cutie 1 coroață. Picături contra dureri de dinți 1 sticlă 70 fileri. Medicament contra asudări de picioare și mini a lui Kárpáti costă 1 coroață.

Atragem atențiunea cititorilor calendarului nostru îndeosebi asupra inseratului primei și celei mai mari firme din monarhie, pentru ceasornice și obiecte de aur, Mad Böhnel, Viena, IV, Margarethenstrasse 27/111 K.) care în anul acesta își sărbătorește jubileul de 70 de ani. In anul 1840 s'au pus bazele acestei întreprinderi vechi și reale de ceasornice.

Dnul Böhnel trimete la cerere, fiecărui cititor al calendarului nostru, un mare catalog ilustrat cu 5000 de reproduceri din tot felul de ceasornice, obiecte de aur și argint.

O carte poștală cu adresa această, ajunge.

Firma »Institutul Sanitas« Velburg K. 14, S. Bayern, lîferează un mijloc neîntrecut și cu efect grabnic contra udului în pat.

Cine vrea să aibă pene boheme de pat veritabile, să se adreseze vechei firme, demnă de toată încrederea Ben. Sachsel în Lobes Nr. 525, poșta Pilsen (Bohemia).

Cea mai bună coasă din lume este coasa »General Devett« din metal de tun, al cărei singur expeditor și vînzător e Paul Sohr în Somogy-Szill Nr. 109, Ungaria, înainte de a cumpăra o coasă, să se ceară catalogul acestei firme. Colectanții au favoruri. La comande de 10 bucăți se dă una gratuit. (Detailuri vezi pag. 211).

Chestiunea de încredere este cumpărarea mărfurilor cozmecice, a pomăzilor și săpunilor de față, precum în genere a medicamentelor de înfrumșetare. Atragem atențiunea stimabilelor noastre dame cu deosebire la cea mai mare firmă de export și anume la farmacia lui Schneider József, Resicza, Föter 582. sz. Délmagyarország. — Firma aceasta corespunde pe deplin încrederii, de care se bucură și pentru aceea putem să o recomandăm cu toată căldură. Mijloacele ei de înfrumșetare sunt recunoscute ca cele mai cu efect în întreagă lumea. Vă rog să cetiți în partea anunțurilor anunțul referitor la firma aceasta.

Toate acestea să pot procura numai în farmacia la »Sft. Maria« a lui Kárpáti János, Arad, Boros Beni-ter 15. sz. ca să nu lase a fi înșelați de amenințări false și vorbe multe; ei știu din experiență ce-i bun și veritabil. Nu-i de mirare de aceia, că publicul se interesează atît de mult de remediu de casa al farmacistului de curte E. V. Feller, Marktplat, X. (Comitatul Zagreb). De aceia leacul acesta se găsește în fiecă casă bună, ca fiind cunoscut, ca excelent pentru combatere diferitelor boli. Comenzi nenumărate ale acestui preparat veritabil fac cu puțință ca să se vîndă cu'n preț atît de scăzut, așa că de pildă Balsamul adevărat, o dozină din el nu costă 5 cor oane, ci pentru banii aceste, primiți franco, două duzini, numai dacă vă adresați cu exactitate la Farmacistul de curte E. V. Feller din Stubica, Marktplat, Nr. 128. (Comitatul Zagreb).

Victoria vestitelor motoară ale lui **Ludovic Kállay**. Kállay Lajos, fabricant de motoare, Budapesta, VI., Gyár-utca 28. — Motoarele cu benzin, și locomobilele cu benzin pentru trece-ale ale lui Kállai Lajos, precum am amintit și anul trecut, au fost premiate în anii 1902, 1904 și 1905 la toate Ex- pozițiunile cu cele dintii diplome de onoare și medalii de argint. Simțim deci o deosebită bucurie de a putea trage aten- ținea economilor noștri asupra împrejurărei, că de prezent pretutindeni în țară se întrebuințează mai multe sute de mo- toare la mașinele de trece-ale, cari funcționează cu deplin suc- ces. Ori cine lucrează în interesul său, cerind catalogul și informații despre motoarele cu benzin pentru economie, — recunoscute ca cele mai vestite și cele mai simple în in- treaga țară, — dela fabrica de motoare a lui Kállai Lajos (B.-pesta, VI., Gyár-utca 28); căci știut este, că motoare ves- ritabile se capătă numai la Kállai Lajos în Budapesta, VI., Gyár-utca 28.

Mîinele oamenilor săraci pot să fie și fine, albe și moi, de cînd s'a pus în vînzare mijlocul de aface fină piela, Crema laptelui de trandafir (Rosenmilch). Pielea mîinelor aspre, roșie, încrețite, cu pete, negi, spuză — devine albă ca zăpadă, fină și netedă. Fiecare poate cumpăra aceasta alifie, un borcănăș mic costă numai 24 fileri, un borcănăș mare 70 fileri. Mai multe persoane pot cumpăra 10 borcănășe mici cu 2 coroane 40, sau 3 borcane mari pentru 2 cor. 10, prin poștă, dela Drogueria »Engel« Dr. Vámos S. Füredi din Pécs, Nr. 10. (Ungaria). — Remediul cel mai sigur contra bătăturilor »Antiklavine« se poate împacheta la olaltă, pentru 80 fileri.

În numele Domnului. Profesorul Ponlow garantează pentru adevărul faptului, că pofta de mîncare e cel dintîi și cel mai puternic stăruitor al nervilor setetari a stomahului. Fără poftă de mîncare nu există digestiune și fără digestiune nu există sănătate, nici viață. Cele mai multe boli de stomah, desgustul de viață, anemie, paliditate, gălbeneață, slăbiciune, iritație, constipație, greață, dureri de cap, insomnie, provin în cazurile cele mai dese numai dintr'o digerare proastă, și stomahul ruinat poartă vina. — Cit poate folosi în asemenea caz picăturile de stomah Brady, s'a arătat de multe ori în calendarul acesta, și mii de scrisori din partea oamenilor

recunoscători, confirmă, că picăturile de stomah Brady e cel mai bun leac de casă pentru vindecarea și păzirea contra acestor boli. Dela preparatorul acestor picături, Farmacistul C. Brady, la Viena, I., Fleischmark 1/15, se primește cu rambursă sau după ce s'a trimis înainte costul de 5 coroane, 6 sticles au pentru cor. 4.50 trei sticle duple.

Groșală uriașă a comis acela

care nu a fost cu băgare de seamă și a folosit în contra reumei, înțepături, tăieturi și dureri în spinare, în contra junghiului și a durerilor de oase în loc de veritabilul „Kriegner Reparator” niscăi-ya imitațiuni netrebntce. Recomandăm cu înzistență suferinșilor de rheumă și tuturor, celor ce sufăr de vre-una din durerile înșirate mai sus sau de vre-o boală, cauzată de recire ori de curent, să folo-

sească fără amânare veritabilul „Kriegner Reparator”, care se prepară exclusiv numai de farmacia Kriegner, Budapest, Baross-utca 2. sz., așadară pe adresa aceasta să se facă comandele. — O sticlă mică costă 1 coroană, iar una mare 2 cor. Pe postă se trimite franco 5 sticle mici cu 5 cor., iar 3 sticle mari cu 6 cor., La comandă să fiți atenți la adresă, ca nu cumva să căpătați vre-o imitațiune!

Pentru copii și bolnavi, cel mai bun element de hrană e »Sladin-Siche Annonce«. Mai ales pentru acei, cari se simt slabi. Și pentru nutrirea vitelor e un bun mijloc. Vezi anunțul.

Dacă voiți să citiți o povestire plăcută și să vă faceți o închipuire despre vremile vijeloase, în mijlocul căror s'a zemislit neamul românesc, citiți

„Năvăliri Barbare“

de LUCIAN BOLCAȘ.

PREȚUL unui exemplar trimis cu posta franco 1 cor.

Comandele să se adreseze dlui LUCIAN BOLCAȘ,

□ BUDAPESTA, VII., Zugló-u. 16. □

Din minunățiile zilelor noastre.

Baloane și Aeroplan.

Spiritul neobosit și neastîmpărat al omului se trudește zi de zi să străbată tot mai departe în căutarea și aflarea necunoscutului. Pe toate terenele se sbat oamenii se ajungă tot la mai mult, și tot la lucruri noi. Rezultatele sunt uimitoare.

Cea mai mare minune a zilelor noastre e însă, mașina de sburat. Tot mai mult se apropie oamenii de desăvîșirea ei. Cu sburatul ar fi cum ar fi, s'a aflat ușor, mai greu e însă să-i afle cîrmuirea.

Doi oameni s'au distins pînă acum mai mult pe terenul acesta, germanul conte Zeppelin și englezul Wilburg Wright (Wrait).

WILBURG WRIGHT.

CONTELE ZEPPELIN.

Amândoi și-au jertfit averile pentru idea aceasta. Ani mulți de muncă le-a trebuit pînă au ajuns la ceva rezultat.

Cu toate acestea n'au ajuns la desăvîrșire. Căci mașinei lui Wright i-s'a rupt odată un șurub și a căzut dela 6 înălțime mare încît s'a ruinat, iar el însăși, a scăpat numai ca prin minune cu o rană gravă.

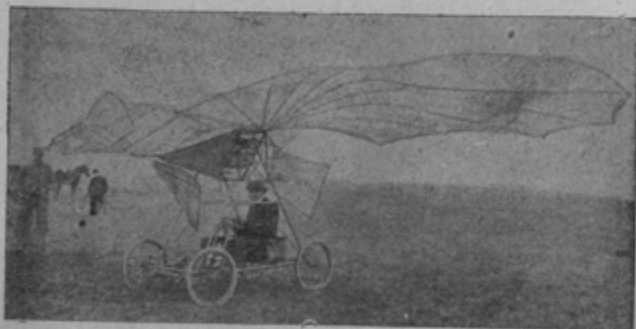
Mașina lui Wright.

Cu aceasta a pornit din nou. Merge perfect și o poate cărmui după plac. Până acum asta e cea mai perfectă mașină de sburat.

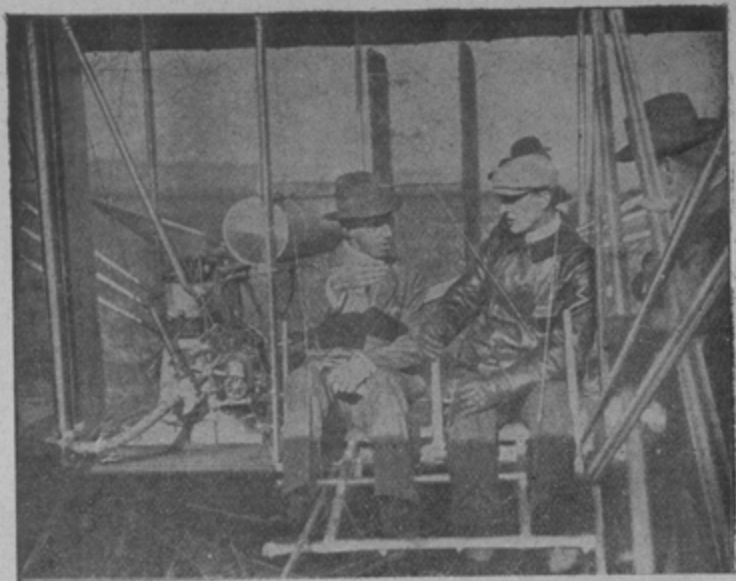
Mașina cea nouă al lui Zeppelin.

Un român cu numele Vuia din Banat încă se trudește de câți-va ani în Paris pentru aflarea unei mașini de sburat.

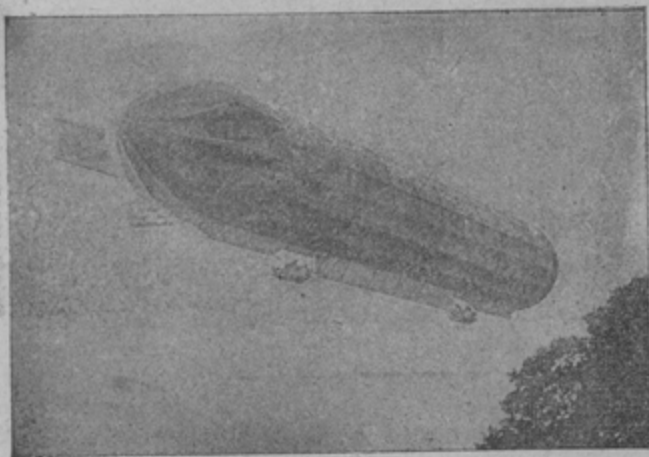
Mașina lui Vuia

A făcut pînă acum progrese frumoase. Mașina lui e una dintre cele mai perfecte. E făcută ca imitație a zborului păsărilor. Francezii îl laudă mult.

Mașina lui Wright.

Tot așa a pățit și Zeppelin. I s'a aprins mașina și a căzut; a adunat câteva milioane de mărci în câteva luni, astfel că îndrăznețul sburător și-a făcut a 2-a mașină.

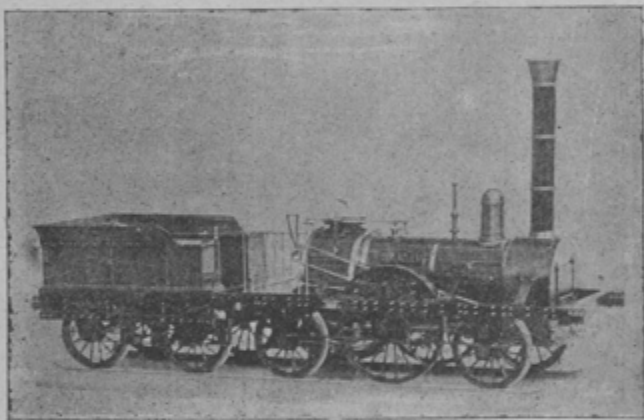

Mașina I de sburat al lui Zeppelin.

Trenul.

Una dintre cele mai mari și mai însemnate invențiuni ale veacului trecut a fost drumul de fier. Invenția se datorește unui simplu ferar sărac cu numele Stefenon care a descoperit întrebuințarea aburilor pentru a pune în mișcare anumite obiecte. El a făcut prima încercare cu aburi, care a succedat minunat dovedindu-se puterea cea uriașă a aburilor.

Prima locomotivă s'a făurit în 1835 într'un mod foarte simplu de către frații Stefenon și Ericson.

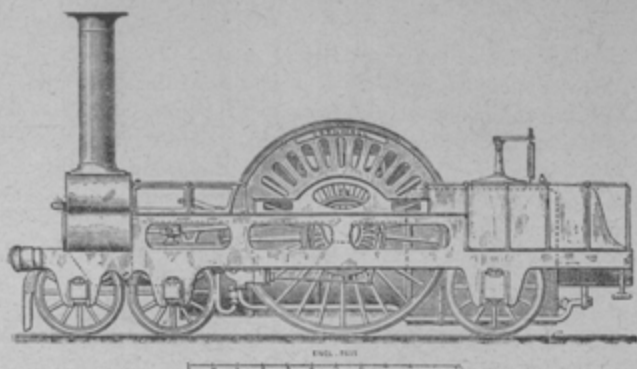

Mașina cea dintâi zidită în 1835 de frații Stephenon & Ericson.

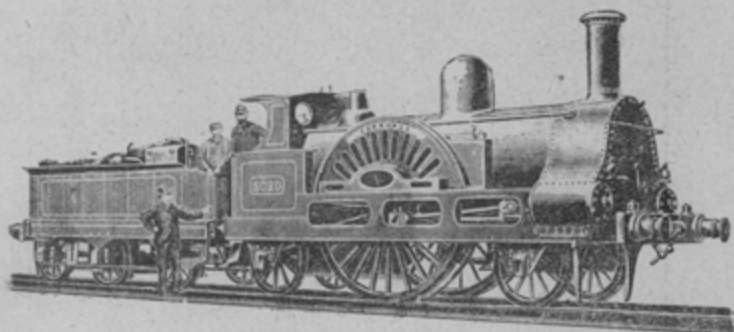
Seamănă foarte mult cu mașinile cari se vînd azi ca jucării de copii. Primul drum de fier s'a făcut între Nurnberg și Fürth și s'a deschis în 7 Decembrie 1835, pe o distanță de 6 klm. Se înțelege că toată lumea a rămas încremenită.

Se credea că ceva mai perfect nu se poate afla. Mințile scrutaore însă au dres și au sucit și au îmbunătățit mașina primă astfel că la 1847 iese gata prima mașină pentru tren accelerat, sub numele »Cornwall«.

„Pop. Rom.“

Mașina »Cornwall« în 1847.

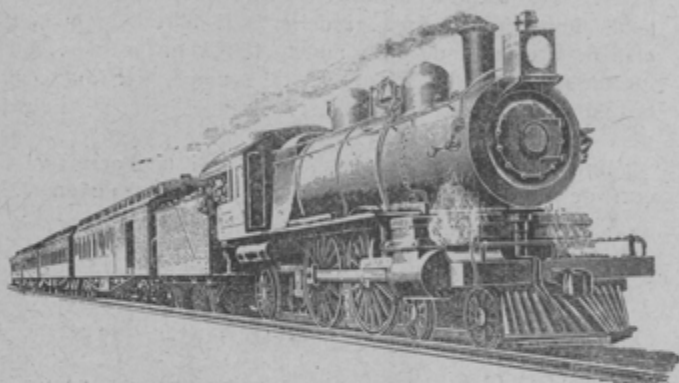
Mașina »Cornwall« azi.

Scopul tehnicilor de atunci era ca să facă mașinile din materialul cel mai bun. De aceea mașina »Cornwall« a fost atât de trainică încît slujește și astăzi în Germania ca locomotivă de tren accelerat; se înțelege că în decursul timpului i s'au adăugat foarte multe îmbunătățiri.

Astăzi scopul tehnicilor nu e să aleagă materialul cel mai bun, ci ei pun pond pe greutatea mașinei, pe masa aburilor și a apei, pe puterea aburilor, astfel ca o locomotivă să poată face curse cît se poate de lungi.

Astăzi s'au dezvoltat mașinile atât de mult încît s'ai uimit văzînd dibăcia extraordinară cu care sunt alcătuite.

Mașinile de astăzi fac curse de 100 klm. pe ceas, cum este d. e. locomotivă accelerată americană.

Mașina accelerată americană.

Mașina aceasta a fost zidită în 1904. Mașinile de astăzi sunt zidite pe un timp numai de zece ani. După acest timp le înnoesc cu desăvîrșire.

În zilele mai noi s'a invențat o altă, locomotivă și mai strașnică. Asta e colosal de mare, zidită de firma Henschel

Mașina viitorului.

și fii în Kassel și face pe ceas 210 klm. pe linii oable. Asta ar face deci drumul din Brașov pînă în Budapesta în 5 ciasuri. Poți dejuna în Brașov și să prinzești în Pesta.

Toată locomotivă e îmbrăcată în pantera de oțel, iar înaintea este ascuțită astfel taie ușor aerul, care să nu o poată împedeca în fuga ei nebună. E introdusă în Germania, în Prusia, unde face numai 150 klm. pe cias. Asta e locomotiva viitorului. E grozav de scumpă, dar foarte practică și ține concurență cu toate mașinile electrice inventate pînă acum.

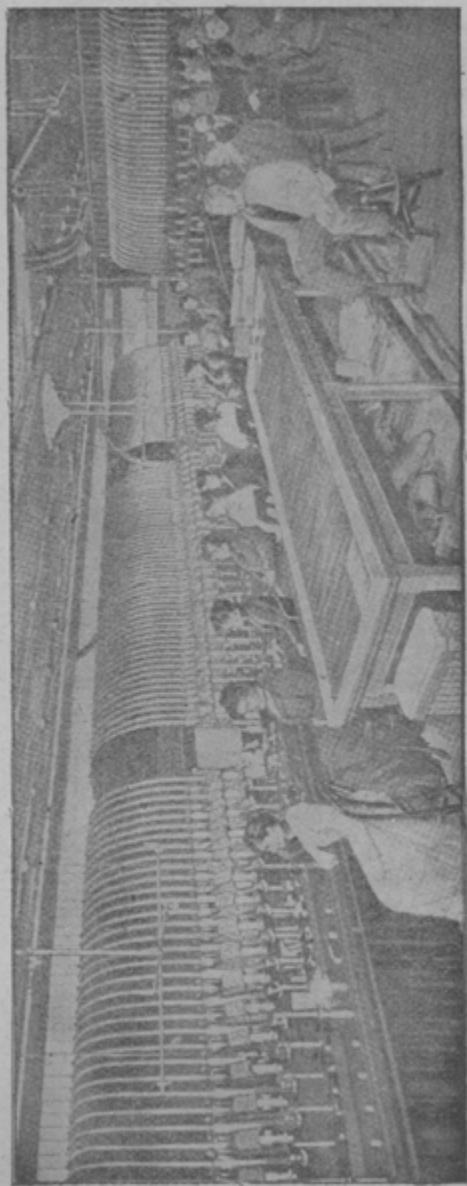
Mintea omenească însă nu se va opri nici aci și va născoci de bună seamă și alte invenții și mai minunate.

Cel mai tare om din lume

e astăzi Paul Pons. Champion (îvingător) de nenumărate ori a bătut pînă acum pe toți vrăjmașii lui în trîntă dreapă. E distins cu mai multe medalii și și-a făcut o avere frumoasă din multele premii ce le-a cîștigat în diferitele lupte prin toate orașele de frunte ale lumii.

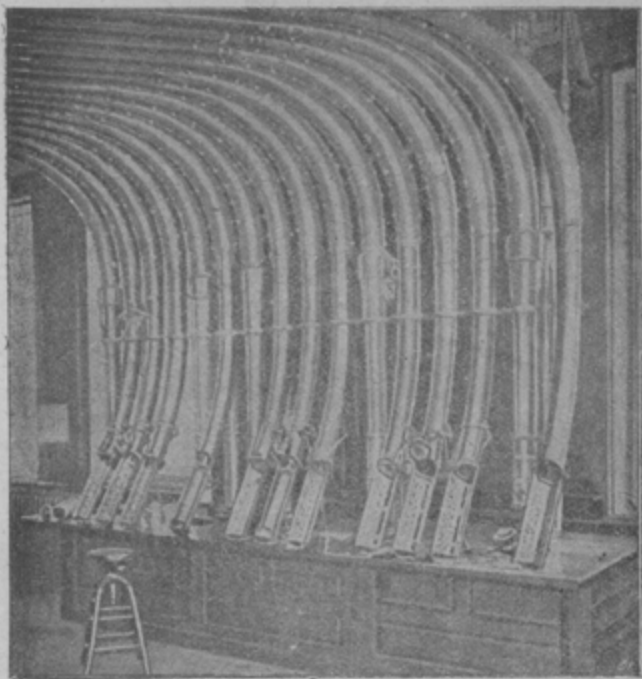

Incasarea mecanică a banilor.

Incasarea banilor într'o prăvălie uriașă din New-York.

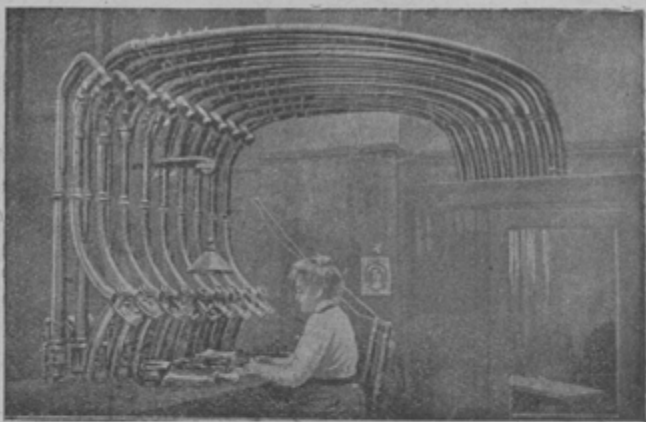
În comerț s'a descoperit un metod foarte interesant și practic pentru încasarea banilor. S'a introdus mai întâi într'o prăvălie uriașă din New-York unde sunt sute de vânzători și mii de cumpărători pe zi. Fiecare vânzător își are locul anumit. Când cineva cumpără ceva, nu mai plătește la casă, ci dă banii vânzătorului, care îi pune imediat într'o cutie de tinichea (pleu), li așează într'o tavă ce se ridică spre plafon și apasă pe un plumb.

Țevile pentru transportarea banilor.

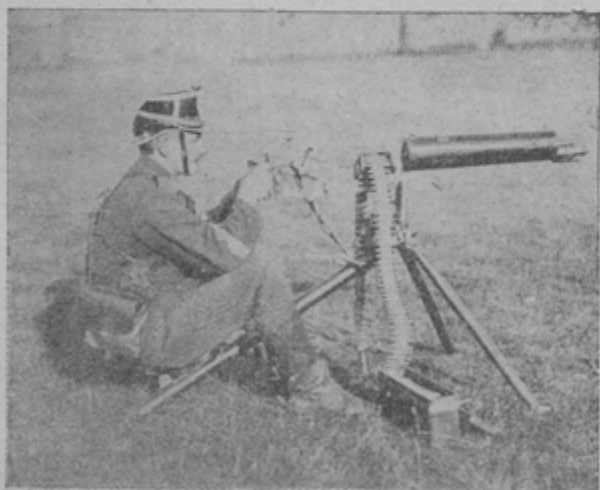
În momentul acela o pompă uriașă așezată, în pivniță suge aerul din țavă în cutia cu bani aleargă într'o clipă pînă în a 10—12 odae, unde sunt casierițele și cade înaintea casieriței, care ia banii și nota vinzătoarei. Dacă a.e să dea bani înapoi întoarce cît trebuie și pune iar în cutie, care pe aceeaș cale se întoarce iar în prăvălie, iar mușteriu își primește restul. Toată manopera aceasta durează cam o jumătate minută. Publicul este scutit de a se îmbulzi la casă în prăvăliile mari și de a aștepta minute întregi, iar de înșelaț nu pot nici 'vinzători', nici casierițele, deoarece acestea în fiecare zi își schimbă locurile.

Pentru toate casierițele apoi este o casierită centrală, care iar primește prin țevi țidulele de vinzare și banii dela celalte în fiecare ceas. Ea poartă evidența întreagă cu o exactitate și ușurință exemplară.

Casieria centrală.

În miliție s'a introdus nu de mult mașina de pușcat, un nou mijloc de a omorî oamenii ca muștele. Din ce în ce s'a perfecționat încît astăzi e introdusă și la armata no-

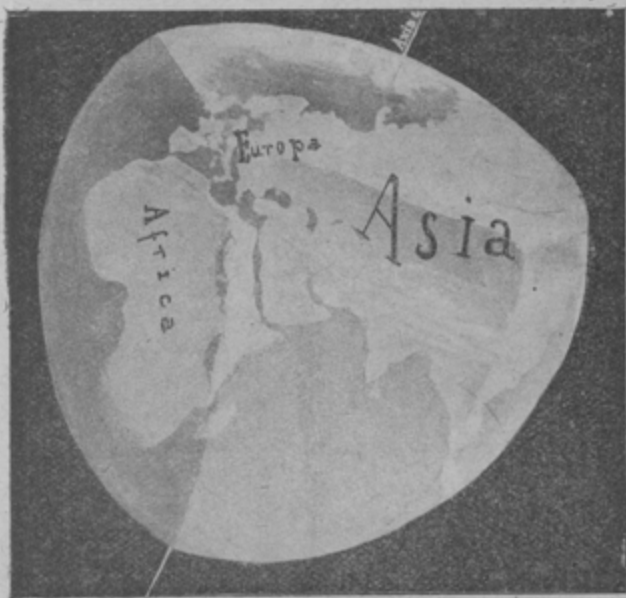

Mașina de pușcat.

stră și e în stare să puște pe minut 300—600 de gloanțe. Țintește exact și strică mult unde ajunge. Teava mașinei e îmbrăcată într'un cilindru cu apă pentru ca să se răco-
rească și să nu crepe de atîtea pușcături.

Forma pământului.

Toată lumea știe azi că pământul are formă rotundă. După constatările mai noi forma pământului nu este chiar rotundă. În unele părți e înalțată, cum arată chipul de

aci; și aceasta e cauzată de învîrtirea cea repede a pământului în jurul său și a soarelui. Arată chipul totodată că pe cînd în Asia este ziua, pe atunci în Africa e seară, iar în dos în America e noapte deplină.

Desvoltarea scrisului.

În palatul prusiac din Berlin au intrat dăunăzi 6 tablouri dintre cele mai interesante. Autorul e un pictor cu numele Koberstein. Cele 6 icoane reprezintă trecutul scrisului dela început pînă azi.

Tabloul 1.

La început, înainte cu mii de ani, scrisoarea consta din cîteva semne, creștături pe bețișoare de lemn. Aceste bețișoare le foloseau vrăjitoarele și preotesele ca din ele să prooroască. Iată și aci o vrăjitoare cu bețișoarele, proorocește flăcăului, care apoi sapă semnele cu dalta de piatră în stîncă.

Tabloul 2.

După vr'o cîteva sute de ani iată-ne ajunși pe piețele Romei, în curțile boerilor romani. Lumea a înaintat, cunoaște litere și literile acestea le gravează cîte un meșter în tablele de ceară cu stilul de piatră sau lemn. Stăpînul dictează și meșterul scrie.

Tabloul 3.

Trece o mie de ani și ajungem în tainele monăstirii unde călugării cu stăruință de fier minuesc cu mare măiestrie penelul muiat în fel de fel de culori, pe icari le aștern pe pergamentul trainic.

Tabloul 4.

Mai trec cîteva sute de ani și iată-ne ajunși la peana de gîscă. Invățați mari minuesc cu multă dibăcie pana ușoară conștii de progresul cel mare ce l'a făcut scrisoarea în cursul vremii.

Tabloul 5.

Iată în fine în pragul zilelor noastre. Penița de oțel umple hîrțile cu o iuteală înfierbîntată. Negustorul nu mai are timp să-și dea seama de progresul ce l'a făcut scrisul, de depărtarea cea mare dela el pînă înaintea cu sute și mii de ani. Negustoria cere grabă și penița îi împlinește graba cu punctualitate.

Tabloul 6.

Omului pururi nemulțumit însă și penița i-a fost prea leneșă. A descoperit mașina. Și iată-ne în zilele noastre cînd mașina îți împlinește slujba de zeci de ori mai iute ca penița. Și cînd înaintea cu sute de ani lucrau răbdători călugări zile întregi la o literă, iar azi scrii într-o minută sute și mii de litere, rămîi unit de puterea cea uriașă a minții omenești, care peste sute de ani cine știe ce minunății va mai descoperi.

Aer liquid.

E lucru cunoscut de toată lumea, că apa încălzită, la o anumită temperatură se preface în aburi, în formă de aer. Faptul acesta a dat îndemn învățaților chimiști să caute să prefacă și diferitele gaze în fluid. La aburii de apă e procedura foarte ușoară. Mult mai mare greutate au întâmpinat însă în prefacerea celorlalte gaze, acidul carbonic, hidrogenul, oxigenul, etc.

Chemiștii știu că prefacerea aceasta se întâmplă atunci când respectivul gaz se supune unei presiuni (apăsări) mari la o temperatură tot mai scăzută. Încercări s'au făcut dela începutul veacului 19 chimiștii Lavoisier, Feraday, apoi Cai-

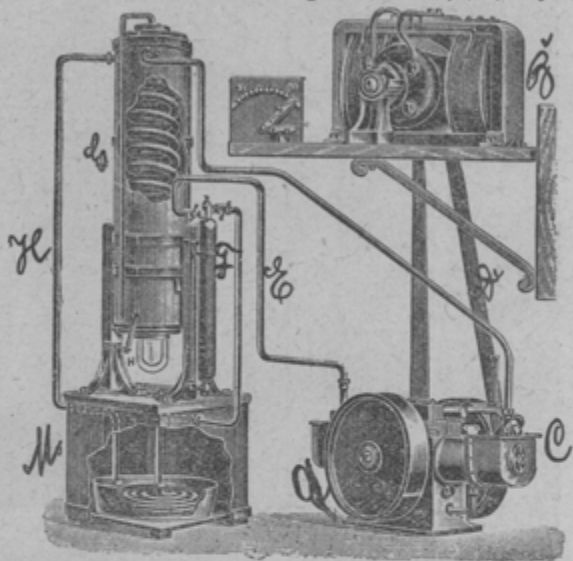
Prof. Linde, inventatorul aerului lichid.

latet la 1877, Wroblewski și Olsewski la 1883. Aceștia au isbutit să prefacă aceste gaze în lichide. Astfel d. es. au constatat că oxigenul se face liquid la o temperatură de 182 grade sub zero avînd o presiune de 51 atmosfere. Prin urmare o răceală pe care nici o ființă viețuitoare n'ar fi în stare să o suporte.

La 1895 a isbutit un profesor cu numele Linde să facă aerul liquid.

Aparatul lui Linde aci alăturat arată procedura prefacerii.

În condensatorul (C) intră aer prin punerea în mișcare a roatei (A). Mișcarea o produce motorul electric (B) prin cureaua (D). Aerul trece prin țeava (E) și ajunge în

Mașina.

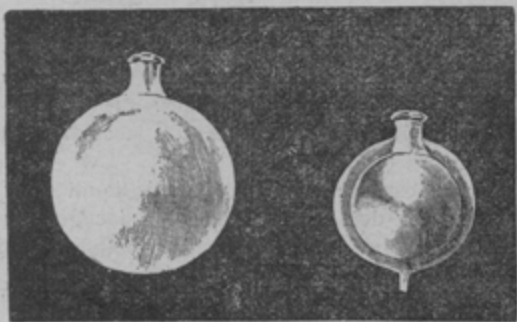
răcitorul (F). De aci trece în aparatul (G) care produce un contra-curent. Aerul astfel apăsat ajunge în țeava (H) și de aci în vasul (M) unde e deja liquid.

Lucrarea aceasta se înțelege reclamă o putere extraordinară și introducerea continuă de aer proaspăt în condensatorul (C). S'a constatat că pentru producerea unui litru de aer liquid în timp de un ceas e necesară o forță de 2 puteri de cai.

Vasele în cari se păstrează aerul liquid sunt de sticlă dublă. Între cei doi pereți ai sticlei e loc gol, liber de aer. Vasele acestea însă pînă acum n'au putut fi croite așa de bune încît să păstreze aerul liquid timp mai îndelungat. Abia îl pot păstra cîteva cîasuri ori în cazul cel mai bun 2—3 zile căci aerul liquid, totuși (trece prin pereții sticlei și e-

Toarnă aer pe pământ.

Vase de păstrat aer.

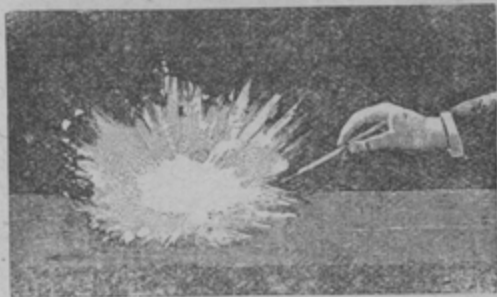
Aerul împrășcă din sticlă.

Toarnă aer în păhar.

vaporează. De aceea chemicii produc aer lichid numai atunci cînd au trebuință imediată.

Pentru medicină, se zice, are aerul lichid o însemnătate foarte mare; putîndu-se lecuî cu ușurință anumite boale. În special ar fi de mare folos medicilor la operații.

Aer aprins.

Toarnă aer în vas.

Puterea Angliei.

Chipul de mai jos dovedește limpede ce putere uriașă reprezintă astăzi Anglia. Are o mulțime de vasali și prietini, cari toți stau cu ochii ațintiți spre Anglia și sar în foc pentru aceasta, dacă vine poruncă dela domnitorul ei. Se crede că cea mai puternică în lumea întreagă e astăzi Anglia.

PRIN VIS ȘI-A SCĂPAT VIAȚA

— O istorie adevărată. —

Ni-o povestește **Ioan Schulz** din N.-Komlós.

„Așadară tu nu crezi, că un vis poate scăpa viața omului”.

Așa m'a întrebat amicul meu Carol, când l-am cercetat la Crăciunul trecut și când mi-am scuturat capul în semn, că nu cred, el începu: „Ascultă dară! Tocmai acum e anul, de când am fost la Iosif, pe care-l cunoști și care acum e cantor și el mi-a povestit, cum i-a scăpat viața un vis. Întreaga lui familie era bolnavă, el însuși avea reumă pocăgră, vătămatură, junghiuri, sgârchiuri, dureri de picioare, mâni și de cap, era lovit de vânt și se vâeta de influență, soacră-sa avea sgârchiuri de stomac, junghiu în coaste, vărsa venin, n'avea scaun, răgăia, o durea stomacul, mai apoi avea diaree. Copiii aveau dureri de gât, zăceau în pojar și vărsat și tușeau grozav, erau anemici și răgușiți, li durea pieptul și veau fierbințeli. Cantorul era atât de bolnav, că s'a spovedit și a adormit seara, nimeni nu mai credea că va ajunge dimineața. Dimineața însă cum se deșteaptă zise nevastei sale: „Mărie, am visat, că am cumpărat în târg un calendar și m'am făcut sănătos”.

N. vasta lui Iosif credea în visuri și îndată a și cumpărat

«Mie nu-mi mai ajută nimic, lăsați-mă să mor în pace»

un calendar, și cum începu a ceti în el, dete cu ochii de povestirea: Secretul unui om bătrân, în care era descrisă minu-

nata vindecare a boalelor prin Elsa-Fluidul lui Feller. Maria cercă cu tot felul de leacuri și fluide, dar nici unul n'a folosit, pentrucă erau imitații mincinoase.

Numa acum află ea că adevăratul Elsa-Fluid numai atunci se poate căpăta, dacă se comandă direct dela Feller V. Jenő, apotecar în Stubica, Vásár-tér 128 com. Zágráb. Deci comandă îndată 12 sticle, cu 5 coroane, din Elsa-Fluidul lui Feller, — mai puțin adevăc nu se trimite. A doua zi și sosi Elsa-Fluidul, chiar și spesele postale le-a plătit domnul Feller. Dar bolnavul nu voia să l ia și zise cătra Părintele și Maria, cari îl rugau să încerce și cu veritabilul Elsa-Fluidul lui Feller:

„Mie nu-mi mai ajută nimc, lăsați să mor în pace". Totuși când biata femeie îl rugă cu lacrimi în ochi, se cugetă la copiii săi, și luă leacul, de mai multe ori, e zi îi dădură 20 de picături pe zahar și de câteva ori iau frecat co pul întreg cu adevăratul El a-Fluid, și îndată se simți mai bine. Îndată și comandă 48 sticle de Elsa-Fluid cu 16 coroane pentru sine și copiii săi, iar pentru soacră 6 cutii de Pilule-Elsa alui Feller cu 4 or. După trei săptămâni și el și copii săi, precum și soacră se făcură sănătoși.

„Vezi" — sfârși Carol — „așa s'a scăpat viața unei întregi familii prin un vis. Când se lăți vestea prin sat despre minata vindecare prin Elsa-Fluidul lui Feller și Pilulele-Elsa alui Feller, toți bolnavii și au comandat aceste leacuri de casă minunate, și toți s'au convins că adevăratul Elsa-Fluid dela apotecarul Feller V. Jenő, Stubica, Vásár-tér 128, com. Zágráb, vindecă pe deplin și repede tot felul de boale de nervi și uschi, de dinți și oase, scrinteală, vătămătură, d partează slăbirea, ostâneala, aprinderile, greutățile de respirație, zurețul de urechi și guta.

Un satean din pricina bătrânețelor abia vedea cu ochii. Dupăce și-a spălat câte-a săptămâni ochii cu Elsa-Fluidul lui Feller, a început să vadă așa de bine ca în tinerețe.

Și oameni cei mai săraci îl pot comanda pentrucă acest leac minunat e foarte cftin 12 sticle sau 6 sticle duple costă 5 cor, 24 sticle mici sau 12 duple 8 cor. 60 fil, 60 sticle sau 30 sticle duple 20 or. În scurt timp cft bolnavii și toți copii scrofuloși din sat se vindeceă. Elsa-Fluidul lui Feller a vindecat toate ranele, umflături, anemia, îngălbinerea și morburile de gură.

M'am bucurat foarte, când prietenul le povestea acestea, pentrucă eu însumi sufer de ani de zile de tot felul de slăbiri, sudări de noapte, lipsă de apetit, umflare, apăsări de stomac, anemie, greață varsare, boală de rinichi și de gută, în continu eram iritat și nervos așa că nici dormi nu puteam.

Îndată m folosit Elsa-Fluidul de Feller și Pilulele-Elsa de Feller, din cari 6 cutii costă 4 cor., 12 cutii 7 cor. 60 fileri, francat și pot să spun ori și cui cu cea mai mare liniște sufletească că Elsa-Fluidul lui Feller și Elsa-Pilulele de Feller sunt cele mai bune mijloace (leacuri) de casă în contra tuturor boalelor, încă și contra acelor, cari nu sunt amintite aici. Cine e bolnav, probeze și comandă la apotecarul Feller V. Jenő, Stubica, Váár-tér 128, oimtat Zágráb. Să e ferim de imitații. Pentru ac astă recomandare toți în cor mulțămim.

Cutremurul din Messina.

Frumoasă țară Italia, care apare ca un rai pământesc, fiind înzestrată cu toate darurile naturii —, a avut mult de suferit anul trecut de cutremurele de pământ. Cunoscutele regiuni vulcanice din Sudul Italiei, Calabria și Sicilia, mai totdeauna au fost amenințate de aceste furii ale naturii. Dar cea ce s'a petrecut la 28 Decembre 1908 în aceste locuri, e fără de pereche în istoria lumii. La aceea dată, la ora 6 dimineața câteva cutremure de pământ de natură extrem de violentă, au dărâmat în câteva clipe sute și mii de clădiri, înmormintînd sub ruinele sale vieți omenești fără de număr, surprinși în timpul somnului. Părea, că-i sfîrșitul lumii, căci pe lingă mișcările și undulările pământului, care deschideau prăpastii, mai veneau și valurile uriașe ale mării infuriate asupra orașului. Prăbușire și înec. Orașul Messina s'a ruinat pînă la pământ. După constatările făcute numărul celor morți, întrece cifra de șeptezeci mii. Un oraș înfloritor și mai multe comune au dispărut total de pe suprafața pământului. În portul Reggio, comandantul trupelor marine și prefectul orașului au dispărut deodată sub valurile pământului. În Calabria au căzut jertfe cutremurului 500 bărci, 300 vapoare și un număr nespus de vieți omenești. Din Roma au pornit opt trenuri speciale pentru a veni în ajutorul nenorociților, cari au rămas încă în viață pe ruinele orașului. Cu prilejul acestei nenorociri, s'a dovedit, cît de mare și înălțătoare e solidaritatea omenească. Din toate țările s'au trimis ajutoare însemnate de bani pentru familiile rămase fără adăpost și mijloc de trai. Și din partea romînilor s'au strîns sume mari.

Se mișcă pământul.

Marea se apropie.

Valurile mării îngrop totul.

Cum vindeci beția,

înainte ca bețivul să fie violat legea.

Salvează-l înainte ca alcoolul să fie distrus sănătatea lui, dorul lui de muncă și toată averea lui, sau înainte ca moartea să fi făcut cu neputință salvarea.

Coom este un surogat pentru Alcool și are o astfel de influență, că bețivul prinde să urească băuturile alcoolice.

Coom e absolut nevătămător și are un efect atât de intensiv, încât chiar persoanele cele mai viciate în beutură, nu mai cad în beție încâtă ce au luat **Coom**.

Coom e tot ce-i mai nou descoperit în aceasta

privință de știință și a scăpat până acum mii de oameni, din nevoie, sărăcie și ruină.

Coom este un preparat care se poate lesne dizolva, pe care femeia de pildă, o poate amesteca în beutura de dimineață a soțului, fără ca el să observe cătuși de puțin. În cazurile mai dese bărbatul în chestiune nici nu înțelege de ce nu mai poate suferi spirtul, ci cred că numai prea marele consum, e pricina, cum se întâmplă și cu anume mâncăruri de le consumi prea des, nu le mai poți suferi.

Coom ar trebui ca fiecare părinte să o dea fiului său, studentului, înainte de a cădea la examen, căci dacă nu-i dădat cu totul beuturii alcoolul slăbește totuși facultățile creierului său. În general toți acei cari nu au o voință destul de puternică ca să se abțină de la consumul băuturilor alcoolice, să ie o doză de „**Coom**”. Preparatul acesta e cu totul nevătămător. Și acel care face uz de el, își conservă sănătatea și economisește foarte mulți bani, pe care a'fel ar trebui să-i risipească pentru vin, bere, rachiu sau licheor.

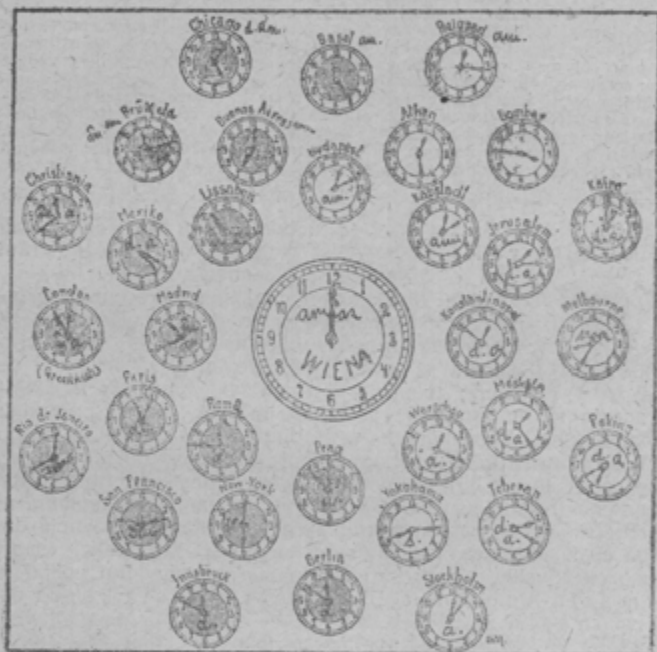
Preparatul **Coom** costă 10 coroane și se expediază după ce s'au trimis banii înainte sau cu rambursă, prin firma:

Coom Institut, Copenhagen 410. Dänemark.

Scrisori se trimit cu marcă de 25 fileri, cărți poștale cu 10-fileri.

Timpul.

Unii oameni cred că timpul merge egal în toată lumea. Se înșală. Ai crede că atunci când la noi este amiază, 12 ciasuri, atunci este amiază în toată lumea. Tabela alăturată ne arată însă că e mare deosebirea între ciferitele colțuri ale lumii. Socoteală s'a făcut după Viena. Când în Viena

este la 12 la amiază atunci d. es. în Chicago e 4a 5 d. a., în Peking 7 seara, în Rio de Janeiro 8 seara, în New-York 6 dimineața, în Yokohama 8 și 45 m. seara, în San-Francisco 2 și 45 minute dimineața, iar în Londra 11 în. de amiază, în Lissabona 10 și 45 m. înainte de amiază.

Spiritul gallic (Franzbranntwein), al doct. *Vértes* este cel mai cu efect. O sticlă costă 36 bani, 1 cor. 20 b. și 2 cor. 40 bani. Se poate căpăta în farmacie, droguerie și ducheasuri. Unde nu se află în depozit, se comandă direct dela farmacia "Vulturul" alui L. *Vértes*, din Lugoj, Nr. 305.

Tuturor oamenilor suferinzi recomandăm cu căldură leacurile de tămăduire ale farmaciei «Vulturul» din Lugoj, cari au fost probate de mil de ani cu succes: cel mai strălucit și al căror efect a fost recunoscut prin mil și mii de scrisori de mulțumită.

În urma provocări din mai multe părți sosite dela cumpărători din toate țările Eu opei și alte continente — cumpărători, cari de ani de arându-l au c-a mai mare încredere, farmacia «Vulturul» s'a învoit să prepare art. coli cosmetici inoensive esenți curate, rum, licoruri și alte beuturi alcoolice și să vină în deposit mare și ales articoli de chirurgie. Recomandăm în deosebita atențiune a on. r. public cetitor acesti articoli, cu atât mai ales, cu cât farmacia «Vulturul» acordă cumpărătorilor săi și acel favor, că la comande peste 10 coroane pachete de 5 chilogramme se expediază franco. Piecăruia, care cere următoarele cataloage, farmacia le trimite gratuit și franco: 1. Articole cosmetice și leacuri de casă. 2. Indrumări la fabricarea de rum, licoruri și alte spirtoase. 3. Catalog asupra articolilor de chirurgie și de guni. Mai pe frag vezi între anunțuri.

Să nu credeți că boala trece de sine și dacă v'ați îmbolnăvit, să căutați să vindecați răul căci o boală neglijată e un rău îndoit.

Tusa, durerea de piept, lipsa de apetit, răgușeala, nădușeala de peste noapte, slăbiciunea și oboselele trupului, toate acestea pot să fie presemnii și cauza tuberculozei, a săcerătoarei de vieți; pentru a-ee dacă suferiți de una dintre aceste să nu așteptați cu mâinile în sân, să nu cruțați 3 coroane și să vă comandați veritabilul hár s f a m é z s z ő r p Örkény, care domolește tusa, oprește scuipatul de sânge, pune capăt nădușelilor de noapte, îmbunătățește apetitul, ridică greu-atea corpului, ușurează respirațiunea, a ung- i somnia și împiedecă desvoltarea morbului. Dacă comandați o sticlă de probă cu 3 coroane, o sticlă mare cu 5 cor. sau 3 sticle mari franco cu 15 cor., să adresați epistoala sau mandatul postal la farmacia Apostol în Budapest, József körút 64 Kőzpont 14 sz.

Care Spiritul s'arat e mai bun? Nu este ușor a răspunde la aceasta întrebare. Experiența ne arată, că Spiritul s'arat »fortă« e cel mai iubit, fiindcă aceste întrunește toate acele însușiri bune, cari să pot aștepta dela un leac de casă. Folosindu-l ori la dureri de podagră sau reumatice, la dureri de spate și șele, ori apoi la slăbie, oboseală, la cazuri de leșin contra durerii de cap, zgîrciuri de stomach, greață etc., servește la toate așa de excelent, încît trebuie să-l recunoaștem de cel mai bun mijloc casnic. O sticlă să capătă pretutindinea cu 40 bani, 1 coroață sau 2 coroa, e și trimite direct ori unde producentul »Kosmos«, laborator în Győr, cu 6 coroane franco 3 sticle mari sau 6 mijlocii.

Mare este norocul la Kiss! E într'adevăr uimitor, cât de apreciate sunt lozurile de clasă privilegiate a regatului ungar. Lucrul e foarte explicabil, dacă luăm în considerație, că din 110.000 de lozuri 55.000 sunt câștigătoare, așa dar fie-ce al doilea loz, negreșit. — Șansele de câștig sunt așa dar unicele în felul lor și acesta e și motivul, că toate straturi-le populațiunei își încearcă norocul. — Mii și sute de mii de oameni săraci s'au îmbogățit de odată cu chipul acesta. — Cea mai mare parte din public cumpără la Kiss lozurile, fiindcă casa de bancă Kiss (Budapesta, Kossuth Lajos-utca 15) publică rezultatele câștigurilor clienților săi, la fie-care tragere, în mai multe ziare zilnice și cu modul acesta, fie-care poate neîntârziat și comod, să afle dacă a câștigat și cât anume. Pe lângă aceasta banca espedează fie-cărui cumpărător lista oficială a tragerilor și plătește imediat câștigurile trase. Numai datorită activității punctuale și încrezătoare a acestei case de bancă, e de îndemnat ca lozurile să se cumpere dela ea, căci: Mare este norocul la Kiss.

Este interzis a strica propriei sănătăți, când ai posibilitatea să te păzești de boale. Să ia deci fiecare la cunoștință, că tusa, dureri de piept, îmbolnăviri cataralice, răgușală, flegmă, asudare de noapte rece și caldă, răsuflare grea, astma și alte neregularități ale organelor de răsuflat se pot cu efect sigur vindica cu veritabilul sirop zagorian de piept și tusa al farmaciei E. V. Feller. 2 sticle costă franco 5 coroane. Ca luată cu mîna trece durerea omului bolnav, dacă cumpără și folosește veritabilele picături șvediane ale farmaciei E. V. Feller; căci experiența, că acest eminent mijloc, cunoscut și sub numele de Balsam și esență de viață folosește la toate greutateile organelor de mistuit, lipsă de apetit, junghuri, vomare, gălbănare, înclulare și la multe alte boale. Împedecă și așezarea grăsimii. Cine vrea să se păzească cu acest mijloc de casă, să comande imediat 3 sticle cu 5 coroane. Atît mijlocul acesta, cît și cel susamîntit sunt a se comanda la fabricantul E. V. Feller, farmacist în Stubica, Marktplatz Nr. 128, (comit. Agram).

Între multe leacuri poporale contra tusei află cea mai mare atenție din partea medicilor »Caramelle de piept« puse în circulație de firma Kaiser și sunt vrednice de recomandăția cea mai călduroasă. Caramellele de pept ale lui Kaiser domolesc iritația în laringe, disolvă flegma cerbicoasă, care se deslipește greu, ușurează scuiparea, înmulțesc evaporațiunea și separația umedă a pielii mucoase din țevile de respirație, ușurează atacurile astmatice, ce să ivesc la catarul cronic de plămîni și au în general o influință favorabilă asupra organelor de mistuire,

Răvaşul anului.

— Dela 1 Oct. 1908 până la 1 Oct. 1909. —

1 Oct. Ministrul Andrassy prezintă proiectul de lege despre votul plural.

5. Oct. Bulgaria se proclamă regat independent.

6 Oct. Întărirea lui L. Bogdanovici de patriarh sîrbesc.

7 Oct. Anexarea definitivă a Bosniei şi Herţegovinei la Austro-Ungaria.

11. Oct. Alegere de episcop la Caransebeş. E ales arh. Filaret Musta.

23 Oct. Destituirea învăţ. Dumitru Popovici din Cuvîin de către ministrul Apponyi.

31 Oct. Deschiderea liniei ferate între Făgăraş şi Braşov.

1 Nov. Statele Unite din America aleg preşedinte pe William Taft.

8 Nov. Moare marele literat francez Victorien Sardou.

16 Nov. Şapte preoţi romîni sunt pedepsiţi cu cîte 400 coroane pentru-că nu au pus înscripti maghiare pe şcoli.

12 Dec. Se începe în Ungaria boicotarea mărfurilor austriace.

17 Dec. Adunările populare monstruoase din Budapesta contra guvernului.

15 Decembre. Premiul Nobel pentru pace a fost dat lui Frederic Bajer din Danemarca, şi lui Arnoldson din Svedia. Pentru chimie lui Ruttherford din Manchester; pentru fizică lui Lipman dela Paris; pentru medicină lui Metchnikof dela Paris şi lui Ehrlich din Frankfurt şi pentru literatură lui Euckon dela Jena.

19 Dec. S'a deschis primul parlament constituţional al Turciei.

20 Dec. Pertractarea proiectului pentru congruă în comisia financiară a parlamentului.

21 Dec. S'a constituit institutul de penzie pentru avocaţi.

22. Dec. Comisia pentru banca autonomă ține ședință, dar fără rezultat.

28 Dec. Un chelner cu numele Mattis întentează la viața prez. Franciei, Fallières, dar nu-i succede.

2 Ian. Sfatul episcopilor gr. cat. români se declară întru proiectului de congruă.

7 Ian. Executorul din Dej sequestrează în ziua de Crăciun la 8 țărani români.

25 Ian. Justh își croiește programul, în care e un punct principal împăcarea cu naționalitățile.

28 Ian. Dep. Skiciak e osândit la 21 luni temniță și 400 coroane amendă pentru o vorbire.

11 Febr. Adunarea festivă a Asociațiunii Orădane.

7 Febr. Moartea dep. Cor. Brediceanu.

6 Iunie. România serbează cu multă pompă aniversarea de 50 ani dela unirea principatelor.

11 Febr. Procesul »Gaz. Trans.« pentru scrisoarea lui Björnson. Red. Victor Braniște e osândit la 3 luni temniță și 240 coroane amendă.

15 Febr. Dep. Maniu declară în Cameră, că e contra introducerii limbii maghiare în armată. Dep. sirbi s'au dovedit contrari d'lui Maniu.

18 Febr. 4 feciori din Orăștie sunt pedepsiți cu câte 5 zile arest și câte 200 coroane amendă pentru steagurile dela o nuntă, cu pantfii în colorile naționale românești.

18 Febr. Toate foile din străinătate laudă pășirea dep. Maniu.

2 Martie. Alegerea de dep. la Oravița. Iese Dr. Iosif Șeghescu împotriva venerabilului Gheorghe Pop de Băsești.

9 Martie. Isbucnește neînțelegerea între Austro-Ungaria și Sirbia. Pregătiri de război.

28 Martie. Prințul moștenitor Gheorghe al Serbiei abdice de moștenire.

30 Martie. Se încheie pace în conflictul Austriei cu Serbia.

1 Aprilie. P. S. episc. al Aradului Ign. Papp vorbește în Camera magnaților contra proiectului nou de congruă.

7 Apr. Archim. F. Musta ales episcop la Caransebeș n'a fost întărit din partea Majestăți Sale.

18 Aprilie. Princip. Moștenitor al Germaniei vizitează pe regele Carol.

20 Aprilie. Mari festivități în România în cinstea regelui Carol, care a împlinit 70 ani.

28 Aprilie. Sinodul din Sibiu și Arad protestează contra

ingerință ministrului în afacerea alegerii unor deputați la sinodul din Caransebeș.

27 Aprilie. Sultanul Abdul Hamid e detronat și în locul lui e ridicat sultan constituțional Mohamed V.

1 Mai. Înființarea băncii »Lumina«.

6 Mai. Preotul Romul Orbean din Iclăusel osîndit la 5 zile temniță și 20 coroane amendă pentru agitație.

14 Mai. Împăratul Wilhelm al Germaniei vizitează la Viena pe domnitorul nostru. Serbări mari.

17 Mai. Procesul »Cucului«. Blamajul procurorului din Pesta.

20 Mai. Ministrul Andrgssy aprobă pedeapsa de 5 zile temniță și cîte 100 coroane amendă dictată de poliția din Arad deputaților Suciu, Pop, Oncu și Goldiș.

8 Mai. Inghet cu zăpadă nimicește aproape toate viile din Ungaria.

10 Mai. Preotul Ion Cure e achitat din partea curții de apel din Oradea-Mare.

22 Mai. Comemorarea lui Iosif Haydn, unul din cei mai mari compozitori ai lumii. El a compus muzica imnului împărătesc al domnitoarei noastre.

22 Mai. Credincioșii pâr. Hlinca presintă o rugare cu 2000 de iscălituri pentru eliberarea preotului lor.

25. Mai. Moartea pictorului Eugen Voinescu în București.

29 Mai. Congresul ligei culturale reînviată din România.

1 Iuni. Congresul săcuilor la Debrețin pentru înființarea bisericei gr. ort. maghiare.

1 Iunie. Nașterea princesei moștenitoare a Hollandiei.

6 Iunie. Iese din nou la suprafață idea votului universal. Toate partidele parlamentului nostru încep să simpatizeze cu el.

2 Iunie. Liga culturală e oprită să între pe pămîntul Austriei.

5 Iunie. Conferința comitetului partidului național român în Budapesta.

7. Iunie. Don Gomez din Madrid inventează un praf escelent pentru stingerea focului.

2 Iunie. Protestul damelor romine împotriva întemnițării dnei Vlad.

7 Iunie. Procesul »Gaz. Trans.« Acuzatul Victor Branște a fost pedepsit cu 6 luni închisoare.

2 Iunie. Congresul ligei culturale în Iași. Reînvierea ligei.

3 Iunie. Profes. N. Iorga este expulzat de pe teritoriul Bucovinei.

7. Iunie. Părint. vicar Vas le Man ra și canon cul Dr. Aug.

Bunea au fost aleși membri ai Academiei române în secția istorică.

8 Iunie. Ministrul Apponyi concede jidovilor din Pesta să ridice un gimnasiu jidovesc.

8 Iunie. Marcel Prevost, unul din cei mai mari scriitori francezi a fost ales membru al Academiei.

10 Iunie. Ion Russu Șirianu are procesul pentru cartea »Iobăgia«.

11 Iunie. Medicii din România declară, că nu s'au parte la congresul medicilor în Budapesta din cauza întemnițării dnei Vlad.

12 Iunie. S'a simțit un nou cutremur de pământ în Mesina.

12 Iunie. Cutremur de pământ în Franca de sud. Mai multe sate nimicite și 150 morți.

12 Iunie. Grevă la minele de aur dela Brad.

12 Iunie. S'a pornit zidirea unei biserici românești greco-ort. în Ierusalim.

13 Iunie. Mare adunare popor. lă în Oravița în chestia reformei legii de dare.

14 Iunie. Grațiarea dnei Vlad.

15 Iunie. Deputatul Dr. Gheorghe Popovici e ales membru corespondent al Academiei române.

21 Iunie. Dr. Cassiu Maniu e osîndit din partea Curiei la un an închisoare de stat pentru un articol din »Unirea.«

15. unie. Termînul întrării dnei Vlad în temnița din Raab (Győr).

16 Iunie. Memorandul medicilor din România. Declară, că nu iau parte la congresul din Budapesta.

18 Iunie. Fostul ministru Lukács László face încercare să împace partidele politice cu domnitorul. Nu succede.

20 Iunie. Ministrul Apponyi oprește tinerimea romina să ia parte la cursurile dela Văleni de munte.

22 Iunie. Moare directorul »Gaz. Trans.« Dr. Aurel Mureșanu.

20 Iunie. Vizita lui Scotus Viator în Ardeal.

20 Iunie. Un avocat din Timșoara, »Ignatz Aranyosi« a cusă pe I. P. S. metropolit Ion Mețianu, pentru că a oprit catihetii să propună religia ungurește.

22 Iunie. Milan Lichard, redactor la »Slovensky Tizdenik« a fost condamnat la 600 coroane amendă pentru că ar fi vătămat pe un jăandar.

23 Iunie. Anglia a comandat la Paris o mașină de sbu-
rat ca a lui Zeppelin.

28 Iunie. Scapă din temniță redactorul Iuliu Ioanovici, unde a stat 18 luni.

29 Iunie. Comemorarea morții lui Eminescu. 20 ani de la moartea lui. Serbări multe în România.

29 Iunie. Serbări frumoase în memoria lui Mih. Eminescu pe tot întinsul poporului românesc.

29 Iunie. D. Zamfirescu ține discursul de recepțiune la Academia contra curentului »poporanist«. Ii răspunde T. Maiorescu cu argumente sdrobitoare.

2 Iulie. Medicii cehi încă hotărăsc, să nu ia parte la congresul din Budapesta.

5 Iulie. Isbucnește revoluția în Persia care detronează pe șahul, ridicînd pe tron pe fiul șahului, Ahmed Mirza.

8 Iulie. Blamajul universității din Budapesta. Univ. din Giessen îi trimite înapoi toate cărțile, pentru-că aceea n'a voit să trimită blancheta de revers în limba nemțească, după cum se cuvine.

10 Iulie. Princ. Francisc Ferdinand face vizită regelui Carol la Sinaia. Serbări mari, bucurie multă și speranță politice frumoase.

12 Iulie. Alegerea de episcop la Caransebeș. E ales Dr. I. I. Bădescu cu 32 voturi față de candidatul burdist cu 22 voturi.

12 Iulie. Alegerea de episcop la Caransebeș. E ales Dr. I. I. Bădescu cu 32 voturi față de candidatul burdist cu 22 voturi.

13. Iulie. Inchiderea sesiunii parlamentare austriace, în urma neînțelegerii dintre guvern și uniunea slavă.

15 Iulie. Apponyi a trimis un ucaz și directorilor de gimnazii, în care amenință cu excluderea din toate școlile din Ungaria, pe elevii, care vor lua parte la cursurile dela Văleni de munte.

16 Iulie. Sindicatul ziaristilor din București face un apel pentru ajutorarea »Gazetei Transilvaniei.«

17 Iulie. Desmințire oficială, că cu prilejul vizitei arhiducelui Francisc Ferdinand, s'ar fi terfelit steaguri ungurești de către studenți romîni. — Parlamentul persan a proclamat detronarea Șahului și înlocuit cu fiul său Ahmed Mirza.

19 Iulie. Bülow părăsește Berlinul, și noul cancelar al imperiului, Bethmann Hollweg, își ia în primire postul. — Moartea lui Don Carlos, pretendentul la tronul Spaniei.

20 Iulie. Demisia cabinetului francez de sub președenția lui Clémenceau.

21 Iulie. Ziaristi francezi se adresează colegilor lor ma-

ghiari, rugându-i să interviev în numele presei întregi în favo-
rul acuzaților în procesul dela Zagreb.

22 Iulie. Moartea poetului german Detlev von Liliencron.

23 Iulie. Presa vieneză intervievează pe d. prim-ministru
Brătianu despre vizita moștenitorului de tron austriac în Ro-
mânia.

24 Iulie. Formarea noului guvern francez sub președen-
ția lui Aristide Briand, fost socialist.

25 Iulie. Ziariștii maghiari răspund colegilor lor fran-
cezi, că nu pot să interviev în procesul dela Zagreb, și-și
dau silință să dovedească, că sîrbii implicați în proces, sunt vi-
novați. — Se respinge cererea de grațiere a părintelui Hlinka. —
Intrevederea primului ministru Brătianu cu baronul d'Aehrenthal.

26 Iulie. După încercările nereușite ale englezului La-
tham, de a trece cu aeroplanul peste canalul Minecei, vine
francezul Bleriot, care reușește cu succes, străbătînd distanța
dela Calais spre Dover în 23 minute. Bleriot cîștigă premiul
unui ziar englez de 25.000 franci.

27 Iulie. D. Octavian Goga, declară, că s'a retras dela
revista „Luceafărul”.

28 Iulie. Marele învățat italian Lombroso, osîndește ne-
dreptățile, pe cari Maghiarii le săvîrșesc contra Romînilor
și Croaților. — Copii Romînilor, cari sunt supuși altor țări, și
cercetează școalele primare din România, vor fi scutiți de
taxele școlare. — Din cauza expedițiunei marocane în mai
multe orașe din Spania au izbucnit revolte sîngeroase.

29 Iulie. Și medicii sîrbi anunță, că nu vor lua parte
la congresul internațional din Budapesta.

31 Iulie. În Barcelona și orașele principale continue re-
voluție de stradă. Conducătorii răsculaților sunt prinși și îm-
pușcați de trupele guvernului.

1 August. Președintele clubului parlamentar al naționalis-
tăților, d. Dr. Theodor Mihali, ține darea sa de seamă la
Ileanda-Mare, înaintea unui public de peste 6000 alegători.

2 August. Mare adunare poporală la Șomcuța-Mare, vor-
besc deputații Vaida, Vlad, Dr. T. Mihali, avocatul Tripon și
poetul Goga.

3 August. Medicii romîni din Viena răspund medicilor
maghiari la atacurile contra memoriului redactat de medicii
din România. — Congres esperantist la București.

4 August. Isbucnește definitiv marea grevă generală
la Stockholm.

6 August. Comuna Viena oferă 20.000 coroane pentru
sporirea școalelor la frontierele germanismului, în urma ape-
lului marelui criitor Rosegger.

8 August. George Stoica, fost redactor la ziarul »Lupta« părăsește temnița Seghedinului, unde a stat un an și jumătate pentru un articol scris cu prilejul măcelului dela Cernova.

9 August. Tipografia »Poporul Român« se înzestrează cu o mașină rotativă, cu o prestațiune de 16 pagini tipărite și învălită în 10.000 exemplare la oră. — Cea dintîiu mașină de acest feliu în tipografiile românești din Ungaria.

10 August. S'a produs o desbinare în stînul rominilor din Bucovina. S'au format 2 grupuri cu deputații Dr. Flondor și Dr. Aurel Onciul de o parte, și deputații Hormuzachi, Isopescul Grecul și Simionovici, de altă parte.

11 August. Comisiunea administrativă a comitatului Hunedorii a luat hotărîrea să închidă școlile gr. ort. romine din comunele Bulzești și Cimpuri, prefăcîndu-le în școli comunale de stat.

Romîii din Cîrnecea trimet o scrisoare deschisă către domnii deputați naționaliști, în care arată, că comuna aceasta nu mai vrea să știe de Seghescu, și-i invită să ia parte la o adunare populară.

La Banca poporală din Fiume, bandiți ruși fură 20.000 coroane și omoară pe directorul băncii.

13 August. Presa romină începe să discute cu apîndere adresele ministrului de culte, în chestia catchizării în limba maghiară.

16 August. Conflictul greco-turc, provocat de chestia Cretană, e în vîi. Flota internațională ocupă insula Creta.

17 August. Aminarea congresului internațional de pace din Stockholm, la care era hotărît să ia parte și marele scriitor rus Tolstoi.

19 August. Medicii romîni din Bucovina, întrunindu-se în conferență, aprobă întregul cuprins al memoriului medicilor din România, și declară, că nu vor participa la congresul medicilor din Budapesta.

23 August. Răspunsul presei romine din Ungaria la răspunsul presei maghiare adresate ziarelor franceze în chestia procesului de înaltă trădare din Zagreb.

24 August. Poliția moscovită pătrunde în locuința marelui Tolstoi, și arestează pe secretarul său Gussew. — Moartea distinsului medic român la Karlsbad, Dr. I. T. Mera.

25 August. Trecerea din viață a înflăcărâtei naționaliste romine Elena de Iacobich.

26 August. La Rotterdam izbucnește holera. Sunt nouă cazuri mortale.

28 August. Serbări jubulare din Tirol cu prilejul aniversării de 100 de ani dela luptele de eliberare a Tirolului.

29 August. Balonul Zeppelin III a întreprins cu succes călătoria spre Berlin. — Se deschide congresul medicilor din Budapesta.

30 August. La Viena și'n Austria-de-jos se fac mari demonstrații organizate de nemți contra cehilor.

1 Septembrie. Ziarele franceze publică destăinuirele revoluționarului Burzew în afacerile scandaloase de corupțiune ale poliției rusești.

2 Septembrie. Vine știrea, că exploratorul Dr. Cook a descoperit polul Nord.

5 Septembrie. Celebrul explorator american Peary, telegrafiază, că și el a descoperit polul Nord.

6 Septembrie. Conferența episcopescă din Blaj. Dela Mitropolit pînă la cel din urmă orator cu toții au conglăsuț într-o protesta împotriva ordinațiunei lui Apponyi. Arhiepiscopul mai bine abzie, decît să impună clerului să catehizeze în altă limbă, ca cea romînă.

8 Septembrie. Greva generală din Suedia, după cind săptămîni, merge spre o aplanare parțială.

9 Septembrie. Adunarea poporală din Cîrncia, oprită din motive politice.

12 Septembrie. D. deputat Dr. Iuliu Maniu și-a ținut darea de seamă despre activitatea sa parlamentară, în comuna Vințul-de-jos. — La petrecerea romînească dela Feldru, la carea luat parte și marele nostru poet Coșbuc, cîți-va invitați maghiari au făcut scandal cu revolvera.

17 Septembrie. Redactorul responsabil dela »Tara Noastră« din Sibiu, d. V. Marcu, e condamnat de curtea cu jurați din Cluj la un an temniță și 1000 coroane amendă pentru articolele »Ghedeonii« și »După 10 ani«.

15 Septembrie. Se constituie la București societatea scriitorilor romîni, cu președinte, marele novelist Sadoveanu.

19 Septembrie. Procurorul regesc din Tîrgul-Mureșului a trimis actul de acuză d-lor Hosszu Longin, Partenie Cosma, Dr. Caius Brediceanu, Dr. Casiu Maniu și George Simu, pentru articolele publicate în numărul jubilar al »Gazetei Transilvaniei«.

20 Septembrie. Desvălirea monumentului lui Kossuth la Arad, la care participa și episcopul romîn al Aradului, fapt ce a provocat mare indignare în cercurile romînilor de bine. — La Alba-Iulia, mare adunare culturală a Societății pentru fond de teatru, la care asistă mulți intelectuali de frunte romîni. — Președintele societății, Dr. I. Mihu a donat 10.000 coroane pentru fond de teatru.

21 Septembrie. Congresul studenților la Iași.

22 Septembrie. Guvernul coaliției demisionează.

23 Septembrie. Ziarul vienez »Reichspost« publică memorandumul și programul noului »partid moderat român«, partid, care are de scop coruperea poporului român și ademenirea lui în lagărul kossuthist. Demascarea aceasta provoacă mare senzație și bucurie în cercurile românești.

28 Septembrie. Ședința parlamentului ungar, unde președintele Wekerle anunță demisia guvernului și sfârșitul regimului coaliționist.

Puterea armată a țărilor.

Țara	Armata		Spese în vreme de pace	Pe un Vap soldat de cad loc. răs.	
	în pace	în război			
Rusia — —	1000000	3700000	1064700000	112	390
Germania —	640000	3000000	1027260000	88	227
Francia —	610000	2350000	971100000	74	487
Austro - Ungaria —	370000	1850000	444600000	127	156
Italia — —	285000	1300000	374400000	114	360
Britania mare	340000	880000	1053000000	123	970
Turcia — —	240000	800000	1287000000	96	256
Spania — —	140000	780000	1848600000	130	156
Șvedia-Norv.	63000	370000	1076400000	117	168
Elveția — —	n'are armată stabilă	240000	269100000	—	—
Bulgaria —	43' 00	210000	198900000	87	17
Belgia — —	52000	200000	596700000	131	—
România —	65000	175000	374400000	91	30
Holandia —	41000	160000	783900000	127	130
Portugalia —	38000	160000	444600000	143	47
Serbia — —	22500	160000	163800000	113	—
Grecia — —	25200	85000	235700000	103	69
Danemarca	13500	68000	234000000	188	107

Populația pământului.

Europa — — —	400 milioane pe	9887431 km.
Asia — — —	857630000	44219290 "
Africa — — —	177654000	29825000 "
America — — —	148146000	39395000 "
Australia — — —	6570000	8963113 "
Polurile — — —	—	4209686 "
1.600 milioane pe		136499520 km. ²

Consemnarea târgurilor din Ungaria, Ardeal și Bănat.

- ABRUD. La Sin. Toader. Luni în săptămîna primă din Mai
Luni înainte de Sft. Mihai și de Crăciun.
- AGARBICIU. (com. Turda-Aries) 19 Martie, 15 Nov.
- AGARBICIU. (com. Tirnavei mari) 13 Apr., 31 Oct.
- AGNITA. 29 Mart., 28 Iun., 21 Dec.
- AITA-MARE. 16 Febr., 21 Mai, 28 Dec.
- AIND. 25 Ian., 8 Mai, 19 Aug., 16 Oct.
- ALAMOR. 5 Martie, 4 Sept.
- ALBA-IULIA. 6 April, 26 Iulie, 30 Septembrie și 17—18
= Decembrie.
- ALETEA. Duminică înainte de 2 Martie, 2 Iunie, 2 Oct.
- ALEȘD. 26—27 Febr., 18 și 19 Iunie, 24 și 25 Sept., și
17 și 18 Dec.
- ALȚINA. 20 Febr., 31 Aug.
- ALIBUNAR. 31 Mai, 15 August.
- Apold. (com. Tirnava mare) 10—11 Martie 24—25 Nov.
- APOLDUL-MARE. 19 Martie, 12 Dec.
- APOLDUL-MIC. 3 Ian., 11 Aug.
- ARAD. 2 Aprilie, Vinerea după Sin-Petru cat. și 5 Nov.
- ARADUL-NOU. 1 Mart., 16 Iun., 18 Oct.
- ARCID. 8—11 Apr., 30 Sept., 3 Oct.
- ARGHIHAT. 2 Ian., 29 Martie, 1 Aug., 20 Dec.
- ARMENI. 22 Ian., 25 Iulie.
- ARPASUL DE JOS. 6 Iulie, 11 Oct.
- AVRIG. 13 Aug., (tîrg. de mărfuri).
- AȚEL. 29—30 Ian., 8—11 Apr., 26—29 Iul., 20—23 Nov.
- ALTINA. 5—7 Febr., 16—18 Aug.
- ALMAȘUL-MARE. 23 Ian., 1 Mai, 22 Iul., 17 Sept.
- ALSO-JĂRA. 1 Maiu, 3 Oct.
- APATIN. 7 Mai, 8 Oct.
- BACHNEA. 22 Mai, 30 Sept.
- BAGIN. 17 Iunie, 18 Nov.
- BAIA-DE-CRIȘ. 2 Ian., 8 Jul., 20 Nov., 7 Dec.

BAIA-MARE. 15 Mart., 14 Iun., 23 Aug. 15 Nov.
 BALCACIU. 18 Martie, 9 Nov.
 BANCFALAU. 3 Mai, 9 Dec.
 BANDUL-DE CAMPIE. 1 Mai, 31 Oct.
 BLANLOC. (com. Torontalului) 11 Sept.
 BAROT. 3 Febr., 4 Iunie, 31 Aug., 12 Nov.
 BASNA. 1 Apr., 1 Aug.
 BATANIA. 22 Martie, 27 Iun., 8 Dec.
 BATOȘ. 27. Ian., 21 Mai, 14 Nov.
 BAVANIȘTE. (c. Timiș) 22 Mai, 26 Oct.
 BAROT. 3 Feb., Vineri după Rusalii, 21 Aug., 12 Nov.
 BARZASCA. (c. Caraș-Sev.) 26 Mai, 25 Iulie, 6 Oct., 7 Nov.
 BEBA-VECHE (c. Torontal) 8 Mart., 8 Iun., 8 Sept.
 BECLEAN. 5—6 Aprilie, Dum și Luni D. Rusalii 6 Sept.,
 29 Novembre.
 BEGA-SANGIORGIU. 15 Apr., 20 Iun., 30 Sept.
 BECICHERECUL-MARE 28. Febr., 25 Mai, 17 August, 12
 Oct. și 23 Nov.
 BEIUȘ. In săpt. Dlui c. v. în săptă. S. George c. v. în
 săpt. Pror. Ilie și în săpt M. M. Dimitru c. v. Joi și
 Vineri.
 BERCHIEȘ. In ziua SS.. Ap. Pși P. (12 Iulie c. n.) -
 BIERTAN. 18 Apr. 5 Sept.
 BILAC. 22 Mart. (fără tirg de vite).
 BILED. 26 Mart., 15 Iun., 8 Oct.
 BIRCHIȘ. 28 Ian., 6 Apr., 6 Iunie.
 BISERICA-ALBĂ. 5 Mart., 20 Iun., 16 Aug., 15 Oct.
 BISTRIȚA. 18 Mai, 25 Aug., 24 Nov.
 BLAJ. 3 Apr., 2 Jun., 6 Dec.
 BÖGÖZ. 25 Mai.
 BOCȘA-ROMÂNĂ. 24 Apr., 15 Oct.
 BOCȘA-MONTANĂ. 4 Apr., 30 Mai, 18 Iul., 18 Sept.
 BONȚIDA. 22 Martie, 30 Iun., 21 Oct.
 BICHIȘ-CIABA. 3 Mart., 1 Iul., 26 Oct., 2 Dec.
 BICHIȘ. 24 Martie, 20 Iunie, 29 Sept.
 BERCAȘ. 12 Ian., 24 Apr., 29 Iun., 19 Oct.
 BILAK. 21 Martie.
 BORGÓ-PRUND. 14 Apr., 30 Oct.
 BORȘA. 24 Febr., 6 Mai, 4 Oct.
 BOROSSEBES. In săpt Sft. George. In săpt Sft. Mihai, 6
 Decembre.
 BOROȘINEU-MARE. 2 Febr., 1 Mai, 11 Aug., 5 Nov.
 BOROȘINEU. 1 Iul., 19 Oct., 24 Dec.
 BORȘEA. 24 Febr., 6 Mai, 4 oct.
 BRAD. 20 Mart., 2 Iun., 29 Sept., 16 Dec.

BRAN. 10 Aug., 12 Nov.
 BRAȘOV. 17—19 Ian., 28—30 Oct.
 BREȚCU. 25 Ian., 7 Aug., 26 Sept.
 BRUIU. 3. Martie, 20 Sept.
 BUDIUL DE CAMPIE. In ziua următoare după Rusalii.
 BUTENI. 19 Febr., 27 Sept., 19 dec.
 BUTTINI. 24 Apr., 24 Ian., 15 Oct., 30 Nov..
 BUTTYIN. (com. Arad) 2 Febr., 11 Aug. în săpt. primă dela
 crăciun.
 BUZA. 20 Ian., 20 Apr., 20 Iul., 26 Oct.
 BUZIAȘ (c. Timiș) 23 Ian., 24 Apr., 25 Iul., 1 Oct.
 BUDAPESTA. IV—IX. In ziua sft. Iosif, Medard, Taerea
 cap.s. Ioan și Leopold cat. III. 3 Febr., 12 Mai,
 2 Aug., 19 Oct., I—II. (Buda) cu 1 săptămînă după
 tîrgurile din IV—IX.
 Cacova. (c. Caraș-Sev.) 1 Mai, 2 Nov.
 CAL. 19 Ian., 22—25 Mai, 1—4 Octombree.
 CAPOLNAȘ. (com. Caraș-S.) 13 Ian., 21 Mart., 5 Mai, 31
 Mai, 6 Iul., 20 Sept., 20 Nov.
 CAPOLNAȘ-OLHFĂALU. 28 Iunie.
 CAPOLNOC-MANAȘUR. 1 Ian., 6 Dec.
 CAMPENI. 2 Apr., 28 Mai, 9 Iulie, 28 Aug., 5 Nov.
 CANIJA-TURCEASCA. 29 Apr., 1 Iul., 1 Nov. în primă
 duminică.
 CARANȘEBEȘ. 10 Ian., 9 Mai, 8 Aug., 10 Oct.
 CARPINIS (c. Toront.) 5 Apr. 17 Iunie, 19 Sept.
 CAȚA. (com. Tirnava-Mare) 6 Mai, 15 Sept.
 CASON. 1 Mai, 2 Iul., 27 Nov.
 CARȚFALU. 4 Febr., 10 Ian., 2 Oct.
 CATINA. (c. Cojocna) 3 Febr.
 CEHUL-SALAGIULUI. 25 Febr., 1 Apr., 17 Ian., 12 Aug.,
 9 Sept., 21 Oct., 16 Dec.
 CEFFA. In prima Joie a lunilor Apr., Aug., Dec.
 CERMEI. In Duminică Floriilor cat. Duminică după 3. Pe-
 tru cat și Dum. după Sămedru.
 CERNAT. 3 Mai, 20 Sept.
 CERNATUL-DE-JOS. 2 Apr., 5 Apr., 2 Iul., 20 Dec.
 CETATEA DE BALTA. 11 Ian., 22 Febr., 5 Apr., 21 Aug.,
 20 Decembre
 CHENDUL-MIC. 22 Febr., 7 Nov.
 CHEZDI-OȘORHEI. 4 Ian., 3 Mai, 28 Oct.
 ȘCHEOCHIȘ (c. S.-Doboca) 6 Apr., 30 Oct.
 CHIBED. 16 Febr., 19 Mai, 2 Dec.
 CHICHINDA-MARE. 25 Febr., 24 Apr., 24 Ian., 20 Sept.,
 1 Decembre.

CHIRPAR. 25 Ian., 15 Aprilie.
 CHIȘDU. 15 Mai, 25 Nov.
 CENE. (c. Torontal) 24 Mai, 21 Aug., 24 Oct.
 CHISETEU. 18 Ian., 15 Oct.
 CHIȘșineu (c. Arad) 21 Aprilie, 30 Iunie, 28 Sept., 6 Dec.
 CIACOVA. (c. TIMIȘ) 18 Mart., 1 Iul., 26 Aug., 14 Oct.,
 11 Novembre.
 CINCUL-MARE. 8 Mart., 14 Ian., 4 Oct., Tîrgurile de vite
 cu 2 zile înainte.
 VINCUL-MIC. 22 Martie.
 CIANADUL-SĂRBESC. 16 Mart., 20 Ian., 16 Oct., 10 Dec.
 CIANADUL-ungureso. 14 Febr., 7 Mai, 16 Oct., 11 Nov.
 CISNADIE. 30 Ian., 29 Aug.
 CIUC-SEREDA. 21 Febr., 29 Mai, 13 Iulie, 29 Sept.
 CLUJ. 10 Ian., 12 Mart., 13 Iunie, 1 Sept., 2 Nov., 5 Mai
 tîrg de oi.
 CODLEA. 25 Apr., 30 Sept.
 COJOCNA. 14 Apr., 5 Nov.
 COHALM. 11 Ianuarie, 5 Apr., 25 Iul., 10 Oct.
 CUDRIȘ (c. Timiș) 1 Mai, Oct 16.
 COCMANI. 31 Oct., 26 Dec.
 CINC-SEPVIZ. 7 Ian., 14 Apr., 30 Iun., 9 Sept.
 CINC-SAN-MARTIN. 3 Mai, 9 Nov.
 CINC-SAN-GEORGE. Luni după Florii. Luni înainte de
 Crăcina.
 CINC-SAN-DOMOCOȘ. 19 Mar., 10 Oct.
 CICLOVA-MONTANA. 2 Iul.
 COPȘA-MARE. 5 Mart., 15 Iun., 1 Sept.
 COPȘA-MICĂ. 28 Apr., 23 Aug.
 COROND. 18 Ian., 13 Mai, 4 Iul., 25 Aug.
 CISNADIE. 17 Iun., 16 Aug.
 CRIȘUL-SĂSESC. 12 Ian., 19 Aug.
 COVASNA. 11 Febr., 2 Mai, 22 Iul., 12 Oct.
 CRAIFALĂN. 7 Iul., 19 NOV.
 CRASNA. 19 Ian., 13 Apr., 12 Iulie, 12 Oct.
 CRAȘOVA. 23 Apr., 8 Iun., 11 Nov.
 CRIȘTUR. 10 Febr., 20 Apr., 24 Iun., 27 Aug.
 CRIȘ. 18 Ian (fără tîrg de vite)
 CRIOPATAC. 24 Febr., 16 Iun., 4 Oct.
 CUCIU. 10 Apr., 25 Nov.
 CUBIN. 17 Mart., 5 Mai, 7 Nov.
 CRIȘTURUL SĂCNEȘC. 24. Febr., 4 Mai, 7 Iul., 11 Sept.
 CANIJA-MARE. 16 Ian., 27 Mart., 15 Mai, 2 Aug., 25 Sept.,
 7 Nov., 31 Dec.
 CURTEA. 2 Iun., 14 Sept.

DALBOȘET. 10 Mart., 23 Oct.
 DEJ. 3 Mart., 2 Iun., 12 Sept., 30 Nov.
 DETTA. 20 Mart., 13 Iun., 12 Sept., 30 Nov.
 DEVA. 14 Ian., 13 Mai, 3 Aug., 30 Oct.
 DICIO-S.-MARTIN. 1 Mart., 1 Mai, 24 Iulie, 15 Oct.
 DRAG. Ioia mare 23 Iun., 5 Aug., 25 Oct.
 DRAȘU. 29 Aug.
 DOBRA. 6 Mai (S.-George c. vechin) 31 Mai, 21 Sept., 8 Nov.
 DOBRIȚA. 20 Apr., 10 Sept.
 DOMAȘNIA. Florii, 29 Iunie.
 DETTA. La 10 Mart., 2 Iun., 29 Aug., 17 Nov.
 DRAȘAU. 29 Aug.
 DOLOAVE. 8 Mart., 28 Sept.
 DRAGUȘ. 27—28 Febr.
 DRAȘEU. 20 Apr., 9 Sept. (fără târg de vite)
 DELIBLAT. 6 Apr., 10 Sept.
 DOGNACICA. 18 Sept.
 EGERBEGY. 19 Mart., 25 Nov.
 ELEȘD. Mercuria și Ioia după 25 Febr. Joi Vineri în săpt.
 înainte de 8 Iun., în săpt. zilei de 8 Sept. și 30 Nov.
 ERDŐ-SZT.-GYÖRGY. 6 Mart., 12 Mart., 14 Sept.
 ETED. 3 Febr., 4 Apr., 14 Sept.
 FAGARAȘ. Joi după Rusalii 9—10 Sept., 6—7 Dec.
 FAGET. 19 Ian., 21 Febr., 4 Apr., 20 Mai, 12 Iul., 28
 Aug., 8 Nov., 19 Dec.
 FĂRKAȘLACA. 8 Mai, 19 Aug., 12 Nov.
 FELDIOARA. 26 Mart., 14 Dec.
 FRATA. 27 Aug., 19 Nov. (fără târg de vite)
 FERIHÁZ. 20 Febr., 7 Iunie, 2 Oct.
 GAI. 1 Mai, 7 Nov.
 GATAIA. 20 Ian., 20 Apr., 20 Iul., 20 Oct.
 GEACA. 6 Iul. (fără târg de vite).
 GEOAGIUL DE JOS. 5 Mai, 5 Sept., 30 Dec.
 GHEORGHIU. DITRO. 3 Febr., 1 Mai, 17 Iul., 25 Nov.
 GHERLA. 3—5 Febr., 29—30 Apr. 1 Mai, 23—25 Iulie, 26—
 28 Octombre.
 GERNESIG. 14 Ian., 15 Mai, 16 Aug., 19 Nov.
 GHIALAVUTA (c. Turda) 25 Ian., 12 Iun., 25 Nov.
 GHIRIȘ. (c. Turda-A.) 3 Febr., 8 Iul., 21 Oct.
 GILĂU. 20 Apr., 24 Iul., 11 Dec.
 GIULA. 25 Ian. In săpt. înainte de 9 Iulie și 26 Aug. tot
 deuna de Mercuri pînă Duminecă.
 GRADIȘTE. 24 Apr., 20 Oct.
 GRIND. (c. T.-Arieș) 26 Iun, 6 Oct.
 GURAOHUT. (c. Arad) 11 Mai, 17 Aug.

GARTENBRUNN. 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
 HALMAGIU. 27 Febr., 3 Apr., 17 Iul., 25 Sept., 18 Dec.
 HAȘFALAU. (c. Tarnava-mare) 28 Mart., 2 Dec.
 AHTEG. 14 Febr., 27 Aug.
 HIDA. 6 Apr., 26 Sept.
 HADAD. 27 Febr., 24 Apr., 12 Iun., 10 Iul., 9 Oct., 20 Dec.
 OHMOLIȚ. (c. Tor.) 18 Aug.
 HUEDIN. 25 Ian., 23 Febr., 6 Apr., 25 Mai, 26 Iul., 21 Sept., 25 Nov., 21 Dec.
 HUNDRUBECHIU. 18 Nov.
 HALMAȘUL-LAPUȘULUI. 25 Mart., 6 Dec.
 HODOȘ. 28 Ian., 1 Apr., 21 Sept.
 HUNEDOARA. 20 Mart., 20 Mai, 11 Iul., 13 Nov.
 HUEDIN. 11 Ian., Marți la lăsatul de carne, înainte de Paști și de Rusaliile cat. 12 Iul., 7 Sept., 11 Nov. Marți înainte de crăciun.
 HUST. 2-a săpt. din Mart. a 3-a din Iulie și oct. Luni și Marti. La ispas s. Mărie și Arhageli.
 HOMOLIT. 5 August. z
 HODMEZÖVÁSÁRHELY. 6 Martie, 2 Iul., 3 Oct.
 IAMUL-MARE. (c. Timiș) 18 Apr., 5 Sept.
 IARA. 1 Mai, 3 Oct.
 IARCOVAȚ. (c. Toront.) 3 Apr., 22 Iun., 25 Oct.
 IASENOVA. 21 Mai, 11 Oct.
 IABLANIȚA. In Marția primă din Mai, Sept. și Dec.
 IBAOFALÁN. 27 Ian., 26 Marn., 21 Mai, 5 Iulie, 21 Sept., 20 Noembre.
 IERMATA. 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
 IERNUT. 10 IAN., 22 Mart., 2 Iul., 4 Nov.
 IDVOR. 3 Mai, 23 Sept.
 IGHIU. 28 Mai, 26 Oct. (înainte 6 zile țirg de vite).
 ILIA. 19 Ian., 7 Apr., 31 Mai, 7 Iulie, 28 Aug. 10 Oct.
 ILEANDA. 10 Febr., 2 Mai, 16 Oct.
 JIBAU. 13—14 Febr., 4—5 Mai, 10—11 Iulie, 10—11 Oct. și 17—18 Dec.
 ILIESFALAU in Secuime 18 Apr., 25 Aug., 28 Dec.
 JIMBOLEA (atzfela) 26 Mart., 29 Iun., 8 Sept., 11 Nov.
 JIMBORUL-MARE. (c. Cojocna) 20 Ian., 13 Apr., 1 Iunie, 27 Aug., 22 Nov.
 IUCUL DE IOS. 20 Mai, 4 Sept., 1—3 Mai țirg de oi.
 KÉKES. 6 Apr., 30 Oct.
 KECSKEMÉT. 25 Febr., 23 Apr., 22 Iul., 9 Sept., 12 Nov..
 KÖ-BOLDOGFALVA. Joi după Paști 30 Dec.
 KÓTEGYÁN (Bihor) 10 Ian., 10 Iul.
 LAPUȘUL-ROMONESC. 14 Ian., 6 Apr., 26 Iun., 27 Sept.

LAPUSUL-UNG. 19 Ian., 14 Mai., 7 Iulie, 27 Sept.
LECHNIȚA. 1 Mart., 25 Apr., 1 Iun., 21 Sept.
LIPOVA. 6 Mai, 2 Aug., 21 Sept., 21 Nov.
LIEBLING (c. Timiș) 10 Mai, 7 Sept.
LUDOȘ. (Muraș) 4 Mai, 4 Oct.
LUGOȘ. 5 Febr., 10 Mai, 2 Iul., 21 Oct.
LUPȘA. 13 an., 3 Mai, 18 Sept.
LENCA. 12 Apr., 8 Sept.

MACAN. 27 Mart., 23 Iun., 19 Aug., 19 Nov.
MACFALĂU. 2 Ian., 24 Aprile, 24 Iun., 9 Sept.
MADA. 3 Apr., 14 Mai, 14 Iul., 18 Aug., 4 Dec.
MAGHERUȘ. 6 Febr., 10 Apr., 5 Aug., 15 Nov.
MALENCRAV. 13 Iun.
MÂNARADE. 7 Iun., 28 Oct.
MÂNĂȘTURUL-CLUJULUI. 5 Mai, 29—30 Apr., tîrg de vite
14 Mai tîrg de oi.

MARCOD. (c. M—T.) 1 Aprilie, 17 Sept.
MARPOD. (c. Sibiiu) 7 Ian., 1 Nov.
MEDIAȘ. 4 Mart., 13 Iul., 23 Sept., 30 Nov.
MÂNĂȘTURUL-UNG. 6 Mart., 16 Iun., 7 Aug., 29 Oct.
MEZŐ-TUR. 18 Apr., 19 Iulie, 19 Oct., 19 Dec.
MAROS-KECSE. 14 Mai, 14 Iun., 19 Aug.
MAROS-CÉCS. 19 Iun.
MEHADIA. 22 Ian., 6 Apr., 16 Iul., 16 Oct.
MELINȚA. (Toront.) 3 Mai, 27 Aug., 7 Nov.
MIERCUREA. 24 Febr., 27 Iun., 11 Nov.
MICASASA. 28 Ian., 20 Mai, 13 Oct. (fără tîrg de vite.)
MERGHINDEAL. 25 Aug.
MERTIDORF. (c. Timiș) 20 Apr., 10 Aug.
MAHEȘ. (pe Campie) 24 Ian., 30 Mai, 3 Aug.
MOCIU. 3—5 Ian., 4 Apr., 20 Mai, 17 Aug.
MODOȘ. (Tor.) 25 Mart. 29 Iun., 20 Aug., 26 Oct.
MOCRIN. 14 Febr., 20 Mai, 12 Aug.
MONOR. (c. Bistr.-Năsăud) 31 Mai, 27 Sept.
MOLDOVA-NOUĂ. 5 Mai, 24 Iun.
MOLDOVA-VECHE. 21 Apr., 27 Aug.
MORAVIȚA. (c. Timiș) 1 Apr., 1 Oct.
MORIȚFELD. 21 Mart., 9 Mai, 15 Aug., 7 Nov.
MOȘNA. (c. Tirnava mare) 24 Apr.
MURĂȘ-OȘORHEIN. 17 Ian., 1 Apr., 14 Iun., 4 Sept., 11 Nov.
MRAMORAC. 16 Mart., 19 Oct.
MUNCACIU. 10 Apr., Rusalii, 16 Aug., 4 Nov., 24 Dec.
MEZŐ-TELEGD. (c. Bihor) 3 Apr. și Miercuri în săpt.
primă din Dec.

NADLAC. Simbătă în săpt., în cari cad zile de 13 April
și 16 Sept. Simbătă după Boboteara cat. în a 2-a din
Iulie n.

NADEȘUL-SĂSESC. 5 Febr., 28 Apr., 31 Oct.

NASAUD. 27 Mai, 1 Sept., 8 Nov.

NIMIGEA-UNG. 15 Ian., 4 Mai, 14 Aug. și 13 Nov.

NIŢKIDORF. (c. Timiș) 23 Mai, 7 Aug.

NOCHRICH 3 Febr., 21 Mai, 7 Aug.

ÖBESSENYÓ. (c. Toron.) 16 Mai, 15 Oct.

OCLAND-HOMORODULUI. 28 Apr., 27 Oct.

OCNA-SIBIIULUI. 1 Apr., 6 Aug., 20 Dec.

ODORHEIN. 17—18 Mart., 14—15 Iun., 4—5 Oct., 21—22
Decembre.

OLPRET. 2 Ian., 5 Apr., 20 Mai, 1 Aug., 10 Oct.

ORADEA-MARE. 12 Mart., 25 Iun., 10 Sept., 10 Dec.

ORAȘTIE. 14 Mart., 4 Iun., 4 Oct., 6 Dec.

ORAVIȚA. 25 Mart., 25 Iul.

ORLAT. 24 Mart., 24 Iul. (în aceeași zi tîrg de vite și mărf.)

ÖRMENIȘUL-DE-CAMP. 18 Ian., 6 Mai, 6 Iul., 18 Dec.

ORȘOVA. 1 Mai, 17 Sept.

ORTIFALU. 24 Apr., 8 Sept.

OZORA (Uzdin) 29 Mart. 28 Iun., 11 Oct.

PANCIOVA. 22 Apr., 15 Iul., 23 Sept.

PANTICEN. 24 Iun., 10 Sept.

PANCOTA. Duminecă în 3 Mai, 1 Aug. și 15 Oct. st. n.
dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci în Du-
minecă premergătoare.

PARAID. 19 Mart., 26 Iul., 15 Oct., 17 Dec.

PAULIȘ. 6 Mai, 1 Oct.

PECICA-ROMÂNĂ. Duminecă înainte de 2 Febr., n. Dumī-
necă înainte de 27 Iunie. 2.

PECICA-MAGHIARĂ. Dum. înainte de 9 Mai, 14 Sept.

PERIAMOȘ. 24 Apr., 15 Iun., 24 Sept.

PERLAS. 27 Iun., 9 Nov.

PANCOTA. Duminecă în 3 Mai, 1 Aug., și 15 Oct. st.

PANCIOVA. 22 Apr., 15 Iulie, 23 Sept.

PANTICEN. 24 Iunie, 10 Septembre.

n. dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci în
Duminecă premergătoare.

PARAID. 19 Martie, 26 Iulie, 15 Oct., 17 Decembre.

PAULIȘ. 6 Mai, 1 Octombre.

PECICA-ROMÂNĂ. Duminecă înainte de 2 Februarie, n. Du-
minecă înainte de 27 Iunie n.

PECICA-MAGHIARĂ. Duminecă înainte de 9 Mai, 14 Sept.

PERIAMOȘ. 24 Aprilie, 15 Iunie, 24 Septembre.

PERLAS. 27 Iunie, 9 Noembrie.

PETROJENI. 13—14 Mai, 13—14 Octombrie, (tîrg de vite
și mărfuri).

POIANA-SIBIULUI. 13 Iulie, 21 Septembrie.

PORUMBACUL-INC. 14 Aprilie, 1 Septembrie.

PREJMER. 3 Februarie, 6 August.

PROȘTEA-MARE. 1 Februarie, 13 Iunie.

PETRIȘ. 24 Februarie, 11 Iunie, 20 Iulie, 23 Decembrie.

POIANA-SĂRATĂ. 21 Mart., 7 Mai, 2 Iulie, 13 Oct.

RACOȘUL LE JOS. (c. Tirn-m.) 24 Aprilie, 24 Iun., 21 Sept.

RAȘNOV. 25 Ianuarie, 11 Iulie.

RICHIȘDORF. (c. Tirn-m.) 15 Noembrie.

RECAȘ. 23 Februarie, 23 Iunie, 31 Octombrie.

REGHINUL SASESC. 19 Febr., 12 Mai, 10 August, 23 Oc-
tombrie (Tîrgul mare de cai).

REMETEA. 10 Iulie.

REȘINAR. 1 Mart., (tîrg de vite), 16 Nov. (tîrg de mărfuri).

RADNA. Vineri înainte de Joia verde și înainte de 6 Oct.

RADNOTH. Luni cu 2 săptămîni înainte de Floriile cat.
19 Iunie, 22 Oct., 28 Decembrie.

RODNA-VECHE. 10 Feb., 21 Apr., 16 Iunie, 23 Iunie, 13
Octombrie, 28 Noembrie.

REȘIȚA-MOBTANĂ. Duminică înainte de Florii. Aug. sft.
Măria, Sept., s. f. Mihai, Vineri după această sărbătoare.

RETEAG. 7 Mai, 11 Iulie, 28 Septembrie, (înainte 2 zile
tîrg de vite).

SĂBAD. 4 Aprilie, 24 Septembrie.

SACUL. Luni înainte de Joia verde și Luni după 19 Oct.

SALAȘUL-DE-SUS. 23 Apr., 29 Septembrie.

SAMBATA DE JOS. 11 Apr., 29 Septembrie.

SAN-MICLAUȘ. 5—6 Apr., 5—6 Iulie, 25—26 Octombrie.

SAN-MARIA. 25 Martie, 8 Septembrie.

SĂNGEORGIIUL-SASESC. 10 Ian., 25 Apr., 19 Iul., 19 Oct.

SAN-PAUL. 26 Martie, 8 Septembrie.

SAN-MARTINUL HOMORODULUI. 1 Febr., 3 Mai, 19 Aug.

SARCIA. 27 Aprilie, 10 Aug., 29 Oct.

SEBEȘUL SASESC. 16 Ian., 24 Mart., 11 Apr., 17 Mai,
28 Iulie, 11 August.

ȘARPATAC. 26 Aprilie.

SĂRMAȘUL-MARE. 6 Ian., 6 Aprilie, 26 Septembrie.

SEGHEDIN. 17 Feb., 56 Mai, 31 Iulie, 10 Oct., 30 Nov.

SAN-MĂRTINUL HOMORODULUI. 1 Febr., 3 Mai, 19 Aug.

SĂNGEORGIIUL-SASESC. 10 Ian., 25 Apr., 19 Iul., 19 Oct.

SAN-PAUL. 26 Mart., 8. Sept.

SARCIA. 27 Apr., 10 Aug., 29 Oct.

SEBEȘUL-SĂSESC. 16 Ian., 24 Mart., 11 Apr., 17 Mai, 28 Iul., 11 Aug.

ȘARPATAC. 26 Aprilie.

ȘARMAȘUL-MARE. 6 Ian., 6 Apr., 26 Sept.

SEGHEDIN. 17 Febr., 5 Mai, 31 Iul., 10 Oct., 30 Nov.

ȘEICA-MARE. Cu o săpt. înainte de Rusalii cat., 27 Nov.

SELIȘTE. 1 Iunie, 24 Sept.

SEPȘI-SANGEORGIU. 11 Apr., 13 Iul., 26 Sept.

SIBIU. 20 Apr., 3 Mai, 14 Sept., înainte de acest termini
7 zile fîr de vite.

SEIUL-MARE. 17 Sept.

SASCA-MONTANA. 20 Aprilie, 23 Iun., 2 Sept.

SECENI. 9 Apr., 29 Mai, 6 Oct.

SATUL-NOU. 8 Iunie, 2 Aug.

SOLNOC. 11 Februarie, 5 Mai, 27 Aug., 27 Oct.

SIGHETUL-MARMAȚIEI. Săpt. 1 din post. Lunia Rusa-
liilor, 16 Iul., 22 Aug., 3 Oct., 5 Dec.

SIGHIȘOARA. 16 Mart., 24 Iun., 4 Nov.

ȘILINGIA. Duminică după 13 Mai, 23 Sept., 30 Nov.

SILVAȘUL-DE-JOS. 7 Ian., 7 Mart., 21 Iun., 11 Sept.

ȘIMAND. 13 Feb., 13 Mai, în Dumineca din 13 Sept.

ȘIMLEUL-SILVANIEI. 9 Mart., 25 Mai, 7 Sept., 7 Dec.

ȘINCA-VECHE. 29—30 April, 24—25 Oct.

SOBORȘIN. 1 Feb., 30 April, 5 Aug., 20 Nov.

ȘOMCHEREC. 20 Ianuarie, 10 Iunie.

ȘOMCUTA-MARE. Mercuria și Joia după 6 Mart., 28 Mai,
2 Aug., 25 Oct.

ȘOMORTIN. 10 Apr., 23 Oct.

SUPURUL-DE-JOS. Joi după Întîmpinarea Domnului, după
1. Petru, după 1. Mihai, cat. și săpt. primă din postul
Crăciunului cat.

ȘOROȘTIN. 20 Iunie.

SANGEORGIU (c. Torontal). 15 Apr., 15 Sept.

SĂNT-ANA. Luni înainte de 20 Ian., 12 Iul., 27 Oct.

SALONTA. 2 Febr., 2 Apr., 2 Aug., 29 Oct.

SARVAȘ. 11 Febr., 11 Iun., 6 Oct., 8 Dec.

SEMLAC. Luni cu 2 săpt. înainte de sf. Petru, Luni înainte
de 3 Oct.

SENTEȘ. 20 Ian., 11 Apr., 9 Iunie, 9 Sept.

ȘAG. 2 Mai, 2 Aug., 8 Sept., 24 Oct.

SEPRCUȘ. Duminică înainte de 18 Apr. și 7 Nov.

ȘEITIN. Simbătă înainte de 24 Mart., 28 Oct.

ȘIRIA. Simbătă, săpt. 3 din postul mare, Simbătă după 29
Mai înainte de Schimbarea la față, în săpt. 1. a pos-
tului de Crăciun

SABADCA. 3 Mai, 27 Aug., 15 Oct.
 TAȘNAD. 3 Febr., 30 Mart., 27 Apr., 23 Iunie, 31 Aug.,
 5 Oct., 2 Nov.
 TEACA. 17 Ian., 23 Mart., 10 Apr., 12 Iunie, 21 Oct.
 TEIUȘ. 20 Febr., 24—27 Aug., 4—7 Nov.
 TIMIȘOARA. 19 aMrt., 1 Iunie, 15 Aug., 29 Sept., 18 Dec.
 TINCA. Luni înainte 4 săpt. din lunile Mart., Iun., Sept.
 și Dec. cal. n.
 TORDA-SZENT-LÁSZLO. 14 Apr., 25 Oct.
 TAUT. 19 Iunie, 23 Dec.
 TITEL. 25 Mart., 8 Aug., 7 Oct.
 TOCAI. 24 Mart., 23 Iunie, 22 Sept., 27 Oct., 22 Dec.
 TORNEA. 26 Febr.
 TOPLIȚA. 18 Apr., 13 Iunie, 24 Aug., 20 Nov.
 TEREGOVA. 19 Ian., Vineri după Paști, 6 Iulie și Vineri
 înainte de sf. Dimitrie st. n.
 TRASCAU. 30 Apr., 20 Sept.
 UGRA. 28 Martie.
 UIOARA. 29 Mart., 26 Iulie.
 UZON. 8 Mart., 17 Mai, 29 Nov.
 UZDIN. 28 Aprilie, 30 Aug.
 VAJDAHÁZA. 9 Martie, 8.
 VAJDA-RECEA. 5 Ian., 8 Martie, 19 Iulie.
 VALCELE. 4 August.
 VENETIA-DE-JOS. 16 Febr., 23 Iunie, 10 Sept.
 VĂRSEȚ. Dum. înainte de 2 Febr., st. n., înainte de Florii
 prim. Dum. în Aug., ultima din Oct.
 VINGA. Dum. înainte de Înălțarea Domnului.
 VINȚUL-DE-JOS. 11 Iun., 12 Nov.
 VINȚUL-DE-SUS. 3 Mart., 23 Mai, 7 Aug., 3 Nov.
 VIȘTEA-DE-JOS. 22 Mart., 12 Aug.
 VOILA. 20 Apr., 3 Aug.
 VOITEC. 18 Apr., 19 Aug.
 VADAS. Dum. 2-a din Oct., 7 Apr., 24 Iun.
 VĂRȘAND. 13 Oct.
 VALEA-MARE. Inainte de Paști și 1 Oct.
 VĂRȘANI. 19 Sept.
 VRANI. 13 Mart., 28 Iunie, 25 Oct.
 VAȘCAU. În Vinerea primă din lunile Febr., Apr., Iun.,
 Aug., Oct., Dec.
 VEREȘPATAK. (Rosia). În săpt. ult. din Martie și în săpt.
 a 2-a din Oct. totdeauna Vineri și Simb.
 VERMEȘ. 8 Mai, 11 Oct.
 VARADIA. 22 Apr., 2 Sept.
 ZABOLA. 10 Febr., 16 Iunie, 22 Sept., 17 Nov.

ZAM. 1 Ian., 28 Mart., 21 Mai, 8 Iulie, 29 Aug., 14 Sept.,
30 Nov.

ZARAND Duminică din postul mare, Rusalii, înainte de
S. Marie și de s. Nicolae.

ZALAU. Joia primă din Martie, Iulie, Sept., Dec. st. n.

ZERINDUL-MARE 1 Iun., 19 Aug.

ZARNEȘTI. 22 Apr., 7 Sept.

ZE'LEACA 17 Mai, 23 Aug.

ZLAGNA. 16 Febr., 3 Ian., 17 Aug.

ZORLEŢUL-MARE. Dum. Florilor, 11 Iulie și 24 Oct.

ZOMBOR. Duminică înainte de 2 Apr., 28 Iul. și 5 Oct.

ZOMBOLYA. 6 Martie, 10 Iunie, 8 Sept., 11 Nov.

ZICHYFALVA 4 Aprilie, 15 Oct.

Cât pământ cultivă monarhia noastră.

— Socotit în hectare. —

	Ungaria	Austria
Grâu — — —	3,588.088 hect.	1,057,909 hect.
Săcară — — —	1,131.118 „	1,836.471 „
Mestecat — — —	143.308 „	— „
Grăunțe — — —	1,084.884 „	1,216.077 „
Ovăș — — —	1,082.256 „	1,832.407 „
Cucuruz — — —	2,586.843 „	329.323 „
Fasole bob — — —	48.565 „	273.196 „
Cartofi — — —	598.442 „	1,137.144 „
Napi — — —	252.281 „	310.450 „
Trifoi — — —	498.732 „	941.652 „
Diverse — — —	3,196.886 „	1,720.357 „
Pășune — — —	6.141.422 „	7,127.300 „
Neproducător — — —	2.277.591 „	1,712.000 „
Lacuri — — —	83.000 „	106.445 „
Păduri — — —	9,021.850 „	9,777.934 „
Vii — — —	325.997 „	242.063 „
Grădini — — —	412.284 „	371.242 „

Laolaltă : 32,473.148 hect. 30,000.980 hect.

Notă. Un hectar are 1 jug. și 1180 stânjini pătrați catastrali. Un ar are 100 metrii pătrați. Un hectar 100 ar.

Marca de fabrică.

SPIRT GALLIC

(FRANZBRANTWEIN)

al doctorului Vértés,

este la întrebuintare cel mai cu efect ca cea mai bună fricțiune alinătoare de podagră, reumatism, răceli, dureri în toate membrele, dureri de cap, dinți și la paralizări, serinteli, dureri interioare, precum, cîrcei în stomac, tot felul de indispozițiuni, un plăcut mijloc recoritor pe drum ș. a. Din singurul efect al acestui vinars în diferitele casuri de boală, în urma căreia și găsește o așa răspîndită întrebuintare ca adevărat remediu popular ca nici un altul, se explică neîntrerupta urcare simpatică a acestui vinars: este încă luat în seamă, că numai spirtul doctorului Vértés are efectul susnumit și să se păzească de contrafaceri fără efect. Veritabil numai cu marca de fabrică alăturată.

1 sticlă 1.20 și 2.40 coroane, 1 sticlă de probă 36 fileri.

Pentru cîștigare mai ușoară a acestui mijloc casnic, dacă se comandă 3 sticle duple, 6 sticle simple sau 20 sticle de probă, se va computa 7 cor. 20 fil., ambalagiul gratis și pachetul se va espeda prin toată Austria, Ungaria și Germania franco prin:

Ludovic Vértés, farmacia »La Vultur« în Lugoj, partea nemțească Nr. 305, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1879.

li-e rușine

pentru că de fața ei, de altfel drăguță, li este de mai mult timp scîrbă, și a aflat numai de curînd posibilitatea de a putea depărta necurătențiile pielii prin în genere cunoscuta

Pomadă Lugoșană de față din apot. Vértés.

Acesta este cel mai bun mijloc pentru delăturarea repede a scîrbăciunilor: pete, bureți, coji de piele, sgrăbunțe, precum și în contra tuturor necurătențiilor. 1 doză 1 cor. 20 fil. = 1.80 lei și o doză per 2 și 4 cor. = 3 și 6 lei. La trimiterea înainte de 4 cor. 65 fil. se expediază franco o doză mare

prin Ludovic Vértés, farmacist »La Vultur« în Lugoj Nr. 305.

O
mîsteață
frumösă

și o barbă tare și făloasă se poate căpă'a numai prin întrebuintarea de

Pomada de barbă Dr. Heuffel.

Acest mijloc este de tot nescricăcios pentru piele, ba prin folosirea și efectul excelent capătă și tinerii o barbă plină și mîstețe frumoase o jum. doză 2 cor. 50 fil. 1 doză 4 cor. = 6 lei. — La trimiterea înainte de 4 cor. 65 fil. = 6.50 lei, se expediază 1 doză franco

Veste bună

pentru

OPTICOSI

bolnavi de piept

astmatici

scrofuloși

bolnavi de plămâni

anemici

săraci de sânge.

În stârșit s'a aflat un mijloc, care bolnavilor amintiți le aduce mult dorită ușurare și vindecare a boalei lor, în

Sirupul de fier calcaros

al farmacistului **Vértes.**

Acesta s'a adeverit deja splendid la sute de mii de bolnavi și de aceea cei mai distinși profesori și medici îl recomandă și aplică ca mijlocul cel mai eficient la boalele amintite mai sus, precum și la: tuse măgarească, rachitis (boală englezească) slăbiciune, boale femeiești precum și la stări de slăbiciune și de eșofare de tot felul.

Prin conținutul său de fier și fosfat de var ușor mistuibil, sirupul de fier calcaros al farm. Vértes e de cel mai mare avantaj, adesea chiar de efect surprinzător pentru formarea și dregera sângelui la toți cari sufer de boalele amintite, la persoane slabe, reconvalescente, macre. El potențează întreaga activitatea vitală, întărește întreg organismul contribuie la formarea de oase puternice, bolnavii capătă poftă de mâncare, somn liniștit, se domolește tusa, se desface flegma, dispar sudorile de noapte și oboseala generală, bolnavii se simțesc mai vioi, mai tari și capătă față veselă. În același timp contribuie la creșterea greutateii corpului. deci e un mijloc excelent contra slăbiciunii (macrasitate).

Din cauza gustului și mirosului său plăcut sirupul de fier calcaros al farm. Vértes îl iau bucuroși și cei mai întrecuți derbedei, chiar și copii. La copii scrofuloși, la cei ce au rămas înapoi în creștere și sunt de constituție slabă, bolnăvicioși, urmează o îmbunătățire rapidă a stării generale și delăturarea aparițiilor bolnăvicioase. La fete tinere în periodul dezvoltării precum și la femei în etatea critică, la menstruații neregulate, s'au ajuns rezultate eminente.

E cu mult mai ușor mistuibil și se ia mai cu plăcere decât oleul de ficat de pește, de aceea se iac predilecție în locul acestuia.

1 sticlă, ce ajunge timp mai mult, 2 cor. 50 fil., trimiso prin poștă franco 3 cor. 50 fil., 4 sticle, de comun trebuincioase pentru o cură, franco 10 cor. — Singur veritabil se află la producentul:

L. VÉRTES, farmacia vulturului, Lugos, 305.

Ludovic Vértés, farmacia «La Vulturul», Lugoj, partea nemțească, Nr. 305, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Pilule CuO

farm. —
Vértés

mijloc probat deja în nenumărate rinduri în contra *limbricului cordelat*, de un efect sigur cu desăvârșire și care față cu alte mijloace în contra limbricului mai are și favorul, că pacientul nu este de fel obosit și slăbit, nici nu-și ruinează stomacul, cum se întâmplă a-roape cu toate mijloacele. Ba din contră acest leac întărește mistui ea și poate fi luat și de copii fără nici o stricăciune. Dar nu strică nici în

zu că nu se află limbric. Limbricul ese cu cap cu tot astfel și nu mai este posibil, ca să se desvoalte din nou.

De unde cunoaștem noi că cine-va are limbric cordelat? O cunoaștem aceasta din faptul, că cel care se simte tare rău, are colică, zgârciuri (spazmuri) de stomac, vomează și are simțiri neplăcute în timpul întreg, ca și când i s'ar urca ceva ca un nod până sus la gât, simte accese de amețire, anemie, lipsă de ațelt și câte odată foame prea mare, este abătut și nu are poftă de muncă, aruncă multă flegmă și scuipat, răgăie acrușă, simte o mișcare în corp, nu mistuie și se simte abătut etc. Ca semne externe sunt a se aminti: Cearcăne vinete la ochi, o albeață curioasă în retina ochilor, culoare palidă în față, limbă necurată, slăbirea corpului. — 1 doză Pilule CuO a se trimite prețul anticipative, iar 7 cor. 65 lil. (= 10 lei) franco

La comandă Vă rugăm a comunica și etatea.

Mijloc **ASUDAREI** și mâncărimei de piele, de Dr. Scott. Cu efect sigur la asudarea picioarelor, mânilor și subșuorilor, precum și la ori ce fel de mâncărime. 1 doză 3 cor. = 4 lei

extract **SARSAPARILLA** Mijloc excelent pentru curățirea sângelui în cazuri de sifilis, po- tagră, gușă, la scrofule, tuberculoză, la boale de piele învechite și în me peste tot felul de boale ce-și au temeiul în sângele stricat. O sticlă 2 coroane (3 lei) și 4 cor. = 6 lei.

Mijloc **EPILPSIEI** (fras). leșinării, durerilor de nervi și isterice ale mamelor se folosește cu cel mai bun succes. — O doză 5 cor. 60 lil. La trimiterea înainte a sumei de 6 cor. = 10 lei se expediază franco.

La comanda postale sub 10 cor. se scotesc pentru epistola de fracht (declarațiune) și impachetare 40 lil. De la 10 cor. în sus la un pachet postal de 5 kilo impachetarea este gratuită și se transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. Mai puțin de 2 cor nu se trimite.

Comandele se efectuează numai după primirea banilor.

Ludovic Vértés, farmacia »La Vultur« în Lugoj, partea nemțească, Nr. 305, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Hydropia (ruptură de apă) și urmările ei: gălbănirea ș. a. se curează grabnic prin **Hydropin**. 1 sticlă 2 cor 50 fil. ... 3.50 lei.

Vorburile **Stomac**, cum sunt: lipsa de apetit, mistuirea rea, ca de cărceii și peste tot greutatea și slăbiciunile stomacului se delăturează repede și sigur prin **Esența pentru stomac** a farmaciei Vértés după ordinațiunea drului Heuffel. O sticlă 2 cor. 50 fil. = 3 lei 50 bani.

Năsip și peatră în beșică și catarul țevei și beșiceii. Pentru alinarea și delăturarea acestui morb dureros s'a constatat de cel mai bun mijloc **Diuretin**. O cutie 3 cor. 60 fil. = 5 lei.

Apă de **Ochi** Br. Brukenenthal. Are efect sigur în privința conservării și recăștigării vederii. O sticlă 1 cor. 20 fil. și 2 cor. = 3 lei.

Pilule depurative ale farm. Vértés, laxativul cel mai avantajos, plin de efect, și pe lângă aceea cu totul nestricăcios. Pentru efectul lor excelent a devenit deja în cercurile cele mai extinse ca un mijloc de casă neapărat de lipsă. Aceste pilule, la dorință, se capătă zacharicate sau nezacharicate. Una cutie 42 fil., 8 cutii 2 cor. 10 fil. La trimiterea 2 cor. 40 fil. = 3 lei anticipative se trimite o cutie mare franco. La trimiterea 9 cor. (în loc de 12 cor. 60 fil.) 6 cutii mari franco.

Tusa, răgușeala, durerile de pept și grumaz, troacna, influența tusa măgărească, catarul, organele respirațiunii se vindec, repede și sigur prin **Sucul de ierburi banatice**.

Acest suc pregătit din ierburile cele mai vindecătoare și aromatice ale alpiilor din Ungaria de mează-zi, este un mijloc excelent contra tuturor inflamațiunilor pielei băloase. Pentru gustul lui plăcut și copii îl iau foarte bucuroși.

Prețul unei sticle pentru adulți și copii dela 10 ani în sus 2 cor. = 3 lei. Prețul unei sticle pentru prunci mai mici de 10 ani 1 cor. 20 fil. = 2 lei.

La morburile cerbicoase, îndelungate, cura o înaintează thea de ierburi banatice. O cutie 1 cor. = 2 lei.

Oleu Urechi de Dr. Brown, la dureri reumatice și sunatul urechilor la asurzire este cel mai excelent mijloc. O sticlă 3 cor. 60 fil. La trimiterea înainte de 4 cor. = 5 lei se expediază frco.

Unsoare de casă din Lugoj. Mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sunt: bube, umflături ș. a. O cutie 1 cor. = 1.80 lei.

Mijloc contra **Urinărei în pat**. Medicament probat cu efect repede și sigur. O cutie 7 cor. = 10 lei.

La comenzi postate sub 10 cor. se socotesc pentru epistole de fracht (de expedițiune) și împachetare 10 fil. Dela 10 cor. în sus la un pachet poștal de 5 kilo împachetarea este gratuită și se transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. Mai puțin de 2 cor. nu se trimite.

La expoziția din urmă în Roma, Ostende, Londra și Paris distins cu medalia de aur cruce de onoare și diplomă de onoare.

nu mai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, farmacia «La Vulturul» în Lugoj, partea nemțească, Nr. 305, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Tripper sculământ Injecție vegetală și Capsule vegetale.

de ori ce specie, se vindecă sigur și repede cu medicamentul lui Dr. Hill
1 Flacon Injecție vegetală de Dr. Hill pentru oameni, fluiditate, 2 cor. 50 fil. = 3 lei 50 bani.

1 Flacon Injecție vegetală de Dr. Hill pentru dame, pulverisat, 2 cor. 50 fil. = 3 lei 50 bani.

1 Flacon Capsule vegetale de Dr. Hill 3 cor 20 fil. = 4 lei.

La trimiterea înainte de 3 cor. 60 fil., = 5 lei, 1 flacon se trimite franco.

In contra
impotenței
infertilități, palidități, lipsei de sânge, slăbirei puterii, sgârciurilor histerice onaniei, slăbirei nervilor ca și în genere contra ori și ce specie de slăbiciuni, este cel mai bun și cu efect medicament.

praf întăritor
de Dr. Hill.

1 cutie 5 cor. 60 fil., o cutie dublă 10 cor. La trimiterea înainte de 6, resp. 10 cor. = 12 lei, expedareasa face fraco. — Depozit principal la Ludovic Vértés, apoteca la „Vultur“ Lugoj, Banat, 305.

Beția.

Cine vrea să se mântui de această patimă rușinoasă, să întrebuițeze remediul contra beției care în cele mai multe cazuri cu succes strălucit s'a dovedit și pe baza receptului medical în Apoteca «La Vultur» în Lugoj nr. 305, s'a gătit. 1 cutie 5 cor. 1 cutie dublă, care se recere la patima cerbicoasă, 8 cor. 80 fil. = 8 Mărci = 10 franci

Remediul d-tale în contra beției a făcut minune! Bărbatul respectiv s'a vindecat total de beție, și este treaz și diligent, aceasta o putem mulțami numai d-tale. Dumnezeu să ți-o răsplătească.

Franz Havlovic, Kuciza

Mă grăbesc a vă mulțami pentru remediul în contra beției trimis, bărbatul meu nu bea de 3 luni rachiou și eu sunt fericită.

Elise Unterlehrer, Bleiberg.

Remediul d-tale în contra beției a avut succes miraculos la un bețiv, vă rog încă o cutie pentru un alt individ.

August Berger, Gaia.

Pentru remediul contra beției donat mie, îți exprim cea mai profundă mulțumire, aceasta m'a vindecat de beție; încă odată vă mulțamesc și vă rog a-mi trimite o cutie mică pentru un amic.

George Rantimiroff, Varna.

Vă rugăm a-mi trimite o sticlă din remediul în contra beției, a-și voi să mântui pe un bărbat de patima beției. Înainte de 3 ani m'am mântuit pe mine de această patimă imorală și de atunci nu mai beau.

Mathias Hauswirth, Rausenbruck.

Îți exprim mulțumita pentru remediul în contra beției trimis mie.

Franz Burian, Id bitz.

Farmacia lui Iosef Schneider în **REȘITA**, Piața-principală 582.

Peste un milion de fete și femei datoresc **POMADEI** lui **SCHNEIDER** că au dispărut de pe față, mâni, grumazi și alte părți ale corpului alunițele, petele roșii, gălbue, sbirciturile, mitesseri, petele de ficat, sgrăbințele, bubițele, roseața nasului și tot felul de necurățenii.

Comandele **rezolvă discret și direct dela fabrică.** Cel-ce numai o singură încercare face cu pomada lui **SCHNEIDER** acela se va convinge în scurtă vremea despre efectul admirabil al aceleia. Nume-roase scrisori de recunoștință ne stau la dispoziție.

Este cu desvirsire inofensiv și nu conține unsoare; nu face față lucitoare ca alta pomada.

Cu deservire in-
ofensiv.

Copii autentice de ale cătorva
scrisori originale:

O subretă din Viena scrie : D-le farmacist ! Te rog trimite-mi cu întoarcerea poștei încă 3 duzine de pomadă și săpun deal lui **SCHNEIDER** ; Căci eu fac din aceste aici mai mare câștig de cât mi-e plata anuală, deoarece domnișoara Contesă cumpără dela mine atât pomada cât și săpunul pentru parale bune ; și apoi face cadouri cu ele pietenelor sale, ieri seara a fost aici și fata Excelenței Sale cerând 3 borcănele de pomadă.

Sotia unui proprietar de pământ din Prag scrie : De-când întrebuițez eu și fata mea pomada **SCHNEIDER**, de atunci amândoaă vă datorăm cu cea mai profundă mulțumită. Vă rog a-mi trimite îndată 12 borcănele, ca să pot da din ele și cunoscutelor mele.

Prețurile pomadei lui Schneider:

1 borcănel	1 cor.	1 borcan	2 cor.
6 borcănele	5 "	6 "	10 "
12 "	10 "	12 "	20 "
" bucată de săpun 1 coroană. 1 cutie de pudră de vioarele 2 coroane.			

Pomada lui **SCHNEIDER** se poate căpăta prin poștă singur numai dela **Farmacia lui Iosef Schneider**, în **Reșița**, Piața-princip 582.

Luați aminte! Pentru economi. Luați aminte!

Economilor! Cetiți cu atențiune următoarele și ve-ți vedea, că nu-ți de lipsă să mergeți în America, spre căutarea dolarilor; în Germania, spre căutarea marcelor; nici în Klondyke, spre căutarea aurului, căci îl aflați aici la voi acasă și anume în curțile voastre economice!

Știut este, că creșterea vitelor, și a porcilor, aduce foarte mari venituri economilor. Știut este, că prețul acestora se taxează după exteriorul lor, (să plătește după cum e vita), dar mai puțin știu, că cum și ce trebuie făcut, ca vitele cornute, precum și porcii și caii. să fie grași, mari în oase și frumoși; căci cari știu, nu bucuros spun și altora, ca să nu aibă și alții așa vite frumoase. Spre a ajunge aceste scopuri, întrebuințați

„Pravul de vite Demeter“

căci de pravul acesta să îngrășe porcii, caii și vitele cornute, cresc mai mari și devin mai osoși, capătă putere mare, capătă poftă de mâncare, și vacile dau lapte mai mult și mai bun ca de comun, — având vitele, porcii și caii totodată un preț ca mult mai mare, la care între alte împrejurări, nici-când nu ar fi ajuns.

La purcei, vitei și mânzi, întrebuințând acest prav, să desvoaltă foarte repede, să întăresc în oase și contribuie la desvoltarea poftii de mâncare.

Fieștecare econom bun, trebuie să folosească acest prav la vitele, porcii și caii lui, căci prin folosința acestui prav, are foarte mare câștig la vânzare, fiind porcii, vitele și caii frumoși și grași.

Cultura de astăzi ne învață, ca pentru ajungerea stării bune, nu e destul numai a munci, ci munca aceea trebuie pusă în legătură cu raționalul, căci numai munca rațională ne poate aduce fericirea și îndestulirea materială după lucrul nostru.

Pe lângă o muncă rațională lucră mai puțin, — dar cu mai mult rezultat, — decât a munci de dimineața până seara, fără de nici un sistem.

Tot așa e și la creșterea vitelor, căci aci raționalul este a ști că, cum poți ajunge ca pe un vițel sau mânz, ori purcel, în timp scurt și cu puțină hrană, să fie mai desvoltat și mai cu preț ca acela pe care trebuie mult timp a-i hrăni și totuși nu e destul de desvoltat și gras.

Dacă tot în unul și același timp crești 2 purcei, vitei ori mânzi și pe unul îl crești cu nutreț regulat, iar pe celalalt, pe lângă nutrețul regulat dând-ui și din «Hrana Demeter». În scurt timp să va observa diferența între aceștia, deoarece-acele care a căpătat din „Hrana Demeter“, va fi cu mult mai desvoltat, mai gras și mai frumos, decât acela, care s'a crescut numai cu nutreț regulat. Așadar crescând aceștia cu „Hrana Demeter“ devin valoroși (mai cu preț) în cel mai scurt timp.

Raționalul creșterii vitelor. deci, constă întru aceea, că porcii, vitele cornute, caii și oile, trebuie hrănite cu pravul „Hrănitore Demeter“ căci amestecând acesta în hrana vitelor, cresc în scurt timp de minune.

Deci în procedura aceasta să află aurul dolarilor și coroanelor!

Așadar nici un econom bun să nu întârzie a cumpăra acest prav de mare folos! Cine nu-l cumpără este însuși dușmanul economiei sale.

Acest prav de mare folos, să capătă în preț de 60 fileri o cutie. La comanda de 10 cutii se trimite francat. — Revânzătorii capătă rabat corespunzător. — Acest prav pentru îngrășarea vitelor să capătă dela:

CORNEL N. DEMETER

din Orăștie — Szászváros
(lângă bisericile evaug. reformate).

Loteria de clasă

LISTA

celor 55.000 câştiguri ale a XXIV-a tragere a Loteriei pe clase, privilegiată a regatului ungar, din cele 110.000 de lozuri ce se trag în curs de luni

Cel mai mare câştig

1, 000.000

(Un milion de coroane.)

1	premiu de	600000
1	câştig	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
5	"	30000
3	"	25000
8	"	20000
8	"	15000
36	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
437	"	2000
803	"	1000
1528	"	500
140	"	300
34450	"	200
4850	"	170
4850	"	130
100	"	100
4350	"	80
3350	"	40

55.000 câşt. şi premii K14,459.000

Sirguinţă, muncă isteţime şi economie ajută după îndelungă vreme să dobândeşti bani, dar repede, pe neaşteptate să te îmbogăţeşti, e cu putinţă numai prin noroc mare şi prin câştiguri mari. De aceea oamenii cumpără lozuri, fiindcă prin aceasta au

continua speranţă de a deveni iute bogati.

În special lozurile de clasă privilegiate ale regatului ungar sunt pretutindeni apreciate, fiindcă din cele 110 000 lozuri în desfacere, 55.000 bucăţi sunt câştigătoare, de aceea câştigă neapărat fie-ce al doilea loz.

Şansele de câştig sunt unice în felul lor.

Nu există în lume un alt plan de loterie, care să fie atât de solid şi de favorabil.

Atât la emisiune cât şi la tragere, execută control şi supraveghiere guvernul regatului ungar, şi pentru acest motiv, publicul are pentru lozurile de clasă ungu-eşti, cea mai deplină încredere.

Să cumpere de aceea fiecare, în propriul său interes un loz

privilegiată a reg. ungar.

și anume dela cea mai vestită casă de bancă
KISS, căci

mare este norocul la **Kiss!**

Prețul oficial al lozurilor.

Clasa	1/8	1/4	1/2	1/1	Tragerea la fiecare lună și anume :	
	Lozul costă coroane					
Prima	1:50	3	6	12	Maiu	Noiembrie
A doua	2:50	5	10	20	Iunie	Decembrie
A treia	4:—	8	16	32	Iulie	Ianuarie
A patra	5:—	10	20	40	August	Februarie
A cincea	4:—	8	16	32	Septembrie	Martie
A șeasa	3:—	6	12	24	Octombrie	Aprilie
VI. clase în total	20	40	80	160		

Losurile se pot comanda la ori-ce timp, trimețându-se costul înainte sau cu rambursă.

La fie-ce lună, după tragere, fiecare posesor de lozuri primește gratuit lista oficială a tragerilor, iar câștigurile sunt imediat plătite în bani gata.

Prospecte și ori-ce lămurire trimitem gratis și franco. — **Noroc!**

KARL KISS & Co.

Banca, societate pe acțiuni

Colectorii principali ai loteriei de clasă priv. a reg. ung.

Budapesta, IV., Kossuth Lajos-utca 15.

Până cînd trăim?

Iubite cetitorule! Viața noastră pămîntească are un sfârșit, după voia atotputernicului Dumnezeu unii mai timpuriu, iar alții mai târziu sfârșesc viața aceasta pămîntească. În nenumărate piepturi e încuibată, stă ascunsă scînteia celui mai mare inamic al omenimei „**tuberculoasă**“. Inimicul, boala aceasta teribilă vine încet pe furiș, trimite nainte solii săi, **tusa, răceala** aceea care la aparență e nevinovată, **influenza, durerea de piept, asudările de noapte, insomnia**, și omului nu-i vine în gând, nici nu visează, că în urma acestora pîndește tuberculoasa, carea răpește pe mumă dela fii, pe femeie dela soț și pânea dela familie. De aceea facem atent pe fiecare, dacă **tușește, e răgușit, nu are apetit**, de simte că **slăbește**, dacă **asudă** noaptea, se simte slab și fără de voie, sau dacă semnele acestea periculoase le observă la careva membru al familiei momentan să procure **sirupul de miere de tei** al lui **Örkény** și se împiedece lățirea morbului. **Sirupul de miere de tei** alui **Örkény** e

mai bun decât oricare medicament cunoscut, alinează tusa, oprește scuiparea sîngelui, repede și sigur disolvă flegma, stirnește apetitul, delătură asudatul incomod și slăbitor de noapte. La expoziția engleză a fost decorat cu medalie de aur

0 sticlă de muștră 3 cor. 0 sticlă mare 5 cor., și 3 sticle mari franco 15 cor.

Expedează franco sau cu rambursă :

Farmacia „APOSTOL“ alui ÖRKÉNY,
BUDAPESTA, József-körut 64. Central nr. 14.

Dacă doriți să întrebuințați veritabil **SPIRT** (Franzbrantwein) comandați 3 sticle din spirtul „Apostol“ care costă numai 1 C 20 f.

Adevărat iad

e stomacul bolnav. *Durerea de cap, de stomac, lipsa de apetit, morbul de ficat, gâlbănare, bântuiri de vâncă de aur, mistuirea grea sângelui rău, vîrsări de sânge, amețeli, gâfăiturile amare, sgâr-ciuri în cuieri, de regulă provin dela stomacul bolnav. Pentru aceea cel ce suferă*

de cutare din acestea morburi, imediat să folosească

TABLETELE CASCARADIN

al lui Örkény, care produce ușurarea scaunului și se poate da și copiilor și femeilor lehuze, *O duzină de probă 60 fileri. O jumătate duzină 1.20 cor. O duzină întregă 2 cor. 20 fileri.* Așa un medicament totdeauna e bun la casă. La comandă să se adreseze epistola așa :

Ingrozitoare

stare are acela, care suferă de reumă și podagră, aceștia aduc pe ai săi în desperare.

Cine caută vindecăre contra reumei podagrei, săgetăturilor, împunșeturilor, sfâșieturilor, contra durerii de spate, dureri de șolduri, dureri de picioare și de musculatură să-și

procure :

UNSOAREA GAULTHERIA

a lui Örkény, care folosește regulat te eliberează de chinuri. Trebuie să ne ferim însă de imitațiuni și dacă ne procurăm un tub cu prețul de 1 coroană 60 fil., sau 3 tuburi francate cu 5 coroane. La comandă să se adreseze epistola așa :

Farmacia „APOSTOL” a lui ÖRKÉNY,
BUDAPESTA, József-körut 64. Central nr. 14.

!MOTOR! ❀ !MOTOR!

Cele mai nouă distincții:

1907	Expoziți dela	Sepsiszentgyörgy, premiat cu	medalia de onoare
1905	>	Nagyenyed	2 diplome de onoare
1904	>	D.-Sat.-Márton	1
1903	>	Bistrița	2 medali de argint.
1993	>	Cluj	3 diplome de onoare.
1092	>	Pozsony	3

Ludwig Kállai fabrică de motoară

Budapesta, VI., Gyár-utca 28.

Cea mai mare garanție pentru îmblătit admirabil!

Cea mai bună
și simplă gar-
nitură de tre-
erat cu mo-
tor. ∴

Cea mai ușoră manipulație, cea mai ușoară mânăre, cel mai mare spor. Aceste motoare sunt libere de concesiune și pot fi manipulate orice agronom fără mașinist așezate chiar și între case acoperite cu paie.

P. T. Agronomilor li-se recomandă călduros motoarele cu benzină și garniturile de treerat cu benzin locomobil electric cu recuzite de curățit aie lui LUDWIG KALLAI.

Cea mai bună putere de mânăre pentru îmblătit și mori.

Singură innoitură existentă!

Ventil pentru controla siguranței!

Locomobile cu benzină cu recuzite de curățit patente se pot vedea ori și când funcționând în **Gyár-utca 28.**

În interesul lătirii motoarelor se face schimb cu mașini de vapor și mașini cu vârtaj de treerat deja întreținute.

Despărțământ separat cu mașini agronomice:

Mașini de treerat cu vapor, mașini de sămănat, mașini pentru țiglarii, mașini de sămănat cu una și două sate.

Cea mai ieftină manipulație! — Cele mai ieftine prețuri în rate. — Preț curent gratis și franco!

Aceste mașini de treerat cu motor funcționează la următorii domni cu succes admirabil:

Nagy János, Belső: Ev. Ref. Geistl. Janó István. Ötvöskőnyi; Gőde József, Lepsény; Tóth Alex. M., Ocsa, precum și la mai multe sute de agromi mici și mai mari în țară

Garniturile de treerat cu motor ale lui Ludwig Kállai, cari s'au dovedit în întreaga țară de excelențe, se recomandă cu toată inima agronomilor.

SĂ JUDECE POPORUL!

Vocea poporului este vocea lui Dumnezeu, de aceea și judecata poporului poate fi cea mai dreaptă. În ziua de azi, cu progresul și cultura realizată, știința medicală știe să dea ajutoare sigure chiar contra acelor dureri, cari nu s'au putut vindeca nici de cum în timpurile străvechi, și'n ziua de azi e de mare importanță cum cugetă poporul despre fiecare remediu vestit. Sunt de pildă o mare multime de remedii diferite cari sunt întrebuințate pentru bolile ceie mai chinuitoare, precum pentru gută, reumatism, junghiu, dureri de spate și șira spinărei, etc., dar în întreaga Ungarie și dincolo de graniță, poporul binecuvintează preparatul numit

KRIEGNERS REPARATOR

(Spiritus petrae comphoratus) cel mai bun remediu contra gutei și reumatismului, și e chiar adevărat că acest Reparator Kriegner e destinat special pentru vindecarea de gută și reumatice, precum și pentru junghiu, etc. Vindecă pe deplin, așa că acei cari se folosesc de acest remediu, n'au cuvinte de ajuns de mulțumire. În multe mii de scrisori de mulțumire, stă scris că Reparatorul Kriegner chiar de la prima funcționare cu el, vindecă nu numai bolile de gută, reumatice și acele provenite din răceală, ci ajută de minune pentru p'cioarele, degetele, nasul, urechile degerate. Că Reparatorul Kriegner e de bună seamă cel mai bun remediu, o dovedesc în mod strălucit experiențele făcute la spitalul din Bpesta Sanct Rochus, acolo cu Reparatorul Kriegner din 136 cazuri de boli, 129 bolnavi au fost

■ COMPLECT VINDECATI. ■

La Gută, reumatism, dureri reumatice de cap și morburii asemănătoare n'ci un remediu nu p'ate da rezultate atât de satisfăcătoare ca acest remediu. Unde e nevoie de o fricționare alinătoare și vindecătoare durerilor recomandăm numai acest remediu. Căci nu există altă invențiune care să elibereze cu atâta siguranță pe om de astfel de dureri chinuitoare ca Reparatorul Kriegner. O sticlă mică costă 1 cor., o sticlă mare 2 cor., dar trebuie iie:are să fie prevăzător, căci sunt contrafaceri, de cari mulți se pot înșela amar. E de povățuit de acea, dacă (eventual mai multe persoane la o lață) să comande prin poștă 5 sticle mici cu 5 coroane, sau 3 sticle mari de 6 coroane, cu rambursă, și mai simplu e dacă se trimite banii înainte la firma:

Farmacia KRIEGER Budapesta, VIII. cer. c,
Baross-utca nr. 2.

— unde se expediază zilnic, în toată lumea acest remediu. —

Institut de asigurare din patrie.
Asigură de foc, pe viață, contra
grindinei, contra accidente'or și
de efracție (furt).

:: BANCA DE ASIGURARE ::

„TRANSILVANIA“

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5. (casele proprii)

— Fondată la 1868. —

Capital de întemeiere și rezerve la 1 Ianuarie 1909

2.221,177 — coroane.

Dela existența sa de 40. de ani institutul a despăgubit pe
asiguranții săi pentru **daune de foc** cu

4.686,357·17 coroane.

și a solvit **capitale asigurate pe viață** în suma de

4.302,969·47 coroane.

Valori asig. în **ramura incendiu** au fost cu finea anului 1908

104.898,462 — coroane.

În **ramura viață**

10.459,493 — coroane.

Banca asigură :

a) **capitale și rente** în toate combinațiile posibile asupra
vieții omului; b) **împotriva pagubelor de foc** de tot
felul; c) contra **pagubelor cauzate prin spargerea**
sticlelor; d) contra **grindinei**; e) contra **efracției** (furt
prin spargere); f) contra **accidentelor**;

Toate aceste asigurări se pot face la Direcțiune, sau la agenturile
principale, cât și prin agenții instituți mai în fiecare comună.

Reprezentate principale :

Arad, strada Széchenyi nr. 1.
Bistrița, strada Lemnelor nr. 52.
Brașov, str. Michael Weiss nr. 24.
Cluj, piața Bocskay nrul 16.

Sume enorme

cheltuesc oamenii bolnavi anual în speranța, că prin aceasta își vor repara sănătatea, își vor alina durerile. Durere însă, în multe cazuri mulțimea leacurilor nu are nici un efect, tot așa nici modurile de vindicare, aplicate pentru că prin aceste se

alină numai provizoriu durerile cumplite. E de dorit așadar, ca toți aceia, cari sufer de slăbirea totală sau parțială a nervilor, aceia cari au dureri de cap, amețeli, batere și stringere de inimă, slăbire de stomac și intestine, boale nervoase de stomac, aceia cari se simt slabi, ostăniți și li-s'a urit de viață, cari sufer de reumă, podagră, sgârciuri și alte multe boala. ce provin din acestea, se folosoască spre întărirea și oțărarea organismului și prin aceasta la delăturarea totală a numitelor boale, cel mai sigur mod de vindecare, electricitatea, al cărei efect admirabil mii și mii de bolnavi îl vestesc în scris și cu cuvântul.

Cel mai ideal reprezentant al acestui mod de vindecare e **Vitalizerul electric** (Eleatro vitalizer), un aparat, care folosit după îndrumare a avut drept rezultat vindecările cele mai minunate.

Deșlășiri minuțioase despre acest mod de vindecare, despre boalele, la cari se folosește, ne dă în formui separate pentru **bărbați și femei**, cartea despre.

„modul de vindecare modern electric“

care se trimite gratis și franco în covertă la cei interesați, cari o cer în persoană sau prin o scrisoare, provocându-se la acest anunț, prin

„**Electro-Vitalizer**“ orv. rendelö-intézet **Budapest, Károly-körút 2, I. em. 77.** —

Scrisoare pentru cartea gratuită.

Az „Electro-Vitalizer“

orv. rendelö-intézet

Budapest IV., Károly-körút 2, I. em. 77.

Vă rog să-mi trimiteți gratis și portul franco și covertă închisă opul:

„Modul de vindecare modern electric“
(Modern Villamos Gyógymód)

pentru { bărbați
 { femei

(Tomul care nu e de lipsă se șterge.)

Nume:

Adresa:

Nu cu puțină bucurie anunț Dlui Doctor, că aparatul Eleatro-Vitalizer nu-l folosesc de 2 luni, pentru că mă simt de tot bine. Durerea de spate a încetat cu totul, tot așa și strânsurile, a'm scăpat total de insomnie și lipsa de apetit, acum am apetit bun, dorm bine și nu mă doare nimic, am voie excelentă de lucru, cu un cuvânt mă simt perfect de bine, ceea ce numai si numai aparatului Electro-Vitalizer pot mulțumi.

FRANCISC KULCSÁR
Bihar-Püspöki.

8 zile de probă.

Ceas Remontoir, de argint.

pentru bărbați, femei și copii.

cu capac simplu	... K: 6—
cu capac dublu	... K 8—
cu 3 capace de argint	K 10—
14 carat ceas de aur dela K	18—
ceas de nickel, Roskopf K	3—
ceasuri de oțel presaie K	6—
Omega original	... K 18—

Ceas de părete cu pendulă, muzică și cu sunătoare, cel mai nou

de lemn de nuc natural, admirabil, cutie colorată, înălț 75 cm bate la fiecare jumătate și întreaga oară, trezește și cântă cele mai frumoase bucăți muzicale, la ceasul dorit. K 14—

Acelaș fără muzică cu bătaie de turn K 10—

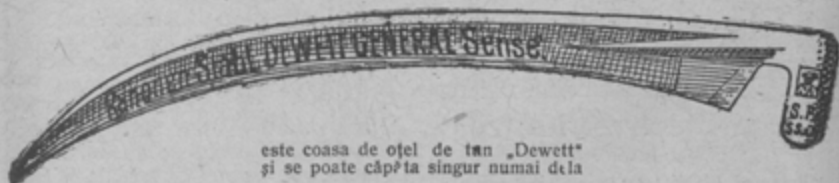

Indată ce ceasul nu place, se primește îndărăt în decurs de 8 zile, franco și nevătămat, barii se retrimite. 3 ani garanție în scris. Expediția cu rambursă, prin firma

Prim și cel mai mare depozit de fabrici de ceasornice
MAX BÖHMEL WIEN, IV., Margaretenstr. 22/111 k.

Cereți marele meu preț-curent cu peste 1000 reproduceri, pe care fiecare le primește gratis și franco.

Cea mai bună coasă în lume

este coasa de oțel de tun „Dewett” și se poate câpța singur numai dela

PAUL SOHR în Somogysz , nr. 109.

Coasa de oțel de tun „Generalul Dewett” se fabrică din oțelul de tun mestecat cu cel mai nobil metal, un metal special, care este secretul fabricii.

500 de coroane plătesc celui-ce este în stare să arate o coasă de oțel de tun „Generalul Dewett” cumpărată dela altă firmă.

1000 de coroane plătesc celui-ce este în stare să găsească între 100 coase de tun „Generalul Dewett” două rele. — Cel-ce are lipsă de o coasă bună și de toată încrederea, să nu cumpere o altă coasă, până când nu cere dela vestita firmă de sus catalogul ilustrat, care se trimite ori-cărui gratuit și franco.

Cereți un astfel de catalog pe o cartă poștală. Lunile de iarnă snt cele

mai potrivite pentru adunarea de comande. Cel-ce adună comande primesc rabat! Garanția deplină. — Comandându-se 10 bucăți, o coasă se dă în cinste

Serviciu conștiințios! Mai multe mii de scrisori pe recunoștință și comande lonoite se pot arăta și pune la dispoziția ori-cui.

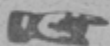
Briciu de oțel de diamant
cu garanță de 5 ani, costă 1 frt 50

Mâinile oamenilor săraci

sunt de aceea aspre, cu încreșturi, roșie și pătate, fiindcă mijloacele de a face mâinele mai fine sunt atât de scumpe încât numai oamenii cu stare își pot permite de a îngriji pielea mâinilor. Ne bucură că putem comunica cititorilor că după încercări de ani îndelungați, am reușit prin prefacerea științifică a laptelui de trandafiri să obținem un mijloc ieftin la rafinarea mâinilor, pentru popor, și anume **Crema de lapte de trandafir** (Rosenmilch-Krem) cu efect sigur, care curăță mâinele aspre, roșie, încreștate și cu pete, le face mai moi, mai fine și albe ca zăpada. Pielea mâinilor se distruge aproape, mai ales la acei cari muncesc mult și nu întrebuințează un mijloc de apărare și de rafinare. Crema de lapte de trandafir e atât de eficientă, în cât fiecare sau mai mulți de odată o pot cumpăra. Un borcănăș mic 24 fil. (10 borcănășe prin poștă 2 cor. 40 fil.) Un borcan mare 70 fileri (prin poștă 3 borcane 2-10 Cor.) sunt nimicite definitiv după 3 întrebuințări a alifiei **Bătăturile** Anteclevin contra bătăturilor. Costă franco 90 fileri și ajunge pentru întreaga familie. Se pot comanda la Drogueria „ENGEL” Dr. VAMOS & FÜREDI din PÉCS (Fünfkirschen) nr. 10. Ungăria.

Se recomandă fiecărei familii.

Nespus de ieftin!!

Cea mai excelentă **mașină de tuns** cu arc extern și 3 piepteni

== 4 coroane 80 fil. ==

Tot aceasta cu arc intern și 3
:: :: piepteni calitate mai fină :: ::

== 6 coroane. ==

Cheltuiala postei o plătește firma. — Se
:: :: pot acestea comanda dela :: ::

Casa de export Mercur
== Kőbánya, Óhegy-utca 2 sz. ==

Medicamente de

Partea cea mai mare a oamenilor suferă de vărsare de fere, mistuire neregulată, lipsă de apetit, ferbișeli de stomac, lipsă de scaun, răcială, amețeli, dureri de cap, dureri de stomac, gălbănare și friguri. Contra tuturor acestor boale cel mai sigur medicament de casă cu efect e

Purgativul de fiere alui Kárpáti,

care curăță stomacul fără dureri. Ajută circulația regulată a sângelui, organismul își recapătă elasticitatea, bolnavul scapă de presimțiri neplăcute, își recapătă pofta de viață. — Gustul plăcut și dulce. Efect sigur. O sticlă costă 40 fileri. 12 sticle dacă se comăndează, nu sã socoate porto și expedarea.

Cei cari
suferă de

DURERI DE CAP

în interesul lor se folosească pastilele contra dureri de cap a lui Kárpáti, cari alină în 8—10 minute ori-ce durere de cap. E absolut nestricăcioasă. 1 cutie costă 1 cor., e de ajuns pentru 12 ori contra durerii.

La comandare a 5 cutii nu se socotește porto și împachetarea.

Comunicăm din multe epistoale de recunoștință următoarele:

Ioan Rusu-Șireanu, fost deputat dietal scrie din Arad cu data de 5 Maiu 1909 următoarele: Prea Stimate Die! Cu bu urie vă anunț că pastilele contra durerii de cap, a lui Kárpáti pregătite de DTa imediat m'au alinat durerile.

St. Domnule farmacist Kárpáti J. ! Vă aduc la cunoștință cu cea mai profundă mulțumire, că pastilele contra dureri de cap a lui Kárpáti cu pãrate la Dta au alinat în câteva minute durerea mea de cap și totodată spre marea mea mirare m'a alinat și durerea de dinți. — Vajdahunyad, la 6 Nov. 1908, cu stimă Kovács Sándorné.

Medicamentele escelente de casă de mai sus se pot comanda numai la farmacia „Sfânta Maria“ a lui

casă escelente !

Sudoarea de picioare și mâni dispare după prima folosire a „Antihydrati on”-u-ii lui Kárpáti. Costă 1 cor.

Cei ce sufer de

durere de dinți

să folosească necondiționat
picăturile Universal
ale lui Kárpáti,

a căror efect la durere de
dinți e surprinzător.

1 sticlă cu îndrumare 70 fileri. La comanda-
rea a 5 sticle porto nu se socotește.

Dintre multe epistole de recunoștință sunt interesante ur-
mătoarele :

Faragó I. primpretore în Világos scrie : Cu stimă Vă comu-
nic că picăturile inventate și aduse în circulație de Dta folosindu-le,
despre alinarea durerii sum cu cea mai mare recunoștință.

Nyári S. veterinar în Nagyszentmiklós scrie : Rog a'mi tri-
mite pe a treia mea 2 sticle din picăturile de dinți „Universal”, am
folosit acestea de multe ori și sum cu cea mai mare recunoștință
față de inventator.

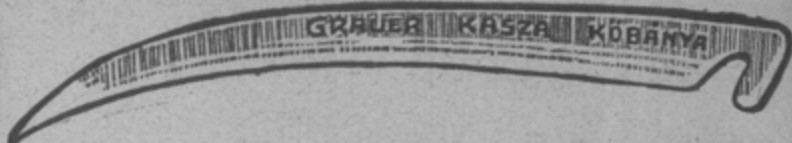
Csikarov M. jun din Vnga scrie : Mulțumesc pentru pică-
turile „Universal” inventate, cari după pr ma întrebuințare au olinat
într'o minută durerea-mi. Le recomand fiecărui suferind de dinți.

KÁRPÁTI JÁNOS, ARAD (casa Denge vis-à-vis de str.
Radnai) **Boros Béni-tér 15.**

Pentru-ce cosește azi
orice eonom vrednic

cu coasa „GRAUER“?

Pentrucă coasa »Grauer« e cea mai
Pentrucă bună coasă din lume!
Pentrucă cu coasa »Grauer« poate
Pentrucă lucra ori-ce copil!
Pentrucă cu coasa »Grauer« poți
cosi 100 de pași fără ca
se fie ascuțită decât o dată.
Pentrucă coasa »Grauer« e făcută
din oțel svedian!

Pentrucă coasa »Grauer« va fi
încă în fabri.ă bătută.
Pentrucă coasa »Grauer« nu e
nici prea tare nici
prea moale și în
sfârșit
Pentrucă fabrica »Grauer«
schimbă orice coasă
ce nu convine gratis.

Cereți preț-curent gratis și franco dela

Magazinul de export Mercur alui Grauer Mihály

Köbánya, Óhegy-utca 2. szám.

America

Plecarea din **Havre** în fiecare Sâmbătă și **Viena** în fiecare
Marte. — Bilete de călătorie pe calea **LINIEI FRANCEZE**.

— Bilete la fiecare stațiune a căilor ferate americane cu
prețuri originale. — Indrumări mai de aproape se dau

gratuit și franco, FRANZÖSISCHE LINIE

Wien, IV., Wiedener Gürtel Nr. 16. Vis-à-vis cu calea fe-
rată de sud și de stat. — Să grijiți de adresă.

CINE VREA RĂCHIE vinars

eftin fără căldare (cazan) acel poate cumpăra dela neguțătorul

Radovan Popovici Ujvidék,

o oarte din care poate învăța cum trebuie să facă vinars (răchie) și
se manipuleze vinul. Prețul 6 cor. Tot aici se pot cumpăra tot felul
de unelte pentru fabricarea răchiei, aceste toate dinpreună cu pravu-
rile 100 litre răchie costă numai 8 cor. — Fiecare să și cumpere cartea
aceasta nepărat de 11 să pentru facerea răchiei, precum și unelele trebuin-
cioase. Acela care va procura nu se va căi, iar cel ce urmează după carte cu
timpul va ajunge o n bogat. — Dăci e scumă pentru unul, e mai bine dacă să
însoțesc mai mulți lași și astfel vine che uitată mai puțină pe fiecare

Acei cari se simt obosiți și nenorociți,

și cari vor să-și întărească corpul lor să dea puteri noui nervilor oboșiți; acei cari se simt slabi de voință, suferinzi și decăzuți de boli istovitoare; toate mamele care-și alăptează copii, doicele, și copiii de tăta, mai ales când aceștia din urmă nu pot fi alăptate cu lapte de mamă, recomandăm să ia elementul de nutrițiune, care întărește nervii, dă puteri și sange nou, și se numește **SLADIN** preparat din ceai de malt al doctorului Trnkóczys.

Prin poștă (cel puțin 5 pachete, franco pentru 3 cor. 50 fil.) de la depozitul central, Farmacistul von Trnkóczy în Laibach, Krain (Austria).

Vite sănătoase și puternice

se poate dobândi numai nutrind animalele de casă cu preparatul **MASTIN**, de alimentul de îngrășare al doctorului de Trnkóczys. Acest preparat se amestecă în mici cantități, odată pe săptămână nutrimntului ce se dau vitelor. **MASTIN** a fost primiat cu primele medalii. Prin poșta (cel puțin 5 pachete franco pentru 3 cor. 50 fil.) de la depozitul central Farmacistul v. Trnkóczy în Laibach, Krain (Austria).

== Cărți de rugăciuni. ==

Execuțiunea cea mai modernă cu prețurile cele mai ieftine,

în imitație de os, legături de piele modernă, precum și în legături simple, în mare asortiment, legate cu scoarțe aurite cu gravure aurite, începând cu prețul de 75 fileri.

Carte de rugăciuni,
de Calistrat Coca.

Poarta Raiului cu 192 pagini.
Rugăciuni cu-
lese și acomodate pentru junimea ro-
mână de ambele sexe.

Vreau să ajung în ceriu.

Cheia Raiului, Carte de rugă-
ciuni p. creștinii
gr.-cat., care cuprinde în sine rugăci-
unile de dimineața și seară, la sf. Litur-
ghie și la toate trebuințele sufletești;
cuprinde 256 pagini.

Prospecte cu indicări de prețuri se trimit gratis și franco,
la cerere. Pentru negustori și vânzători câștig avantajos.

Ioan Steinbrener,
institut de editură
Winterberg (Boemia).

Steinbrener ker. János,
institut de editură
**Budapest, VIII., Röck-
Szilárd-u. 20, földsz. 1.**

Cum ne ajutăm contra tuturor boalelor

de stomach, lipsă de poftă de mâncare, grețură, umflătura pântecelui, deranjări de stomach, dureri de cap, amețeli, zgâlciuri, constipații, hemoroizi, și'n general contra tuturor durerilor provenite dintr'un stomach bolnav, deranjat sau răcit. Răspuns mai bun nu știm decât îndemnul să întrebuințăm numai Esența de viață a lui German cari pune sfârșit tuturor boalelor. Elixirul de viață a lui German ajută sigur și imediat; acela care-l întrebuințează regulat trebuie să rămâie sănătos, fiindcă efectul ce l are în curățirea sângelui, distruge toate germenele de boli. Dacă cineva e bolnav, el are nevoie atunci de Esența de viață a lui German pentru însănătoșare. Dacă cineva e sănătos, are nevoie de aceeași esență, printru a se păzi contra bolilor. Comandați 2 sticle pentru 2 cor. 80. (și 40 fileri pentru împachetare) la fabricantul **K. GERMAN**, farmacist în **BELOVAR** nr. 7. (Croatia) cu rambursă sau trimițându-se costul înainte. — Veți fi recunoscător pentru sfatul acesta.

Nr 25.

8 zile de probă

trimit cel mai fin lanț de argint nou, Lord, Nr. 25, cu rambursă, de la 4 cor. 50 în sus, și după cerere dau în interval de 8 zile îndărăt banii. Lanțul LORD are nouă șiruri, iar verigeta mobilă în care e prevăzută de o frumusețe fără pereche, e împodobită cu pietre albastre. Obiectul care atârână de lanț are 5 pietre și mai două ciucure, un inel de siguranță și un atârănător cu coadă.

Nr. 32. Lanțul «Herz» de argint nou cu 4 șiruri splendide și o verigeta mobilă gravată, cu o cheie mare și frumoasă, cu'n inel de siguranță și cu'n atârănător cu coadă, bogat argintat, costă 3 coroane.

Expediți cu rambursă, de la firma

E. LATEINER, Wien, II/II9. Stefanie str. 8.

Nr. 32.

Minte de copil.

Tânărul: Ce crezi Mitică de cine ie mai drag sorioarei tale, de mine ori de Stelescu?

Mitică: De Dta!

Tânărul: Și de unde deduci asta dragă Mitică?

Mitică: De acolo, că de câte ori e cu Stelescu, totdeauna stânge lampa, ca să nu-l vadă — așa ie de urât de el. (c.)

Faima bună

se lătește. Această expresie se poate spune, și „spirtul forță“, a cărui faimă cutreerând lumea întreagă a ajuns și la noi, de aceea credem de bine a spune iubitorilor noștri cetitori că de ce trebuie să ție în casă acest leac bun și de ce e iubit așa pretutindeni.

„SPIRTUL DE FORȚĂ“
ca paznicul sănătății!

Ori neînsurat sau nemăritată. ori e omul cu familie, în tot felul, e de lipsă a avea în casă un așa leac ca-l a orice caz să se poată ajuta. Mai cu seamă acolo unde sunt copii e de lipsă o așa prevedere. Când se îmbolnăvește cineva, când îl doare capul, când are sgârci la stomac. Ce bun e atunci „Spiritul de forță“ omul numai se uită la îndrumare și îngrabă găsește că ce trebuie să facă. Aproape în fie-care familie se întâmplă, că cine va suferi de insomnie și nervositate sau îl supără reuma, podagra, dureri de mijloc, junghiuri dureri de spate, altul se simte slab, sdrobot și molatec. Dar ameteți de câte ori nu se întâmplă. Și omul nu știe ce să facă în grabă. În așa cazuri prețuiește mai mult ca ori ce „Spiritul de forță“ care nu numai că întărești mușchii și vânele, pe om îl face mai bun de lucru, ci și în durerile amintite, folosit după îndrumare, face un serviciu ce nu se poate plăti cu nimica în lume.

Cei mai puternici tineri, de multe ori cad sdrobotiți după o zi de lucru iar a doua zi sunt bolnavi. De aceea e bine ca ori și cine care lucrează mult seara și dimineața să se frece cu „Spiritul de forță“ pe toate membrele corpului, după care așa se simte ca și când ar fi primit puteri noi, și de două ori se va simți mai tare ca până atunci.

Singurul preparator! **„Kosmos“** laboratorul de chimie Győr,
de unde 3 sticle mari sau 6 mijlocii se trimit cu 6 cor. franco, ori și unde.

„SPIRTUL DE FORȚĂ“
ca articol îngrijitor a corpului

Cunoști pe cineva care s'a frecat cu „Spiritul de forță“? Dacă cunoști atunci întreabă-l că oare nu s'a simțit așa ca și când ar fi schimbat. Până și oameni în etate cari să freacă pe corp cu „Spiritul de forță“ simtesc că capătă putere, că întineresc.

Dacă îți friec subsuorile și picioarele regulat cu „Spiritul de forță“ atunci scapi și de asudare și de mirosul ei neplăcut.

Dacă în fie care dimineață și după fie care prânz îți speli gura cu „Spiritul de forță“, amestecat cu apă, atunci nu vei avea dinți găuriți, nu te vor durea, gura va avea un miros plăcut, gâtul îți va fi sănătos, iar copii li vom scăpa de dureri de grumazi gâlci și alte neplăceri.

Cine în fie care dimineață toarnă în apa de spălat puțin „Sirt de forță“, acela va avea fața și pielea curată, și dacă își va spăla capul cu așa apă, nu va avea mătreață, părul i se înfrumusețează, va fi fin și-l va putea avea până la cea mai înaintată vârstă.

Adevăratul „Sirt de forță“ se poate căpăta ori și unde, dar să ne pîzim de falsificatori. și să nu-l primim, numai dacă are pe fie care sticlă chipul bărbatului de mai sus.

!MOTOR! ❀ !MOTOR!

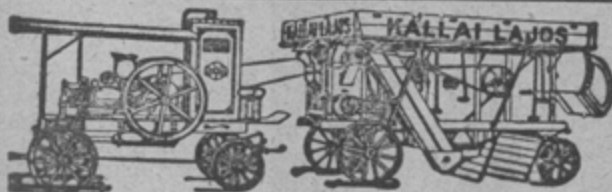
Cele mai nouă distincții:

1907	Expoziți dela	Sepsiszentgyörgy, premiat cu	medalia de onoare
1905	»	Nagyenyed	» 2 diplome de onoare
1904	»	D.-Szt.-Márton	» 8 »
1903	»	Bistrița	» 2 medalii de argint.
1903	»	Cluj	» 3 diplome de onoare
1092	»	Pozsony	» 3 »

Ludwig Kállai fabrică de motoară

Budapesta, VI., Gyár-utca 28.

Cea mai mare garanție pentru împlătit admirabil!

Cea mai bună
și s mplă gar-
nitură de tre-
erat cu mo-
tor.

Cea mai ușoră manipulație, cea mai ușoară mănare, cel mai mare spor. Aceste motoare sunt libere de concesiune și pot fi manipulate orice agronom fără mașinist așezate chiar și între case acoperite cu paie.

P. T. Agronomilor li-se recomandă călduros motoarele cu benzină și garniturile de treerat cu benzinlocomobil electric cu recuizite de curățit aie lui **LUDWIG-KÁLLAI**.

Cea mai bună putere de mănăat pentru împlătit și mori.

Slagură innoitură existentă!

Ventil pentru controla siguranței!

Locomobile cu benzină cu recuizite de curățit patente se pot vedea ori și când funcționând în **Gyár-utca 28.**

În interesul lătirii motoarelor se face schimb cu mașini de vapor și mașini cu vârtje de treerat dela întreprințate.

Despărțământ separat cu mașini agronomice:

Mașini de treerat cu vapor, mașini de sămănat, mașini pentru țiglarii, mașini de sămănat cu una și două sate.

Cea mai ieftină manipulațiune! — Cele mai ieftine prețuri în rate. — Preț corent gratis și franco!

Aceste mașini de treerat cu motor funcționează la următorii domni cu succes admirabil:

Johann József, Alsó-Hosszúfalu; bagi Tóth Péter Csantavér; Kálóczi Ferenc Galambok; Oláh Ferenc Kisköre, precum și la mai multe sute de agronomi mici și mai mari în țară.

Garniturile de treerat cu motor ale lui Ludwig Kállai, cari s'au dovedit în întreaga țară deexcelente, se recomandă cu toată inima agronomilor.

== PREPARATE MEDICALE. ==

Constituentul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cel mai renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune!

„Dolicin“. Mulți bărbații, femei și copii — cari deja să simțiau în gura morții și folosind tot felul de leacuri, nu să puteau scăpa de cumplita tuse, nădușală, asthma și tuse sacă. În fine cetră despre admirabilul „Dolicin“ carele are efect de minune contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catharului, astmei, greutatea de respirat, lungoarei și tusei seci. La copii și la copile contra tusei măgărești are efect admirabil. Dolicinul are efect bun asupra apetitului și întărește corpul — iar flegma o dizolvă și astfel mai ușor să și rupe. Ferbentelile și asudatul de noapte înceată — mărește greutatea corpului, deci contribuie mult la însănătoșare. — **Prețul este 1 coroană 20 fil. și 2 cor.**

Prav contra durerii de cap. Bun și în cazuri de influență. **Preț. 1 c.**

Capsic. Reuma, ischias, dureri de oase — podagra, știut este că morburile aceste ce dureri teribile cauzează, de pe lângă întrebuintarea diferitelor medicamente partea cea mai mare a morboșilor cercează și di erite băi, — dar în multe cazuri și acelea sau fără sau cu puțin folos. Chiar niște bolnavi cari suferiau de dureri de oase, podagra, reumatism, răceli de cap, dinți și nervi — precum și scrîntituri, ba chiar și de aceia cari suferiau în morhuri de acestea ca: reumă învechită, care dureri tot să mută cînd în mîni, cînd în picioare, cînd apoi în spate — și folosind diferite băi fără de nici un rezultat — ca probă au întrebuintat și „Caspicul“, carele aplicându-l l'au aflat de efect admirabil, — scăpîndu-să de groaznic le acelea de dureri. — **Prețul 1 coroană 20 fileri și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Puțini oameni sunt cari în tinerețele lor să nu fi avut așa numitul „morbul tinerețelor“ carele negligându-se mai târziu se ivesc rezultate n plăcute și pe iculo se precum regușala sifilitica. durere de oase, excese și grabunție pe față și pe corp, precum și rane sifilitice. Foarte mulți cari suferiau în boalele acestea, întrebînd „Kaljodsarsaparilul“ l'au aflat de efect admirabil — scăpîndu-să și tă năduîndu-să de aceste morhuri grele! — **Prețul sticlei este 2 cor.**

Centaurin. E de minune cîți oameni suferă de durere de stomach, zgârciuri, greață puțină sau chiar nici o poftă de mîncare, misuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greața și vomare. Știut este cumcă stomacul are cea mai mare funcțiune la sustinerea sănătății și vieții — căci dacă acesta nu e în stare să nutrească pe deplin corpul — atunci perzînd d n put rî se nimiceste corpul. Este dovedit că l'a astfel de boă e „Centaurinul“ este de mare efect. „Ceniarinul“ e introdus în fiecarea familie ca remediu de casă încât l'a orice boală sau dureri și zgârciuri de stomach numai decăt se întrebuintiază. — **Prețul este 1 cor. 20 fileri și 2 coroane.**

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morhuri precum palpitarea de inimă, am țeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de inchiderea scaunului, numai decăt să comande „Laxbonbons“-ul avînd efect admirabil și foarte plăcut de leat, fiind aceste sacharicale dulci cari și copii le iau bucuros. **Prețul 80 fil.**

Toate acestea să ca-pătă dela apotecarul **Demeter N. Cornel** în Orăștie — Szászváros (lînga bisericile evang. reformate.)

= „SENTINELA” =

institut de economii și cre-
dit ca societate pe acții în

SATUL-NOU (Révaujfalu)

cu filiala în **Sân-Mihaiu**

Efectuește toate operațiunile de bancă. Du-
pă depuneri plătește 5% interese și 10%
dare după interese.

DIRECȚIUNEA.

!!! ATENȚIUNE !!!

Pentru preț de 6 coroane cu rambursă sau banii
trimiși înainte expediază un briciu de oțel englezesc,
1 buc. curea și piatră de ascuțit, 1 buc. săpun de
ras, 1 buc. fâfurioară, 1 buc. penel, 1 buc. perie
pentru mustăți, 1 buc. unsoare pentru mustăți
adevărați ungurească, 1 buc. piepten fin, 1 oglindă și
o legătoare pentru mustăți,

:: :: deci 10 obiecte numai 6 coroane :: ::

Casa de export Mercur, Kőbánya

Óhegy-utca 2 szám.

Firma plătește cheltuiala de poștă.

CINE

voește să se elibereze pe el și pe copii săi de

TUSĂ răgușeală, catar flegma, bronșită tusă măgărească

să cumpere numai, ceia ce e recomandat și experimentat de medici

KAISER'S Caramelle de piept cu 3 brazi.

5500 de acte doveditoare ca ele împlinesc ceia ce făgăduiesc. — Nici un preparat asemănător nu a semnalat până acum efecte atât de sigure. Bomboane gustoase și plăcute! Să se ferească cumpărătorii de contrafaceri, respingându-le cu energie. Numai cu marca veritabilă „Tre brazi”. Se vinde în pachete de 20 și 40 fileri precum și în doze a 80 fileri. Se găsesc la toate farmaciile și drogueriile. Unde nu se se adreseze direct la Fr. Kaiser Bregenz, Voralberg, care anunță unde e depozitul cel mai apropiat.

5 cor.

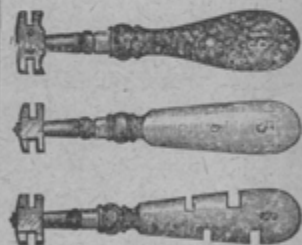
5 cor.

14 z'le de probă, trimis cu rambursă de 5 cor.

Ceasul meu elvețian, sistem Roskopf Patent Anker Remontoir, cu mașinerie masivă, solidă, antimagneticească placă cu cifre de Email veritabil, cutie de nickel veritabil, umbă 36 de ceasuri, arătător aurit, mers regulat garantat pentru 3 ani, și în curs de 14 zile dau îndărăt banii dacă nu-i place cumpărătorului: ceasul.

Metal alb dar cu 3 capace costă... K 7-50
Expediție cu rambursă prin depozitul central

Diamante de tăiat sticle,

cu acesta se pot tăia chiar cele mai groase sticle. Fiecare diamant înaintea de a fi expedit, e încercat cu cea mai mare îngrijire. Calitatea 1. pentru geamuri K 3— Calitatea 3. pentru sticlă obicinuită și mai groasă K 4— Cal. 6 pentru sticlă obicinuită și belgiană K 5-20 — Cal. 19, diamant admirabil taie sticlă turnată, simplă și belgiană K 9— Se poate procura cu rambursă la

E. LATEINER, Wien, II/119 Stefanie str. 8.

Milă.

Cerșitorul: Dle — mi-am pierdut piciorul. Fieți milă.

Domnul: Ui la el! Doar nu crezi, că ți-l-am găsit eu? (c.)

DE VORBĂ CU AI CASEI.

— POVEȚE ECONOMICE. —

Simțiți de atâtea ori lipsă în mica economie a casei. Lipsa asta de cele mai multe-ori vine numai de acolo, că nu te știți ajuta! Macar sunt atâtea căi să te ajuți!

Cine te pune să dai fiorini peste fiorini pe beutură, când ți-o face singur așa de ieftin? De ce te lași să suferi lipsa ouelor la casă, când este mijloc a face găinile să ouă mai mult? Cereți la subscrisul apotecar următoarele:

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea acestuia, găinele ouă mai mult ca de comun, chiar și în timp de iarnă — pe cînd altcum nu ne ouă sau foarte puțin. — *Preț. 30 fil. La comanda de 6 cor. să trimitem.*

Pentru moartea cloșanilor și a soarecilor. Este prav singur pentru stirpirea lor. *Prețul 60 fileri. La comanda de 6 cor. să trimită francat.*

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele și porcii sufer mult de mîncărimea păduchilor, prin care mîncărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor, ba chiar slăbindu-'i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuințeze această unsoare, căreia îi e prețul 20—40 fil. și 1 cor. Cu unsoarea aceasta e de a unge vitele și porcii. Și la oameni să întrebuințeze cu efect sigur. Are favorul că nu murdărește ca alte unsori pentru păduchi. *La comanda de 6 cor. să trimită francat.*

Alte prafuri pentru insecte: Pravuri pentru pureci și alte insecte, 20, 40 fileri. — Pentru stelnițe 40, 80 fil. Contra molilor. 1 pachet 40 fil. — Hirtie de muște 20 fil.

Tot aci găsiți:

Extrakte pentru a vă face singuri: **rum, liquer și ori-ce fel de alte beuturi!** Cine voește a-și prepara singur rum și licqueruri foarte fine, bune și ieftine, să întrebuințeze din aceste extrakte.

Îți poți face: *Rum de beut. Rum fin pentru thee. Șluwovită. Rachiu de drojdie. Beutură dulce de vișine. Rachiu de bucate. Borovicla. Rachiu de prune. — Extrakte de lichier: Allasch. De pere. De cireșe. Marascuino. De vanilie. — Prețul pentru prepara 1 litră costă 40 fil., din ori-care extrakte!*

Thee foarte fin! Pachet cu 20 fil., 40 fil., 90 fil., 1.80; 3 coroană. **Syrup de zmeură!** Curat numai din suc de zmeură de munte, preparat cu zahăr rafinat, 1 coli postal de 5 kilo 6 cor. 50 fil.

Adresați-vă pentru toate la:

Apotecarul DEMETER N. CORNEL,

în Orăștie, — Szászváros (lînga besericile evang. reformate.)

MICA PUBLICITATE

Dela Agenția de publicitate: Iuliu Leopold, Budapesta, VII., Erzsébet-körút 41.

Confectionarea de co-roane de trandafiri.
Industria casnică la Kalocsa.

Coroane de trandafiri,

de o calitate admirabilă și trainică, cu mărgăritare din Kokotin-Kokus, sidef, Pom de măsline din Ierusalim, pietre prețioase, etc. trase în fire de fer, aramă, metal alb sau argint. Asortiment extraordinar de bogat. Prețuri ieftine! Premiat la expoziția din Pécs! Se trimite gratis câte un preț-curent. A se cere de la **FRANZ TANTOS** caplan, Kalocsa.

-|- Slăbiciune -|-

Remediul cel mai sigur contra ei, e Praful de întărire a puterilor a profesorului american Dr. William Hartley. Persoanele uscățive capătă forme corporale frumoase și pline. Doamnele un piept splendid. Garanție de îngrășare cu 20 kilogr. în 6 săptămâni. Contra anemiei, nervozității, slăbiciunii și pentru bolnavii de plămâni e un mijloc de hrană absolut necesar. Premiat la: Chicago, Berlin, Londra și Hamburg. Scrisori de recunoștință din toate țările. Prețul pe bucată cu modul de întrebuințare alăturat, 1 fiorin 20 cr. — Depozit central: Balázs Mór L., Budapesta, VII., István-út 11. II., 1.

TELEGRAMĂ.

Admirabil fonograf!

cu cilindru de la 4 fiorini în sus. Gramofoane cu două plăci cu piese artistice de la 9 fiorini în sus. Garanție pe 10 ani. Preț curent ilustrat gratis, de la **IOSEF TÓTH**, mare depozit de fabrică în **Szeged, Könyök-utca 30.**

10.000 de cântece și bucăți muzicale noi, în toate limbele. Se caută vânzători. Nenumărate scrisori de recunoștință. Schimburi de plăci foarte avantajoase.

Cel mai ieftin din lume. Nu există un cadou mai frumos, mai plăcut decât un gramofon! Nici în o familie să nu lipsească Gramofonul!

Grea este viața!!

Cea mai bună câpcană din lume este **Câpcană „MILLENIU”** funcționează admirabil și sigur. Pentru șoarecei 2 cor. pentru guzgan 2 cor. Cinci bucăți de odată, se expediază franco. Bani se trimit înainte. mijloc de distrugerea guzganilor, pentru 100 guzgani 30 cor. **Karl Buding, Nagyösz (Ungaria.)**

Reumatism,

Gută., Ischias, Nervi,

toți cari suferă de bolile acestea, le comunic cu plăcere și în mod gratuit, prin scris, cum am scăpat cu desăvârșire de suferința mea chinuitoare.

CARL BADER
Illertissen, (Bayern)

Fiecare femeie

risipește timp, putere de muncă, încălzit, săpun, etc., de trei ori atât cât ar costa o

„Mașină de spălat, Minune universală.”

Și pe lângă aceasta spălarea obicinuită, ruinează ruiele. O femeie econoamă spală numai cu mașina, iar femeii sărace pot câștiga mulți bani cu ea. Prețul 40 K. Prospecte gratis trimite **Wilhelm Oberth, Medgyes**.

In cinste

voiește să dea firma

Wagner „Regele muzicii“ (Budapesta, József-körút 15/E) numai pentru ca să-și câștige popularitate încă 50, :0 mli de buc.

GRAMOFOANE

Nici odată în viață nu veți avea mai mult această ocaziune Trimite adresa *Dale* și a cunoscutilor cu o marcă pentru răspuns. Magazin mare de armonici și violine. Prețuri extra ordinare de ieftine! — rețurcurent bogat ilustrat și gratis.

Contra Alunițelor

pete de ficat, bubulițe și alte necurățeni ale pielii să întrebuițează cu cel mai sigur efect creme Juno și săpunul Juno. Dacă ungem cu această cremă seara fața, iar dimineața o spălăm cu săpunul Juno, atunci în decurs de 8 zile dispar petele iar fața capătă o finețe de catifea, proaspătă și curată. 1 tegula de cremă Juno costă 1 cor. 20 fil. Săpunul Juno 70 fil — Pe lângă trimitere înainte 2 cor. 30 fil. primește fiecare pe adresa sa franco atât crema, cât și săpunul dela farmacia Dr. Flittner Jenő Beszterce bánya.

Aveți dureri de cap

atunci nu stați la îndoaială, și cumpărați imediat

Pastile BERETVÁS

cari în cinci minute înlătură durerile de cap nervoase, chiar dacă sunt cronice, căci la acul acesta întrece pe toate. Efectul e uimitor chiar la durerile cele mai strașnice.

Se găsește în fiecare apotecă și droguerie

O cutie cu 74 Pastile costă 1 C 20 fil

Depozitul central la **BERETVÁS TAMÁS,** farmacist, K - PEST Rákóczi-utca 1.

La comenzi de 3 pachete. Expediție franco. Recomandat și de cașacitățile medicale

De udul în pat,

te poți vindeca imediat, se garantează. Mulțumiri și scrisori de recunoștință strălucite. Nu-i leac secret. Recomandat de medici. Să se arate etatea și sexul Se trimite broșura gratis.

Institut **SANITAS** in Velburg K. 14 S. Bayern.

ACEI CU

auzul greu,

cari suferă de urechi, cari voiesc o ușurare eventual o completă vindecare de boala lor, să se folosească de cornetul meu acustic perfecționat, și vor fi uimiți de succesul ce-l vor obține. Se poartă direct în ureche. O bucată 7 cor., două bucati 13 cor. Expediția se face numai cu rambursă, prin

Alois Schaumann, WIEN, V., Leitgebasse 7/L.

Se trimite gratis prețul curent:

Contra Tusei cel mai bun leac e sucul ierburilor din Stiria X 1-60

Contra Paloarei efect sigur Fizia's Je-col cu Fier X 2-50

Contra Sgirciului de stomach are succes Essentă Eucalyptus X 1-20

Contra Gutei ajută cel mai bine Po-mada Dr. Wuchtas X 1 20

Nici un bolnav să nu întârzie să încerce aceste remedii.

Au fost premiate strălucit la Paris, Londra și la Roma.

HIRSCHEN-APOTHEKE, GRAZ, Sporgasse

Zilnic se fac expediții Prețul curent gratis.

La tribunal.

Judele: N'ai mai fost D-ta acuzat nici când încă până azi?
Acuzatul: Nu, mă rog!

Judele: Nu să poate! Doar așa-mi ești de cunoscut!

Acuzatul: Știu eu de unde. Știi mărog în noaptea aceea eu v'am oferit brațul până acasă — din crăsmă. Asta-e! (c)

„Octoih Bogat“

ediția II-a

C U L I T E R E L A T I N E

de

George Cătană

învățător

Prețurile:

Legat simplu	2	Cor. 40 fii
■ în pânză cu cruce aurită	3	—
■ jumătate în piele cu cruce de aur	4	—
■ întreg în piele căptușită, aurit foarte frumos și la margini, în cutie elegantă	7	—

Se poate comanda la administrația „Poporul Român“, Budapesta, VII., István-út nr. 11

Trimit cu rambursă pentru 5 coroane oricărui, cine cere
mașina mea de tuns

pentru a face cu ea încercare de 3 luni și mă oblig a primi aparatul înapoi în curs de 3 luni și a restitui costul întreg. Mașina de tuns are o lungime de 16 cm., este din oțelul cel mai fin Solinger cu 32 de dinți, 3 piepteni, cari se pot ridica. Trei feluri de dinți pentru tăierea părului: 3 mm 7 mm., 10 mm., cu spirală de rezervă în carton fin dimpreună cu modul de întrebuințare coastă 5 cor., cu spirală acoperită 5 cor. 50 b., cu spirală de șirof pentru frizeri 8 c. 50 b., foarfeci pentru tunderea ănilor 5 c., aparate pentru ras 4 c., briciu 2 c. Trimitere cu rambursă dela etablissementul de expediție: E. Lateiner, (Wien, II/119, Stephaniestrasse 8.) Preț curent se trimite la cerere cu 1200 de chipuri gratuit și liber de porto.

Fene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, bune, scărmanate, libere de praf, cor. 96, calitate mai bună cor. 12—; 5 kilo albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18—, cor. 24—; albe ca zăpada moi, pufoase, scărmanate cor. 30—, e. r. 36—; 5 kilo semipufoase cor. 12—, cor. 14-40, cor. 18—; 5 kilo albe, moi, pufoase, nescărmanate cor. 24—, cor. 30—. Pufuri (pihe) sure à cor. 36, albe à cor. 48, albe ca zăpada à cor. 6—, cor. 660 per jumătate kilo. — Expedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto. La comande rog adresa exactă.

BENEDICKT SACHSEL, Lobes 525, posta Pilsen, (Boemia.)

5000 Guldene premiu

pentru spâni și
pleșuvi.

Barba și părul de fapt în 8 zile a răsărit prin „Mos-Balsam” veritabil danez. Bătrâni și tineri, domni și dame nu au lipsă decât de „Mos-Balsam” pentru producerea barbei, sprâncenelor și părului, căci e dovedit, că „Mos-Basam” este unicul mijloc al științei moderne, care în decurs de 8 până la 14 zile, prin efectul asupra negeluțelor părului, le influențează în de așa, încât părul începe îndată a crește. Să garantează că e nesticăcos.

Dacă acesta nu e adevărat, plătim 5000 Guldene în numărar

fiecărui om spân, pleșuv sau cu părul rar, care a folosit Mos-Balsam șese săptămâni, fără succes.

Obs.: Noi suntem singura firmă, care oferim o astfel de garanță. Descrieri medicale recomandății. Facem atenți cu insistență să ne păzim de imitații.

Referitor la încercarea mea cu „Mos-Balsam” Vă pot comunica, că eu cu balsamul sunt deplin mulțămit. Deja după 8 zile a eșit un păr deslușit, și cu toate-că firele de păr erau alburii și moi, totuși erau foarte puternice. După 2 săptămâni barba își lua cu încetul culoarea ei naturală și atunci se văzu deplin efectul favorabil al balzamului D-voastră. Mulțămindu-vă, sunt: I. K., Dr. Tverg, Kopenhaga.

Eu subscrisul, pot recomanda fiecăruia „Mos-Balsamul” veritabil danez ca un mijloc sigur pentru a face să ne crească păr nou. Eu am suferit timp lung de căderea părului, așa că să iviră chiar pete pleșuve în păr. După-ce însă am folosit Mos-Balsam 3 săptămâni, părul începu să crească de nou și deveni des și greu. D-ra M. C. Andersen, Ny Vestergade 5, Kopenhaga.

1 pachet „Mos” fl. 5. pachetare discr. Să primește plătind înainte sau cu rambursă. Să scriem la cea mai mare neguțătorie de specialitate din lume:

Mos-Magasinet, Kopenhaga 830 K. Danemarca.

(Cărțile postale trebuie francate cu mărci de 10 fil., epistolele cu 25 fil.)

BIBLIOTECA CENTRALA
A REGIUNII BA-8

